

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

BÙI VĂN NHƯ

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN
Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY
THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC

HÀ NỘI - 2025

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

BÙI VĂN NHƯ

**CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN
Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY
THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC
Mã số: 931.02.04**

Người hướng dẫn khoa học:

Đ. X. P. S.

1. PGS. TS. NGUYỄN THỊ KIM DUNG

2. PGS. TS. NGUYỄN VĂN THÊ

HÀ NỘI – 2025

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng và được trích dẫn đầy đủ theo quy định.

Tác giả

Bùi Văn Như

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI	8
1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	8
1.2. Đánh giá kết quả nghiên cứu liên quan đến đề tài và những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu	33
Chương 2: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN	37
2.1. Một số khái niệm liên quan đến đề tài	37
2.2. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên	43
Chương 3: CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY DƯỚI GÓC NHÌN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH – THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA	83
3.1. Khái quát chung về Thành phố Hồ Chí Minh và đặc điểm thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay	83
3.2. Thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh dưới góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh (từ năm 2008 đến trước ngày 01/7/2025)	92
3.3. Những vấn đề đặt ra đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay	122
Chương 4: NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH	128
4.1. Những nhân tố tác động đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới	128
4.2. Phương hướng và giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh	140
KẾT LUẬN	168
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	171
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	172
PHỤ LỤC	186

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm, chú trọng đến vai trò, vị trí, tầm quan trọng của lực lượng thanh niên và luôn quan tâm công tác vận động thanh niên. Người nói: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên” [83, tr.216]; “Muốn thức tỉnh dân tộc, trước hết phải thức tỉnh thanh niên”. Người nhấn mạnh: “Thanh niên ta rất hăng hái. Ta biết hợp lòng hăng hái đó lại và dìu dắt đúng đắn thì thanh niên sẽ thành một lực lượng rất mạnh mẽ” [86, tr.331]. Chính vì thế, tổ chức cách mạng đầu tiên do Nguyễn Ái Quốc thành lập là Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên. Trong *Di chúc*, trước lúc đi xa, Người căn dặn: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết; Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên”” [93, tr.612]. Những quan điểm của Người về công tác vận động thanh niên (thanh vận) đến nay vẫn vẹn nguyên giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên là sự kế thừa các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, đặc biệt là lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin. Đó là một hệ thống quan điểm toàn diện, sâu sắc về vị trí, vai trò của thanh niên, về tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên, về nội dung và phương pháp vận động thanh niên nhằm phát huy vai trò, thế mạnh, tiềm năng và sức sáng tạo của thanh niên trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tư tưởng đó không chỉ có giá trị lý luận – là kim chỉ nam để Đảng đề ra đường lối vận động thanh niên phù hợp với từng thời kỳ cách mạng, mà còn có giá trị thực tiễn sâu sắc, được minh chứng qua hàng loạt phong trào hành động cách mạng tiêu biểu, như: Phong trào “Diệt giặc đói”, “Tòng quân giết giặc cứu nước”, “Ba sẵn sàng”, “Năm xung phong” trong thời kỳ đấu tranh giải phóng dân tộc và kháng chiến chống xâm lược, đến các hoạt động như “Mùa hè xanh”, “Tiếp sức mùa thi”, “Xuân tình nguyện”, “Ánh sáng văn hóa

hè”, trong thời kỳ đổi mới. Thông qua những phong trào đó, thanh niên Việt Nam luôn giữ vai trò xung kích, đi đầu trong các nhiệm vụ trọng yếu, góp phần quan trọng vào các thắng lợi vẻ vang của dân tộc, đồng thời khẳng định rõ vai trò đặc biệt của thanh niên trong mọi giai đoạn cách mạng, từ cách mạng giải phóng dân tộc, kháng chiến chống thực dân, đế quốc xâm lược, đến công cuộc xây dựng và phát triển đất nước trong thời kỳ hòa bình và hội nhập.

Trong công cuộc đổi mới, khi đất nước bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, công tác vận động thanh niên tiếp tục giữ vị trí quan trọng và ngày càng trở nên cấp thiết. Đảng Cộng sản Việt Nam đã xác định thanh niên là “một trong những nhân tố quyết định thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội” [15, tr.388–389], đồng thời nhấn mạnh “công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc” [15, tr.384]. Những quan điểm chỉ đạo này không chỉ thể hiện sự kế thừa sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh, mà còn cho thấy nhận thức lý luận về vai trò của thanh niên đã được nâng lên rõ rệt, phù hợp với yêu cầu phát triển đất nước trong điều kiện lịch sử mới. Trên thực tế, nhiều nghị quyết, chỉ thị của Đảng về công tác thanh niên đã được ban hành và triển khai, mang lại những kết quả đáng ghi nhận, tạo điều kiện để thanh niên rèn luyện và trưởng thành.

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế, tài chính, khoa học – công nghệ lớn nhất cả nước, với hơn 2,9 triệu thanh niên, chiếm khoảng 1/3 dân số thành phố (số liệu trước khi hợp nhất tỉnh Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu vào Thành phố Hồ Chí Minh). Đây là lực lượng đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển kinh tế – xã hội của thành phố. Trong những năm qua, công tác vận động thanh niên đã đạt được nhiều kết quả tích cực nhờ sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị – xã hội thành phố. Tuy vậy, quá trình triển khai công tác này vẫn bộc lộ một số hạn chế như: lực lượng lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công tác vận động thanh niên vẫn chưa sát hợp với điều kiện địa phương; Đoàn Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt trong công tác tổ chức, định hướng và bảo vệ quyền lợi chính đáng cho thanh niên; đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn thiếu ổn định và

chưa bảo đảm chất lượng, đặc biệt là ở cấp cơ sở; công tác tuyên truyền, giáo dục thanh niên chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra; công tác vận động thanh niên tham gia vào các lĩnh vực còn thiếu hấp dẫn, chưa đạt hiệu quả cao, nhất là ở một số khu vực và nhóm đối tượng đặc thù; công tác vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên chưa thực sự đạt được kỳ vọng; tính hấp dẫn và hiệu quả thực chất của tuyên truyền, tập hợp thanh niên chưa cao; công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát công tác vận động thanh niên chưa được thực hiện thường xuyên và hiệu quả.

Bước vào kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc, trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số toàn diện, công tác vận động thanh niên đứng trước nhiều thách thức. Thành phố Hồ Chí Minh đang thực hiện các mục tiêu chiến lược được xác định trong Nghị quyết Đại hội đại biểu lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030. Mục tiêu đến năm 2030 là xây dựng thành phố trở thành một đô thị văn minh, hiện đại, trung tâm đổi mới sáng tạo, năng động, hội nhập đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, có vị trí nổi trội ở khu vực Đông Nam Á, nằm trong nhóm 100 thành phố toàn cầu, đáng sống và có hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của thế giới, thuộc nhóm thu nhập cao. Tầm nhìn đến 2045, nằm trong nhóm 100 thành phố tốt nhất thế giới, xứng tầm siêu đô thị quốc tế của Đông Nam Á, là trung tâm kinh tế, tài chính, du lịch, dịch vụ, giáo dục, y tế của Châu Á, điểm đến hấp dẫn toàn cầu, kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển đặc sắc, bền vững, chất lượng sống cao, hội nhập quốc tế sâu rộng [128]. Trong điều kiện đó, công tác vận động thanh niên giữ vai trò ngày càng quan trọng trong việc hiện thực hóa các mục tiêu chiến lược của Thành phố Hồ Chí Minh, bởi đây chính là định hướng tư tưởng, tổ chức hành động và phát huy hiệu quả sức mạnh của lực lượng tiên phong – lực lượng quyết định tốc độ và chất lượng phát triển của thành phố trong giai đoạn mới.

Xuất phát từ những yêu cầu lý luận và thực tiễn nêu trên, nghiên cứu sinh chọn đề tài **“Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”** để thực hiện Luận án Tiến sĩ, ngành Hồ Chí Minh học.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu một cách có hệ thống nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, để vận dụng vào đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh, từ đó đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích trên, luận án tập trung vào các nhiệm vụ sau:

Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài, khái quát những kết quả đã đạt được và những vấn đề đặt ra, luận án cần tiếp tục nghiên cứu.

Xây dựng khung lý thuyết cho đề tài luận án thông qua phân tích, luận giải các khái niệm cơ bản của đề tài và luận giải nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên.

Đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh từ năm 2008 đến năm 2025 và xác định những vấn đề đặt ra từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên.

Phân tích những nhân tố tác động, đề xuất phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: Nghiên cứu những quan điểm cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên thể hiện trong các tác phẩm, bài nói, bài viết của Hồ Chí Minh, gắn với hoạt động thực tiễn của Người và quá trình triển khai, thực hiện công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Về không gian: Trong nghiên cứu thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh, tác giả tiến hành điều tra xã hội học ở một số quận, huyện, thành phố: Quận 1, Quận 6, quận Gò Vấp, thành phố Thủ Đức, huyện Bình Chánh, huyện Củ Chi (trước ngày 01/7/2025).

Về thời gian: Nghiên cứu khảo sát thực tiễn công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh từ năm 2008 đến trước ngày 1/7/2025. Tác giả lấy mốc 2008, là năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X ban hành Nghị quyết 25-NQ/TW ngày 25/7/2008 về “*Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*”. Trước ngày 01/7/2025, là trước khi sáp nhập Thành Phố Hồ Chí Minh với tỉnh Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án thực hiện trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về công tác vận động thanh niên.

4.2. Phương pháp nghiên cứu cụ thể

Luận án thực hiện dựa trên phương pháp nghiên cứu của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử. Ngoài ra, tác giả còn kết hợp sử dụng các phương pháp như logic và lịch sử, phân tích và tổng hợp, thống kê, so sánh, điều tra xã hội học. Cụ thể:

Chương 1 tác giả sử dụng chủ yếu các phương pháp như lịch sử và logic, phân tích và tổng hợp để đánh giá tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.

Chương 2 tác giả sử dụng phương pháp hệ thống hoá, khái quát hoá để xây dựng các khái niệm công cụ; phương pháp logic - lịch sử để làm rõ những quan điểm cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên.

Chương 3 tác giả sử dụng những phương pháp chủ yếu như phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh và điều tra xã hội học, để làm rõ thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Để tiến hành điều tra xã hội học, tác giả đã thiết kế hai loại phiếu điều tra: một loại dành cho đối tượng thanh niên và một loại dành cho cán bộ, đảng viên. Tổng cộng, 1.395 phiếu điều tra đã được phát ra, trong đó thu về 1.348 phiếu hợp lệ (gồm 1.050 phiếu từ thanh niên và 298 phiếu từ cán bộ, đảng viên). Toàn bộ dữ liệu thu thập được tiến hành xử lý bằng phần mềm SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) – công cụ chuyên dụng trong thống kê dữ liệu, thường được ứng dụng rộng rãi trong phân tích khoa học và các lĩnh vực khoa học xã hội.

Chương 4, tác giả sử dụng phương pháp dự báo khoa học, thống kê, phân tích, diễn dịch, quy nạp để đề xuất phương hướng và giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

5. Đóng góp của luận án

Phân tích, luận giải một cách có hệ thống nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên.

Đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh từ năm 2008 đến trước ngày 01/7/2025, trên cơ sở đó đề xuất các giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Ý nghĩa lý luận

Kết quả nghiên cứu góp phần làm rõ hơn tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên dưới góc độ ngành Hồ Chí Minh học. Đồng thời, cung cấp luận cứ, cơ sở khoa học để các cấp ủy, chính quyền hoạch định và thực thi chính sách liên quan đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

Kết quả nghiên cứu của luận án có thể làm tài liệu tham khảo cho các cơ quan nghiên cứu khoa học, các trường đào tạo bậc đại học và sau đại học trong nhóm ngành khoa học chính trị, khoa học xã hội và nhân văn. Ngoài ra, đề tài nghiên cứu còn làm tài liệu cho việc nghiên cứu, giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh trong hệ thống các học viện, trường đại học, cao đẳng.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục các công trình đã công bố của tác giả liên quan đến luận án, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, luận án gồm 4 chương, 9 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

1.1.1. Những nghiên cứu liên quan đến thanh niên và công tác vận động thanh niên

Nghiên cứu về thanh niên và công tác vận động thanh niên có một số sách chuyên khảo, tham khảo và bài viết tiêu biểu sau:

Nguyễn Thị Mỹ Trang (2002), trong bài viết *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa”* [135], đã phân tích vai trò và vị trí của thanh niên cùng tổ chức Đoàn trong tiến trình lịch sử. Tác giả nhấn mạnh rằng việc Đảng tăng cường lãnh đạo công tác thanh niên là nhiệm vụ chiến lược, mang tính nguyên tắc và quy luật khách quan, bởi thanh niên vừa cần sự định hướng của Đảng, vừa là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Đảng. Bài viết đồng thời làm nổi bật những thành tựu đạt được trong công tác lãnh đạo thanh niên, chỉ ra những hạn chế còn tồn tại và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác thanh niên, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Karen Valentin (2007), trong bài viết *“Mass Mobilization and the Struggle over the Youth: The Role of Ho Chi Minh Communist Youth Union in Urban Vietnam”* [150] phân tích cách Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh vận động, tổ chức và định hướng thanh niên trong bối cảnh đô thị Việt Nam đang thay đổi nhanh chóng. Nghiên cứu tiếp cận từ góc độ chính trị – xã hội, xem thanh niên như một nhóm xã hội quan trọng trong chiến lược củng cố tính chính danh của nhà nước. Tác giả chỉ ra rằng Đoàn vừa đóng vai trò trung gian truyền đạt chủ trương chính trị, vừa tìm cách tạo ra các hoạt động gần gũi hơn để thu hút thanh niên đô thị. Tuy vậy, quá trình này gặp thách thức do sự đa dạng giá trị, lối sống và nhu cầu của lớp trẻ trong nền kinh tế thị trường. Nghiên cứu góp phần làm rõ cuộc “đấu tranh ảnh hưởng” giữa nhà nước và các dòng chảy văn hóa – xã hội mới đang tác động mạnh đến thanh niên Việt Nam.

Trương Tấn Sang (2008), trong bài viết *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”* [115], đã phân tích vai trò của thanh niên trong sự nghiệp phát triển đất nước. Tác giả khẳng định thanh niên là lực lượng nòng cốt, quyết định thành bại của công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đồng thời chỉ ra những hạn chế cần khắc phục như thiếu lý tưởng, kỹ năng, và sự chủ động ở một bộ phận thanh niên. Bài viết đề xuất các giải pháp trọng tâm, bao gồm giáo dục lý tưởng, nâng cao trình độ, tạo việc làm, xây dựng môi trường lành mạnh và đổi mới công tác Đoàn. Đồng thời, nhấn mạnh vai trò lãnh đạo của Đảng và sự phối hợp của toàn xã hội để xây dựng thế hệ thanh niên “vừa hồng, vừa chuyên”, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong thời kỳ mới.

Trần Lưu Hải (2008), trong bài viết *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”* [52], đã phân tích vai trò của thanh niên trong sự nghiệp phát triển đất nước. Tác giả chỉ ra rằng, mặc dù Đảng đã xây dựng được một thế hệ thanh niên mới với phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu của thời kỳ đổi mới, nhưng trước những thách thức hiện nay, việc tăng cường lãnh đạo công tác thanh niên vẫn là nhiệm vụ thiết yếu. Bài viết nhấn mạnh sự cần thiết phải phát huy tối đa nguồn lực và trí tuệ của thanh niên, nhằm đào tạo một thế hệ “vừa hồng, vừa chuyên”, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Cuốn *Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác thanh niên trong giai đoạn hiện nay* (2011) của tác giả Lâm Quốc Tuấn và Phạm Tất Thắng, chủ biên [120], đã phân tích vai trò của thanh niên trong lịch sử dân tộc, cũng như trong sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước. Đồng thời làm rõ những đặc điểm nổi bật của thanh niên Việt Nam hiện nay, góp phần xây dựng cơ sở lý luận về sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với công tác thanh niên trong giai đoạn mới. Thông qua việc đánh giá thực trạng lãnh đạo công tác thanh niên, các tác giả đã chỉ ra các ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm. Từ đó, cuốn sách đề xuất phương hướng và giải pháp nhằm tăng cường vai trò

lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong bối cảnh hiện nay.

Phạm Hồng Tung (2011), *Thanh niên và lối sống của thanh niên Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế* [147], sử dụng kết quả điều tra xã hội học để phân tích sâu về lối sống của thanh niên Việt Nam trong bối cảnh hiện đại. Tác giả xác định 6 xu hướng tích cực nổi bật như năng động, sáng tạo và khả năng thích ứng, cùng 4 xu hướng tiêu cực, phản ánh một số thách thức trong lối sống của họ. Những phát hiện này đã phác họa bức tranh tổng thể về lối sống thanh niên, đồng thời còn cung cấp cơ sở lý luận và thực tiễn cho công tác vận động, giúp các tổ chức thanh niên định hướng phát huy những mặt tích cực và khắc phục các hạn chế, nâng cao vai trò của thanh niên trong phát triển xã hội.

Đặng Cảnh Khanh (2011), trong bài “*Kinh tế tri thức và sự phát triển của nguồn lực thanh niên*” [70], đã phân tích vai trò của nguồn nhân lực thanh niên như một thành phần cốt lõi trong nguồn nhân lực quốc gia, với những đặc điểm riêng trong bối cảnh kinh tế tri thức. Tác giả nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phân biệt rõ khái niệm “tuổi trẻ” và “nguồn nhân lực trẻ” để đảm bảo tính chính xác trong nghiên cứu khoa học và xây dựng chính sách. Theo đó, “tuổi trẻ” biểu thị giai đoạn phát triển của đời người, trong khi “nguồn nhân lực trẻ” tập trung vào năng lực lao động, trình độ và tiềm năng đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội.

Nguyễn Quang Liệu (2012), trong cuốn *Cuộc vận động thanh niên miền Bắc của Đảng trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1965–1975)* [74], đã làm rõ quan điểm của Đảng và Hồ Chí Minh về vai trò tiên phong của thanh niên, coi họ là lực lượng xung kích trong sự nghiệp cách mạng. Cuốn sách phân tích các chủ trương, biện pháp nhằm khơi dậy tinh thần yêu nước và ý chí chiến đấu của thanh niên trong giai đoạn kháng chiến. Thông qua việc nghiên cứu các phong trào thanh niên từ năm 1965 đến 1975, tác giả nhấn mạnh những đóng góp to lớn của thế hệ trẻ trong chiến đấu và sản xuất, tôn vinh sự hy sinh và cống hiến của họ, đồng thời khẳng định hiệu quả của công tác vận động thanh niên mà Đảng đã triển khai.

Nguyễn Phú Trọng (2013), trong bài viết “*Công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng*” [136], đã khẳng định vai trò then chốt của công tác thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng và sự phát triển bền vững của đất nước. Tác giả nhấn mạnh rằng công tác thanh niên vừa mang tính chiến lược lâu dài, vừa là nhiệm vụ cấp thiết, gắn bó trực tiếp với sự thành công hay thất bại của cách mạng. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất các giải pháp nhằm tăng cường công tác thanh niên như tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng để định hướng thanh niên; phát huy vai trò xung kích, sáng tạo thông qua các phong trào hành động cách mạng; đồng thời củng cố tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh vững mạnh, gắn kết chặt chẽ với công tác xây dựng Đảng.

Cuốn *Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh – Những chặng đường phát triển* (2014), Vũ Quang Hiến, chủ biên [55], đã làm rõ vai trò của Đoàn Thanh niên trong việc định hướng, khơi dậy tinh thần xung kích và tổ chức lực lượng thanh niên tham gia các phong trào đấu tranh, từ kháng chiến giành độc lập dân tộc đến công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Cuốn sách cũng đi sâu phân tích các chính sách của Đảng và Nhà nước đối với công tác vận động thanh niên, nhằm xây dựng đội ngũ này trở thành lực lượng nòng cốt thúc đẩy quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Thông qua việc ghi nhận những đóng góp của thanh niên trong phát triển kinh tế – xã hội, cuốn sách khẳng định tính chiến lược của công tác thanh niên trong mọi giai đoạn cách mạng.

Indira Rystina và Zhaniya Kussainova (2014), trong bài “*Comparative Analysis of National Youth Policy in Different Countries*” (Phân tích so sánh về chính sách quốc gia thanh niên ở các nước khác nhau trên thế giới) [114], đã nghiên cứu thực trạng thanh niên ở các nước, đặc biệt là các nước đang phát triển, nhằm khuyến khích thanh niên thực hiện quyền lợi trong điều kiện phù hợp. Nghiên cứu giới thiệu tiêu chuẩn quốc tế, phân tích chính sách thanh niên toàn cầu, so sánh các mô hình triển khai và nhấn mạnh vai trò tham gia của thanh niên trong xây dựng và đánh giá chính sách. Công trình giới thiệu các tài liệu tham khảo về chính sách phát triển thanh niên của nhiều quốc gia, trình bày cơ

sở lý luận liên quan đến việc đổi mới phương thức lãnh đạo và thể chế hóa các đường lối thành chính sách nhằm đáp ứng nhu cầu thực tiễn của thanh niên trong bối cảnh hiện nay.

Nguyễn Khánh Ly (2014), trong bài viết *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác vận động thanh niên”* [77], đã phân tích vai trò chiến lược của Đảng trong việc lãnh đạo và định hướng công tác vận động thanh niên nhằm đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tác giả đề xuất năm nhóm giải pháp chính nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên trong giai đoạn mới, bao gồm: đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng và phát triển tổ chức Đoàn; tăng cường quản lý nhà nước thông qua việc ban hành và thực hiện các chính sách hỗ trợ thanh niên; kết hợp chặt chẽ giáo dục thanh niên từ gia đình, nhà trường và xã hội; phát huy vai trò của các tổ chức chính trị – xã hội; và củng cố vai trò xung kích của Đoàn Thanh niên trong các phong trào hành động cách mạng.

“Báo cáo Quốc gia về Thanh niên Việt Nam năm 2015” do Bộ Nội vụ phối hợp với Quỹ Dân số Liên hợp quốc (UNFPA) thực hiện [155], đã tiến hành phân tích toàn diện tình hình thanh niên Việt Nam trên các lĩnh vực giáo dục, lao động, việc làm, sức khỏe và sự tham gia vào quá trình hoạch định chính sách. Báo cáo chỉ ra những thách thức nổi bật như bất bình đẳng trong tiếp cận giáo dục, việc làm không ổn định, các vấn đề về sức khỏe thể chất và tinh thần của thanh niên, đồng thời nhấn mạnh vai trò trung tâm của thanh niên trong sự phát triển kinh tế – xã hội. Trên cơ sở phân tích số liệu cụ thể, báo cáo đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện chính sách hỗ trợ thanh niên, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nghề, mở rộng cơ hội việc làm, cũng như thúc đẩy sự tham gia của thanh niên trong các lĩnh vực chính trị và xã hội.

Nguyễn Thị Bích Thúy (2015), trong bài viết *“Phong trào ‘Ba sẵn sàng’ – bài học kinh nghiệm cho công tác vận động thanh niên hiện nay”* [132], đã phân tích phong trào “Ba sẵn sàng” – một cuộc vận động tiêu biểu khởi nguồn từ Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, sau đó lan tỏa rộng khắp cả nước trong giai đoạn kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Phong trào thể hiện rõ tinh thần xung kích, sẵn sàng

hy sinh vì Tổ quốc của thanh niên Việt Nam. Trên cơ sở phân tích đó, tác giả rút ra những bài học kinh nghiệm, như sự phù hợp của phong trào với hoàn cảnh thực tiễn, khả năng khơi dậy đặc điểm tâm lý và tiềm năng của thanh niên, cùng với vai trò nòng cốt của tổ chức Đoàn trong việc duy trì và lan tỏa phong trào.

Nguyễn Minh Tuấn (2019), trong bài viết *“Đổi mới công tác thanh niên của Đảng trong tình hình mới”* [139], đã phân tích các yếu tố đặc thù ảnh hưởng đến việc đổi mới công tác vận động thanh niên và khẳng định tính cấp thiết của nhiệm vụ này. Tác giả nhấn mạnh yêu cầu xây dựng Đảng và chính quyền trong sạch, vững mạnh, kịp thời giải quyết những vấn đề đặt ra đối với thanh niên, đồng thời nâng cao nhận thức xã hội về vai trò của công tác thanh niên. Bài viết cũng chỉ rõ sự cần thiết của việc đổi mới nội dung và phương thức hoạt động của Đoàn Thanh niên nhằm thu hút, gắn kết thanh niên với tổ chức Đoàn. Ngoài ra, tác giả đề xuất xây dựng bộ máy tổ chức tinh gọn, hoạt động hiệu quả và tăng cường sự lãnh đạo, giám sát của các tổ chức đảng cấp trên để nâng cao hiệu quả công tác thanh niên.

Trần Văn Miều (2020), trong cuốn *Xây dựng và thực hiện chính sách phát triển thanh niên Việt Nam trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư* [78], đã tập trung phân tích cơ sở lý luận và khung chính sách về xây dựng, triển khai các chương trình nhằm khơi dậy tiềm năng, tinh thần năng động của thanh niên Việt Nam. Tác giả đánh giá những thách thức và cơ hội mà thanh niên phải đối mặt trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên. Các giải pháp này định hướng việc kết nối và thu hút thanh niên tham gia các phong trào phát triển kinh tế – xã hội, đồng thời khuyến khích họ chủ động tham gia vào các lĩnh vực đổi mới sáng tạo, góp phần thúc đẩy sự phát triển của đất nước.

“Báo cáo Nghiên cứu Thế hệ trẻ Việt Nam năm 2020” do Hội đồng Anh thực hiện [2], đã phân tích về quan điểm, trải nghiệm và khát vọng của thanh niên Việt Nam trong bối cảnh phát triển kinh tế – xã hội mạnh mẽ trong thời kỳ mới. Báo cáo tập trung vào các khía cạnh như đời sống gia đình, giáo dục, kỹ năng, việc làm, đời sống số và giá trị xã hội, đồng thời chỉ ra những thách thức như bất bình đẳng, tham nhũng và áp lực hội nhập quốc tế. Trên cơ sở đó, báo cáo đề xuất các

khuyến nghị chính sách nhằm cải thiện điều kiện sống, phát triển kỹ năng và thúc đẩy sự tham gia của thanh niên vào các vấn đề xã hội cũng như quá trình hoạch định chính sách.

Lê Thị Chiên (2021), trong bài viết *“Phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong việc đoàn kết, tập hợp thanh niên tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch”* [23], đã phân tích vai trò trọng yếu của thanh niên trong công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Dựa trên tư tưởng Hồ Chí Minh, bài viết làm rõ nhiệm vụ giáo dục thế hệ cách mạng “vừa hồng vừa chuyên” và phân tích âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch nhằm làm suy yếu ý chí và niềm tin của thanh niên. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất một số giải pháp thiết thực, bao gồm đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao kỹ năng nhận diện và phản bác thông tin xấu, độc; đổi mới phương thức tập hợp thanh niên; và phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ cán bộ Đoàn.

Erica J. Van Steenis, Brian Lightfoot, Ashley Boat và Miray D. Seward (2023) trong bài viết *“How Young People Mobilize Social Capital Within Youth-Serving Organizations”* [151] đã tập trung phân tích cách thanh niên huy động vốn xã hội trong các tổ chức hỗ trợ thanh niên. Từ dữ liệu thu thập thông qua thảo luận nhóm tại sáu chương trình giáo dục và phát triển lực lượng lao động, nghiên cứu cho thấy thanh niên sử dụng các mối quan hệ và nguồn lực như thế nào để đạt được mục tiêu học tập và nghề nghiệp. Công trình đồng thời làm rõ vai trò của các tổ chức và đội ngũ hỗ trợ thanh niên trong việc tạo lập môi trường, cơ chế và cơ hội để vốn xã hội của người trẻ được hình thành và phát huy. Kết quả nghiên cứu góp phần bổ sung cơ sở lý luận và thực tiễn về huy động vốn xã hội, qua đó gợi mở những định hướng quan trọng cho việc thiết kế chương trình hỗ trợ thanh niên trong bối cảnh hiện nay.

Tô Lâm trong bài viết (2025) *“Trương lai cho thế hệ vươn mình”* [72], đã thể hiện rõ lập trường chính trị nhất quán của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc xác định vai trò chiến lược của thanh niên trong tiến trình phát triển đất nước. Trên cơ sở kế thừa truyền thống lịch sử cách mạng, tác giả khẳng định rằng thanh niên

luôn là lực lượng tiên phong, đóng vai trò nòng cốt trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập, bảo vệ Tổ quốc cũng như trong công cuộc xây dựng và đổi mới đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng. Bước sang giai đoạn mới, trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số toàn diện, thanh niên tiếp tục được xác định là chủ thể trung tâm, là lực lượng quyết định đến chất lượng nguồn nhân lực quốc gia, khả năng cạnh tranh toàn cầu và sức mạnh nội sinh của dân tộc. Tuy nhiên, bài viết cũng phân tích một cách khách quan những thách thức đang đặt ra, bao gồm: hạn chế về thể chất, năng suất lao động, kỹ năng mềm và trình độ ngoại ngữ của thanh niên Việt Nam so với chuẩn mực quốc tế; nguy cơ mai một bản sắc văn hóa dân tộc; và xu hướng già hóa dân số, đặt áp lực lớn lên lực lượng lao động trẻ. Trên cơ sở đó, bài viết nêu lên định hướng phát triển thanh niên theo mô hình phát triển toàn diện trên ba phương diện: trí tuệ – thể chất – văn hóa, trong đó giáo dục được xem là giải pháp căn cốt, mang tính chiến lược dài hạn. Đồng thời, việc phát huy vai trò của tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, cũng như sự phối hợp giữa Nhà nước, gia đình, nhà trường và doanh nghiệp được xem là điều kiện bảo đảm để chính sách thanh niên đạt hiệu quả thực chất.

Một số đề tài nghiên cứu khoa học và kỷ yếu Hội thảo khoa học liên quan đến công tác vận động thanh niên:

Đề tài khoa học cấp bộ mã số CT.KXĐTN 14-01 của Viện Nghiên cứu Thanh niên, do Nguyễn Đắc Vinh làm chủ nhiệm (2014), với tựa đề *“Những vấn đề lý luận và thực tiễn đổi mới công tác thanh vận trong tình hình mới”* [153], đã phân tích và làm rõ khái niệm về công tác thanh vận, đồng thời nhấn mạnh sự cần thiết của việc đổi mới phương thức tập hợp và phát huy vai trò của thanh niên trong bối cảnh mới. Các tác giả đã phân tích quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, khẳng định rằng lãnh đạo công tác thanh vận là nhiệm vụ tất yếu và mang tính chiến lược nhằm xây dựng thế hệ trẻ tiên phong, bản lĩnh. Thông qua việc đánh giá thực trạng công tác thanh vận hiện nay, đề tài đã chỉ ra nguyên nhân của những hạn chế, khó khăn và rút ra bài học kinh nghiệm trong việc đoàn kết, tập hợp thanh niên. Trên cơ sở đó, nhóm tác giả đề xuất các giải pháp đổi mới, sáng tạo nhằm nâng cao hiệu quả công tác thanh vận, hướng tới xây dựng

lớp thanh niên phát triển toàn diện, có năng lực và bản lĩnh, đáp ứng yêu cầu của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Đề tài “*Công tác vận động thanh niên của Đảng*” (2021) do Phùng Nam Hải chủ nhiệm, Học viện Báo chí và Tuyên truyền [53], đã phân tích vai trò và phương thức vận động thanh niên của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Nghiên cứu làm rõ các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên trong bối cảnh hiện nay, đồng thời đánh giá quá trình thực hiện trước và trong thời kỳ đổi mới. Tác giả nhấn mạnh rằng, theo Hồ Chí Minh, vận động thanh niên là quá trình khơi dậy nhiệt huyết, ý thức trách nhiệm và thu hút thanh niên tham gia vào các tổ chức, đặc biệt là Đoàn Thanh niên, nhằm xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Đề tài cũng tập trung phân tích nhiệm vụ xây dựng Đoàn Thanh niên vững mạnh, giáo dục thanh niên về lý tưởng, đạo đức, kỹ năng và thể chất, nhằm phát triển thế hệ trẻ toàn diện. Bên cạnh đó, nghiên cứu đề xuất các biện pháp bảo vệ quyền lợi, tạo điều kiện phát triển cho thanh niên và rèn luyện họ trở thành lực lượng nòng cốt, kế thừa xứng đáng của Đảng trong tương lai.

Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Viện Nghiên cứu Đời sống Xã hội (2021), trong *Báo cáo đề tài khảo sát xã hội “Những nhân tố tác động đến sự tham gia tổ chức Đoàn – Hội của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay”* [127] đã khảo sát thực trạng đặc điểm, nhu cầu, tâm lý và xu hướng hành động của thanh niên thành phố trong bối cảnh hiện đại. Trên cơ sở khảo sát sáu nhóm thanh niên (học sinh, sinh viên - giảng viên trẻ, công nhân, cán bộ công chức - viên chức, thanh niên cư trú tại địa bàn dân cư và thanh niên lực lượng vũ trang), nghiên cứu chỉ ra các yếu tố ảnh hưởng đến mức độ hài lòng, những mối quan tâm, lối sống, nhận thức về hôn nhân, quan điểm về cuộc sống và thái độ tham gia tổ chức Đoàn – Hội. Kết quả khảo sát cho thấy thanh niên đánh giá cao vai trò giáo dục, trang bị kỹ năng thực hành xã hội của Đoàn – Hội, đồng thời thể hiện nhu cầu phát triển bản thân, hội nhập quốc tế và nâng cao năng lực xã hội. Bên cạnh đó, nghiên cứu cũng nhận diện những thách thức mới do sự phát triển của mạng xã hội, đời sống kỹ thuật số và những tác động sau đại

dịch COVID-19, đòi hỏi tổ chức Đoàn – Hội phải đổi mới phương thức tiếp cận, xây dựng nội dung hoạt động phù hợp với từng nhóm đối tượng thanh niên. Từ các phân tích, đề tài đề xuất một số định hướng như tăng cường giáo dục truyền thống, đẩy mạnh hoạt động an sinh xã hội và phát triển các mô hình hoạt động sáng tạo nhằm phát huy vai trò đồng hành, dẫn dắt thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và phát triển thành phố.

Trần Thị Thúy Ngọc (2021), trong đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ mã số ĐT.KXĐT.N.21-04 “*Nghiên cứu đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo trong tình hình mới*” [98] đã tập trung phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn về việc đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo. Nghiên cứu đánh giá thực trạng công tác này trong thời gian qua, chỉ ra những hạn chế, nguyên nhân chủ yếu, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả trong bối cảnh hiện nay. Đề tài nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đổi mới phương thức tập hợp thanh niên tôn giáo để thích ứng với những thay đổi của tình hình thực tiễn, góp phần xây dựng chiến lược vận động thanh niên tôn giáo phù hợp với yêu cầu phát triển xã hội hiện nay.

Kỷ yếu Hội thảo khoa học “*Xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác Đoàn, Hội, Đội trong giai đoạn hiện nay – Thực trạng và giải pháp*” (2021) do Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam, Phân viện miền Nam tổ chức [59]. Kỷ yếu gồm ba phần: Phần đầu tập trung trình bày các cơ sở lý luận về công tác đào tạo và bồi dưỡng cán bộ, phân tích tầm quan trọng của việc xây dựng đội ngũ lãnh đạo trẻ có năng lực và nhiệt huyết; phần thứ hai phân tích thực trạng công tác đào tạo cán bộ Đoàn, Hội, Đội, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và phát huy vai trò lãnh đạo của cán bộ trong công tác vận động thanh niên; phần thứ ba tổng hợp các kinh nghiệm thực tiễn, làm rõ vai trò của cán bộ trong việc vận động, định hướng và truyền cảm hứng cho thanh thiếu niên.

Kỷ yếu Hội thảo khoa học “*Định hướng phát triển Thành phố Hồ Chí Minh thời kỳ 2021–2030, tầm nhìn đến năm 2045*” (2021) của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh [156], đã tập hợp nhiều tham luận của lãnh đạo, nguyên lãnh đạo các cơ quan, đoàn thể thành phố cùng các chuyên gia và nhà khoa học, tập

trung phân tích định hướng phát triển Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới. Hội thảo đề cập đến các lĩnh vực kinh tế, xã hội, giáo dục, an ninh quốc phòng, khoa học kỹ thuật và quy hoạch đô thị, trong đó công tác vận động thanh niên được xác định là một nội dung quan trọng trong chiến lược phát triển dài hạn của thành phố. Các tham luận nhấn mạnh vai trò của việc thu hút, bồi dưỡng và phát huy tiềm năng của thanh niên như một yếu tố then chốt nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế. Kỷ yếu cũng chỉ ra những thách thức và cơ hội trong quá trình xây dựng lực lượng thanh niên năng động, sáng tạo, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục, tập hợp và phát huy vai trò của thanh niên, hướng tới mục tiêu xây dựng một xã hội bền vững, văn minh trong tầm nhìn đến năm 2045.

Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ mã số ĐT.KXĐTN.21-01 “*Nghiên cứu tổng kết những vấn đề lý luận và thực tiễn về nội dung, phương thức hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh giai đoạn 2012–2022*” (2022) do Lê Văn Cầu làm chủ nhiệm [22], đã tập trung tổng kết thực tiễn hoạt động của Đoàn gắn với các kỳ Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ X và XI. Nghiên cứu đã phân tích nội dung và phương thức hoạt động của Đoàn trong giai đoạn này, chỉ ra những điểm mạnh, hạn chế và rút ra các bài học kinh nghiệm. Trên cơ sở đó, đề tài đề xuất một số quan điểm và giải pháp nhằm đổi mới phương thức vận động thanh niên, tăng cường sự gắn kết giữa Đoàn với thanh niên, qua đó nâng cao vai trò của Đoàn trong việc khơi dậy và phát huy tiềm năng của thế hệ trẻ trong giai đoạn mới.

Đề tài khoa học cấp bộ mã số ĐT.KXĐTN.22-02 “*Nghiên cứu dự báo tình hình thanh niên giai đoạn 2022–2026 và những vấn đề đặt ra đối với công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi*” (2022) do Đặng Vũ Cảnh Linh làm chủ nhiệm [75], đưa ra dự báo về xu hướng phát triển của thanh niên Việt Nam trong giai đoạn 2022–2026. Trên cơ sở các dự báo, nghiên cứu xác định những thách thức, yêu cầu và định hướng công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên đối với Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, bao gồm các nhóm đối tượng như học sinh, sinh viên; công nhân; nông dân; thanh niên dân tộc thiểu số, vùng khó khăn; tín

đồ tôn giáo; thanh niên Việt Nam ở nước ngoài; và các nhóm thanh niên đặc thù. Nghiên cứu đồng thời phân tích các lĩnh vực có ảnh hưởng đến thanh niên như giáo dục và đào tạo, lao động và việc làm, hôn nhân và gia đình, văn hóa giải trí, định hướng giá trị, sức khỏe và chăm sóc y tế, nhằm phục vụ cho việc xây dựng kế hoạch và chương trình hoạt động của Đoàn trong thời gian tới.

Kỷ yếu Hội thảo khoa học *“Bàn giải pháp phát triển Thành phố Hồ Chí Minh theo tinh thần Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 98/2023/QH15 của Quốc hội”* (2023) do Tạp chí Cộng sản (cơ quan thường trực miền Nam), phối hợp với Trường Đại học Kinh tế – Luật, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và Viện Nghiên cứu Phát triển [118], đã tập hợp nhiều bài viết của các lãnh đạo Đảng, Nhà nước, lãnh đạo thành phố cùng các chuyên gia, nhà nghiên cứu. Một số tham luận tập trung vào vấn đề phát triển đội ngũ cán bộ trẻ, tài năng như: *“Xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ, công chức – Giải pháp căn cơ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh”* của Trương Thị Hiền [118, tr.6]; *“Đẩy mạnh thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao cho khu vực công”* của Sở Nội vụ Thành phố Hồ Chí Minh [118, tr.184]; *“Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị với yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ trẻ”* của Vũ Thị Thanh Thảo và Hoàng Anh Tuấn [118, tr.322]; và *“Một số giải pháp nâng cao hiệu quả chính sách thu hút và trọng dụng nhân tài trong khu vực công”* của Nguyễn Thị Thanh Huyền [118, tr.518]. Các bài viết phân tích yêu cầu đổi mới cách tiếp cận trong công tác vận động, thu hút và sử dụng nhân tài trẻ, nhấn mạnh việc chuyển từ cơ chế thụ động sang chủ động, tích cực trong tìm kiếm, phát hiện và trọng dụng nguồn nhân lực chất lượng cao. Đồng thời, các giải pháp được đề xuất nhằm cải tiến cơ chế thực thi linh hoạt, cụ thể hóa chính sách thu nhập đặc biệt cho nhân tài, và tăng cường hiệu quả công tác tuyên truyền, thực thi chính sách.

Kỷ yếu Hội thảo khoa học *“Thành phố Hồ Chí Minh – Thành tựu 50 năm xây dựng, bảo vệ và phát triển”* (2025) do Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức [130], đã tập hợp nhiều tham luận của các nhà khoa học liên quan đến quá trình phát triển của thành phố, trong đó có một số bài viết tiêu biểu đề cập trực tiếp đến

công tác vận động thanh niên, như: *“Thanh niên xung phong Thành phố xung kích, năng động, sáng tạo xây dựng thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình”* của Lực lượng thanh niên xung phong Thành phố Hồ Chí Minh [130, tr.412]; *“Tu tưởng Hồ Chí Minh cùng những giá trị văn hóa Hồ Chí Minh được hiện thực hóa một cách sinh động, sâu sắc trong “không gian văn hóa Hồ Chí Minh”, trong “môi trường văn hóa lành mạnh” và trong đời sống xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh”* của Quận ủy 11 [130, tr.780]; và *“Phát huy sức mạnh đại đoàn kết trong xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh”* của Nguyễn Thị Thanh Huyền [130, tr.897]. Các bài viết này tuy tiếp cận từ những góc độ khác nhau, nhưng đều nhấn mạnh vai trò của thanh niên như lực lượng xung kích, nòng cốt trong sự nghiệp xây dựng thành phố văn minh, hiện đại và nghĩa tình, trên nền tảng kế thừa và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh. Các tham luận khẳng định công tác vận động thanh niên đã được triển khai bài bản, có chiều sâu, với sự phối hợp giữa chính quyền và các tổ chức đoàn thể, nhằm giáo dục lý tưởng cách mạng, bản lĩnh chính trị, tinh thần tình nguyện và khả năng hội nhập quốc tế cho thanh niên. Các chương trình như thanh niên xung phong, phong trào tình nguyện, hỗ trợ khởi nghiệp, xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh được đánh giá là những mô hình góp phần tạo môi trường rèn luyện, phát huy vai trò chủ thể của thanh niên, đồng thời lan tỏa các giá trị nhân văn và tinh thần cống hiến. Một điểm chung nổi bật trong các tham luận là định hướng lấy thanh niên làm trung tâm trong chiến lược phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, gắn đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ với yêu cầu thực tiễn, nhằm hình thành thế hệ thanh niên vừa có lý tưởng cách mạng, vừa có năng lực sáng tạo, đáp ứng yêu cầu phát triển của thành phố trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi mạnh mẽ.

Một số luận án nghiên cứu về thanh niên và công tác thanh niên:

Luận án *“Nâng cao chất lượng công tác thanh niên ở đơn vị cơ sở làm nhiệm vụ huấn luyện sẵn sàng chiến đấu của Quân đội nhân dân Việt Nam trong tình hình hiện nay”* (2001) của Phạm Gia Cư [25], đã tập trung phân tích vai trò và bản chất của công tác thanh niên trong quân đội, coi đây là nhiệm vụ chiến lược, mang tính giai cấp và xã hội sâu sắc theo quan điểm Mác – Lênin và tư

tướng Hồ Chí Minh. Luận án làm rõ đặc thù công tác thanh niên trong các đơn vị cơ sở làm nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, đồng thời nhấn mạnh yêu cầu gắn công tác này với nhiệm vụ chính trị trung tâm của quân đội trong mọi tình huống. Trên cơ sở đánh giá thực trạng hoạt động, tác giả đề xuất hệ thống giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác thanh niên, trong đó chú trọng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu trong điều kiện mới.

Luận án *“Xây dựng lối sống có văn hóa của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh trong công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa”* (2005) của Đặng Quang Thành [122] đã tập trung vào việc phân tích các đặc trưng của lối sống văn hóa và vai trò quan trọng của công tác vận động thanh niên trong việc hình thành lối sống này ở Thành phố Hồ Chí Minh. Nghiên cứu chỉ ra các yếu tố tác động đến quá trình xây dựng lối sống có văn hóa, đồng thời đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên nhằm thúc đẩy lối sống lành mạnh, tích cực trong giới trẻ. Dựa trên những phân tích này, luận án đề xuất các phương hướng và giải pháp cụ thể để đổi mới nội dung, phương thức vận động thanh niên, góp phần nâng cao hiệu quả xây dựng lối sống văn hóa phù hợp với yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Những định hướng này giúp thanh niên phát triển một lối sống văn minh, đồng thời tạo ra nền tảng vững chắc để lực lượng trẻ đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của Thành phố Hồ Chí Minh.

Luận án *“Đổi mới phương thức lãnh đạo của các tỉnh ủy vùng Bắc Trung Bộ đối với công tác thanh niên giai đoạn hiện nay”* (2017) của Lê Thị Hà [50] đã tập trung nghiên cứu các phương thức cải tiến lãnh đạo nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên tại khu vực Bắc Trung Bộ. Tác giả phân tích thực trạng công tác vận động thanh niên, chỉ ra những nguyên nhân dẫn đến các hạn chế, đồng thời rút ra bài học kinh nghiệm từ quá trình đổi mới phương thức lãnh đạo ở cấp tỉnh ủy. Luận án cũng dự báo những yếu tố mới có thể tác động đến công tác thanh niên trong thời gian tới và đề xuất hệ thống giải pháp nhằm tăng cường sự linh hoạt trong tiếp cận, xây dựng chính sách hỗ trợ thanh niên phát triển, góp

phần thúc đẩy vai trò chủ động của thanh niên trong sự nghiệp phát triển kinh tế – xã hội của địa phương và đất nước.

1.1.2. Những nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác vận động thanh niên

Liên quan đến nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác vận động thanh niên có một số sách chuyên khảo, tham khảo và bài viết sau:

Cuốn *Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động thanh niên* (2002) của tác giả Văn Tùng [143] tiếp cận tư tưởng Hồ Chí Minh từ góc độ lịch sử, qua đó làm nổi bật vai trò của Người trong việc thành lập và rèn luyện Đoàn Thanh niên Cộng sản. Trên cơ sở đó, tác giả phân tích những nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động thanh niên, bao gồm: cách nhìn nhận, đánh giá thanh niên trên cơ sở khách quan, khoa học; những luận điểm mang tính nguyên tắc về công tác thanh niên; định hướng giáo dục thanh niên theo năm điều Bác Hồ dạy; và chủ trương xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên vững mạnh. Ngoài ra, cuốn sách còn làm rõ việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác thanh niên ở thời kỳ mới, nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng. Từ quá trình nghiên cứu, Văn Tùng đi đến nhận định: “Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác thanh niên là hệ thống nhận thức, tư duy, quan điểm lý luận... của Người về những vấn đề quan trọng như: “Nhìn nhận, đánh giá, dự báo vai trò, vị trí của thanh niên trong tiến trình lịch sử và các thời kỳ cách mạng. Đường lối, nội dung bồi dưỡng, giáo dục đào tạo thanh niên thành lớp người kế tục sự nghiệp của Đảng, của dân tộc. Nhiệm vụ công tác thanh niên của Đảng, Nhà nước đặc biệt là của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh với chức năng là cánh tay phải và đội hậu bị của Đảng” [143, tr.175–176].

Trong cuốn *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên* (2002), Đoàn Nam Đàn [28] đã phân tích nguồn gốc, quá trình hình thành và những nội dung cốt lõi trong tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên, đồng thời chỉ ra cách vận dụng tư tưởng này trong công tác vận động thanh niên hiện nay. Tác giả nhấn mạnh rằng quan điểm giáo dục toàn diện của Hồ Chí Minh đề ra mô hình đào tạo thanh niên phát triển hài hòa cả về phẩm chất đạo đức và năng lực trí tuệ, đồng

thời làm rõ mối quan hệ giữa các yếu tố này trong việc hoàn thiện nhân cách thanh niên. Qua đó, tác giả khẳng định tư tưởng giáo dục của Hồ Chí Minh là kim chỉ nam để định hướng xây dựng chiến lược giáo dục và vận động thanh niên, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong thế kỷ XXI.

Phan Ngọc Liên và Nguyễn An (2003), trong cuốn *Bách khoa thư Hồ Chí Minh sơ giản – Hồ Chí Minh với giáo dục – đào tạo*, tập 1 [73], đã sưu tầm nhiều bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh về sự nghiệp “trồng người” và tập hợp các phân tích của nhiều học giả về tư tưởng của Người đối với giáo dục và đào tạo. Cuốn sách phân tích làm rõ vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng và nhấn mạnh tầm quan trọng của công tác đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Các tác giả cũng chỉ ra rằng, để phát huy sức mạnh của thanh niên, cần đẩy mạnh công tác vận động, đoàn kết thanh niên trong các tổ chức cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhằm xây dựng lực lượng xung kích vững mạnh trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Cuốn *Hồ Chí Minh – Nhà tư tưởng lỗi lạc* [123] của Song Thành (2005) gồm ba phần với 20 chương, trong đó chương 15 tập trung trình bày tư tưởng của Hồ Chí Minh về giáo dục, đào tạo và “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau”. Tác giả phân tích vai trò chiến lược của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng, nhấn mạnh rằng Hồ Chí Minh coi công tác vận động thanh niên là nền tảng quyết định thành công của sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo. Thông qua việc dẫn chứng từ các bài học lịch sử về những quốc gia, nhân vật và tổ chức chính trị đã biết khai thác tiềm năng của thanh niên, tác giả làm rõ tầm nhìn của Hồ Chí Minh trong việc chuẩn bị lực lượng kế thừa cho cách mạng Việt Nam. Cuốn sách cũng phân tích nội dung cơ bản trong tư tưởng của Hồ Chí Minh về phương thức, biện pháp và chiến lược đoàn kết, giáo dục thanh niên nhằm xây dựng lực lượng nòng cốt có phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu kế tục sự nghiệp của Đảng.

Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng (2007), trong cuốn *Hồ Chí Minh về giáo dục, bồi dưỡng thanh, thiếu niên và nhi đồng* [151], đã tập trung phân tích những nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và bồi dưỡng thế hệ trẻ. Qua đó, công trình khẳng định đây là một trong những nội dung quan trọng

trong tư tưởng của Người về vận động, đoàn kết thanh thiếu niên và nhi đồng. Cuốn sách cũng phân tích các phương pháp vận động thế hệ trẻ mà Hồ Chí Minh đã áp dụng như tuyên truyền, kiểm tra, giám sát và nêu gương người tốt, việc tốt. Đồng thời, công trình đề cập đến việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác vận động, giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng hiện nay nhằm đoàn kết và phát huy sức mạnh của thế hệ trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Văn Tùng (2008), trong cuốn *Tư tưởng Hồ Chí Minh về tổ chức và giáo dục thanh niên* [146], đã phân tích một cách hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về tổ chức và giáo dục thanh niên, nhấn mạnh mối quan hệ chặt chẽ giữa hai yếu tố này trong việc xây dựng lực lượng cách mạng. Trước hết, tác giả làm rõ quá trình Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh sáng lập các tổ chức thanh niên yêu nước và bồi dưỡng, đào tạo những đoàn viên thanh niên cộng sản đầu tiên ở Việt Nam, qua đó khẳng định tầm quan trọng của việc tổ chức lực lượng ngay từ đầu trong phong trào cách mạng. Tiếp đó, tác giả phân tích vai trò, vị trí và khả năng cách mạng của thanh niên, cùng với quan điểm của Hồ Chí Minh trong việc nhìn nhận, đánh giá lực lượng này, từ đó làm rõ tư tưởng của Người về việc xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn và giáo dục đoàn viên, thanh niên trở thành lớp người kế tục cách mạng “vừa hồng, vừa chuyên”. Đồng thời, cuốn sách cũng đề cập đến nguyên tắc Đảng lãnh đạo toàn diện các hoạt động của Đoàn, cùng với phương châm, phương pháp công tác thanh thiếu nhi theo tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm đảm bảo sự thống nhất và hiệu quả trong công tác vận động thanh niên.

Lê Văn Ri (2011), trong bài viết “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác thanh niên*” [113], đã phân tích vai trò và vị trí của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Bài viết trình bày yêu cầu bồi dưỡng thế hệ thanh niên “vừa hồng, vừa chuyên” thông qua sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường, xã hội và sự lãnh đạo của Đảng. Đồng thời, tác giả phân tích vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong việc tập hợp, giáo dục và phát huy tiềm năng thanh niên, cũng như nhấn mạnh sự cần thiết phải đổi mới phương thức vận động, giáo dục thanh niên nhằm đáp ứng yêu cầu của từng giai đoạn cách mạng.

Trong cuốn *Hồ Chí Minh – Tinh hoa và khí phách của dân tộc* [42], Phạm Văn Đồng (2012) đã phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng, tập trung làm rõ tầm quan trọng của việc xây dựng các tổ chức dành cho thanh niên như một nền tảng chiến lược nhằm phát huy sức mạnh và tiềm năng sáng tạo của lực lượng trẻ. Cuốn sách trình bày quan điểm của Hồ Chí Minh về yêu cầu xây dựng tổ chức thanh niên phù hợp với đặc điểm từng nhóm đối tượng và gắn liền với nhiệm vụ chiến lược của mỗi thời kỳ, mỗi địa phương, nhằm đảm bảo hiệu quả vận động thanh niên tham gia các phong trào cách mạng. Đồng thời, tác phẩm cũng phân tích vai trò của công tác tuyên truyền và giáo dục trong việc truyền tải lý tưởng cách mạng, khơi dậy tinh thần trách nhiệm, lòng yêu nước và ý chí phấn đấu của thanh niên, qua đó xây dựng lực lượng nòng cốt cho công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong cuốn *Hồ Chí Minh với thế hệ trẻ* (2014) của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia [99], đã hệ thống hóa các bài viết và bài nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh liên quan đến thanh niên, đồng thời làm rõ tư tưởng của Người về công tác vận động thanh niên và vai trò của thế hệ trẻ trong sự nghiệp cách mạng. Cuốn sách trình bày quan điểm của Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò và trách nhiệm của thanh niên, nhấn mạnh rằng sự tiến bộ của thanh niên quyết định tương lai dân tộc. Tác phẩm cũng phân tích nhiệm vụ của Đảng trong việc tổ chức, đoàn kết và định hướng thanh niên, làm rõ phương thức xây dựng khối đoàn kết vững chắc trong thanh niên và khuyến khích họ tham gia tích cực vào các phong trào cách mạng.

Tác giả Song Thành (2018), trong cuốn *Nguyễn Ái Quốc ở Quảng Châu (1924–1927)* [124], đã tập trung nghiên cứu một giai đoạn quan trọng trong sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, khi Người hoạt động tại Quảng Châu và đặt nền móng cho phong trào giải phóng dân tộc Việt Nam. Cuốn sách phân tích các hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong thời kỳ 1924–1927, làm rõ quá trình hoạch định chiến lược, xây dựng lực lượng và chuẩn bị các bước đi đầu tiên cho cuộc cách mạng. Tác giả tái hiện chi tiết việc tổ chức các lớp huấn luyện thanh niên nhằm đào tạo cán bộ nòng cốt, sự ra đời của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên và tuần báo *Thanh niên* – công cụ tuyên truyền nhằm khơi dậy tinh

thần yêu nước và ý chí đấu tranh trong thế hệ trẻ. Cuốn sách cũng phân tích phương thức Nguyễn Ái Quốc vận động, tổ chức và giáo dục thanh niên trong giai đoạn chuẩn bị cách mạng, qua đó góp phần tái hiện tiến trình hình thành lực lượng cách mạng ở Việt Nam.

Lê Quốc Phong (2019), trong bài viết *“Đoàn kết, tập hợp, phát huy nguồn lực của thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận”* [109], đã phân tích vai trò của tư tưởng Hồ Chí Minh đối với công tác vận động thanh niên. Bài viết làm rõ nguyên tắc “có dân là có tất cả” trong tư tưởng Hồ Chí Minh và sự vận dụng nguyên tắc này trong hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh nhằm phát huy vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng. Tác giả trình bày công tác thanh vận như một bộ phận quan trọng của công tác dân vận, với nhiệm vụ tổ chức, đoàn kết và khơi dậy sức mạnh của thanh niên để họ trở thành lực lượng xung kích trong từng giai đoạn cách mạng. Bài viết cũng phân tích các phương thức vận động thanh niên, từ truyền đạt thông tin một chiều sang tham vấn, định hướng và khuyến khích thanh niên phát huy tính chủ động, sáng tạo, đồng thời làm rõ ý nghĩa lâu dài của tư tưởng Hồ Chí Minh đối với công tác vận động thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong bài viết *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên, vận động thanh niên”* [76], tác giả Đỗ Ngọc Ninh (2022), đã phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh về đặc điểm, vai trò và nhiệm vụ của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng. Theo tác giả, công tác vận động thanh niên trong tư tưởng Hồ Chí Minh gồm bốn nội dung chính: vận động, thuyết phục thanh niên tham gia vào các tổ chức thanh niên, đặc biệt là Đoàn Thanh niên, để thực hiện các nhiệm vụ giành chính quyền, xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc; xây dựng Đoàn Thanh niên vững mạnh, nâng cao chất lượng hoạt động để trở thành lực lượng nòng cốt trong các phong trào thanh niên; giác ngộ lý tưởng cách mạng và phát triển toàn diện thanh niên về đạo đức, văn hóa, kỹ thuật, lao động, sản xuất và thể chất; giáo dục, rèn luyện thanh niên trở thành đảng viên cộng sản; bảo vệ quyền lợi và đảm bảo sự phát triển của thanh niên trong mọi lĩnh vực. Về phương thức vận động, tác giả đề xuất năm phương thức chính: kết hợp nhiệt tình và tinh thần xung kích của thanh niên thành

sức mạnh tập thể dưới sự lãnh đạo của Đảng; phát huy vai trò nòng cốt của Hội Liên hiệp Thanh niên và Đoàn Thanh niên trong công tác vận động; giáo dục nâng cao nhận thức chính trị, đạo đức cách mạng, trình độ khoa học kỹ thuật và thể chất cho thanh niên; nêu gương hành động từ các đoàn viên, đảng viên và các tổ chức xã hội; tổ chức các hoạt động bảo vệ thanh niên. Để vận dụng hiệu quả tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác vận động thanh niên, tác giả nêu ra sáu giải pháp cụ thể nhằm phát huy tối đa vai trò của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

1.1.3. Những nghiên cứu liên quan đến vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên

Liên quan đến nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, có một số sách chuyên khảo, tham khảo và bài viết sau:

Cuốn *Đổi mới hình thức và phương pháp vận động thanh niên* (1987), tập hợp các báo cáo khoa học của nhiều tác giả [96], trình bày những quan điểm lý luận và kinh nghiệm thực tiễn về công tác vận động thanh niên của Đoàn Thanh niên trong nhiều lĩnh vực. Các bài viết thống nhất nhận định rằng, trong bối cảnh mới, việc đổi mới hình thức và phương pháp vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là một yêu cầu cấp thiết. Để đáp ứng yêu cầu đó, các tác giả đề xuất triển khai các phương thức tuyên truyền và vận động đa dạng, linh hoạt, phù hợp với hoàn cảnh và nhu cầu của thế hệ trẻ, nhằm tạo sức hút mạnh mẽ và thúc đẩy thanh niên tham gia tích cực vào các phong trào và hoạt động cách mạng.

Cuốn *Vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác bồi dưỡng, giáo dục và tổ chức thanh niên trong thời kỳ mới* (2010), Nguyễn Thái Anh (chủ biên) [3], đã trình bày một cách hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò và trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng và xây dựng đất nước. Nội dung cuốn sách tập trung làm rõ các luận điểm cơ bản của Hồ Chí Minh liên quan đến quá trình giáo dục, rèn luyện, tổ chức và phát huy vai trò của thanh niên. Bên cạnh việc trình bày lý luận, nhóm biên soạn còn lồng ghép các văn kiện của Đảng và phát biểu của lãnh đạo Đảng, Nhà nước nhằm minh họa sự kế thừa và cụ thể hóa tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác thanh niên ở thời kỳ mới. Cuốn sách cũng

đề cập đến các giải pháp thực tiễn nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, phù hợp với yêu cầu của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế. Đặc biệt, công trình nhấn mạnh vai trò của việc đẩy mạnh phong trào học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh trong công tác vận động và tổ chức phong trào thanh niên tại Thành phố Hồ Chí Minh, xem đây là cơ sở quan trọng để củng cố ý thức chính trị và khơi dậy tinh thần trách nhiệm xã hội của thế hệ trẻ.

Cuốn *Vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác bồi dưỡng, giáo dục và tổ chức thanh niên trong thời kỳ mới* (2010), là tuyển tập các bài viết của nhiều tác giả [97], được cấu trúc thành bốn phần với nội dung phong phú, phản ánh nhiều góc tiếp cận về tư tưởng Hồ Chí Minh đối với thanh niên. Trong đó, phần ba tập trung làm rõ việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào quá trình đào tạo, giáo dục và tổ chức lực lượng thanh niên trong bối cảnh hiện nay. Các tác giả đã trình bày một cách hệ thống những nguyên lý cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên, đặc biệt là các quan điểm liên quan đến phương pháp giáo dục, định hướng lý tưởng, phát huy tính chủ động và tinh thần xung kích của tuổi trẻ. Trên cơ sở đó, cuốn sách cũng phân tích vai trò của Đảng trong việc kế thừa và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm xây dựng đội ngũ thanh niên có phẩm chất đạo đức, năng lực chuyên môn và bản lĩnh chính trị vững vàng. Đồng thời, công trình nhấn mạnh việc phát huy tiềm năng sáng tạo của thanh niên như một yếu tố quan trọng góp phần vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế.

Cuốn *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục với vấn đề đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam hiện nay* (2017) của Lý Việt Quang [112], đã tập trung phân tích những nội dung cốt lõi trong tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và làm rõ yêu cầu vận dụng tư tưởng đó trong công cuộc đổi mới giáo dục hiện nay. Tác giả trình bày quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò then chốt của giáo dục trong việc xây dựng con người toàn diện, nhấn mạnh giáo dục không chỉ nhằm truyền thụ tri thức mà còn là quá trình rèn luyện nhân cách, đạo đức và ý thức công dân. Trên cơ sở đó, cuốn sách khẳng định yêu cầu đổi mới giáo dục

theo hướng toàn diện, từ nội dung, phương pháp, tư duy đến cơ chế và môi trường giáo dục, lấy người học làm trung tâm và gắn giáo dục với thực tiễn cuộc sống. Các phân tích của tác giả cho thấy, tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục cũng đặt nền tảng quan trọng cho công tác vận động thanh niên, nhất là trong việc xây dựng thể hệ trẻ có lý tưởng cách mạng, phẩm chất đạo đức và ý thức trách nhiệm với xã hội. Việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào đổi mới giáo dục thanh niên, trong đó có công tác vận động, giáo dục lý tưởng và phát huy vai trò xung kích của thanh niên, được coi là một hướng đi thiết yếu nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Bài viết *“Đổi mới công tác vận động thanh niên hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”* (2017) của Nguyễn Thị Kim Dung [45], đã phân tích vai trò chiến lược của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng và xây dựng đất nước, đồng thời trình bày những nội dung cơ bản của công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Bài viết cũng đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên hiện nay, chỉ ra những khó khăn, thách thức cần được giải quyết trong bối cảnh mới. Tác giả nhấn mạnh rằng chăm lo, bồi dưỡng và giáo dục thanh niên trở thành lớp người “vừa hồng, vừa chuyên” theo tư tưởng Hồ Chí Minh là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng, với sự phối hợp chặt chẽ giữa Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, gia đình, nhà trường và xã hội. Bài viết xác định yêu cầu xây dựng thể hệ trẻ có phẩm chất đạo đức, năng lực chuyên môn và ý thức trách nhiệm xã hội, nhằm đáp ứng đòi hỏi của công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, đồng thời phát huy vai trò xung kích của thanh niên trong sự nghiệp phát triển đất nước.

Bài viết *“Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trong giai đoạn hiện nay”* (2021) của Vũ Văn Huân [68], đã phân tích vai trò của tư tưởng Hồ Chí Minh đối với công tác vận động thanh niên, đặc biệt thông qua giáo dục đạo đức cách mạng. Tác giả nhấn mạnh rằng, theo Hồ Chí Minh, đạo đức là nền tảng của người cách mạng và là tiêu chí cốt lõi để hình thành lớp thanh niên có bản lĩnh, lý tưởng và tinh thần phụng sự Tổ quốc. Việc giáo dục

đạo đức không chỉ góp phần rèn luyện nhân cách thanh niên mà còn tạo động lực để họ tham gia tích cực vào các hoạt động xã hội, thực hiện nhiệm vụ chính trị trong từng giai đoạn phát triển đất nước. Bài viết cũng đề cập đến yêu cầu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác thanh vận hiện nay thông qua các giải pháp như đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục trong các tổ chức Đoàn – Hội, gắn lý tưởng cách mạng với hành động thực tiễn, xây dựng môi trường sinh hoạt lành mạnh và nâng cao ý thức trách nhiệm xã hội cho thanh niên. Qua đó, thanh niên được định hướng trở thành lực lượng trung thành, kế tục sự nghiệp cách mạng, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Bài viết *“Quan điểm của Hồ Chí Minh về bồi dưỡng, giáo dục thanh niên và sự vận dụng trong giai đoạn hiện nay”* (2021) của Nguyễn Văn Công [24], đã nhấn mạnh rằng giáo dục là nội dung trọng yếu trong công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Tác giả phân tích việc bồi dưỡng và giáo dục thanh niên không chỉ nhằm trang bị cho thế hệ trẻ bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng và ý thức trách nhiệm xã hội, mà còn là phương thức vận động hiệu quả nhằm thúc đẩy thanh niên tự giác tham gia vào sự nghiệp cách mạng. Bài viết tập trung vào vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh thông qua một số giải pháp như: quán triệt sâu sắc các chủ trương, đường lối của Đảng đối với thanh niên; đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng và truyền thống; tăng cường phối hợp giữa gia đình, nhà trường, tổ chức Đoàn và toàn xã hội trong giáo dục thanh niên. Đặc biệt, bài viết nhấn mạnh vai trò của việc gắn lý luận với thực tiễn thông qua các phong trào hành động cách mạng của thanh niên, nhằm phát huy tối đa tiềm năng sáng tạo, tinh thần xung kích của thế hệ trẻ, góp phần xây dựng đội ngũ thanh niên có đủ phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Trần Phúc Thành (2023), trong bài viết *“Công tác vận động, đoàn kết và tập hợp thanh niên, sinh viên hiện nay theo Tư tưởng Hồ Chí Minh”* [131] đã phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh về dân vận và rút ra những định hướng cho công tác vận động, đoàn kết và tập hợp thanh niên, sinh viên hiện nay. Tác giả nhấn mạnh vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng và yêu cầu xây dựng lực lượng

thanh niên vững mạnh thông qua củng cố tổ chức Đoàn. Bài nghiên cứu chỉ ra sự cần thiết phải đổi mới phương thức vận động, bám sát cơ sở và nắm bắt kịp thời tâm tư, nguyện vọng của thanh niên. Trên cơ sở đó, bài viết đánh giá hiệu quả việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong thực tiễn và khẳng định giá trị bền vững của tư tưởng Người đối với công tác thanh niên trong giai đoạn hiện nay.

Một số đề tài khoa học, kỷ yếu Hội thảo khoa học liên quan đến công tác vận động thanh niên:

Kỷ yếu Hội thảo khoa học *“Một số vấn đề lý luận và thực tiễn công tác vận động, tập hợp thanh niên trong giai đoạn hiện nay”* (2011) của Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn Vĩnh Phúc [12], tập hợp 28 bài viết của nhiều tác giả, công trình đã tập trung phân tích các vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến công tác vận động, tập hợp thanh niên trong bối cảnh đất nước phát triển và hội nhập. Các bài viết trình bày tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò, vị trí của thanh niên, nguyên tắc và phương thức vận động thanh niên, đồng thời nhấn mạnh yêu cầu vận dụng linh hoạt, sáng tạo tư tưởng của Người nhằm nâng cao hiệu quả công tác thanh vận hiện nay. Một số tham luận phân tích việc xây dựng mối quan hệ gắn bó giữa tổ chức Đoàn Thanh niên và lực lượng thanh niên, coi đây là cơ sở để củng cố tính đại diện và tính chiến đấu của tổ chức. Ngoài ra, kỷ yếu cũng phản ánh kinh nghiệm thực tiễn trong công tác tập hợp thanh niên, đặc biệt qua các mô hình triển khai tại tỉnh Vĩnh Phúc, qua đó nhận diện những thuận lợi, khó khăn và đề xuất định hướng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của tổ chức thanh niên phù hợp với yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Đề tài khoa học *“Khảo sát xã hội nhận diện xu hướng lựa chọn giá trị của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh”* (2017) do Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện [125], đã tiến hành nghiên cứu thực trạng nhận thức và xu hướng lựa chọn giá trị của thanh niên trên địa bàn thành phố. Thông qua khảo sát xã hội học với hơn 2.000 mẫu phiếu, nghiên cứu đã nhận diện những yếu tố tác động đến đời sống, hành vi và định hướng giá trị của thanh niên trong bối cảnh mới. Kết quả khảo sát cung cấp dữ liệu thực tiễn về đặc điểm tư duy, tâm lý, hành động của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh, đồng thời chỉ ra một số thuận lợi và thách

thức đối với công tác vận động, tập hợp lực lượng trẻ. Trên cơ sở các phân tích, công trình đề xuất định hướng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động của tổ chức Đoàn nhằm nâng cao hiệu quả tiếp cận, vận động thanh niên phù hợp với điều kiện phát triển đô thị.

Kỷ yếu Hội thảo khoa học *“Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau theo Di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh”* (2019) do Ban Tuyên giáo Trung ương, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh phối hợp tổ chức [17], đã tập hợp nhiều bài viết liên quan trực tiếp đến công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh, trong đó có các tham luận tiêu biểu như: *“Dành nguồn lực, tạo môi trường cống hiến, rèn luyện và trưởng thành cho thanh niên”* của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh [17, tr.277–286], và *“Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau theo Di chúc của Bác Hồ – Kinh nghiệm từ Thành phố Hồ Chí Minh”* của Phạm Phương Thảo [17, tr.306–309]. Các bài viết tập trung phân tích yêu cầu xây dựng chiến lược vận động thanh niên kiên trì, bền bỉ, gắn với nhiệm vụ cấp bách và lâu dài. Nội dung các tham luận nhấn mạnh vai trò của việc giáo dục lý tưởng cách mạng, tạo cơ hội học tập, rèn luyện kỹ năng cho thanh niên, đầu tư vào thiết chế văn hóa, đào tạo và bố trí nguồn nhân lực trẻ, cũng như củng cố tổ chức Đoàn – Hội. Các giải pháp được đề xuất nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho thanh niên phát triển toàn diện, phát huy tiềm năng và khẳng định vai trò của họ trong sự nghiệp xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh.

Nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên có một số luận án:

Luận án *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò thanh niên và sự vận dụng của Đảng Cộng sản Việt Nam trong công cuộc xây dựng đất nước (1975–1996)”* (2001) của Trần Thị Nhon [102], đã nghiên cứu hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng. Trên cơ sở phân tích quá trình hình thành và phát triển tư tưởng của Hồ Chí Minh, tác giả nhấn mạnh rằng thanh niên không chỉ là lực lượng kế tục sự nghiệp cách mạng mà còn là chủ thể sáng tạo, có vai trò quyết định trong tiến trình phát triển đất nước. Luận án cũng

tập trung phân tích cách thức Đảng Cộng sản Việt Nam kế thừa và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên trong giai đoạn 1975–1996, một thời kỳ với nhiều biến động về kinh tế, chính trị và xã hội. Tác giả cho rằng trong bối cảnh đổi mới, Đảng phải phát huy hiệu quả tinh thần xung kích, sáng tạo, ý chí tự lực và khát vọng cống hiến của thanh niên, coi thanh niên là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Việc trao niềm tin, giao trách nhiệm và tạo điều kiện phát triển cho thế hệ trẻ được xem là nhân tố quan trọng giúp Đảng huy động nguồn lực con người cho sự nghiệp phát triển đất nước.

Luận án *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về ‘bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau’ với việc giáo dục thanh niên Việt Nam hiện nay”* (2021) của Nguyễn Đan Thụy [133], đã nghiên cứu về nguồn gốc, nội dung cốt lõi và những đặc điểm trong tư tưởng Hồ Chí Minh liên quan đến việc đào tạo thế hệ kế tục sự nghiệp cách mạng. Luận án nhấn mạnh vai trò chiến lược của thanh niên trong việc tiếp nối và phát triển sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Bên cạnh việc phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh, tác giả còn đánh giá thực trạng công tác giáo dục thanh niên hiện nay, chỉ ra những thuận lợi và thách thức đặt ra trong bối cảnh mới. Trên cơ sở đó, luận án đề xuất các phương hướng và giải pháp nhằm vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong việc đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ, không chỉ thông qua giáo dục lý tưởng, đạo đức cách mạng mà còn gắn với công tác vận động thanh niên, xây dựng lực lượng trẻ có đủ phẩm chất, năng lực và bản lĩnh chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp phát triển đất nước.

1.2. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LUẬN ÁN CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.2.1. Đánh giá về kết quả nghiên cứu liên quan đến đề tài

Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài là những công trình khoa học mà tác giả tham khảo và kế thừa để thực hiện luận án. Trong những nghiên cứu liên quan: về thanh niên và công tác vận động thanh niên; tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác vận động thanh niên; vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, các tác giả đã làm rõ được các vấn đề sau:

Thứ nhất, nghiên cứu về thanh niên và công tác vận động thanh niên. Ở những cách tiếp cận khác nhau (triết học, lịch sử, tâm lý học, xã hội học, văn hóa học), các công trình đã làm rõ vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng; tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên; phương pháp, cách thức vận động thanh niên; vai trò lãnh đạo của Đảng, vai trò của Đoàn Thanh niên trong công tác vận động thanh niên; thực trạng công tác vận động thanh niên; giải pháp vận động thanh niên.

Thứ hai, nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên. Các công trình đã làm rõ được tư tưởng Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng; tầm quan trọng của công tác vận động, tập hợp, đoàn kết, giáo dục thanh niên, đặc biệt là giáo dục về đạo đức, lý tưởng, lối sống cho thanh niên; nội dung, lực lượng và phương pháp vận động thanh niên.

Thứ ba, nghiên cứu sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, các công trình đã phân tích thực trạng và phương pháp công tác vận động, tập hợp đoàn kết thanh niên hiện nay, đặc biệt là ở các đoàn thể chính trị - xã hội, trước hết là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Những kết quả từ các công trình này đã cung cấp cho tác giả cái nhìn đa chiều về các vấn đề liên quan đến luận án. Đây không chỉ là tài liệu tham khảo về lý luận mà còn có giá trị thực tiễn, giúp tác giả định hình và triển khai hiệu quả các mục tiêu nghiên cứu, từ đó góp phần nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên trong bối cảnh phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

1.2.2. Những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu

Qua các tài liệu tìm được, tác giả nhận thấy tới nay chưa có công trình nào nghiên cứu chuyên biệt tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên và công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh *dưới góc nhìn của ngành Hồ Chí Minh học*. Tức là đề cập một cách có hệ thống đến *nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên*, cũng như *vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*. Đây chính là điểm mới cả về hướng tiếp cận, cả về nội dung nghiên cứu của đề tài mà tác giả lựa chọn. Chính vì vậy, những vấn đề

chưa được làm rõ trong các công trình nêu trên sẽ được tiếp tục nghiên cứu trong đề tài luận án.

Trên cơ sở kế thừa có chọn lọc các thành tựu nghiên cứu của các công trình đã công bố, tác giả luận án sẽ tiếp tục nghiên cứu làm sáng tỏ những nội dung:

Ở khía cạnh tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên:

Một là, luận án làm rõ một số khái niệm liên quan sau: “thanh niên”, “công tác vận động thanh niên”, “tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên”, “công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”.

Hai là, luận án tập trung làm rõ những nội dung cốt lõi trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, bao gồm: vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng; mục đích, nội dung, lực lượng, chủ thể làm công tác vận động thanh niên và phương thức tiến hành công tác vận động thanh niên. Đây chính là những nội dung nền tảng, mang tính lý luận định hướng cho việc nghiên cứu các vấn đề tiếp theo của luận án.

Ở khía cạnh công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh:

Một là, luận án khái quát điều kiện tự nhiên, kinh tế, văn hóa – xã hội và truyền thống lịch sử của Thành phố Hồ Chí Minh; đánh giá thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh, đánh giá những thành tựu, hạn chế và nguyên nhân của những thành tựu, hạn chế; xác định những vấn đề đặt ra trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Hai là, dựa trên kết quả nghiên cứu lý luận và thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh, phân tích những nhân tố tác động đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới. Từ đó, luận án đề xuất phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Tiểu kết chương 1

Khảo sát các công trình nghiên cứu về công tác vận động thanh niên và tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên đã có nhiều nhà khoa học nghiên cứu và đúc kết dưới góc nhìn của những ngành khoa học khác nhau, các công trình đó có giá trị về lý luận và thực tiễn. Những nghiên cứu này không chỉ làm sáng tỏ vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng mà còn đề cập đến nội dung, lực lượng, phương thức vận động thanh niên theo tư tưởng của Người ở các góc độ khác nhau, góp phần tạo nền tảng lý luận quan trọng trong công tác vận động thanh niên.

Trên cơ sở khảo sát, phân tích và tổng hợp các tài liệu nghiên cứu, tập trung vào ba nhóm chính liên quan đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh: (1) Những nghiên cứu liên quan đến thanh niên và công tác vận động thanh niên; (2) Những nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác vận động thanh niên; (3) Những nghiên cứu liên quan đến vận dụng tư tưởng của Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên.

Dù có nhiều nghiên cứu rất có giá trị, từ góc độ các ngành khác nhau, đến nay vẫn thiếu một công trình chuyên biệt trong ngành Hồ Chí Minh học về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là một khoảng trống trong nghiên cứu khoa học, đồng thời mở ra cơ hội quan trọng để phát triển các giá trị lý luận và thực tiễn, giúp định hướng cho công tác vận động thanh niên một cách phù hợp và hiệu quả hơn. Những công trình trước là nguồn tư liệu quý để tác giả kế thừa, bổ sung và hoàn thiện, hướng tới việc nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Chương 2

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN

2.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

2.1.1. Khái niệm “thanh niên” và “công tác vận động thanh niên”

- Khái niệm “thanh niên”

Khái niệm “thanh niên” được hiểu theo nhiều cách khác nhau tùy vào góc tiếp cận. Theo *Từ điển Tiếng Việt phổ thông*, “thanh niên” là “Người còn trẻ, đang ở độ tuổi trưởng thành” [152, tr.838]. *Từ điển Thanh niên Việt Nam (Giản yếu)* của Dương Tự Đàm mở rộng hơn, định nghĩa thanh niên là “một giai đoạn phát triển trong cuộc đời của con người, thời kì chấm dứt giai đoạn trẻ em, trưởng thành người lớn (người trưởng thành), là lứa tuổi đẹp nhất của cuộc đời” [27, tr.707-708]. Các định nghĩa này đều quan niệm thanh niên là “người còn trẻ” hoặc “đang ở độ tuổi trưởng thành”, nhưng không chỉ rõ độ tuổi cụ thể.

Điều 1 *Luật Thanh niên* (năm 2020), do Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam ban hành, đã quy định rõ ràng rằng: “Thanh niên là công dân Việt Nam từ đủ 16 đến 30 tuổi” [110]. Định nghĩa này xác định rõ ràng độ tuổi của thanh niên, xác định phạm vi mà các khái niệm trước đó chưa đề cập.

Từ các định nghĩa trên, có thể khái quát: *Thanh niên Việt Nam là những người từ đủ 16 đến 30 tuổi, hoạt động trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.*

- Khái niệm “công tác vận động thanh niên”

Theo *Từ điển tiếng Việt*, “công tác” được định nghĩa là “công việc của Nhà nước hoặc của đoàn thể” [104, tr.210], còn “vận động” được hiểu là “tuyên truyền, giải thích, động viên, làm cho người khác tự nguyện làm theo việc gì, thường là theo một phong trào nào đó” [152, tr.1018]. Tương tự, *Đại từ điển tiếng Việt* cũng định nghĩa “công tác” là “thực hiện công việc của Nhà nước hoặc của đoàn thể” [158, tr.458], và diễn giải cụ thể hơn về “vận động” là “dùng ngôn ngữ để thuyết phục, tuyên truyền cho ai làm theo ý của mình” [158, tr.802].

Từ những khái niệm trên, có thể khái quát: *Công tác vận động là quá trình tuyên truyền, thuyết phục và động viên của Nhà nước, hoặc của đoàn thể nhằm làm cho đối tượng tự nguyện tham gia thực hiện nhiệm vụ hoặc phong trào cụ thể.*

Khái niệm “công tác vận động” luôn gắn với một đối tượng xã hội cụ thể, phản ánh định hướng và phương thức tác động của Đảng và các tổ chức chính trị – xã hội đối với từng lực lượng trong xã hội. Chính vì vậy, trong thực tiễn cách mạng, đã hình thành các khái niệm như: công tác vận động nông dân (nông vận), công tác vận động công nhân (công vận), công tác vận động phụ nữ (phụ vận),... Trong hệ thống đó, công tác vận động thanh niên (thanh vận) giữ vai trò quan trọng, thể hiện sự quan tâm chiến lược của Đảng đối với lực lượng kế tục và phát triển sự nghiệp cách mạng. Do đó, việc làm rõ nội hàm khái niệm công tác vận động thanh niên là yêu cầu cần thiết nhằm nhận diện đúng vai trò, phương thức và phạm vi tác động của công tác này. Xung quanh khái niệm này có một số quan niệm sau:

Theo *Từ điển Thanh niên Việt Nam (Giản yếu)*, “công tác vận động thanh niên” được định nghĩa là “công việc của Đảng nhằm vận động, tập hợp, đoàn kết, tuyên truyền, giáo dục tất cả các tầng lớp, mọi đối tượng thanh niên, tổ chức thành lực lượng to lớn, đi đầu thực hiện những nhiệm vụ của đất nước, của Đảng giao phó” [27, tr.136]. Tương tự, trong cuốn *Đảng Cộng sản Việt Nam với công tác vận động thanh niên trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước* do Ban Dân vận Trung ương biên soạn, khái niệm này được diễn giải cụ thể hơn. Theo đó, công tác vận động thanh niên “là toàn bộ công tác tổ chức, giáo dục, rèn luyện thanh niên của Đảng nhằm đưa thanh niên vào những hành động cách mạng, phát huy đội ngũ này thành lực lượng xung kích sáng tạo, đội dự bị tin cậy của Đảng, kế thừa trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh” [14, tr.13].

Từ các định nghĩa trên, có thể hiểu công tác vận động thanh niên là quá trình tuyên truyền, giáo dục, tập hợp và đoàn kết mọi đối tượng thanh niên trong xã hội để thực hiện các nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước giao phó, hoặc các công việc liên quan đến đời sống dân sinh. Trong bối cảnh hiện nay, đó là vận động thanh niên

tham gia vào mọi nhiệm vụ về kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh và các lĩnh vực khác. Từ sự phân tích đó, có thể khái quát: *Công tác vận động thanh niên là toàn bộ hoạt động của Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, trong đó nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh dưới sự lãnh đạo của Đảng, tiến hành tuyên truyền, tập hợp, giáo dục, tổ chức thanh niên tham gia xây dựng và thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.*

2.1.2. Khái niệm “tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên” và “công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”

- Khái niệm “tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên”

Mặc dù Hồ Chí Minh không để lại một tác phẩm chuyên biệt nào về công tác vận động thanh niên, nhưng tư tưởng của Người trong lĩnh vực này vẫn được thể hiện một cách sâu sắc thông qua các bài nói, bài viết và quá trình hoạt động thực tiễn của Người.

Hồ Chí Minh luôn xem thanh niên là lực lượng chủ lực, quyết định tương lai của dân tộc. Điều này nhấn mạnh vai trò của công tác vận động thanh niên trong việc tổ chức, định hướng và phát huy tối đa sức mạnh của thanh niên. Quan điểm này khẳng định, công tác vận động thanh niên không chỉ là nhiệm vụ quan trọng mà còn là nền tảng để Đảng kết nối với thanh niên, xây dựng khối đại đoàn kết, và tạo điều kiện để thanh niên cống hiến thiết thực cho sự phát triển đất nước.

Công tác vận động thanh niên là một bộ phận quan trọng trong công tác dân vận, thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị trong việc xây dựng lực lượng từ nhân dân, tổ chức và tập hợp quần chúng nhân dân cùng tham gia thực hiện nhiệm vụ chính trị, đồng thời bảo vệ lợi ích chính đáng của họ. Trong tác phẩm *Dân vận* (1949), Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Dân vận là vận động tất cả lực lượng của mỗi một người dân không để sót một người dân nào, góp thành lực lượng toàn dân, để thực hành những công việc nên làm, những công việc Chính phủ và Đoàn thể đã giao cho” [84, tr.232]. Người nhấn mạnh, dân vận không chỉ là trách nhiệm của một tổ chức hay một cá nhân nào, mà là của tất cả các cán bộ

chính quyền, đoàn thể và các tổ chức nhân dân. Để dân vận đạt hiệu quả, theo Hồ Chí Minh, cần có các phương pháp cụ thể: giải thích lợi ích thiết thực của công việc với người dân, lắng nghe ý kiến, lập kế hoạch phù hợp, tổ chức nhân dân thực hiện, đồn đốc và tổng kết, rút kinh nghiệm, phê bình, khen thưởng.

Quan điểm dân vận của Hồ Chí Minh làm rõ bốn yếu tố chính: chủ thể của công tác dân vận là tất cả cán bộ, đoàn thể và các tổ chức chính trị - xã hội; đối tượng là toàn dân không bỏ sót ai; mục đích là thực hiện các nhiệm vụ mà Đảng và Nhà nước giao phó; và phương pháp là vận động thông qua sự giải thích, thảo luận, tổ chức, theo dõi, động viên, khuyến khích và kiểm tra. Quan điểm này là cơ sở để định hình công tác vận động thanh niên, khi thanh niên cũng là một phần trong tổng thể dân vận của Đảng.

Từ sự phân tích trên, có thể khái quát: *Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên là hệ thống quan điểm về vị trí, vai trò của thanh niên, mục đích, nội dung, lực lượng và phương thức vận động thanh niên, nhằm phát huy vai trò xung kích, tiên phong của họ trong công cuộc giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.*

Khái niệm này làm sáng tỏ các yếu tố chính của công tác vận động thanh niên trong tư tưởng Hồ Chí Minh:

Mục đích của công tác vận động thanh niên: Vận động để thanh niên phát huy vai trò xung kích, tiên phong trong công cuộc giải phóng dân tộc, xây dựng xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Nội dung của công tác vận động thanh niên: Vận động thanh niên tham gia xây dựng và thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, cống hiến sức lực, trí tuệ cho Đảng, cho cách mạng.

Chủ thể, lực lượng thực hiện công tác vận động thanh niên: Là hoạt động của toàn bộ hệ thống chính trị, bao gồm, Đảng, Nhà nước, Mặt trận và các đoàn thể, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nòng cốt là Đoàn Thanh niên.

Phương thức vận động thanh niên: Hồ Chí Minh chỉ rõ rằng phương thức vận động thanh niên cần phù hợp với đặc điểm của thanh niên, đồng thời yêu cầu

linh hoạt, sáng tạo theo từng thời kỳ và điều kiện thực tế, giúp thanh niên tiếp thu tư tưởng cách mạng một cách sâu sắc và sẵn sàng tham gia các nhiệm vụ.

- Khái niệm “công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”

Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh chính là sự vận dụng những quan điểm của Hồ Chí Minh vào một địa bàn cụ thể là Thành phố Hồ Chí Minh, góp phần hình thành lớp thanh niên năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung, đáp ứng yêu cầu phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh.

Thành phố Hồ Chí Minh là một trung tâm kinh tế, văn hóa, giáo dục và khoa học công nghệ lớn của cả nước, thu hút đông đảo thanh niên từ khắp các vùng miền, các tôn giáo, dân tộc khác nhau đến sinh sống, học tập và làm việc. Hình thành nên nhiều nhóm thanh niên, như: Thanh niên cán bộ, công chức, viên chức, học sinh, sinh viên, công nhân, doanh nhân, lực lượng vũ trang... Sự phong phú về thành phần thanh niên đòi hỏi khi vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh phải linh hoạt, sáng tạo, phù hợp, không dập khuôn, máy móc.

Từ thực tiễn nêu trên, có thể khái quát: *Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh là tổng thể hoạt động mà các chủ thể, lực lượng tiến hành nhận thức theo những quan điểm của Hồ Chí Minh nhằm định hướng, tổ chức và thúc đẩy thanh niên tham gia các phong trào hành động cách mạng, thực hiện tốt đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; qua đó rèn luyện, bồi dưỡng và phát huy vai trò của thanh niên để họ trở thành lực lượng tiên phong trong sự nghiệp xây dựng và phát triển thành phố giàu đẹp, văn minh, nghĩa tình, vì cả nước, cùng cả nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới.*

Khái niệm này làm sáng tỏ nội hàm trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh:

Mục đích của công tác vận động: Để thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh nâng cao nhận thức về vai trò, trách nhiệm của mình đối với xã hội, với thành phố

và đất nước; phát huy tính tiên phong, gương mẫu của mình trong học tập, công tác, trong phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh; tập hợp lực lượng thanh niên, tăng cường sức mạnh cho Đảng, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Nội dung của công tác vận động thanh niên: Vận động thanh niên thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, chủ trương, chính sách của Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh; Vận động thanh niên tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội: Chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng, cống hiến sức lực, trí tuệ cho Đảng, cho cách mạng; Vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, xứng đáng là cánh tay đắc lực, đội quân hậu bị tin cậy của Đảng.

Chủ thể, lực lượng thực hiện công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là toàn bộ hệ thống chính trị của thành phố dưới sự lãnh đạo của Thành ủy, trong đó lực lượng nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh.

Phương thức vận động thanh niên: Sử dụng các phương thức phù hợp với đối tượng thanh niên và điều kiện thực tế của Thành phố Hồ Chí Minh, như: Tuyên truyền, tập hợp thanh niên; tổ chức, giáo dục thanh niên; kiểm tra, đánh giá, sơ kết, tổng kết, biểu dương khen thưởng.

Những vấn đề lý luận về công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh đã được trình bày ở phần trên là nền tảng cho việc xây dựng khung lý thuyết phục vụ khảo sát và phân tích thực tiễn công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Việc đánh giá thực trạng công tác này tập trung vào ba phương diện cơ bản: Một là, đội ngũ và các chủ thể trực tiếp tham gia vận động thanh niên; Hai là, nội dung vận động gắn với yêu cầu phát triển toàn diện; Ba là, phương thức tiến hành và mức độ hiệu quả trong triển khai. Trên cơ sở khung lý thuyết đó, luận án tiến hành khảo sát tại một số quận, huyện và thành phố trực thuộc Thành phố Hồ Chí Minh, qua đó xác định mức độ phù hợp cũng như chỉ ra những điểm cần điều chỉnh để việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác vận động thanh niên mang lại kết quả thiết thực trong bối cảnh hiện nay.

2.2. NỘI DUNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN

2.2.1. Về vị trí, vai trò của thanh niên và mục đích của công tác vận động thanh niên

2.2.1.1. Vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng

Thứ nhất, thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc, là chủ nhân tương lai của đất nước

Hồ Chí Minh cho rằng thanh niên không chỉ chiếm tỷ lệ lớn trong xã hội, mà còn là lực lượng giàu tiềm năng, hội tụ dũng khí, tinh thần sáng tạo và ý chí nghị lực. Theo Người, thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc, sự phát triển của thanh niên luôn gắn bó chặt chẽ với sự phát triển của dân tộc: “Dân tộc bị nô lệ thì thanh niên cũng bị nô lệ. Dân tộc được giải phóng, thanh niên mới được tự do” [87, tr.178]. Nhận định này khẳng định vận mệnh quốc gia và tương lai của thế hệ trẻ có mối quan hệ mật thiết, không thể tách rời. Chính vì vậy, thanh niên cần ý thức rõ trách nhiệm lịch sử của mình đối với dân tộc và trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước.

Khi đất nước còn nằm dưới ách thống trị của thực dân xâm lược, kẻ thù đã sử dụng nhiều thủ đoạn, từ bạo lực đàn áp đến các hình thức dụ dỗ bằng rượu cồn, thuốc phiện nhằm “ru ngủ” thanh niên, làm cho họ quên đi nỗi nhục mất nước, quên đi trách nhiệm đối với dân tộc Việt Nam. Trong bối cảnh đó, không ít thanh niên rơi vào tình trạng mất phương hướng và suy giảm niềm tin vào sự nghiệp cách mạng. Tuy nhiên, với niềm tin sâu sắc vào sức mạnh tiềm tàng của thế hệ trẻ, Hồ Chí Minh nhận định: “Đằng sau sự phục tùng tiêu cực, người Đông Dương giấu một cái gì đang sôi sục, đang gào thét và sẽ bùng nổ một cách ghê gớm, khi thời cơ đến” [79, tr.40]. Theo Người, để đưa dân tộc thoát khỏi ách nô lệ và giành lại tự do, việc đầu tiên là phải “thức tỉnh” và “hồi sinh” lớp thanh niên để đi đến hồi sinh dân tộc. Trong *Thư gửi Thanh niên An Nam* (1925), Hồ Chí Minh khẳng định: “Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh” [80, tr.144].

Sau khi tìm được con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc, Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh quyết tâm trở về gần Tổ quốc để truyền bá lý luận cách

mạng, tổ chức, tập hợp và giáo dục lực lượng quần chúng, đặc biệt là thanh niên. Tại Quảng Châu (Trung Quốc), Người liên lạc với các thanh niên yêu nước trong tổ chức Tâm Tâm xã, thành lập nhóm Cộng sản đoàn, hạt nhân của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên (thành lập tháng 6/1925). Trong hai năm đầu tiên, dưới sự lãnh đạo và rèn luyện trực tiếp của Nguyễn Ái Quốc, Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên đã tổ chức các lớp huấn luyện, đào tạo thanh niên yêu nước về con đường cách mạng giải phóng dân tộc theo lập trường của chủ nghĩa Mác – Lênin. Hoạt động của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên đã thổi một luồng sinh khí mới vào phong trào yêu nước, dẫn tới sự ra đời của các tổ chức cộng sản ở Việt Nam, tạo tiền đề cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930.

Theo Hồ Chí Minh, thanh niên là lực lượng nòng cốt của cách mạng. Trong các phong trào yêu nước chống thực dân, đế quốc đầu thế kỷ XX, thanh niên luôn đóng vai trò tiên phong, thường là người khơi nguồn cho các phong trào đấu tranh. Người đã ghi nhận tinh thần kiên cường, ý chí mạnh mẽ của tầng lớp học sinh, sinh viên qua các phong trào tiêu biểu như cuộc đấu tranh đòi ân xá cho cụ Phan Bội Châu và phong trào để tang cụ Phan Châu Trinh. Người viết: “Đâu đâu học sinh cũng đều bãi khoá. Nữ sinh cũng tham gia phong trào” [80, tr.246]. Điều này cho thấy thanh niên không chỉ tham gia hưởng ứng và đi đầu trong các phong trào, mà còn góp phần quan trọng vào việc thúc đẩy và lan tỏa các phong trào đấu tranh yêu nước.

Trong cao trào cách mạng giải phóng dân tộc (1930–1945), thanh niên đã tích cực tham gia các đội vũ trang, tự vệ, du kích, trở thành lực lượng chủ yếu trong Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân và Việt Nam giải phóng quân, góp phần quan trọng vào thành công của Cách mạng Tháng Tám 1945.

Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945–1954), thanh niên với tinh thần “Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh” đã chiến đấu kiên cường, bất chấp mọi gian khổ hy sinh. Hồ Chí Minh ghi nhận: “Các em là đội cảm tử. Các em cảm tử để cho Tổ quốc quyết sinh. Các em là đại biểu cái tinh thần tự tôn tự lập của dân tộc ta mấy nghìn năm để lại... Nay các em gan góc tiếp tục cái tinh thần bất diệt đó, để truyền lại cho nòi giống Việt Nam muôn đời về sau” [83, tr.44].

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954–1975), hưởng ứng lời kêu gọi của Hồ Chí Minh, hàng triệu thanh niên đã tham gia các phong trào “Ba sẵn sàng”, “Ba đảm đang” ở miền Bắc và “Năm xung phong” ở miền Nam, trở thành lực lượng xung kích trong cuộc đấu tranh vì độc lập, thống nhất Tổ quốc. Hồ Chí Minh khẳng định, với một thế hệ thanh niên hăng hái, kiên cường như vậy, sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước nhất định sẽ thành công.

Bên cạnh việc khẳng định thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc, Hồ Chí Minh còn nhấn mạnh vai trò quyết định của thanh niên đối với tương lai đất nước. Theo Người, thanh niên không chỉ là lực lượng tham gia sự nghiệp cách mạng, mà còn là những người trực tiếp góp phần xây dựng và phát triển quốc gia. Hồ Chí Minh nhận định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên” [83, tr.216]. Điều này thể hiện niềm tin sâu sắc của Người vào thế hệ trẻ và đặt ra yêu cầu cao về trách nhiệm học tập, rèn luyện của thanh thiếu niên trong công cuộc kiến thiết đất nước. Vì vậy, theo Hồ Chí Minh, chăm lo giáo dục, đào tạo thanh niên không chỉ là nhiệm vụ nhất thời, mà là chiến lược lâu dài nhằm bảo đảm sự trường tồn và phát triển của dân tộc Việt Nam.

Thứ hai, thanh niên là lực lượng xung kích trên mọi mặt trận, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Trong tiến trình cách mạng, Hồ Chí Minh không chỉ khẳng định thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc, là chủ nhân tương lai của đất nước, mà Người còn cho rằng, thanh niên là lực lượng xung kích trên mọi mặt trận, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc với tinh thần “đâu cần thanh niên có” [90, tr.613]. Với sức trẻ và tinh thần dấn thân, thanh niên chính là nguồn nhân lực quan trọng, là động lực thúc đẩy những chuyển biến lớn lao trong các phong trào cách mạng.

Hồ Chí Minh khẳng định: Thanh niên “cần phải làm đầu tàu, làm gương mẫu trong phong trào thi đua yêu nước” [91, tr.90]. Thanh niên là đội ngũ tiên phong trong các lĩnh vực chính trị, bảo vệ Tổ quốc, phát triển kinh tế và xây dựng đời sống văn hóa – xã hội.

Trong lĩnh vực chính trị. Thanh niên tham gia vào hệ thống chính trị (Đảng, Nhà nước, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội), góp phần xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh; là nhân tố quan trọng thúc đẩy sự đoàn kết; là nguồn nhân lực trẻ, giàu nhiệt huyết, cánh tay đắc lực của Đảng. Nhiều cán bộ xuất sắc của Đảng trưởng thành từ phong trào thanh niên. Hồ Chí Minh nhận định: “Các đồng chí ta như đồng chí Trần Phú, đồng chí Ngô Gia Tự, đồng chí Lê Hồng Phong, đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai, đồng chí Hà Huy Tập, đồng chí Nguyễn Văn Cừ, đồng chí Hoàng Văn Thụ và trăm nghìn đồng chí khác đã đặt lợi ích của Đảng, của cách mạng, của giai cấp, của dân tộc lên trên hết, lên trước hết. Các đồng chí đó đã tin tưởng sâu sắc, chắc chắn vào lực lượng vĩ đại và tương lai vẻ vang của giai cấp và dân tộc. Các đồng chí ấy đã vui vẻ hy sinh hết thảy, hy sinh cả tính mệnh mình cho Đảng, cho giai cấp, cho dân tộc” [85, tr.25].

Trong lĩnh vực quốc phòng – an ninh, Hồ Chí Minh nhận định: “Thanh niên là lực lượng cơ bản trong bộ đội, công an và dân quân tự vệ, đang hằng hái giữ gìn trật tự, trị an, bảo vệ Tổ quốc” [91, tr.299]. Thanh niên không những trực tiếp tham gia chiến đấu, phục vụ chiến đấu, mà còn đảm nhiệm các nhiệm vụ quan trọng trong việc bảo vệ an ninh và chủ quyền quốc gia. Tinh thần sẵn sàng hy sinh của thanh niên trong các cuộc kháng chiến chống thực dân, đế quốc đã tạo nên những trang sử vẻ vang, khẳng định sự an ninh, an toàn và độc lập của đất nước luôn gắn liền với sự cống hiến của họ.

Trong phát triển kinh tế, Hồ Chí Minh cho rằng, thanh niên cũng đảm nhận vai trò chủ lực. Trong nông nghiệp, thanh niên tích cực tham gia các hoạt động sản xuất và cải tiến kỹ thuật, thể hiện trách nhiệm lớn trong việc đảm bảo đời sống và phát triển kinh tế nông thôn. Người viết: “Thanh niên đã góp phần khá lớn trong việc chống hạn, làm phân, cải tiến nông cụ, xây dựng tổ đổi công và hợp tác xã, v.v..” [90, tr.530]. Người nhấn mạnh: “Số đông “kiện tướng” làm công tác thủy lợi, làm phân bón, vỡ đất hoang, cải tiến nông cụ, v.v. đều là thanh niên” [91, tr.298]. Trong công nghiệp: “Thanh niên đã hằng hái tham gia cải tiến quản lý xí nghiệp, đẩy mạnh sản xuất, cải tiến kỹ thuật, sáng chế, phát minh, v.v..” [90, tr.531]. Điều này khẳng định thanh niên không chỉ tham gia phát triển kinh tế, mà

còn góp phần vào những cải tiến quản lý kinh tế. Với sức trẻ và khả năng sáng tạo, thanh niên đã làm nên những thay đổi mang tính đột phá trong sản xuất và quản lý kinh tế.

Thanh niên còn có vai trò quan trọng trong lĩnh vực văn hóa – xã hội. Hồ Chí Minh khẳng định: “Thanh niên đã làm đầu tàu trong phong trào bình dân học vụ, bổ túc văn hóa” [90, tr.531]. Hoạt động của họ vừa góp phần xóa mù chữ, vừa đặt nền móng cho một xã hội có tri thức cao hơn, tạo điều kiện để phát triển văn minh và tiên bộ. Vai trò của thanh niên trong lĩnh vực này đã góp phần nâng cao dân trí, cải thiện chất lượng cuộc sống và thúc đẩy sự thay đổi về nhận thức và giá trị văn hóa của toàn dân.

Hồ Chí Minh tổng kết vai trò xung kích của thanh niên bằng nhận định: “Khắp thành thị, nông thôn, miền xuôi, miền núi, thanh niên ta ngày nay đã thành một đội quân to lớn, hăng hái tiến lên, quyết tâm phấn đấu, hy sinh vì Tổ quốc thân yêu, vì tiến bộ xã hội” [92, tr.619]. Nhận định này thể hiện rõ tinh thần và trách nhiệm lớn lao của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng. Họ vừa là lực lượng tham gia, đồng thời vừa là những người xung kích trong các phong trào, truyền cảm hứng và động lực cho toàn xã hội.

Bên cạnh việc khẳng định vai trò xung kích của thanh niên trên mọi lĩnh vực, Hồ Chí Minh cũng chỉ ra những hạn chế cố hữu của lực lượng này, như thiếu từng trải, thiếu kinh nghiệm sống, dễ mắc bệnh hình thức, cá nhân chủ nghĩa,... Từ thực tiễn đó, Người nhấn mạnh cần có phương pháp vận động đúng đắn, phù hợp với đặc điểm tâm lý và hoàn cảnh của thanh niên thì mới có thể phát huy đầy đủ vai trò của họ trong sự nghiệp cách mạng.

Thứ ba, thanh niên là người kế thừa, giữ gìn và phát triển sự nghiệp cách mạng của thế hệ đi trước, đồng thời là người dìu dắt thế hệ thanh niên tương lai - các cháu thiếu nhi, nhi đồng

Cuộc đời của mỗi con người là hữu hạn, nhưng dòng chảy lịch sử lại vô tận và không ngừng phát triển. Mỗi thế hệ đều có vai trò và sứ mệnh riêng trong việc xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước, song do giới hạn của thời gian, không một thế hệ nào có thể hoàn thành trọn vẹn con đường cách mạng dài lâu mà dân

tộc đã lựa chọn. Chính vì vậy, nhiệm vụ truyền tiếp trách nhiệm giữa các thế hệ là điều tất yếu để đảm bảo sự tiếp nối và phát triển liên tục của cách mạng. Hồ Chí Minh đã sớm nhận thức được quy luật tự nhiên này khi nói rằng: “Con người ta đẻ ra, ai cũng lớn lên, già đi, rồi chết” [91, tr.277], thể hiện rõ sự giới hạn mà mỗi thế hệ phải đối mặt. Trong bối cảnh ấy, thanh niên được coi là nhịp cầu nối giữa quá khứ, hiện tại và tương lai.

Hồ Chí Minh nhận định: “Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già, đồng thời là người phụ trách dìu dắt thế hệ thanh niên tương lai - tức là các cháu nhi đồng” [91, tr.298]. Điều này vừa là trách nhiệm, vừa là một sứ mệnh cao cả của thanh niên, nhằm bảo đảm cho ngọn lửa cách mạng được duy trì và truyền lửa tới thế hệ kế cận. Thanh niên có một lợi thế đặc biệt, đó là vừa mới trải qua lứa tuổi thiếu nhi, nên dễ dàng đồng cảm, thấu hiểu và chia sẻ với các em nhỏ. Điều này giúp thanh niên thuận lợi trong việc truyền đạt kiến thức, vừa tạo dựng được sự gần gũi, thân thiện, giúp các em thiếu nhi tự tin hơn trong quá trình học tập và phát triển. Bên cạnh sự thấu hiểu, thanh niên còn có ưu thế về sự trưởng thành và kinh nghiệm, có đủ bản lĩnh và khả năng định hướng để “dìu dắt” các thế hệ sau. Việc dìu dắt này không chỉ đơn thuần là hướng dẫn kỹ năng, kiến thức mà còn là việc truyền cảm hứng, tinh thần, lý tưởng sống và các giá trị tốt đẹp mà xã hội kỳ vọng vào lớp trẻ. Thanh niên phải trở thành những tấm gương sáng, những hình mẫu về tinh thần cống hiến, hy sinh, để các em nhỏ noi theo, tạo nền tảng vững chắc cho thế hệ tiếp theo vững vàng tiến bước.

Hồ Chí Minh cũng khẳng định, tương lai của đất nước nằm trong tay thế hệ trẻ, và nhiệm vụ của thế hệ hiện tại là bảo đảm cho tương lai ấy được tươi sáng, rạng ngời. Muốn thế, thanh niên phải ý thức sâu sắc về trách nhiệm của mình trong việc kế thừa và phát huy những thành quả của thế hệ đi trước, đồng thời truyền đạt những giá trị cao đẹp đó cho các em thiếu nhi. Đó là quá trình trao truyền về tri thức, lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, và ý chí kiên cường. Thanh niên làm nhiệm vụ nối tiếp, đồng thời nâng đỡ, giúp thế hệ sau trưởng thành hơn, bản lĩnh hơn và đủ khả năng để gánh vác trách nhiệm trong tương lai.

Thanh niên đóng vai trò là chiếc cầu nối vững chắc giữa các thế hệ. Họ là người tiếp nhận, giữ gìn và phát triển những giá trị tốt đẹp mà các thế hệ đi trước đã xây dựng, đồng thời là người gieo mầm và nuôi dưỡng những hạt giống tương lai - các em thiếu nhi, nhi đồng. Để đảm bảo cho con đường cách mạng và sự phát triển của dân tộc luôn được liên tục và không gián đoạn, thanh niên cần phải hiểu rõ vai trò của mình, rèn luyện bản thân cả về trí tuệ lẫn nhân cách, để xứng đáng là những người tiếp lửa, dìu dắt và định hướng thế hệ tiếp theo trên con đường phát triển của đất nước. Chính vì vậy, Hồ Chí Minh đã nêu lên nhiệm vụ cho Đảng, Nhà nước: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết” [93, tr.622]. Người coi đây là nhiệm vụ “rất quan trọng” và “rất cần thiết” bảo đảm cho thắng lợi của cách mạng. Nhiệm vụ đó vừa trước mắt, vừa lâu dài. Mục tiêu là đào tạo ra một thế hệ con người mới, phát triển toàn diện, bởi con người quyết định sự thành công của cách mạng, sự tiến bộ của xã hội.

2.2.1.2. Mục đích của công tác vận động thanh niên

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về vai trò và trách nhiệm của thanh niên đối với xã hội và đất nước

Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Thanh niên muốn làm người chủ tương lai cho xứng đáng thì ngay hiện tại phải rèn luyện tinh thần và lực lượng của mình” [83, tr.216]. Lời căn dặn này vừa khẳng định vai trò quan trọng của thanh niên, vừa chỉ rõ yêu cầu phải vận động thanh niên nâng cao nhận thức về vai trò, trách nhiệm của mình để họ trở thành lực lượng xứng đáng dẫn dắt tương lai đất nước.

Mục đích của công tác vận động thanh niên trước hết là giúp họ nhận thức sâu sắc vai trò và sứ mệnh của mình trong xã hội. Thanh niên là lực lượng trẻ trung, năng động, sáng tạo, giữ vị trí xung kích trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước. Vận mệnh đất nước không tách rời khỏi hành động và ý thức trách nhiệm của họ. Có nhận thức đúng về vai trò, trách nhiệm của mình, thanh niên sẽ chủ động tham gia vào các lĩnh vực đời sống xã hội, từ kinh tế, văn hóa, khoa học, đến quốc phòng, an ninh.

Công tác vận động thanh niên còn nhằm nâng cao ý thức về quyền lợi và nghĩa vụ công dân. Hồ Chí Minh cho rằng: “Muốn giữ vững nền độc lập, muốn

làm cho dân mạnh nước giàu, mọi người Việt Nam phải hiểu biết quyền lợi của mình, bổn phận của mình” [82, tr.40]. Đối với thanh niên, việc nhận thức rõ quyền lợi không thể tách rời với ý thức thực hiện nghĩa vụ. Quyền lợi của thanh niên là được sống, học tập, lao động trong môi trường hòa bình và tiến bộ; nghĩa vụ của họ là góp phần bảo vệ và phát triển những thành quả này. Khi ý thức được rằng mỗi cá nhân đều là một phần quan trọng của cộng đồng, thanh niên sẽ có động lực lớn hơn để thực hiện trách nhiệm với xã hội.

Hồ Chí Minh cho rằng: “Nhiệm vụ của thanh niên không phải là hỏi nước nhà đã cho mình những gì. Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà? Mình phải làm thế nào cho ích lợi nước nhà nhiều hơn? Mình đã vì lợi ích nước nhà mà hy sinh phấn đấu chừng nào?” [87, tr.265]. Lời dạy này là kim chỉ nam định hướng cho hành động của thanh niên. Sự tự vấn này giúp thanh niên nhìn nhận lại vai trò của mình, từ đó hướng tới các hành động tích cực, có ích cho cộng đồng và đất nước. Thay vì sống vị kỷ, họ cần học tập, rèn luyện và cống hiến sức trẻ để mang lại những giá trị bền vững cho xã hội. Từ việc học tập để nâng cao tri thức, đến lao động sản xuất để phát triển kinh tế, mỗi hành động của thanh niên đều góp phần quan trọng trong việc xây dựng một xã hội tiến bộ, văn minh và vững mạnh.

Thứ hai, thanh niên biết kế thừa, phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc

Hồ Chí Minh nhận định rằng các giá trị văn hóa truyền thống của Việt Nam là những tinh hoa đã được hình thành và hun đúc qua hàng ngàn năm lịch sử dựng nước và giữ nước. Đây là những giá trị bền vững, được cộng đồng các dân tộc Việt Nam vun đắp thông qua thực tiễn lao động sản xuất và đấu tranh chống thiên tai, địch họa. Theo Người, những truyền thống ấy như một dòng chảy liên tục từ đời này sang đời khác, không ngừng được kế thừa, bổ sung và phát triển, góp phần tạo nên bản sắc văn hóa đặc trưng của dân tộc. Người nhấn mạnh rằng thanh niên đóng vai trò như chiếc cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa các thế hệ đi trước và lớp trẻ hôm nay. Để thực hiện tốt vai trò đó, thanh niên cần hiểu rõ cội nguồn dân tộc, tiếp thu những di sản văn hóa và giá trị truyền thống, từ đó hình thành

lòng tự hào, biết trân trọng và phát huy những thành quả mà cha ông đã dày công gây dựng.

Trong các giá trị truyền thống văn hóa dân tộc, tinh thần yêu nước là sợi chỉ đỏ xuyên suốt toàn bộ lịch sử dân tộc Việt Nam, là giá trị cốt lõi mà Hồ Chí Minh đặc biệt chú trọng. Người khẳng định: “Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước. Đó là một truyền thống quý báu của ta. Từ xưa đến nay, mỗi khi Tổ quốc bị xâm lăng, thì tinh thần ấy lại sôi nổi, nó kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước” [85, tr.38]. Yêu nước không chỉ là một tình cảm, mà còn là động lực thúc đẩy sự kiên cường, bất khuất, giúp dân tộc Việt Nam vượt qua mọi thử thách, hiểm nguy. Đó là nguồn sức mạnh nội tại mạnh mẽ, đưa dân tộc từ những cuộc đấu tranh giành độc lập đến công cuộc xây dựng hòa bình và phát triển đất nước. Hồ Chí Minh ví tinh thần yêu nước như “của quý”, có khi được phô bày rõ ràng trong các thời điểm quan trọng, nhưng cũng có khi nằm ẩn khuất trong tâm hồn mỗi người. Chính vì vậy, Người yêu cầu, trong công tác vận động thanh niên, phải làm sao để khơi dậy và biến tinh thần yêu nước ấy thành những hành động cụ thể, thiết thực, phục vụ cho công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước. Người cho rằng “phải ra sức giải thích, tuyên truyền, tổ chức, lãnh đạo, làm cho tinh thần yêu nước của tất cả mọi người đều được thực hành vào công việc yêu nước” [85, tr.38-39].

Thực tiễn lịch sử Việt Nam đã chứng minh rằng, chính lòng yêu nước đã giúp dân tộc vượt qua muôn vàn khó khăn thử thách, từ việc chống lại thiên tai đến đối phó với kẻ thù xâm lược. Bản thân Hồ Chí Minh cũng từng bộc bạch: “Chính là do chủ nghĩa yêu nước mà tôi tin theo Lenin” [93, tr.588], và cũng chính từ chủ nghĩa yêu nước mà Người đã dành cả cuộc đời mình để đấu tranh cho độc lập dân tộc, hạnh phúc của nhân dân. Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Chính do tinh thần yêu nước mà quân đội và nhân dân ta đã mấy năm trường chịu đựng trăm đắng nghìn cay, kiên quyết đánh cho tan bọn thực dân cướp nước và bọn Việt gian phản quốc, kiên quyết xây dựng một nước Việt Nam độc lập, thống nhất, dân chủ, tự do, phú cường, một nước Việt Nam dân chủ mới” [85, tr.39].

Hồ Chí Minh còn lưu ý, việc giáo dục tinh thần yêu nước cho thanh niên không nên rơi vào tư tưởng vị quốc hẹp hòi, cực đoan. Người khẳng định “vị quốc nghĩa là chỉ biết yêu trọng nước mình mà khinh ghét nước người” [83, tr.120] và điều đó là không đúng. Thay vào đó, cần giáo dục thanh niên tinh thần yêu nước chân chính, tức là lòng yêu nước phải gắn với tinh thần quốc tế cao cả. Người nhấn mạnh rằng tình yêu nước của thanh niên phải thể hiện qua lòng dũng cảm bảo vệ độc lập, tự do của dân tộc, đồng thời kết hợp với tình yêu hòa bình, công bằng và sự đoàn kết với các dân tộc trên toàn thế giới, góp phần vào cuộc đấu tranh vì tự do và hạnh phúc của nhân loại.

Hồ Chí Minh đề xuất những cách thức cụ thể để khơi dậy và duy trì tinh thần yêu nước trong thanh niên. Trong *Di chúc* (1969), Người căn dặn: “mỗi địa phương (thành phố, làng xã) cần xây dựng vườn hoa và bia kỷ niệm ghi sự hy sinh anh dũng của các liệt sĩ, để đời đời giáo dục tinh thần yêu nước cho nhân dân ta” [93, tr.616]. Những công trình này là nơi lưu giữ ký ức lịch sử, đồng thời là biểu tượng giúp thanh niên hiểu rõ hơn về truyền thống đấu tranh kiên cường, tinh thần yêu nước và sự hy sinh vì độc lập dân tộc của các thế hệ đi trước. Qua đó, việc giáo dục thanh niên trở nên sinh động và sâu sắc hơn, đưa những giá trị truyền thống đến gần hơn với cuộc sống hàng ngày. Với cách tiếp cận này, công tác vận động thanh niên theo Hồ Chí Minh không dừng lại ở việc truyền đạt kiến thức hay lý tưởng cách mạng, mà còn hướng tới khơi dậy lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm và tinh thần tự nguyện dấn thân. Thanh niên cần được hướng dẫn để nhận thức rằng giữ gìn những giá trị truyền thống không phải là bảo thủ mà là sự sáng tạo, làm cho các giá trị ấy sống động, phù hợp với nhịp sống hiện đại.

Sứ mệnh của thanh niên không giới hạn ở việc bảo tồn mà tiếp tục làm phong phú thêm các truyền thống tốt đẹp, để những giá trị ấy không bị lãng quên mà luôn hiện diện và phát triển cùng với đất nước. Họ chính là những người giữ vai trò quan trọng trong việc làm sống lại và phát triển dòng chảy văn hóa truyền thống, đưa nó từ quá khứ đến tương lai, vừa giữ gìn bản sắc dân tộc vừa góp phần làm giàu thêm cho sự phát triển chung của đất nước.

Thứ ba, thanh niên phát huy tối đa trí tuệ, tài năng và sức mạnh của mình vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước

Theo Hồ Chí Minh, thanh niên là lực lượng tràn đầy nhiệt huyết, sáng tạo, giàu lý tưởng và năng lực, là nguồn sức mạnh không thể thiếu trong sự nghiệp cách mạng. Việc vận động thanh niên cần hướng đến tổ chức và định hướng họ thành lực lượng tiên phong, sẵn sàng cống hiến trí tuệ, tài năng và sức mạnh của mình để hoàn thành các nhiệm vụ trọng yếu của đất nước.

Hồ Chí Minh đã ví “tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội” [82, tr.194], thời điểm đẹp nhất của đời người, tràn đầy sức sống và khả năng bứt phá. Người cho rằng thanh niên, với sự sung sức và hoài bão lớn lao, luôn sẵn sàng khám phá và tiếp nhận cái mới. Đây là lực lượng đặc biệt nhạy bén với sự thay đổi, có khả năng tạo nên những giá trị mới nếu được tổ chức và hướng dẫn đúng đắn. Nếu không được vận động hợp lý, nguồn lực dồi dào này có thể bị phân tán hoặc sử dụng không hiệu quả.

Hồ Chí Minh luôn đặt niềm tin lớn vào khả năng của thanh niên. Người nhấn mạnh: “Đâu Đảng cần thì thanh niên có, việc gì khó thì thanh niên làm” [91, tr.90]. Đây là kim chỉ nam cho công tác vận động, hướng thanh niên vào những nhiệm vụ khó khăn và thách thức lớn của cách mạng. Qua các phong trào như “Thanh niên cứu quốc” trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, “Phong trào tăng gia sản xuất” nhằm khắc phục hậu quả kinh tế trong thời kỳ chiến tranh, hay “Phong trào Bình dân học vụ” để huy động nguồn lực trí tuệ cho cách mạng, thanh niên đã thể hiện rõ vai trò tiên phong và trở thành lực lượng quan trọng trên mọi mặt trận, từ đấu tranh quân sự đến xây dựng kinh tế và bảo vệ an ninh quốc gia.

Công tác vận động thanh niên không dừng lại ở việc huy động lực lượng mà còn tạo môi trường để họ rèn luyện và phát triển toàn diện. Thanh niên mạnh về sức lực, giàu trí tuệ và tài năng, có khả năng dẫn đầu trong các lĩnh vực khoa học, kỹ thuật, văn hóa và kinh tế. Khi được định hướng phù hợp, họ sẽ phát huy tối đa tiềm năng để đóng góp vào sự phát triển bền vững của đất nước. Các phong trào hành động cách mạng đã chứng minh rằng thanh niên, với sự nhiệt thành và tinh

thần sáng tạo, luôn sẵn sàng đối mặt với những thử thách lớn lao và vượt qua với ý chí mạnh mẽ.

Ngoài ra, công tác vận động thanh niên còn nhằm tập hợp họ thành lực lượng gắn kết với nhân dân và các tầng lớp trong xã hội. Thanh niên không hoạt động đơn lẻ mà luôn là một phần trong khối đại đoàn kết toàn dân. Các phong trào như “Hũ gạo cứu đói” hay “Vận động quần góp ủng hộ chiến trường” đã minh chứng cho sự gắn bó mật thiết của thanh niên với cộng đồng. Những hoạt động này tăng cường lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và Chính phủ, đồng thời khẳng định vai trò tiên phong của thanh niên trong việc củng cố sức mạnh đoàn kết toàn dân để phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước.

Thực tiễn lịch sử cho thấy, thanh niên khi được vận động và tổ chức hợp lý đã tạo nên những bước tiến vượt bậc cho cách mạng. Sự nhiệt huyết, sáng tạo và tinh thần trách nhiệm của họ chính là động lực lớn lao để đưa đất nước vượt qua những giai đoạn khó khăn và đạt được những thành tựu to lớn. Công tác vận động không chỉ nhằm giải quyết các nhiệm vụ trước mắt mà còn chuẩn bị cho sự kế thừa lâu dài, đảm bảo sự phát triển bền vững của đất nước.

Thứ tư, tập hợp lực lượng thanh niên, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, đại đoàn kết toàn dân tộc là sức mạnh cốt lõi của cách mạng Việt Nam. Thanh niên, với tư cách là bộ phận năng động và sung sức nhất trong xã hội, cần được vận động, tập hợp và phát huy đúng cách để trở thành lực lượng nòng cốt trong khối đoàn kết dân tộc. Do đó, công tác vận động thanh niên không chỉ dừng lại ở việc giáo dục hay tổ chức các hoạt động phong trào, mà còn nhằm hình thành một lực lượng thanh niên có tổ chức, có lý tưởng, sẵn sàng đồng hành cùng dân tộc trong mọi nhiệm vụ cách mạng.

Việc tập hợp lực lượng thanh niên phải được thực hiện trên tinh thần rộng mở, thống nhất trong đa dạng, bảo đảm sự tham gia của mọi tầng lớp thanh niên từ thành thị đến nông thôn, từ sinh viên, trí thức đến công nhân, lao động phổ thông. Đây chính là nền tảng để hình thành một cộng đồng thanh niên vững mạnh, đoàn kết vì mục tiêu phát triển đất nước. Trong quá trình ấy, công tác vận động

cần nhân mạnh các giá trị chung như lòng yêu nước, tinh thần trách nhiệm, ý thức cộng đồng và khát vọng cống hiến, để vượt qua những khác biệt về điều kiện sống, nghề nghiệp hay quan điểm cá nhân.

Từ thực tiễn cách mạng, Hồ Chí Minh đã khái quát thành luận điểm mang tính chân lý: “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công” [91, tr.119], đồng thời khẳng định: “Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công” [92, tr.186]. Những luận điểm đó không chỉ thể hiện vai trò chiến lược của đại đoàn kết trong sự nghiệp cách mạng, mà còn chỉ rõ định hướng hành động cụ thể đối với từng lực lượng xã hội. Trong đó, thanh niên với tư cách là lực lượng kế tục sự nghiệp cách mạng cần được tổ chức, tập hợp và giáo dục đúng đắn để phát huy vai trò kết nối giữa các thế hệ, giữa các tầng lớp trong xã hội. Công tác vận động thanh niên, vì thế, giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành sự gắn bó về lý tưởng, mục tiêu và hành động, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Việc xây dựng một lực lượng thanh niên có ý thức chính trị vững vàng, tinh thần đoàn kết và trách nhiệm với cộng đồng chính là điều kiện cần thiết để củng cố khối đại đoàn kết, cả về tổ chức, tư tưởng và hành động – nền tảng cho thắng lợi của sự nghiệp cách mạng.

2.2.2. Nội dung công tác vận động thanh niên

2.2.2.1. Vận động thanh niên nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước

Hồ Chí Minh khẳng định cách mạng là sự nghiệp của quần chúng, do quần chúng thực hiện và vì lợi ích của họ. Trong đó, thanh niên là lực lượng xung kích, năng động và sáng tạo, cần được giác ngộ để nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Người cho rằng nhận thức của thanh niên có vai trò quyết định đối với hiệu quả và tính bền vững của công cuộc cách mạng.

Theo Hồ Chí Minh, để thanh niên hành động đúng đắn, họ phải hiểu rõ mục tiêu, phương hướng và ý nghĩa của cách mạng. Sự hiểu biết này giúp họ tránh xa các quan điểm lệch lạc, đồng thời thực hiện nhiệm vụ một cách hiệu quả và có trách nhiệm. Người viết: “có nắm vững đường lối cách mạng mới thấy rõ phương

hướng tiền lên của cách mạng, mới hiểu rõ mình phải làm gì và đi theo phương hướng nào để thực hiện mục đích của Đảng trong giai đoạn cách mạng” [93, tr.115]. Điều này có nghĩa là nhận thức đúng chính là tiền đề để thanh niên xác định rõ vai trò và trách nhiệm của mình trong công cuộc cách mạng. Khi hiểu rõ đường lối, chính sách của Đảng, thanh niên có thể hành động một cách có ý thức, biết cách làm thế nào để đạt được mục tiêu đề ra, và từ đó góp phần tạo nên sức mạnh chung cho sự nghiệp cách mạng.

Người đặt niềm tin vào thanh niên không chỉ ở tư cách người chấp hành tốt đường lối, chính sách, mà còn ở vai trò tiên phong trong các phong trào cách mạng. Thông qua hoạt động của mình, thanh niên có thể lan tỏa tinh thần cách mạng, khơi dậy nhiệt huyết trong quần chúng, góp phần đưa các chủ trương của Đảng và chính sách của Nhà nước đi vào trong đời sống xã hội. Họ chính là cầu nối để lý tưởng cách mạng trở thành hành động cụ thể, có sức lan tỏa rộng khắp trong toàn dân. Hồ Chí Minh cho rằng, để thanh niên nhận thức đúng và hành động đúng, công tác tuyên truyền, giáo dục là yếu tố cốt lõi. Người khẳng định: “nếu họ được tuyên truyền giải thích, đã giác ngộ, mình lãnh đạo cho họ làm, công việc sẽ có kết quả tốt” [84, tr.370]. Tuyên truyền không giới hạn ở việc cung cấp thông tin, mà cần được kết hợp với giải thích, hướng dẫn để thanh niên hiểu rõ ý nghĩa và tầm quan trọng của các chủ trương, chính sách. Một khi đã giác ngộ, thanh niên sẽ không giới hạn ở việc thực hiện nhiệm vụ một cách tự giác, mà còn tích cực tham gia vào việc truyền tải, giải thích và bảo vệ các chủ trương, chính sách đó trước cộng đồng, góp phần tạo sự đồng thuận và động lực trong xã hội.

Nhận thức rõ chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước giúp thanh niên hoàn thành tốt các nhiệm vụ cách mạng và phát huy vai trò quan trọng trong việc lan tỏa tinh thần cách mạng đến toàn xã hội. Thanh niên, khi hiểu rõ ý nghĩa và mục tiêu của các chính sách, có thể hành động một cách có trách nhiệm và sáng tạo, từ đó trở thành cầu nối hiệu quả giữa lý tưởng cách mạng và thực tiễn đời sống. Họ tham gia thực hiện các chủ trương, đường lối và có khả năng định hướng, tổ chức và dẫn dắt các phong trào cách mạng, tạo động lực mạnh mẽ cho sự phát triển toàn diện của đất nước.

2.2.2.2. Vận động thanh niên tích cực tham gia vào các lĩnh vực của đời sống xã hội, luôn là lực lượng xung kích, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, thanh niên giữ vị trí quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Với lực lượng đông đảo, giàu nhiệt huyết và khả năng sáng tạo, thanh niên luôn đóng vai trò nòng cốt trong các phong trào hành động cách mạng. Việc tổ chức, định hướng và phát huy hiệu quả vai trò của thanh niên trên các lĩnh vực như kinh tế, chính trị, văn hóa – xã hội, quốc phòng và an ninh chính là phương thức để khai thác tối đa tiềm năng, tạo động lực cho sự phát triển của đất nước.

Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Việc gì khó có thanh niên, ở đâu khó có thanh niên” [90, tr.18], cho thấy vai trò xung kích của lực lượng này trong việc giải quyết những nhiệm vụ quan trọng, phức tạp của đất nước. Theo Người, sự phát triển của cách mạng đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với thanh niên, đòi hỏi họ không ngừng nâng cao nhận thức, năng lực và tinh thần trách nhiệm. Người chỉ rõ: “Thời đại này là thời đại vẻ vang của thanh niên. Mà thanh niên phải là những đội xung phong trên các mặt trận chính trị, kinh tế, khoa học, kỹ thuật” [91, tr.188].

Trong lĩnh vực kinh tế, Hồ Chí Minh xem thanh niên là lực lượng đóng vai trò thúc đẩy sự phát triển. Người khuyến khích thanh niên tích cực tham gia vào các hoạt động lao động, sản xuất, coi đó là phương thức để họ đóng góp trực tiếp vào quá trình tăng trưởng kinh tế. Người nêu rõ: “Vì thanh niên là người xung phong trong cuộc phát triển kinh tế... trong phong trào cải tiến kỹ thuật, nâng cao năng suất, thanh niên cũng là người xung phong” [91, tr.298]. Thông qua công tác vận động, thanh niên được rèn luyện ý thức trách nhiệm, nâng cao năng lực lao động và phát triển khả năng sáng tạo, qua đó góp phần giải quyết các yêu cầu kinh tế và đóng góp cho mục tiêu phát triển đất nước.

Trong lĩnh vực chính trị, Hồ Chí Minh xác định công tác vận động thanh niên là nhiệm vụ mang tính chiến lược nhằm xây dựng lực lượng kế thừa có bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu cách mạng. Người yêu cầu thanh niên phải nhận thức đầy đủ vai trò và trách nhiệm của mình trong công

cuộc bảo vệ nền độc lập, tự do của dân tộc. Công tác vận động trong lĩnh vực này cần chú trọng giáo dục lý tưởng, xây dựng chí khí cách mạng gắn với mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Người căn dặn: Thanh niên “phải luôn luôn nâng cao chí khí cách mạng “trung với nước, hiếu với dân, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”” [92, tr.619]. Theo Hồ Chí Minh, việc bồi dưỡng chí khí cách mạng là điều kiện nền tảng để hình thành bản lĩnh chính trị, củng cố ý chí và tinh thần vượt khó. Người chỉ rõ: “nêu cao chí khí phấn đấu, tinh thần cách mạng, không sợ gian khổ khó khăn, phát huy ý thức làm chủ tập thể, dám nghĩ, dám làm, hăng hái vươn lên” [92, tr.285]. Đồng thời, việc giáo dục chính trị cần gắn liền với thực tiễn, tạo cơ hội để thanh niên tham gia các hoạt động xã hội cụ thể, từ đó phát huy vai trò tiên phong trong học tập, lao động và phụng sự. Hồ Chí Minh lưu ý: “Nếu chỉ có lý tưởng, mà không có tinh thần thiết thực và công tác thực tế... thì chỉ là người không tưởng, người nói khoác” [84, tr.289].

Trong lĩnh vực văn hóa – xã hội, Hồ Chí Minh đánh giá thanh niên là lực lượng nòng cốt trong việc gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, đồng thời đóng vai trò tiên phong trong việc xây dựng nếp sống mới. Người yêu cầu thanh niên tích cực học tập, tu dưỡng đạo đức và tham gia các hoạt động xã hội để trở thành tấm gương sáng, có sức lan tỏa tích cực trong cộng đồng. Việc học tập, theo Hồ Chí Minh, không chỉ là tiếp thu tri thức mà còn là con đường để hoàn thiện phẩm chất, nâng cao năng lực làm chủ. Người viết: “Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các em” [82, tr.35].

Để phát huy đầy đủ vai trò xung kích của thanh niên, việc giáo dục đạo đức cách mạng và nâng cao ý thức trách nhiệm được xem là yếu tố không thể thiếu. Hồ Chí Minh cho rằng: “Nếu không có đạo đức cách mạng thì có tài cũng vô dụng” [92, tr.400]. Đạo đức, theo Người, là nền tảng định hướng cho hành động đúng đắn, bảo đảm sự gắn bó giữa tài năng và lý tưởng cách mạng. Do đó, thanh

niên cần thường xuyên rèn luyện bản thân, tự soi xét và khắc phục hạn chế, hướng đến sự hoàn thiện toàn diện về nhân cách.

Bên cạnh đó, Hồ Chí Minh đặt niềm tin vào thanh niên trong việc thúc đẩy nếp sống văn minh hiện đại trên nền tảng truyền thống. Từ những việc cụ thể như thay đổi thói quen ăn, ở, mặc, làm việc, cho đến việc tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao, Người mong muốn thanh niên là lực lượng đi đầu trong quá trình xây dựng lối sống mới. Đồng thời, Người cũng đề cao tầm quan trọng của thể chất, coi đó là điều kiện thiết yếu để thanh niên thực hiện sứ mệnh cách mạng: “Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới làm thành công” [82, tr.241]. Thông qua các phong trào như “Đền ơn đáp nghĩa”, Hồ Chí Minh khơi dậy trong thanh niên tinh thần biết ơn, truyền thống hiếu nghĩa và đạo lý dân tộc. Người kỳ vọng thế hệ trẻ chủ động, sáng tạo trong giải quyết các vấn đề xã hội, đóng góp thiết thực cho công cuộc phát triển đất nước, từ đó thể hiện rõ vai trò xung kích trong lĩnh vực văn hóa – xã hội.

Trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh, Hồ Chí Minh đề cao vai trò tiên phong của thanh niên trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc. Người kêu gọi thanh niên rèn luyện tinh thần dũng cảm, ý thức cảnh giác trước những nguy cơ từ bên ngoài, đồng thời sẵn sàng đảm nhận những nhiệm vụ khó khăn, gian khổ. Người căn dặn: “Thanh niên phải xung phong đến những nơi khó khăn gian khổ nhất, nơi nào người khác làm ít kết quả, thanh niên phải xung phong đến làm cho tốt” [91, tr.470]. Trên cương vị là lực lượng xung kích, thanh niên cần được chuẩn bị đầy đủ cả về thể chất lẫn tinh thần để tham gia tích cực vào nhiệm vụ giữ gìn an ninh, trật tự xã hội và bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia. Công tác vận động trong lĩnh vực này cần tập trung vào việc giáo dục lòng yêu nước, xây dựng tinh thần trách nhiệm công dân và nâng cao năng lực phòng thủ, qua đó bảo đảm thanh niên luôn trong trạng thái sẵn sàng khi Tổ quốc yêu cầu.

Hồ Chí Minh yêu cầu vai trò xung kích của thanh niên phải gắn liền với tinh thần đoàn kết và mối liên hệ mật thiết với quần chúng nhân dân. Người ví hình ảnh thanh niên như đầu tàu kéo cả đoàn tàu: Đầu tàu mà bỏ toa xe lại, chạy một mình thì chẳng có ích gì cả. Thanh niên xung phong không thể tách rời quần chúng

[88, tr.384]. Theo quan điểm của Người, thanh niên không thể phát huy vai trò tiên phong nếu hành động tách rời tập thể, không đồng hành cùng quần chúng trong mọi hoạt động. Do đó, công tác vận động thanh niên cần hướng đến việc xây dựng lối sống gắn bó với cộng đồng, phát huy vai trò nêu gương, từ đó lan tỏa tinh thần trách nhiệm và cổ vũ mọi người cùng tham gia vào sự nghiệp chung. Việc này không chỉ tạo nên sức mạnh tổng hợp của toàn xã hội mà còn khẳng định tính cách mạng, tính nhân dân sâu sắc trong vai trò của thanh niên.

2.2.2.3. Vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản và Hội Liên hiệp Thanh niên

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, việc vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức chính trị – xã hội, đặc biệt là Đoàn Thanh niên Cộng sản và Hội Liên hiệp Thanh niên, đóng vai trò quan trọng trong phát huy sức mạnh, tinh thần sáng tạo và lòng nhiệt huyết của thanh niên. Đây là phương thức tập hợp lực lượng cách mạng hiệu quả, đồng thời là nền tảng để xây dựng đội ngũ kế thừa lý tưởng của Đảng, đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước. Hồ Chí Minh xác định thanh niên là lực lượng xung kích trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, chính trị và quốc phòng. Tuy nhiên, để phát huy hiệu quả vai trò này, thanh niên cần được tổ chức, rèn luyện và định hướng trong một môi trường phù hợp, nơi có thể phát triển toàn diện và cống hiến cho sự nghiệp cách mạng. Người khẳng định: “Thanh niên ta rất hăng hái. Ta biết hợp lòng hăng hái đó lại và dìu dắt đúng đắn thì thanh niên sẽ thành một lực lượng rất mạnh mẽ” [86, tr.331].

Theo Hồ Chí Minh, Đoàn Thanh niên Cộng sản không chỉ là tổ chức của những thanh niên tiên tiến, mà còn là tổ chức của thanh niên, do thanh niên và vì thanh niên. Tổ chức này đại diện cho quyền lợi và nguyện vọng chính đáng của thanh niên, đồng thời giữ vai trò quy tụ, giáo dục và định hướng họ theo lý tưởng cách mạng. Vì vậy, Đoàn cần được củng cố và phát triển vững mạnh, nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ dẫn dắt thanh niên hiểu và gắn bó với con đường cách mạng của Đảng. Việc tham gia vào Đoàn tạo điều kiện cho thanh niên được rèn luyện trong một tập thể đoàn kết, vững mạnh, nơi lý tưởng cách mạng và phẩm chất đạo đức được hình thành và bồi dưỡng. Đây là môi trường để mỗi cá nhân phát huy sở

trường, học hỏi kinh nghiệm từ tập thể và không ngừng hoàn thiện bản thân. Hồ Chí Minh xác định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà”, do đó việc tổ chức và dẫn dắt họ có ý nghĩa chiến lược trong việc xây dựng đội ngũ kế thừa có bản lĩnh và trách nhiệm.

Công tác vận động thanh niên vào Đoàn còn có tác dụng khơi dậy tinh thần trách nhiệm xã hội, ý chí vươn lên và năng lực làm việc tập thể. Thông qua các phong trào hành động, thanh niên được tôi luyện về bản lĩnh chính trị, khả năng tổ chức và tư duy sáng tạo. Người khẳng định: “Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết thì vượt được mọi khó khăn, giành được nhiều thành tích” [87, tr.343].

Hồ Chí Minh cũng cảnh báo rằng, nếu thiếu tổ chức và định hướng đúng đắn, sức mạnh của thanh niên sẽ dễ bị phân tán và kém hiệu quả. Tham gia Đoàn Thanh niên Cộng sản là cơ hội để thanh niên phát triển toàn diện về tư tưởng, kỹ năng và đạo đức. Đồng thời, đây là nơi giáo dục lý tưởng cách mạng, giúp thanh niên xác định rõ phương hướng hành động và trách nhiệm đối với sự nghiệp phát triển đất nước. Người khẳng định: “*Đoàn Thanh niên Lao động* phải là cánh tay đắc lực của Đảng trong việc tổ chức và giáo dục thế hệ thanh niên và nhi đồng thành những chiến sĩ tuyệt đối trung thành với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản” [90, tr.420].

Đoàn Thanh niên còn là cầu nối giữa thanh niên với lý tưởng của Đảng. Thông qua quá trình hoạt động trong tổ chức, thanh niên được rèn luyện kỹ năng tổ chức, nâng cao năng lực lãnh đạo và có cơ hội trở thành cán bộ, đảng viên trong tương lai. Hồ Chí Minh lưu ý, để xây dựng một đội ngũ kế thừa vững mạnh, cần chú trọng tuyển chọn và bồi dưỡng những thanh niên ưu tú, có phẩm chất đạo đức và năng lực. Người chỉ rõ: “Tổ chức của Đoàn phải rộng hơn Đảng... Cố nhiên, khi kết nạp đoàn viên cần phải lựa chọn cẩn thận những thanh niên tốt” [91, tr.47].

Hồ Chí Minh luôn nhất quán với quan điểm coi Đoàn Thanh niên Cộng sản là tổ chức nòng cốt trong việc tổ chức, tập hợp và giáo dục thanh niên theo con đường cách mạng. Người nhìn nhận Đoàn không chỉ là nơi truyền bá lý tưởng cách mạng, mà còn là môi trường thực tiễn để thanh niên rèn luyện, cống hiến và trưởng thành qua các phong trào hành động. Đồng thời, Hồ Chí Minh cũng chủ

trương đa dạng hóa các hình thức tổ chức thanh niên, nhằm thu hút thanh niên từ nhiều tầng lớp xã hội tham gia vào các hoạt động chính trị, xã hội, tạo điều kiện để họ được giác ngộ lý tưởng cách mạng, và để Đảng có thể phát hiện, phát huy sức mạnh từ lực lượng này.

Để đối phó với các âm mưu chia rẽ thanh niên với Đảng, Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng các tổ chức thanh niên vừa mạnh về tổ chức, vừa rộng về phạm vi hoạt động. Năm 1946, Người đề xuất thành lập Mặt trận đoàn kết thanh niên với tên gọi Liên Đoàn Thanh niên Việt Nam. Tổ chức này có nhiệm vụ huy động thanh niên ở mọi tầng lớp xã hội tham gia vào các phong trào kháng chiến như tòng quân, đánh du kích, tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm. Trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, Hồ Chí Minh còn chỉ đạo thành lập các đơn vị thanh niên xung phong phục vụ chiến trường. Các đơn vị này có thành phần đa dạng, bao gồm thanh niên bản cổ nông, trung nông và cả trí thức trẻ. Thông qua hoạt động thực tiễn, các đơn vị thanh niên xung phong không chỉ đóng góp trực tiếp vào thắng lợi của cuộc kháng chiến mà còn là môi trường giáo dục, rèn luyện ý chí, tinh thần đoàn kết và bản lĩnh cách mạng cho thanh niên.

2.2.2.4. Giáo dục thanh niên thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, công tác vận động thanh niên bao hàm sự kết hợp biện chứng giữa giáo dục và tổ chức, trong đó hai yếu tố này vừa có mối liên hệ chặt chẽ, vừa hỗ trợ và bổ sung lẫn nhau. Người cho rằng, việc giáo dục lý tưởng, đạo đức và năng lực cho thanh niên chỉ phát huy hiệu quả khi được đặt trong một môi trường tổ chức phù hợp để thanh niên có điều kiện rèn luyện và phát triển. Ngược lại, để tổ chức thanh niên trở thành nơi quy tụ và phát huy hiệu quả sức mạnh của tuổi trẻ, thì công tác giáo dục cần được thực hiện toàn diện và liên tục.

Hồ Chí Minh luôn xác định thanh niên là lực lượng xung kích, là chủ nhân tương lai của đất nước và là những người kế tục trung thành, sáng tạo sự nghiệp cách mạng. Theo tư tưởng của Người, quá trình chuẩn bị để thanh niên đảm nhận sứ mệnh này phải bắt đầu từ công tác giáo dục. Người cho rằng, giáo dục giữ vị trí trung tâm, có tính chất quyết định trong toàn bộ hoạt động vận động, tổ chức

và phát huy vai trò của thanh niên. Chỉ khi được giáo dục toàn diện, thanh niên mới thực sự trở thành lực lượng nòng cốt trong công cuộc xây dựng đất nước, vừa có đức, vừa có tài, sẵn sàng gánh vác những trọng trách lớn của dân tộc.

Hồ Chí Minh khẳng định: “Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, phải có con người xã hội chủ nghĩa” [90, tr.604]. Để hình thành con người xã hội chủ nghĩa, giáo dục giữ vai trò nền tảng và có tính chất quyết định. Trong đó, giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên không chỉ hướng đến việc trang bị nhận thức đúng đắn về mục tiêu độc lập dân tộc gắn với chủ nghĩa xã hội, mà còn nhằm định hướng hành vi, thái độ và động cơ hành động của họ trong thực tiễn. Hồ Chí Minh từng nêu rõ: “Tương lai thuộc về thanh niên. Tương lai là cách mạng luôn luôn tiến lên. Là chủ của tương lai, thanh niên không thể không có lý tưởng cao cả” [90, tr.519]. Lý tưởng cách mạng, theo Người, không dừng lại ở việc tiếp nhận tư tưởng, mà cần được thể hiện trong những hành động thiết thực, qua đó thanh niên xác định rõ vị trí, vai trò và trách nhiệm của mình, đồng thời khơi dậy khát vọng phấn đấu và cống hiến cho sự nghiệp cách mạng của dân tộc.

Bên cạnh lý tưởng, giáo dục đạo đức cách mạng là nền tảng không thể thiếu trong quá trình hình thành nhân cách người thanh niên mới. Hồ Chí Minh ví đạo đức như gốc của cây, là nguồn của sông, suối. Người viết: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân” [83, tr.292]. Giáo dục đạo đức cho thanh niên, theo Người, phải chú trọng rèn luyện các phẩm chất: trung với nước, hiếu với dân, cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư, khiêm tốn. Đây là những giá trị đạo đức có vai trò định hướng hành vi, đồng thời tạo nên niềm tin và sự gắn kết trong cộng đồng.

Hồ Chí Minh đồng thời đề cao việc nâng cao trình độ văn hóa, khoa học, kỹ thuật và chính trị cho thanh niên. Người căn dặn: Thanh niên “phải cố gắng học tập chính trị, văn hoá, nghề nghiệp để tiến bộ mãi” [88, tr.440]. Học tập chính trị giúp thanh niên hiểu rõ đường lối, chủ trương của Đảng, từ đó hành động có định hướng và có trách nhiệm. Học tập văn hóa và chuyên môn là điều kiện để thanh

niên làm chủ khoa học – kỹ thuật, đáp ứng nhu cầu phát triển đất nước trong điều kiện hội nhập. Bên cạnh đó, Hồ Chí Minh nhấn mạnh vai trò của rèn luyện thể chất đối với thanh niên, coi đó là yếu tố không thể thiếu để họ có thể học tập, lao động và cống hiến lâu dài. Người viết: “Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khoẻ mới làm thành công” [82, tr.241].

2.2.3. Chủ thể, lực lượng làm công tác vận động thanh niên

Hồ Chí Minh khẳng định công tác vận động thanh niên không phải là trách nhiệm riêng của một cá nhân, tổ chức nào mà là trách nhiệm của toàn dân, trước hết là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước, Đoàn Thanh niên Cộng sản nhằm phát huy lực lượng của tất cả thanh niên trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

2.2.3.1. Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác vận động thanh niên

Theo quan điểm của Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vai trò lãnh đạo trực tiếp và toàn diện đối với công tác vận động thanh niên, bởi thanh niên là lực lượng có ý nghĩa chiến lược, được ví như “cánh tay đắc lực và đội hậu bị” của Đảng. Điều này đòi hỏi mọi hoạt động của Đoàn Thanh niên và phong trào thanh niên phải được định hướng, lãnh đạo và chỉ đạo của Đảng nhằm bảo đảm tính thống nhất, hiệu quả và phù hợp với mục tiêu cách mạng.

Ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam dưới sự lãnh đạo của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã xác định rõ tầm quan trọng của việc vận động thanh niên. Nội dung này được thể hiện nhất quán trong các văn kiện như *Chánh cương vắn tắt*, *Sách lược vắn tắt* và *Chương trình tóm tắt của Đảng*, trong đó nêu rõ phương hướng tổ chức và giáo dục thanh niên để trở thành lực lượng xung kích. *Điều lệ vắn tắt của Đảng* (1930) xác định nguyên tắc: “Người dưới 21 tuổi phải vào Thanh niên Cộng sản Đoàn” [81, tr.5], cho thấy sự quan tâm đặc biệt của Đảng đối với việc hình thành một tổ chức chính trị – xã hội dành riêng cho thanh niên nhằm phục vụ sự nghiệp cách mạng.

Theo Hồ Chí Minh, vai trò lãnh đạo của Đảng không dừng lại ở việc hoạch định chủ trương, đường lối, mà cần được cụ thể hóa thông qua hệ thống tổ chức, đảng viên, cấp ủy và chính quyền các cấp, nhằm đưa chính sách đến gần với thanh

niên. Trong đó, Đoàn Thanh niên Cộng sản được xác định là tổ chức nòng cốt, có chức năng tổ chức, giáo dục, dẫn dắt và phát huy vai trò chủ động, sáng tạo của thanh niên. Hồ Chí Minh khẳng định, Đảng phải trực tiếp xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn để Đoàn thực sự trở thành đội tiên phong chiến đấu của thanh niên.

Sự lãnh đạo của Đảng còn được thực hiện trên nguyên tắc bảo đảm tính độc lập, sáng tạo của các tổ chức thanh niên. Trong tác phẩm *Đường cách mệnh* (1927), Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đường chính trị, thì thanh niên theo đảng chỉ huy, nhưng việc làm thì thanh niên độc lập” [80, tr.322]. Tư tưởng này được tiếp tục khẳng định trong *Thư gửi Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương* (1931): “Trước tiên phải thống nhất tổ chức Thanh niên và Công hội và những tổ chức đó phải có sinh hoạt độc lập của mình” [81, tr.90]. Như vậy, Hồ Chí Minh chủ trương kết hợp chặt chẽ giữa vai trò định hướng chiến lược của Đảng với tính chủ động của tổ chức thanh niên trong thực tiễn.

Bên cạnh đó, Hồ Chí Minh đặc biệt đề cao vai trò của cán bộ, đảng viên trong công tác dân vận và vận động thanh niên. Người yêu cầu: “Tất cả cán bộ đều phải một lòng một dạ phục vụ nhân dân; đều phải hết sức quan tâm đến đời sống của nhân dân; đều phải theo đúng chính sách của Đảng và đi đúng đường lối quần chúng” [91, tr.84]. Trong *Di chúc* (1969), Người nhấn mạnh: “Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần *đạo đức cách mạng*, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư” [93, tr.611–612].

Theo Hồ Chí Minh, tính toàn diện và sâu sắc trong vai trò lãnh đạo của Đảng còn thể hiện ở việc bảo đảm rằng mọi chính sách, hoạt động của Đoàn Thanh niên đều phải gắn với mục tiêu chiến lược của Đảng. Đảng không chỉ định hướng về mặt lý tưởng mà còn hỗ trợ Đoàn trong việc thực hiện các nhiệm vụ cụ thể, từ xây dựng phong trào đoàn kết thanh niên, đến bồi dưỡng các thế hệ trẻ thành những người có đủ đức và tài, sẵn sàng kế tục sự nghiệp cách mạng. Đồng thời, Đảng luôn tạo điều kiện để Đoàn phát huy sự độc lập, giúp thanh niên có thể sáng tạo trong các hoạt động thực tiễn, học hỏi từ thực tế và trưởng thành qua những kinh nghiệm thực tiễn đó.

2.2.3.2. Nhà nước đề ra chính sách vận động thanh niên

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, Nhà nước giữ vai trò then chốt trong việc vận động và phát huy tiềm năng của thanh niên. Ngay sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Hồ Chí Minh đã chỉ đạo thành lập các cơ quan chuyên trách như Bộ Thanh niên và Nha Thanh niên nhằm đảm bảo việc quản lý và chăm lo cho thanh niên được thực hiện một cách có hệ thống, toàn diện và hiệu quả. Việc hình thành những cơ quan này cho thấy, ngay từ những ngày đầu lập quốc, Hồ Chí Minh đã nhận thức rõ sự cần thiết của một thiết chế nhà nước chính thức để chủ động định hướng, dẫn dắt và bảo vệ thanh niên trước những tác động tiêu cực từ xã hội. Người căn dặn: công tác thanh niên cần được đặt trong mối liên hệ mật thiết với “lực lượng của Chính phủ để ngăn ngừa những cái gì có thể ảnh hưởng xấu đến thanh niên, để nâng cao tính cảnh giác của thanh niên” [87, tr.266].

Theo Hồ Chí Minh, việc vận động thanh niên không thể chỉ dừng lại ở khẩu hiệu hay tuyên truyền, mà cần được thể chế hóa thành các chính sách cụ thể, có tính toàn diện và phù hợp trong tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, từ kinh tế, văn hóa, giáo dục đến quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Các chính sách này vừa là công cụ định hướng, vừa là cơ sở để xây dựng môi trường thuận lợi cho thanh niên phát huy tối đa năng lực, từ đó góp phần tích cực vào sự nghiệp phát triển đất nước. Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Chính sách đúng là nguồn gốc của thắng lợi... Khi đã có chính sách đúng, thì sự thành công hoặc thất bại của chính sách đó là do nơi cách tổ chức công việc, nơi lựa chọn cán bộ, và do nơi kiểm tra. Nếu ba điều ấy sơ sài, thì chính sách đúng mấy cũng vô ích” [83, tr.636]. Điều này có nghĩa là, chính sách dù tốt đến đâu cũng cần được hỗ trợ bởi một hệ thống tổ chức thực hiện hiệu quả và minh bạch. Nhà nước không chỉ ban hành các chính sách mà còn phải bảo đảm chúng được triển khai đúng đắn qua các cơ quan và cán bộ chuyên trách. Chính sách phù hợp sẽ bảo vệ và thúc đẩy quyền lợi của thanh niên, tạo động lực để họ tham gia tích cực vào quá trình phát triển đất nước. Ngược lại, những chính sách không phù hợp sẽ làm giảm niềm tin và khiến thanh niên thiếu động lực để cống hiến, dễ dẫn đến những hệ quả tiêu cực cho xã hội.

Trong tư duy của Hồ Chí Minh, chính sách dành cho thanh niên phải đặt trong tổng thể chiến lược phát triển quốc gia và gắn chặt với tiến trình xây dựng đất nước. Các chính sách này không được xây dựng một cách rời rạc mà cần hài hòa với mục tiêu phát triển chung của đất nước và phù hợp với đặc điểm tâm lý, xã hội, văn hóa của thanh niên Việt Nam. Hồ Chí Minh đặc biệt lưu ý đến tính linh hoạt của chính sách, cho rằng cần phát huy tinh thần năng động, sáng tạo của thanh niên thay vì ràng buộc họ vào những khuôn mẫu cứng nhắc. Như vậy, chính sách hiệu quả là chính sách biết “mở đường” cho thanh niên phát triển, đóng góp và cống hiến.

Hồ Chí Minh cũng lưu ý việc bảo đảm dân chủ trong xây dựng và thực hiện chính sách thanh niên. Theo Người, Nhà nước phải thường xuyên lắng nghe, tôn trọng và phản ánh đúng nguyện vọng chính đáng của thanh niên. Sự kết nối chặt chẽ giữa Nhà nước và thanh niên sẽ giúp chính sách sát với thực tiễn, phù hợp với nhu cầu và khả năng của thanh niên. Hồ Chí Minh yêu cầu công tác vận động thanh niên phải bảo đảm ba yếu tố: viết để thanh niên hiểu, nói để thanh niên nghe, làm để thanh niên tin. Đây là nguyên tắc cơ bản để chính sách thực sự phát huy tác dụng, tạo sự đồng thuận và khơi dậy tinh thần trách nhiệm xã hội trong mỗi thanh niên.

Bên cạnh đó, Hồ Chí Minh còn nhấn mạnh vai trò của bộ máy tổ chức và đội ngũ cán bộ thực thi chính sách. Theo Người, để đưa chính sách vào đời sống một cách hiệu quả, cần phải có hệ thống tổ chức chặt chẽ, khoa học và đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực. Chỉ khi chính sách đúng được triển khai bởi những người có tâm và có tầm thì mới có thể tạo được sự chuyển biến thực chất trong công tác vận động thanh niên. Ngược lại, một chính sách dù hợp lý đến đâu nếu thiếu đội ngũ thực hiện chuyên nghiệp thì cũng không thể tạo ra kết quả mong muốn.

2.2.3.3. Đoàn Thanh niên Cộng sản là tổ chức trực tiếp làm công tác vận động thanh niên

Theo Hồ Chí Minh, vận động thanh niên là trách nhiệm chung của cả hệ thống chính trị trong đó Đoàn Thanh niên Cộng sản giữ vai trò nòng cốt, trực tiếp trong việc thực hiện công tác vận động thanh niên, gắn bó chặt chẽ với nhiệm vụ tập hợp, giáo dục và rèn luyện thanh niên theo lý tưởng cách mạng. Đoàn Thanh

niên Cộng sản, với vai trò là cánh tay đắc lực của Đảng, đảm nhận trọng trách đặc biệt: định hướng thanh niên trở thành lực lượng kế thừa trung thành và xứng đáng trong sự nghiệp cách mạng. Thông qua tổ chức Đoàn, thanh niên được học tập, rèn luyện và trưởng thành, phát huy toàn diện năng lực để đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh rằng thanh niên là lực lượng xung kích, là chủ tương lai của dân tộc. Vì vậy, nhiệm vụ của Đoàn không dừng lại ở việc tập hợp thanh niên, mà còn hướng đến việc bồi dưỡng, giáo dục họ trở thành những người có lý tưởng, đạo đức cách mạng và ý chí mạnh mẽ. Người từng nói: “Đoàn phải liên hệ rộng rãi và chặt chẽ với các tầng lớp thanh niên. Phải quan tâm đến đời sống, công tác và học tập của thanh niên, phải tránh thành kiến hẹp hòi, cô độc” [88, tr.439]. Điều này nhấn mạnh vai trò của Đoàn trong việc gắn bó mật thiết với thanh niên thông qua các hoạt động thiết thực, lắng nghe, thấu hiểu và hỗ trợ họ trong cuộc sống, từ đó giúp họ phát triển toàn diện.

Bồi dưỡng lý tưởng cách mạng là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của Đoàn. Theo Hồ Chí Minh, Đoàn Thanh niên Cộng sản không chỉ là nơi tập hợp lực lượng mà còn là môi trường bồi dưỡng lý tưởng cách mạng. Đoàn cần bồi dưỡng lý tưởng vững vàng cho thanh niên thông qua các chương trình giáo dục chính trị, tổ chức những hoạt động thực tiễn như: Về nguồn, tình nguyện, lao động sản xuất và bảo vệ môi trường. Qua các hoạt động thực tiễn, thanh niên được trau dồi tư duy chính trị bản lĩnh chính trị, đóng góp tích cực vào việc xây dựng Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Ngoài việc bồi dưỡng lý tưởng, Đoàn còn có nhiệm vụ rèn luyện đạo đức và phát triển năng lực toàn diện cho thanh niên. Thông qua các hoạt động do Đoàn tổ chức, thanh niên sẽ phát triển cả về tư duy, đạo đức và kỹ năng thực tiễn, từ đó ngày càng hoàn thiện nhân cách, nâng cao bản lĩnh và sẵn sàng đảm đương các nhiệm vụ quan trọng trong sự nghiệp phát triển đất nước.

Hồ Chí Minh cũng đặc biệt lưu ý vai trò của Đoàn trong việc bồi dưỡng đội ngũ cán bộ trẻ. Người yêu cầu cán bộ Đoàn: “Phải xung phong trong mọi công tác; xung phong là đi trước, làm trước để lôi cuốn quần chúng, chứ không phải là

xa rời quần chúng” [88, tr.440]. Cán bộ Đoàn vừa là người tổ chức các hoạt động, vừa là tấm gương sáng cho thanh niên noi theo, góp phần lan tỏa tinh thần trách nhiệm và lý tưởng cách mạng. Tinh thần gương mẫu, tận tụy trong công việc của đội ngũ cán bộ là yếu tố quan trọng giúp nâng cao vị thế của tổ chức Đoàn và thúc đẩy quá trình phát triển toàn diện của thanh niên.

Việc củng cố nội bộ và phát huy tinh thần đoàn kết cũng là một nhiệm vụ trọng yếu của Đoàn. Hồ Chí Minh từng căn dặn: “Phải củng cố tổ chức của Đoàn. Phải đoàn kết nội bộ thật chặt chẽ, và phải đoàn kết rộng rãi với các tầng lớp thanh niên. Như thế, thì chúng ta nhất định vượt qua được khó khăn, sửa chữa được sai lầm, phát huy được thành tích” [88, tr.439]. Đoàn kết tạo ra sức mạnh nội tại cho tổ chức, đồng thời là nền tảng để thanh niên hợp tác, hỗ trợ lẫn nhau, cùng hướng tới các mục tiêu chung của cách mạng.

2.2.3.4. Cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên

Hồ Chí Minh luôn coi cán bộ là yếu tố quyết định thành bại của mọi công việc và trong công tác vận động thanh niên. Theo Người, thành công của công tác vận động thanh niên phụ thuộc rất lớn vào đội ngũ cán bộ làm công tác này, đặc biệt là cán bộ Đoàn Thanh niên. Họ chính là những người trực tiếp đưa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với thanh niên, đồng thời là người dẫn dắt, hướng dẫn và gắn kết thanh niên với các hoạt động cách mạng. Như Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Cán bộ là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng” [83, tr.309].

Để cán bộ làm tốt nhiệm vụ vận động thanh niên, Hồ Chí Minh yêu cầu họ phải quán triệt phương châm “óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm” [84, tr.233-234]. Người đặt “óc nghĩ” lên hàng đầu, nhấn mạnh rằng cán bộ phải có tư duy sáng tạo, hiểu sâu sắc công việc mình phụ trách, và biết suy nghĩ kỹ lưỡng trước khi hành động. Điều này đòi hỏi họ không chỉ tuân thủ mệnh lệnh từ cấp trên một cách máy móc, mà còn cần linh hoạt vận dụng chủ trương, chính sách vào từng hoàn cảnh cụ thể của thanh niên ở các địa bàn khác nhau. Người

cán bộ phải luôn chủ động suy nghĩ, tìm ra những giải pháp phù hợp với thực tiễn, giúp thanh niên thấy được giá trị của các phong trào và hoạt động. Bên cạnh đó, “mắt trông” là nhắc nhở cán bộ phải quan sát, theo dõi tình hình thực tế, không được để xảy ra tình trạng quan liêu, xa rời thanh niên. Cán bộ cần trực tiếp tiếp xúc, nắm bắt tình hình đời sống và nguyện vọng của thanh niên, thay vì chỉ ngồi trong văn phòng và dựa vào các báo cáo. Khi kết hợp giữa “óc nghĩ” và “mắt trông”, cán bộ sẽ có cái nhìn tổng quan, rõ ràng về vấn đề, từ đó đưa ra các quyết định phù hợp, sát với thực tế. “Tai nghe”, tức là cán bộ phải biết lắng nghe thanh niên, để hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng của họ, đồng thời để phân tích, loại bỏ những thông tin thiếu chính xác hoặc mang tính chất tiêu cực.

Lắng nghe là một nghệ thuật, cán bộ cần biết cách tiếp nhận những phản hồi, đóng góp từ thanh niên, nhưng không chạy theo ý kiến một cách mù quáng mà phải có khả năng định hướng, dẫn dắt, giúp thanh niên hiểu và thực hiện đúng theo định hướng của Đảng và Nhà nước. “Chân đi”, nhắc nhở cán bộ phải gần gũi với thanh niên, không nên chỉ làm việc hành chính, quan liêu. Cán bộ cần tích cực đi thực địa, tiếp xúc trực tiếp với thanh niên để hiểu sâu hơn về hoàn cảnh sống và những khó khăn mà họ gặp phải. Đây là cách để tạo sự tin tưởng và gắn bó giữa cán bộ và thanh niên, giúp công tác vận động trở nên hiệu quả và thiết thực hơn. “Miệng nói”, là cán bộ phải biết cách tuyên truyền, giải thích cho thanh niên hiểu rõ các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, cũng như những quyền và trách nhiệm của mình. “Tay làm”, có nghĩa là, cán bộ phải thực sự nêu gương, đi đầu trong mọi hoạt động, làm những gì mình kêu gọi thanh niên làm, để thanh niên nhìn vào đó và noi theo. Hồ Chí Minh luôn khẳng định rằng nói phải đi đôi với làm, và đây là nguyên tắc cốt lõi trong đạo đức cách mạng của Người. Nếu cán bộ chỉ nói mà không làm, hoặc làm không đúng với những gì đã nói, thì khó có thể xây dựng được lòng tin và uy tín trong lòng thanh niên.

Không dừng lại ở các phương pháp cụ thể, Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ làm công tác vận động thanh niên phải có phẩm chất đạo đức tốt và tinh thần trách nhiệm cao. Người đề cao các giá trị như trung thành với đất nước, tận tâm với nhân dân, sống cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Đồng thời, Người nhấn

mạnh cán bộ phải có tư tưởng vững vàng, năng lực chuyên môn tốt, không ngừng học tập và rèn luyện để nâng cao trình độ trong lĩnh vực được phân công. Hồ Chí Minh từng viết: “Vô luận ở quân sự, chính trị, kinh tế, văn hoá, tổ chức, tuyên truyền, công an, v.v..., cán bộ ở môn nào phải học cho thạo công việc ở trong môn ấy” [83, tr.309-310]. Điều này cho thấy người làm công tác vận động thanh niên cần có cả đức và tài, biết vận dụng kiến thức vào thực tiễn để hoàn thành nhiệm vụ một cách hiệu quả.

2.2.3.5. Gia đình, nhà trường và xã hội làm công tác vận động thanh niên

Theo Hồ Chí Minh, công tác vận động thanh niên là nhiệm vụ mang tầm chiến lược; để đạt hiệu quả, cần có sự tham gia đồng bộ của gia đình, nhà trường và xã hội trong một chỉnh thể thống nhất. Người khẳng định: “gia đình là hạt nhân của xã hội” [91, tr.524] và “hạt nhân của xã hội là gia đình” [90, tr.300], đồng thời giải thích gia đình “là ông bà, cha mẹ, anh chị” [93, tr.579], qua đó nhấn mạnh đây là nền tảng đầu tiên của quá trình hình thành nhân cách thanh niên. Gia đình là môi trường gieo mầm các giá trị căn bản như lòng nhân ái, tinh thần hiếu học, ý thức kỷ luật và trách nhiệm với cộng đồng. Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò nêu gương của cha mẹ; sự mẫu mực trong đời sống hằng ngày có sức giáo dục mạnh hơn nhiều bài giảng lý thuyết. Từ quan điểm đó, Người yêu cầu gia đình phối hợp chặt chẽ với nhà trường để bảo đảm sự thống nhất trong giáo dục: “gia đình liên lạc chặt chẽ với nhà trường, giúp nhà trường giáo dục và khuyến khích con em chăm chỉ học tập, sinh hoạt lành mạnh và hăng hái giúp ích nhân dân” [88, tr.186].

Nếu gia đình tạo nên nền móng đạo đức ban đầu, thì nhà trường là lực lượng giáo dục có tính tổ chức và hệ thống, đảm nhiệm nhiệm vụ trang bị tri thức, rèn luyện kỹ năng và bồi dưỡng lý tưởng cho thanh niên. Hồ Chí Minh cho rằng giáo dục phải hướng đến mục tiêu toàn diện, kết hợp giữa tri thức khoa học – kỹ thuật với rèn luyện tác phong, tinh thần kỷ luật và đạo đức cách mạng. Người đặt yêu cầu học đi đôi với hành, gắn lý luận với thực tiễn để thanh niên trưởng thành thông qua quá trình vận dụng kiến thức vào đời sống và lao động. Đội ngũ thầy cô được Người xem là lực lượng có ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển nhân cách của thanh niên, bởi “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn

tuyên truyền” [79, tr.284]. Trên cơ sở đó, nhà trường đảm nhiệm vai trò truyền đạt tri thức đồng thời góp phần định hướng lý tưởng, nuôi dưỡng hoài bão và khát vọng cống hiến cho thanh niên.

Xã hội, trong tư tưởng Hồ Chí Minh, là không gian mở để thanh niên rèn luyện qua hoạt động thực tiễn. Đây là môi trường giúp thanh niên phát huy sáng tạo, thử thách bản lĩnh và khẳng định vai trò trong cộng đồng. Các tổ chức đoàn thể, nhất là Đoàn Thanh niên được Người giao trách nhiệm định hướng, tập hợp và dìu dắt thanh niên bằng hoạt động thực tiễn phong phú, tạo cơ hội để họ “rèn đức, luyện tài” và trưởng thành qua hành động. Môi trường xã hội lành mạnh còn tạo điều kiện để thanh niên tránh xa tác động tiêu cực, đồng thời khuyến khích họ đóng góp vào phát triển kinh tế – xã hội, tiếp nối truyền thống “đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên”.

Sự kết hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội mà Hồ Chí Minh đề cập không mang tính hình thức mà là cơ chế phối hợp thực chất, nhằm hình thành một hệ thống giáo dục, vận động toàn diện. Mỗi chủ thể có chức năng riêng nhưng đều hướng tới mục tiêu chung: xây dựng thế hệ thanh niên có đạo đức, tri thức, ý chí và hoài bão. Người khẳng định: “Giáo dục các em là việc CHUNG của gia đình, trường học và xã hội. Bố mẹ, thầy giáo và người lớn phải cùng nhau phụ trách; trước hết là phải làm gương mẫu cho các em trước mọi việc” [88, tr.175]. Đồng thời khẳng định: “Giáo dục trong nhà trường dù tốt mấy nhưng thiếu giáo dục trong gia đình và ngoài xã hội thì kết quả cũng không hoàn toàn” [88, tr.591].

Mối quan hệ giữa gia đình và xã hội mang tính biện chứng. Một xã hội tốt tạo điều kiện cho gia đình thực hiện tốt chức năng giáo dục; ngược lại, từng gia đình thực hiện đúng trách nhiệm của mình sẽ góp phần tạo nên một xã hội lành mạnh. Như Người quan niệm: “Nhiều gia đình cộng lại mới thành xã hội, xã hội tốt thì gia đình càng tốt, gia đình tốt thì xã hội mới tốt” [90, tr.300]. Qua giáo dục gia đình, thanh niên tiếp nhận các chuẩn mực đạo đức và nếp sống; qua giáo dục xã hội, họ được khích lệ phát huy năng lực và cống hiến cho cộng đồng. Khi cả ba lực lượng cùng chung tay, công tác vận động thanh niên sẽ đạt hiệu quả sâu rộng, tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững của đất nước.

2.2.4. Phương thức vận động thanh niên

2.2.4.1. Tuyên truyền, tập hợp thanh niên

Hồ Chí Minh xác định tuyên truyền là một bộ phận thiết yếu trong công tác tư tưởng, đặc biệt trong quá trình vận động thanh niên. Theo Người, tuyên truyền không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt thông tin, mà quan trọng hơn là bảo đảm người nghe hiểu, ghi nhớ và thực hiện. Người định nghĩa: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho *dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm*. Nếu không đạt được mục đích đó, là tuyên truyền thất bại” [83, tr.191]. Với quan điểm này, Hồ Chí Minh coi tuyên truyền là phương tiện khơi dậy tinh thần tự giác và thúc đẩy hành động trong quần chúng, đặc biệt trong bối cảnh cách mạng diễn ra với nhiều khó khăn, thử thách.

Theo Hồ Chí Minh, tuyên truyền cho thanh niên cần được tiến hành trên cơ sở giúp họ nắm rõ các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, từ đó nhận thức được rõ ràng về quyền lợi và trách nhiệm của mình. Người yêu cầu nội dung tuyên truyền cần phải linh hoạt, phù hợp với từng giai đoạn lịch sử và nhiệm vụ cách mạng cụ thể. Chẳng hạn, trước khi Đảng ra đời, nội dung tuyên truyền tập trung vào việc tố cáo thực dân, khơi dậy tinh thần yêu nước và giác ngộ lý tưởng cách mạng cho thanh niên. Khi Đảng ra đời, trọng tâm chuyển sang phổ biến đường lối, chính sách và kêu gọi thanh niên tham gia các phong trào dân sinh, dân chủ và đấu tranh giải phóng dân tộc. Qua mỗi thời kỳ, nội dung tuyên truyền lại thay đổi để đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

Hồ Chí Minh khuyến khích các phương pháp tuyên truyền đa dạng và linh hoạt, tùy theo hoàn cảnh và đối tượng. Người cho rằng, việc truyền đạt thông điệp đến thanh niên không thể chỉ dừng lại ở lời nói, mà cần kết hợp giữa nói, viết và hành động. Hồ Chí Minh từng sử dụng nhiều phương tiện như truyền đơn, báo chí, biểu ngữ.... Với tuyên truyền miệng, Người lưu ý cán bộ phải nói năng rõ ràng, ngắn gọn và dễ hiểu, tránh sử dụng ngôn ngữ phức tạp, khó hiểu, “Nói thì phải giản đơn, rõ ràng, thiết thực. Phải có đầu, có đuôi, sao cho ai cũng hiểu được, nhớ được. Chớ dùng những danh từ lạ, ít người hiểu. Chớ nói ra ngoài đề, chớ lấp đi lấp lại. Chớ nói quá một tiếng đồng hồ, vì nói dài thì người ta chán tai, không thích

nghe nữa” [83, tr.191]. Với tuyên truyền bằng văn tự, Hồ Chí Minh yêu cầu: “Phải viết gọn gàng, rõ ràng, vắn tắt. Nhưng vắn tắt không phải là cụt đầu, cụt đuôi, mà phải có đầu, có đuôi” [86, tr.208]. Người phê bình việc lạm dụng việc vay mượn tiếng nước ngoài trong cách tuyên truyền: “Chúng ta không chống mượn tiếng ngoại quốc để làm cho tiếng ta đầy đủ thêm. Nhưng chúng ta phải chống cách mượn không phải lối, mượn đến nỗi bỏ cả tiếng ta, đến nỗi quần chúng không hiểu” [83, tr.341]. Phương pháp tuyên truyền của Hồ Chí Minh nổi bật ở tính chân thực, thường xuyên sử dụng những dẫn chứng cụ thể về người thật, việc thật. Người cho rằng “phải nói sự thật”, bởi chỉ khi thông điệp dựa trên sự thật thì mới tạo được niềm tin và sức mạnh thuyết phục. Tuyên truyền là công cụ để truyền tải thông tin và là cách thức tạo dựng niềm tin, xây dựng lòng trung thành đối với lý tưởng cách mạng. Sự trung thực và minh bạch trong tuyên truyền giúp thanh niên cảm nhận rõ ràng về những giá trị mà họ đang được kêu gọi tham gia và cống hiến.

Một yếu tố không thể thiếu trong tuyên truyền là vai trò của đội ngũ cán bộ phụ trách. Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ làm công tác tuyên truyền phải có phẩm chất đạo đức tốt, tinh thần trách nhiệm cao, đồng thời phải hiểu rõ chủ trương, đường lối của Đảng, và luôn nắm bắt được tâm tư, nguyện vọng của thanh niên. Cán bộ cần thể hiện tính gương mẫu qua hành động để làm tấm gương cho thanh niên noi theo. Đây là yêu cầu không chỉ về chuyên môn, mà còn là sự cam kết về đạo đức và trách nhiệm đối với công tác vận động thanh niên.

2.2.4.2. Tổ chức thanh niên tham gia vào các phong trào thi đua yêu nước

Hồ Chí Minh xem việc tổ chức các phong trào thi đua là một phương pháp quan trọng trong vận động thanh niên, giúp khơi dậy lòng nhiệt huyết và tinh thần trách nhiệm của thanh niên trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Người nhận định: “Thi đua là một cách rất tốt, rất thiết thực để làm cho mọi người tiến bộ. Thi đua giúp cho đoàn kết chặt chẽ thêm” [85, tr.146]. Đây là một hoạt động khuyến khích sự cố gắng cá nhân, đồng thời là công cụ để tạo ra sự gắn kết, đồng lòng, đồng sức giữa các tầng lớp thanh niên.

Theo Hồ Chí Minh, để phong trào thi đua mang lại hiệu quả thực chất, cần phải xây dựng kế hoạch một cách chặt chẽ, chi tiết và phù hợp thực tiễn. Người

chỉ rõ các yếu tố cần thiết để tổ chức thi đua hiệu quả: “Kế hoạch phải thiết thực. Tổ chức phải hăng hái. Lãnh đạo phải chặt chẽ. Phân công phải rõ ràng. Mọi việc phải dân chủ. Thi đua phải bền bỉ” [86, tr.525]. Đây là những nguyên tắc cơ bản, đồng thời là kim chỉ nam để đảm bảo các phong trào thi đua đạt được mục tiêu cụ thể và bền vững.

Bên cạnh việc xây dựng kế hoạch, Hồ Chí Minh luôn yêu cầu, phong trào thi đua phải gắn liền với điều kiện thực tế, tránh việc đặt ra những mục tiêu xa rời thực tiễn. Người cảnh báo: “Chớ đặt những chương trình, kế hoạch mênh mông, đọc nghe sướng tai nhưng không thực hiện được... Một chương trình nhỏ mà thực hành được hăng hái, hơn là một trăm chương trình to tát mà làm không được” [83, tr.217]. Lời dạy này đề cập đến tầm quan trọng của sự thiết thực và khả thi trong các chương trình thi đua, bởi chỉ những mục tiêu cụ thể, rõ ràng mới tạo động lực để thanh niên tích cực tham gia. Hồ Chí Minh cũng lưu ý rằng, khi mục tiêu thi đua được xây dựng sát với thực tế và có khả năng hoàn thành, thanh niên sẽ nhận thấy sự gần gũi và ý nghĩa của phong trào, từ đó phát huy tối đa tinh thần cống hiến. Chính sự khả thi trong các chương trình thi đua là yếu tố quyết định để thu hút sự tham gia và nỗ lực của toàn dân, đặc biệt là thanh niên, nhằm hướng đến những thành quả cụ thể, thiết thực cho đất nước.

Sự thành công của phong trào thi đua, theo Hồ Chí Minh, còn phụ thuộc vào sự phối hợp đồng bộ giữa các ngành, các đơn vị và tổ chức liên quan. Người cảnh báo về tình trạng “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”, tức là khi các hoạt động không được điều chỉnh nhất quán, khiến thanh niên lúng túng, không biết phải làm theo hướng nào. Để tránh điều này, các phong trào thi đua cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cấp và các lĩnh vực, từ đó tạo nên một mặt trận đoàn kết, đưa tất cả hướng đến cùng một mục tiêu chung.

Một trong những yếu tố quan trọng mà Hồ Chí Minh đề cao trong các phong trào thi đua là vai trò của sự lãnh đạo và hướng dẫn cụ thể. Người cho rằng không thể chỉ kêu gọi thi đua một cách chung chung mà phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng từ đầu: “Trước khi thi đua phải chuẩn bị đầy đủ (giải thích, cổ động, xét kỹ kế hoạch mỗi nhóm, mỗi người). Trong lúc thi đua, phải thiết thực *đôn đốc*, giúp đỡ, sửa

đổi. Sau đợt thi đua, phải thiết thực *kiểm tra*, tổng kết, phổ biến kinh nghiệm, khen thưởng những người kiểu mẫu, nâng đỡ những người kém cỏi” [85, tr.146].

Theo Hồ Chí Minh, thi đua không phải là hoạt động mang tính ngắn hạn hay chỉ diễn ra trong những dịp kỷ niệm, mà phải trở thành phong trào thường xuyên, liên tục và có chiều sâu của thanh niên. Người khẳng định: “Thi đua phải *lâu dài và rộng khắp*, không phải chỉ trong một thời gian nào..., không phải chỉ riêng ngành nào, nhóm người nào” [85, tr.146]. Với cách nhìn đó, các ngày kỷ niệm hay sự kiện chỉ là thời điểm để “lấy đà và kiểm thảo”, còn bản chất của thi đua là một quá trình tự rèn luyện và phấn đấu không ngừng.

Một điểm quan trọng khác mà Hồ Chí Minh thường nhắc đến là phong trào thi đua cần gắn kết chặt chẽ giữa việc phát triển năng lực cá nhân và củng cố tinh thần tập thể của thanh niên. Người yêu cầu, trong thi đua: “Mọi người phải cố gắng tiến bộ, không giấu nghề, người đi trước hiểu biết, dẫn người đi sau, làm cho mọi người cùng tiến bộ” [88, tr.479]. Các phong trào thi đua không những tạo điều kiện cho mỗi thanh niên phát huy tối đa khả năng của mình, mà còn giúp họ hiểu rõ vai trò của mình trong một cộng đồng rộng lớn hơn. Khi tham gia thi đua, thanh niên không chỉ hành động vì bản thân mà còn vì lợi ích chung của tập thể, của đất nước. Điều này giúp họ rèn luyện tinh thần đồng đội, đoàn kết, biết đặt lợi ích chung lên trên lợi ích cá nhân.

2.2.4.3. Thường xuyên sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát, biểu dương khen thưởng kịp thời

Hồ Chí Minh khẳng định, trong công tác vận động thanh niên, việc xây dựng chủ trương, chính sách đúng đắn là cần thiết, nhưng chỉ như vậy thôi thì chưa đủ để đạt hiệu quả. Theo Người, mọi chính sách, kế hoạch chỉ có thể thành công khi được tổ chức và thực hiện một cách chặt chẽ, đồng thời phải có sự kiểm tra, giám sát liên tục để đảm bảo tính khả thi và hiệu quả. Người khẳng định: “Khi đã có chính sách đúng, thì sự thành công hoặc thất bại của chính sách đó là do nơi cách tổ chức công việc, nơi lựa chọn cán bộ, và do nơi kiểm tra” [83, tr.636]. Điều này thể hiện tầm quan trọng của việc kết hợp giữa hoạch định chính sách và giám sát thực hiện, tạo nên một quá trình vận động thanh niên xuyên suốt và hiệu quả.

Hồ Chí Minh yêu cầu, kiểm tra và giám sát công tác vận động thanh niên cần được thực hiện một cách thường xuyên, từ khi bắt đầu triển khai cho đến suốt quá trình thực hiện và sau khi kết thúc để tổng kết, rút kinh nghiệm. Người luôn khuyến cáo không nên chỉ dựa vào các báo cáo hay con số, mà cần đi sâu vào thực tế, trực tiếp quan sát và đánh giá tình hình. Theo Người, kiểm tra có hai chiều: từ trên xuống và từ dưới lên. Ở chiều từ trên xuống, lãnh đạo sẽ giám sát quá trình thực hiện của cán bộ cấp dưới, đảm bảo các nhiệm vụ được thực hiện đúng định hướng. Ngược lại, chiều từ dưới lên cho phép cán bộ cấp dưới và quần chúng giám sát, phản ánh lại những vấn đề phát sinh và đề xuất hướng giải quyết. Đây là biểu hiện của phương pháp lãnh đạo dân chủ và minh bạch, khuyến khích sự tham gia tích cực của mọi người.

Hồ Chí Minh cho rằng, kiểm tra không chỉ là công cụ giám sát mà còn là phương tiện học hỏi, trao đổi kinh nghiệm, từ đó giúp các phong trào vận động thanh niên trở nên chặt chẽ và hiệu quả hơn. Để đạt được điều này, kiểm tra cần được thực hiện một cách khách quan, trung thực, không quan liêu và cần có sự hỗ trợ liên tục. Người nhắc nhở rằng, nếu không kiểm tra thì ngay cả những kế hoạch tốt nhất cũng có thể bị thất bại do thiếu sự điều chỉnh và giải quyết các vướng mắc kịp thời. Người từng phê bình: “nhiều nơi cán bộ lãnh đạo chỉ lo khai hội và thảo nghị quyết, đánh điện và gửi chỉ thị, sau đó, thì họ không biết gì đến những nghị quyết đó đã thực hành đến đâu, có những sự khó khăn trở ngại gì” [83, tr.636]. Điều này cho thấy rõ ràng rằng, để vận động thanh niên thành công, không thể chỉ dựa trên kế hoạch, mà phải chú trọng đến khâu thực hiện và giám sát.

Ngoài kiểm tra, Hồ Chí Minh còn quan tâm đến việc khen thưởng kịp thời và nêu gương người tốt, việc tốt. Theo Người, khen thưởng không chỉ là công nhận sự nỗ lực mà còn là cách thức khuyến khích tinh thần thi đua, thúc đẩy các cá nhân và tập thể không ngừng phấn đấu. Đối với những gương người tốt, việc tốt, Hồ Chí Minh không chỉ kịp thời biểu dương, khen thưởng, mà còn sử dụng báo chí, phát thanh để phát huy ảnh hưởng. Thí dụ: Ngay sau Đại hội anh hùng, chiến sĩ thi đua lần thứ tư được tổ chức, Người đã viết bài trên báo *Nhân Dân* (10/1/1967) đăng danh sách 111 anh hùng được Nhà nước tuyên dương tại Đại

hội, Người dùng bút màu gạch dưới tên các anh hùng dưới 30 tuổi, cộng lại là 44, trong số này có 12 thanh niên gái. Người động viên thanh niên học tập các anh hùng và thi đua với anh hùng, lập nhiều chiến công mới trên các mặt trận. Việc biểu dương kịp thời những cá nhân xuất sắc, những tấm gương điển hình sẽ tạo động lực lớn, lan tỏa tinh thần thi đua, tạo ra sức lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng thanh niên. Điều này khẳng định rằng, việc biểu dương, khen thưởng không chỉ đơn thuần là tôn vinh những cá nhân xuất sắc, mà còn là cách truyền cảm hứng và khuyến khích người khác noi theo.

2.2.4.4. Nêu gương

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, nêu gương là một phương pháp giáo dục giàu tính thuyết phục và có ảnh hưởng sâu rộng trong công tác vận động quần chúng nói chung và thanh niên nói riêng. Người luôn coi việc biểu dương các cá nhân tiêu biểu là cách thức hữu hiệu để lan tỏa tinh thần tích cực, cổ vũ lối sống đạo đức và tinh thần cống hiến trong xã hội. Hồ Chí Minh khẳng định: “Lấy gương người tốt, việc tốt để hàng ngày giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng con người mới, cuộc sống mới” [93, tr.672]. Đây là sự nhìn nhận mang tính chiến lược đối với công tác vận động thanh niên, đặc biệt trong bối cảnh thanh niên đang hình thành và hoàn thiện nhân cách. Bởi theo Người, một tấm gương sáng còn có giá trị hơn một trăm lần bài văn tuyên truyền.

Phương pháp nêu gương giúp chuyển tải thông điệp cách mạng một cách sinh động và gần gũi. Những tấm gương cụ thể về tinh thần vượt khó, sáng tạo trong lao động, xung kích trong chiến đấu, gương mẫu trong học tập hay xung kích trong các phong trào xã hội có khả năng khơi dậy cảm hứng và tinh thần thi đua trong thanh niên. Sự ảnh hưởng của một tấm gương sống thường sâu sắc hơn nhiều so với lời tuyên truyền mang tính lý thuyết. Vì vậy, việc phát hiện, bồi dưỡng và lan tỏa các điển hình tiên tiến cần được thực hiện thường xuyên, có tổ chức và phù hợp với từng lĩnh vực hoạt động của thanh niên.

Việc nêu gương là yêu cầu bắt buộc đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên, không giới hạn trong phạm vi các cá nhân được tuyên dương. Hồ Chí Minh yêu cầu cán

bộ phải tiên phong trong mọi hoạt động, thể hiện sự mẫu mực trên ba phương diện: tinh thần, vật chất và văn hóa. Người viết: “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước” [84, tr.16]. Với cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên, nêu gương chính là cơ sở củng cố niềm tin trong thanh niên đối với tổ chức, đồng thời định hướng họ hành động đúng với mục tiêu cách mạng. Khi nói về trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu, Hồ Chí Minh khẳng định: “Một đảng viên ở địa vị càng cao, thì càng phải giữ đúng kỷ luật của Đảng, càng phải làm gương dân chủ” [86, tr.454].

Hồ Chí Minh cũng rất quan tâm đến việc kết nối giữa các thế hệ. Theo Người, những người lão thành cách mạng là nguồn kinh nghiệm quý giá và là hình mẫu tiêu biểu về ý chí, phẩm chất cách mạng để thế hệ trẻ học tập, noi theo. Người khẳng định: “Các đồng chí già là rất quý, là gương bền bỉ đấu tranh, dìu dắt, bồi dưỡng, đào tạo thêm đồng chí trẻ. Đồng chí già phải giúp đỡ cho đồng chí trẻ tiến bộ... Đó cũng là một tiêu chuẩn đạo đức cộng sản chủ nghĩa” [91, tr.272]. Tư tưởng này gợi mở phương thức vận động thanh niên dựa trên sự kế thừa truyền thống, kết hợp chặt chẽ giữa kinh nghiệm của lớp trước và sức sáng tạo, nhiệt huyết của lớp sau nhằm phục vụ hiệu quả cho sự nghiệp cách mạng.

2.2.4.5. Bản thân mỗi thanh niên phải tự vận động, có tinh thần tự giác, chủ động, sáng tạo

Thanh niên tự làm công tác vận động là một trong những phương thức sáng tạo và có giá trị thực tiễn sâu sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên. Phương thức này thể hiện sự tin tưởng của Người vào tinh thần tự giác, khả năng chủ động và ý thức trách nhiệm của thanh niên trong việc tự giáo dục, tự rèn luyện và đóng góp vào sự nghiệp cách mạng.

Trong tư tưởng của Hồ Chí Minh, công tác vận động thanh niên luôn gắn liền với sự chủ động từ phía thanh niên. Khi mỗi người biết khơi dậy khát vọng tiến bộ và xác định cho mình một hướng đi đúng đắn, quá trình tự hoàn thiện năng lực cá nhân sẽ đồng thời góp phần tạo ra những giá trị thiết thực cho cộng

đồng và đất nước. Tinh thần tự giác này không chỉ thể hiện phẩm chất chính trị mà còn phản ánh bản lĩnh và trách nhiệm của thanh niên trong việc tiếp nối sự nghiệp cách mạng.

Một nét đặc sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên là sự đề cao tinh thần tự học và tự rèn luyện của chính bản thân thanh niên. Hồ Chí Minh không dừng lại ở việc nhấn mạnh vai trò của giáo dục do tổ chức đảm nhiệm, mà còn chú trọng đến việc khuyến khích thanh niên tự chủ động trong học tập và tu dưỡng. Theo Người, học tập là con đường nâng cao trí tuệ, bồi dưỡng nhân cách và chuẩn bị cho những trọng trách lớn lao trong tương lai. Người viết: “Việc thế giới rất nhiều, học không bao giờ hết. Người có học mới có tiến bộ. Càng học càng tiến bộ” [83, tr.117]. Hồ Chí Minh chỉ rõ, thanh niên cần phải xác định học tập là công việc suốt đời, phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, phải học tập tinh thần say mê của Lenin: “Học, Học nữa, Học mãi”. Người đưa ra quan điểm “còn sống là còn phải học”. Là chủ nhân tương lai của đất nước, chính vì vậy, Hồ Chí Minh yêu cầu thanh niên luôn đề cao việc tự học, tự rèn luyện, cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong.

Hồ Chí Minh là tấm gương sáng về tinh thần học tập. Cả cuộc đời hoạt động cách mạng của Người là một quá trình học tập không ngừng nghỉ, kiến thức của Người đã làm cho cả thế giới phải kính phục. Để có được sự hiểu biết rộng rãi và uyên thâm đó, Hồ Chí Minh đã phải học rất nhiều, học thầy, học trong sách vở, học bạn bè, đồng chí, học ở quần chúng nhân dân.

Bên cạnh việc học tập, Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng rèn luyện đạo đức cách mạng như nền tảng của việc phát triển nhân cách và phẩm chất công dân. Người khuyên thanh niên cần thường xuyên tự soi xét bản thân, chủ động thực hành tự phê bình và tích cực sửa chữa khuyết điểm. Đây là phương thức hữu hiệu để thanh niên nâng cao nhận thức, giữ vững bản lĩnh trước thử thách, từ đó hình thành thái độ sống trách nhiệm và chân thành. Hồ Chí Minh khẳng định: “Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước... khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ vững tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn” [89, tr.602-603].

Tinh thần chủ động và sáng tạo cũng là một yếu tố quan trọng trong phương pháp tự vận động của thanh niên. Hồ Chí Minh khuyến khích thanh niên dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Người đề cao sự chủ động trong cả hành động và nhận thức, thể hiện qua lời dạy: “không sợ khó, không sợ khổ; phải siêng học, phải siêng làm, phải tiết kiệm. Việc nên làm ... thì ta không chờ ai nhắc nhở. Việc nên tránh ... thì ta không đợi ai ngăn ngừa” [82, tr.194]. Đây là chỉ dẫn mang tính phương pháp luận, định hướng thanh niên hành động theo lý tưởng đã lựa chọn, không lệ thuộc vào hoàn cảnh hay sự nhắc nhở từ bên ngoài.

Tiểu kết chương 2

Nội dung trình bày trong chương 2 đã tiến hành hệ thống hóa những cơ sở lý luận chủ yếu làm nền tảng cho việc nghiên cứu công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay. Trên cơ sở phân tích các công trình từ điển học, văn bản pháp luật và tài liệu nghiên cứu chuyên ngành, chương này đã xác định rõ nội hàm của các khái niệm “thanh niên”, “công tác vận động thanh niên”, “tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên” và “công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”. Việc xác lập một hệ thống khái niệm thống nhất không chỉ tạo khung tham chiếu khoa học cho toàn bộ nghiên cứu đánh giá thực tiễn vận động thanh niên tại một đô thị có tính đặc thù, năng động và đa tầng như Thành phố Hồ Chí Minh.

Cùng với đó, chương này của luận án đã tập trung phân tích, luận giải những nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, làm rõ hệ thống quan điểm nhất quán và toàn diện của Người về vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng; mục đích của công tác vận động thanh niên; chủ thể và lực lượng làm công tác vận động thanh niên, trong đó vai trò nòng cốt là Đoàn Thanh niên; nội dung của công tác vận động thanh niên; phương pháp vận động thanh niên. Qua nghiên cứu, có thể nhận thấy, trong tư tưởng Hồ Chí Minh, công tác vận động thanh niên không đơn thuần là một nhiệm vụ chính trị, mà là một chiến lược mang tính lâu dài, một trong những yếu tố quyết định đến sự thành bại của cách mạng và sự phát triển của dân tộc. Tư tưởng ấy được hình

thành trên nền tảng chủ nghĩa Mác – Lênin, truyền thống văn hóa tốt đẹp dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại và sự am hiểu sâu sắc về đặc điểm tâm lý lứa tuổi thanh niên Việt Nam. Từ những nội dung trên có thể khẳng định: tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên là sự kết tinh của lý luận cách mạng với thực tiễn dân tộc, là kim chỉ nam cho việc tổ chức, xây dựng và phát huy vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng. Những quan điểm đó không chỉ có giá trị trong lịch sử mà còn giữ nguyên tính thời sự trong bối cảnh hiện nay, khi thanh niên tiếp tục là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Trên cơ sở khung lý thuyết được xác lập ở chương 2, chương 3 sẽ tiến hành khảo sát và phân tích thực trạng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Qua đó, luận án làm rõ mức độ vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn, chỉ ra những thành tựu, hạn chế, nguyên nhân và những vấn đề đặt ra cần giải quyết.

Chương 3

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

HIỆN NAY DƯỚI GÓC NHÌN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH –

THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH VÀ ĐẶC ĐIỂM THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

3.1.1. Khái quát chung về Thành phố Hồ Chí Minh

3.1.1.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên

Tổng diện tích của Thành phố Hồ Chí Minh (sau ngày 01/7/2025) là 6.773 km², tương đương 2,04% diện tích cả nước [128]. Thành phố nằm ở khu vực phía Nam Việt Nam, thuộc vùng Đông Nam Bộ, là đầu mối giao thông và trung tâm kinh tế – tài chính – văn hóa – giáo dục lớn của cả nước. Thành phố Hồ Chí Minh tiếp giáp với các tỉnh Đồng Nai, Đồng Tháp, Lâm Đồng, Tây Ninh và Bến Tre. Với vị trí chiến lược này, thành phố giữ vai trò cửa ngõ giao thương của khu vực phía Nam và là điểm kết nối giữa các vùng kinh tế như Tây Nguyên, Đồng bằng sông Cửu Long và khu vực Đông Nam Á.

Đặc điểm địa lý này tạo điều kiện thuận lợi cho công tác vận động thanh niên. Hệ thống giao thông đa dạng, gồm đường bộ, đường sắt, đường thủy và hàng không, góp phần triển khai các chương trình, phong trào thanh niên quy mô lớn, có khả năng lan tỏa và liên kết vùng. Việc di chuyển thuận tiện giúp tăng cường giao lưu, học hỏi giữa thanh niên thành phố và các địa phương khác, mở rộng không gian hoạt động và phong phú hóa hình thức tổ chức phong trào.

Thành phố còn là trung tâm công nghiệp, dịch vụ và thương mại hiện đại, thu hút một lượng lớn thanh niên từ nhiều địa phương đến học tập, lao động và lập nghiệp. Lực lượng này hình thành cơ cấu thanh niên đa dạng, bao gồm công nhân, kỹ sư, trí thức trẻ, sinh viên, cùng với các nhóm thanh niên khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo. Đây là nền tảng để xây dựng các phong trào vận động phù hợp với nhiều đối tượng, đáp ứng sự khác biệt về nhu cầu, năng lực và hoàn cảnh sống.

Khí hậu cận xích đạo - nhiệt đới gió mùa với hai mùa rõ rệt, ít bị ảnh hưởng bởi các hiện tượng thời tiết cực đoan như bão hoặc lũ lụt, giúp duy trì đều đặn các hoạt động thanh niên ngoài trời trong suốt cả năm. Điều kiện này giữ vai trò quan trọng trong việc đảm bảo tính liên tục và ổn định cho các phong trào đoàn thể, chiến dịch tình nguyện, hoạt động thể thao, văn hóa và giáo dục cộng đồng.

Địa hình khá bằng phẳng, ít bị chia cắt, là yếu tố thuận lợi để mở rộng không gian đô thị và phát triển các khu dân cư, khu công nghiệp, trung tâm thương mại, khu công nghệ cao cùng hệ thống cơ sở giáo dục – đào tạo. Những điều kiện này giúp hình thành nhiều địa bàn hoạt động, tạo cơ hội để thanh niên tiếp cận học tập, nghề nghiệp, nghiên cứu, thực hành chuyên môn và tham gia các hoạt động chính trị – xã hội ngay tại nơi cư trú hoặc làm việc. Từ đó, công tác vận động thanh niên có thể được triển khai theo mô hình đa điểm, linh hoạt, phù hợp với tính chất của từng khu vực chức năng trong thành phố.

Trong bối cảnh thành phố là nơi tập trung đông đảo nhà đầu tư, tổ chức quốc tế, doanh nghiệp trong và ngoài nước, thanh niên có cơ hội tiếp cận với xu hướng phát triển mới, tham gia chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo và xây dựng nền kinh tế tri thức. Đây là động lực thúc đẩy mạnh mẽ các phong trào thanh niên khởi nghiệp, sáng tạo xã hội và tham gia xây dựng thành phố thông minh, hiện đại, nghĩa tình. Tuy vậy, thực tiễn đó cũng đòi hỏi cao hơn về năng lực tổ chức, khả năng định hướng giá trị và sự nhạy bén trong việc nắm bắt tâm lý, nguyện vọng và đặc điểm của từng nhóm thanh niên.

3.1.1.2. Tình hình kinh tế – xã hội

Thành phố Hồ Chí Minh từ lâu đã được xem là trung tâm kinh tế và giao thương lớn nhất cả nước, với nền kinh tế phát triển mạnh mẽ và môi trường xã hội đa dạng. Các điều kiện kinh tế – xã hội đặc thù của thành phố đã tạo ra những ảnh hưởng sâu sắc đến công tác vận động thanh niên, tác động trực tiếp đến cách thức thu hút, tập hợp và định hướng lực lượng này.

Về kinh tế, GRDP hợp nhất của Thành phố Hồ Chí Minh mới ước tính 3,03 triệu tỷ đồng (tương đương 123 tỷ USD), chiếm 23,5% GDP cả nước. Nếu loại trừ dầu khí tại Bà Rịa - Vũng Tàu, con số này vẫn đạt trên 2,821 triệu tỷ đồng, chiếm

22,3% toàn quốc. Điều này cho thấy sức mạnh kinh tế của Thành phố Hồ Chí Minh là kết quả tổng hợp và cộng hưởng từ ba vùng kinh tế năng động. GRDP bình quân đầu người của Thành phố Hồ Chí Minh ước đạt năm 2025 là 220 triệu đồng (khoảng 8.944 USD), gấp 1,7 lần cả nước. Về thu ngân sách nhà nước, Thành phố Hồ Chí Minh dự kiến đạt 737.000 tỷ đồng, chiếm 36,7% tổng thu ngân sách quốc gia [128]. Sự phát triển này tạo ra nhiều cơ hội việc làm và môi trường thuận lợi để thanh niên học tập, nâng cao kỹ năng nghề nghiệp, phát huy tính năng động, sáng tạo và khát khao khẳng định bản thân, từ đó tích cực tham gia vào các hoạt động kinh tế – xã hội. Tuy nhiên, quá trình phát triển cũng đi kèm với sự cạnh tranh gay gắt và yêu cầu cao về trình độ, kỹ năng. Điều này đòi hỏi công tác vận động thanh niên phải linh hoạt, phù hợp với sự đa dạng nghề nghiệp và trình độ chuyên môn.

Thành phố là nơi tập trung nhiều bệnh viện và trung tâm y tế hàng đầu cả nước, tạo điều kiện để thanh niên tiếp cận các dịch vụ chăm sóc sức khỏe chất lượng cao. Hệ thống y tế hiện đại góp phần nâng cao nhận thức, kiến thức và ý thức tự chăm sóc sức khỏe trong thanh niên. Cơ sở thể chất và tinh thần vững chắc tạo nền tảng cho quá trình học tập, rèn luyện và tham gia hiệu quả vào các hoạt động xã hội. Nhờ vậy, các phong trào rèn luyện thể chất, giáo dục sức khỏe cộng đồng và thể dục thể thao có thể được tổ chức thường xuyên, từ đó tăng cường hiệu quả của công tác vận động thanh niên.

Về dân số, Thành phố Hồ Chí Minh sau sáp nhập có khoảng 13,608 triệu người, chiếm 13,4% dân số cả nước [128], trong đó thanh niên chiếm tỷ lệ cao, Thành phố Hồ Chí Minh sở hữu lực lượng lao động trẻ dồi dào. Tuy nhiên, tỷ lệ thanh niên nhập cư lớn khiến công tác vận động cần quan tâm đến việc hỗ trợ, kết nối và tạo điều kiện để họ hòa nhập với môi trường sống mới. Việc thiết kế các chương trình và chính sách cần tính đến đặc điểm di động và biến động dân cư để bảo đảm sự ổn định và bền vững trong phát triển phong trào thanh niên.

Một đặc điểm nổi bật khác là tính chất xã hội đa dạng. Thành phố có đủ 53 dân tộc thiểu số, chiếm khoảng 5,2% dân số [157]. Bối cảnh văn hóa phong phú này giúp thanh niên mở rộng giao lưu, phát triển tư duy sáng tạo và tinh thần đoàn

kết. Tuy nhiên, sự đa dạng văn hóa và tín ngưỡng cũng đặt ra yêu cầu cao về sự phù hợp trong phương pháp vận động. Mỗi nhóm đối tượng cần được tiếp cận bằng cách riêng, tùy theo đặc điểm sinh hoạt, nghề nghiệp và quan điểm sống, bảo đảm sự gần gũi và hiệu quả trong tuyên truyền, giáo dục.

Sự đô thị hóa nhanh chóng dẫn đến gia tăng tính phức tạp trong cơ cấu dân cư và lực lượng lao động. Hàng loạt khu đô thị, khu công nghiệp và khu chế xuất ra đời đã thu hút lượng lớn thanh niên nhập cư. Sự biến động này làm cho công tác vận động thanh niên cần đổi mới thường xuyên để thích ứng với thực tiễn.

3.1.1.3. Truyền thống lịch sử, văn hóa

Thành phố Hồ Chí Minh trước khi sáp nhập với tỉnh Bình Dương và Bà Rịa – Vũng Tàu, với tiền thân là Sài Gòn – Chợ Lớn – Gia Định, là trung tâm kinh tế và văn hóa lớn của cả nước, đồng thời là nơi hội tụ và lan tỏa nhiều giá trị lịch sử cách mạng cùng những truyền thống văn hóa đặc sắc. Trải qua các thời kỳ đấu tranh giành độc lập và quá trình xây dựng đất nước, lực lượng thanh niên thành phố luôn giữ vai trò tiên phong, góp phần tạo nên nhiều dấu ấn lịch sử quan trọng. Từ nền tảng truyền thống ấy, công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được hình thành và phát triển trong mối liên hệ chặt chẽ giữa lịch sử đấu tranh, văn hóa nghĩa tình và khát vọng kiến thiết tương lai.

Trong cách mạng giải phóng dân tộc (1930–1945), thanh niên Sài Gòn – Chợ Lớn – Gia Định thể hiện vai trò quan trọng, là lực lượng xung kích trong các phong trào đấu tranh chống áp bức, bóc lột của thực dân Pháp. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, lực lượng thanh niên trí thức, học sinh, công nhân tại đô thị tích cực tham gia các hoạt động cách mạng như rải truyền đơn, tổ chức mít tinh, bãi khóa, biểu tình phản đối chính sách thực dân và phong kiến tay sai, đóng vai trò then chốt trong tổ chức lực lượng, truyền bá tư tưởng tiến bộ và mở rộng ảnh hưởng của cách mạng vào các tầng lớp quần chúng. Các tổ chức như Đoàn Thanh niên Cứu quốc, Đội Tự vệ thành góp phần chuẩn bị lực lượng, phương tiện, cán bộ cho Tổng khởi nghĩa Tháng Tám tại đô thị trọng điểm này. Qua đó có thể thấy, thanh niên Sài Gòn – Chợ Lớn – Gia Định là lực lượng vận động cách mạng và kiến tạo lịch sử, góp phần vào thắng lợi chung của dân tộc.

Thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (1945–1954), phong trào cách mạng tại Sài Gòn – Chợ Lớn – Gia Định phát triển mạnh mẽ. Thanh niên thể hiện vai trò tiên phong trong các phong trào yêu nước, là lực lượng chủ lực trong biểu tình, bãi công và các hoạt động tuyên truyền cách mạng. Những tấm gương như Trần Văn Ôn, Trần Bội Cơ trở thành biểu tượng cho tinh thần đấu tranh kiên cường, cho thấy sự trưởng thành chính trị rõ nét của lực lượng thanh niên đô thị. Trong bối cảnh ấy, các phong trào thanh niên không đơn thuần là phản kháng, mà còn là môi trường rèn luyện bản lĩnh, nuôi dưỡng lòng yêu nước và tinh thần đoàn kết. Từ các hoạt động này, nhiều thanh niên sớm trưởng thành, trở thành nguồn lực quan trọng cho đội ngũ cán bộ cách mạng.

Trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954-1975), truyền thống anh hùng tiếp tục được phát huy. Thanh niên Sài Gòn – Gia Định không lùi bước trước sự đàn áp, mà càng sáng tạo và kiên cường hơn trong các phong trào chính trị và văn hóa. Tiêu biểu như phong trào “Năm xung phong”, chương trình “Hát cho đồng bào tôi nghe” hay cuộc đấu tranh “Chống quân sự hóa học đường” thu hút đông đảo thanh niên tham gia và lan tỏa mạnh mẽ, gắn kết phong trào đô thị với cuộc kháng chiến toàn dân. Việc kết hợp giữa đấu tranh chính trị và hình thức văn hóa đã mở ra phương thức vận động có tính nghệ thuật và chiến lược, giúp thanh niên định hướng hoạt động cách mạng sáng tạo và hiệu quả.

Sau năm 1975, đất nước thống nhất, Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục là điểm sáng về phong trào thanh niên. Các chiến dịch như “Ánh sáng văn hóa hè”, “Xuân tình nguyện”, “Mùa hè xanh”, “Tiếp sức mùa thi” trở thành mô hình tiêu biểu trong công tác vận động, thu hút đông đảo thanh niên tham gia các hoạt động xã hội. Giai đoạn này thể hiện sự chuyển hóa của phong trào thanh niên từ đấu tranh chính trị sang hành động xã hội, từ phản ứng đến xây dựng. Truyền thống yêu nước và tinh thần cộng đồng được cụ thể hóa thông qua các hoạt động như xóa mù chữ, sửa nhà, làm đường, khám bệnh, bảo vệ môi trường – phản ánh chiều sâu của một nền văn hóa nghĩa tình, nhân ái gắn bó với thanh niên thành phố.

Bước sang thời kỳ đổi mới và hội nhập quốc tế, truyền thống ấy tiếp tục được kế thừa và phát triển trong một môi trường xã hội năng động. Thành phố Hồ Chí

Minh không chỉ là trung tâm kinh tế mà còn là nơi hội tụ đa dạng văn hóa trong và ngoài nước. Tính chất giao thoa văn hóa và tiếp biến hiện đại giúp thanh niên có điều kiện mở rộng tư duy, nâng cao bản lĩnh, phát triển khả năng thích ứng và ý thức rõ về vai trò xã hội.

Cùng với Thành phố Hồ Chí Minh, thanh niên Bình Dương và Bà Rịa – Vũng Tàu cũng hình thành và phát triển trên những nền tảng truyền thống giàu giá trị. Ở Bình Dương, lực lượng thanh niên trưởng thành trong không gian của một vùng đất công nghiệp năng động, nơi tinh thần sáng tạo, tinh thần vượt khó và khả năng thích ứng luôn được hun đúc qua các phong trào lao động sản xuất, xây dựng các khu công nghiệp và đô thị mới. Tại Bà Rịa – Vũng Tàu, thanh niên lớn lên trong môi trường biển đảo, giàu bản lĩnh, dũng cảm và trách nhiệm, gắn với truyền thống của một vùng đất dầu khí và cảng biển quan trọng của quốc gia. Hai lực lượng thanh niên này đều mang trong mình khát vọng cống hiến và ý thức xây dựng cộng đồng mạnh mẽ. Khi được đặt trong tổng thể không gian đô thị, kinh tế mới sau sáp nhập, những giá trị truyền thống và năng lực thực tiễn của thanh niên Bình Dương và Bà Rịa – Vũng Tàu sẽ trở thành nguồn lực bổ sung quan trọng, góp phần làm phong phú và nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên của Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn phát triển mới.

Thành phố Hồ Chí Minh hiện sở hữu hệ thống thiết chế văn hóa – lịch sử phong phú như Dinh Độc Lập, Cảng Nhà Rồng, Bảo tàng Chứng tích Chiến tranh, Nhà tù Côn Đảo, chiến khu Minh Đạm,... cùng hàng trăm di tích quốc gia và địa phương. Đây là nguồn lực quý giá để giáo dục thanh niên về truyền thống cách mạng, lòng yêu nước và tinh thần công dân. Những thiết chế này tạo điều kiện thuận lợi để các tổ chức Đoàn – Hội triển khai hoạt động giáo dục chính trị – tư tưởng, góp phần củng cố lý tưởng sống, đạo đức và ý thức trách nhiệm xã hội trong thanh niên.

3.1.2. Đặc điểm thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Một là, thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh đa dạng về thành phần xã hội

Một trong những đặc điểm nổi bật có ảnh hưởng trực tiếp đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là tính đa dạng trong cơ cấu xã hội của lực lượng thanh niên. Thành phố là trung tâm kinh tế lớn, đồng thời giữ vai trò quan trọng trong lĩnh vực văn hóa, giáo dục, khoa học và công nghệ; là nơi quy tụ dân cư từ nhiều vùng miền và người nước ngoài đến sinh sống, học tập, làm việc. Do đó, lực lượng thanh niên tại đây hình thành nên một cơ cấu đa tầng, bao gồm: thanh niên công nhân, cán bộ, công chức, viên chức, học sinh, sinh viên, trí thức trẻ, doanh nhân trẻ, thanh niên trong lực lượng vũ trang, dân tộc thiểu số, tín đồ tôn giáo, thanh niên nhập cư và thanh niên có hoàn cảnh khó khăn, hạn chế về cơ hội phát triển.

Mỗi nhóm thanh niên có đặc điểm riêng về xuất thân, điều kiện kinh tế – xã hội, trình độ học vấn và khả năng tiếp nhận, định hướng giá trị. Thanh niên công nhân chịu nhiều áp lực về điều kiện lao động và đời sống vật chất, gặp khó khăn trong việc tiếp cận các hoạt động chính trị – xã hội. Ngược lại, học sinh, sinh viên và trí thức trẻ có nhu cầu phát triển năng lực và khẳng định bản thân. Thanh niên dân tộc thiểu số và tín đồ tôn giáo mang đặc trưng văn hóa riêng, trong một số trường hợp gặp hạn chế trong tiếp cận chính sách hoặc tham gia hoạt động phong trào. Đối với thanh niên nhập cư, vấn đề hội nhập, ổn định cuộc sống và nâng cao đời sống tinh thần là nội dung cần được quan tâm.

Tính đa dạng về thành phần là một nguồn lực quan trọng, tạo nên cộng đồng thanh niên giàu tiềm năng trong các lĩnh vực như lao động, sáng tạo, quốc phòng và văn hóa. Tuy vậy, đây cũng là thách thức lớn đối với công tác vận động. Việc áp dụng một mô hình, nội dung hoặc phương pháp tiếp cận thống nhất sẽ khó đạt hiệu quả nếu không tính đến sự khác biệt về nhu cầu, điều kiện và năng lực tiếp nhận. Khi thiếu sự phân hóa phù hợp, các chương trình có thể rơi vào hình thức, làm giảm sức hấp dẫn và hạn chế vai trò chủ động của thanh niên trong thực tiễn.

Hai là, số lượng thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thường xuyên biến đổi

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế – xã hội lớn nhất cả nước, đồng thời là địa bàn tập trung nhiều trường đại học, cao đẳng, khu công nghiệp và khu chế xuất. Các yếu tố này khiến thành phố trở thành điểm đến hấp dẫn đối với thanh niên từ nhiều địa phương khác đến học tập, lao động và lập nghiệp.

Tuy nhiên, quá trình thu hút này không đi kèm với sự ổn định về cư trú hoặc mức độ gắn bó lâu dài. Phần lớn thanh niên lưu trú ở thành phố theo hình thức ngắn hạn hoặc theo chu kỳ, như sinh viên theo niên khóa, công nhân làm việc theo hợp đồng thời vụ, lao động trẻ tìm kiếm cơ hội trong giai đoạn chuyển tiếp. Sau khi hoàn tất học tập hoặc hợp đồng lao động, nhiều người quay về địa phương hoặc di chuyển đến nơi khác tùy theo điều kiện cá nhân và hoàn cảnh kinh tế – xã hội. Các yếu tố như biến động thị trường, giá thuê nhà, chính sách nhập cư và điều kiện an sinh xã hội cũng ảnh hưởng đến tính ổn định của lực lượng thanh niên.

Biến động không chỉ diễn ra về số lượng, mà còn thể hiện ở sự thay đổi trong cơ cấu, đặc điểm và nhu cầu thanh niên theo từng giai đoạn. Thực trạng này gây khó khăn trong việc xác lập cơ sở dữ liệu, tổ chức tiếp cận và duy trì kết nối, đặc biệt đối với nhóm thanh niên tạm cư chưa hình thành ý thức cộng đồng và thiếu gắn bó với nơi cư trú. Tình trạng này ảnh hưởng đến mức độ tham gia của họ trong các hoạt động chính trị – xã hội và mối liên hệ với tổ chức Đoàn – Hội.

Mặt khác, sự biến động thường xuyên cũng phản ánh đặc điểm “mở” và “năng động” của thanh niên tại đô thị lớn. Lực lượng này có khả năng tiếp cận nhanh với tri thức, công nghệ và xu hướng toàn cầu; mang theo tư duy đa dạng, nền tảng trải nghiệm phong phú từ nhiều vùng miền. Từ đó hình thành nên một hệ sinh thái thanh niên đặc thù, luôn trong trạng thái vận động, tái cấu trúc và đổi mới.

Ba là, thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn kế thừa truyền thống và có tinh thần năng động, sáng tạo

Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là thế hệ trưởng thành trong điều kiện đất nước hòa bình, thống nhất, không trải qua chiến tranh nhưng vẫn giữ gìn và phát huy tinh thần yêu nước, ý thức công dân và các giá trị truyền thống

cách mạng. Tinh thần đó được thể hiện qua sự dấn thân trong các hoạt động tình nguyện, phong trào thi đua yêu nước và tinh thần trách nhiệm trong xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.

Việc kế thừa truyền thống không dừng lại ở sự lặp lại, mà được thể hiện bằng những hình thức phù hợp với đặc điểm thời đại. Thanh niên thành phố mang bản sắc riêng, kết hợp giữa tinh thần cách mạng và tư duy sáng tạo, linh hoạt trong hành động. Họ sống trong môi trường đô thị hiện đại, nơi giao thoa của các dòng chảy văn hóa, khoa học – công nghệ và hội nhập quốc tế, từ đó hình thành tư duy rộng mở và khả năng thích ứng cao.

Với đặc điểm là một đô thị có tỷ lệ dân nhập cư lớn, cộng đồng thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh rất đa dạng về xuất thân và trải nghiệm. Trong bối cảnh đô thị hóa và phát triển kinh tế tri thức, thanh niên chịu áp lực cạnh tranh lớn, từ đó hình thành ý thức tự lực, tinh thần vươn lên và khả năng đổi mới sáng tạo.

Bốn là, thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo, quản lý của Đảng bộ và chính quyền thành phố

Niềm tin của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đối với sự lãnh đạo của Đảng bộ và chính quyền không phải là hiện tượng nhất thời, mà được hình thành qua một quá trình lịch sử gắn liền với truyền thống cách mạng kiên cường và vai trò lãnh đạo xuyên suốt của Đảng bộ thành phố từ những ngày đầu thành lập. Là một trong những tổ chức Đảng ra đời sớm nhất cả nước (đầu năm 1930), Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh đã giữ vai trò trung tâm trong chỉ đạo các phong trào đấu tranh cách mạng, kháng chiến, giải phóng miền Nam và thống nhất đất nước. Trong tiến trình đó, thanh niên vừa là lực lượng xung kích vừa là đối tượng được giáo dục, bồi dưỡng và tạo điều kiện phát triển toàn diện, từ đó hình thành niềm tin chính trị vững chắc.

Trong thời kỳ đổi mới và hội nhập, Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục khẳng định vai trò tiên phong trong phát triển kinh tế – xã hội, đổi mới sáng tạo và cải cách hành chính. Những thành tựu này không chỉ nâng cao hình ảnh một đô thị hiện đại, năng động, mà còn góp phần củng cố nhận thức tích cực trong thanh niên về vai trò của hệ thống chính trị trong việc bảo đảm các điều kiện phát triển, học tập và cống hiến. Thế hệ thanh niên trưởng thành trong môi trường ổn định sau

năm 1990 đã hình thành lòng tin vào Đảng và Nhà nước thông qua thực tiễn cuộc sống, không phụ thuộc vào yếu tố truyền thống hay tính áp đặt.

Niềm tin chính trị trong thanh niên thành phố hiện nay được hình thành trên cơ sở tự nhận thức, kiểm nghiệm thực tiễn và lựa chọn có cơ sở. Việc thanh niên tham gia tích cực vào các tổ chức như Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên, Hội Liên hiệp Thanh niên và đóng góp thực chất cho các hoạt động xã hội, chính trị – hành chính là biểu hiện cụ thể của sự gắn kết giữa thế hệ trẻ với hệ thống chính trị. Nhiều cá nhân từng hoạt động trong phong trào thanh niên đã trưởng thành và đảm nhiệm các vị trí lãnh đạo, cho thấy mối quan hệ tương tác hai chiều giữa Đảng và thanh niên.

Trong bối cảnh xã hội chuyển biến nhanh, thông tin đa chiều và sự va chạm giữa các hệ giá trị ngày càng gia tăng, việc thanh niên vẫn giữ vững niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng bộ và chính quyền thành phố thể hiện đặc điểm của một niềm tin đã được sàng lọc và củng cố qua trải nghiệm. Đây không chỉ là biểu hiện của nhận thức chính trị tích cực mà còn phản ánh tinh thần trách nhiệm và xu hướng đồng hành cùng Nhà nước trong sự nghiệp phát triển. Đặc điểm này là nền tảng quan trọng để xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân và phát huy vai trò của thanh niên trong tiến trình phát triển bền vững của thành phố và đất nước.

3.2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH DƯỚI GÓC NHÌN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH (TỪ NĂM 2008 ĐẾN TRƯỚC NGÀY 01/7/2025)

3.2.1. Thành tựu và nguyên nhân

3.2.1.1. Thành tựu

Thứ nhất, về chủ thể, lực lượng làm công tác vận động thanh niên

Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã kịp thời cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước thành các chương trình, kế hoạch hành động sát với thực tiễn, phù hợp với đặc điểm của địa phương

Nền tảng cho công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được định hình rõ ràng từ việc quán triệt và thực hiện các văn kiện, nghị quyết của Đảng, như: Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 25/7/2008 của Ban Chấp hành Trung

ương Đảng (khóa X) “*về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*”. Chỉ thị số 03-CT/TW, ngày 14/5/2011 của Bộ Chính trị *về tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*. Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư *về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030*; Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016, của Bộ Chính trị “*về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”. Chỉ thị số 01-CT/TW, tháng 5/2016, của Bộ Chính trị “*về tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”.

Trên cơ sở các Văn kiện, Nghị quyết, Chỉ thị của Trung ương Đảng, Thành ủy, Hội đồng Nhân dân, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành chương trình để triển khai các kế hoạch hành động cụ thể để thực hiện hiệu quả công tác vận động thanh niên, như: Chương trình hành động số 42-CTr/TU, ngày 20/10/2008, của Thành ủy “*về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*”, chỉ đạo các cấp ủy, tổ chức đảng, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tổ chức quán triệt, triển khai một cách sâu rộng; Kế hoạch số 45/KH-UBND, ngày 7/1/2010 “*về việc thực hiện Chương trình hành động của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh*”; Quyết định số 4532/QĐ-UBND, ngày 13/10/2010 *về việc thành lập Trung tâm Hỗ trợ Thanh niên khởi nghiệp*; Quyết định số 6028/QĐ-UBND, ngày 27/11/2012 “*về việc ban hành Chương trình phát triển Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2011 – 2020*” đã xác định các định hướng cụ thể nhằm nâng cao năng lực của thanh niên về giáo dục, kỹ năng sống và nghề nghiệp. Để triển khai thực hiện hiệu quả chương trình này, Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành Kế hoạch số 1939/KH-UBND, ngày 24/4/2013, trong đó tập trung vào các nội dung trọng tâm như cải thiện cơ hội việc làm, nâng cao trình độ học vấn và thể chất cho thanh niên. Các kế hoạch này đã đặt nền móng vững chắc cho việc triển khai Chương trình phát triển Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh giai

đoạn 2011 – 2020, với các mục tiêu tập trung vào việc nâng cao năng lực học tập, rèn luyện và tạo cơ hội nghề nghiệp, việc làm cho thanh niên.

Giai đoạn sau năm 2020, trong bối cảnh chuyển dịch mạnh mẽ của kinh tế tri thức và công nghệ số, thành phố tiếp tục ban hành các văn bản như: Quyết định số 37/2021/QĐ-UBND, ngày 09/9/2021 về *quản lý Nhà nước đối với thanh niên trên địa bàn thành phố*; Nghị quyết số 61/NQ-HĐND, ngày 09/2/2022 về *Chương trình phát triển thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2022-2030* và Quyết định số 822/QĐ-UBND, ngày 11/3/2023, phê duyệt “*Chương trình phát triển Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2023 – 2030*”, trong đó tập trung thúc đẩy các chính sách hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, phát triển kỹ năng số, bảo vệ sức khỏe tinh thần và nâng cao vai trò của thanh niên trong chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo. Những văn bản này đã góp phần định hình các chính sách cụ thể, tạo nền tảng cho sự phát triển toàn diện của thanh niên thành phố.

Quá trình quán triệt chủ trương, chính sách không dừng ở mức lý thuyết mà được kết hợp chặt chẽ với thực hành. Theo Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023, tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 25 tháng 7 năm 2008 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X và Chương trình hành động số 42-CTr/TU ngày 20 tháng 10 năm 2008 của Thành ủy về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, trong 15 năm thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, toàn thành phố đã tổ chức 10.945 lớp học chính trị với hơn 1,6 triệu lượt cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên tham gia [129]. Kết quả này đã góp phần nâng cao nhận thức và hành động đồng bộ ở các cấp.

Đáng chú ý, thành phố đặc biệt quan tâm đến công tác kiểm tra, giám sát. Ngay từ những năm đầu triển khai Chương trình 42-CTr/TU, nhiều đợt kiểm tra đã được thực hiện tại cơ sở như Gò Vấp, Quận 9, Quận 11, Củ Chi, Cần Giờ... Ban Dân vận Thành ủy thường xuyên khảo sát tình hình tổ chức Đoàn và đội ngũ cán bộ, đảm bảo tháo gỡ kịp thời các khó khăn. Hàng năm, UBND Thành phố đều có kế hoạch kiểm tra công tác thanh niên tại sở, ngành, địa phương nhằm bảo đảm thực hiện hiệu quả, nhất quán.

Thành phố Hồ Chí Minh cũng là địa phương đi đầu trong thúc đẩy phối hợp liên ngành. Các văn bản như Công văn số 891-CV/TU (2014), Công văn số 2184/UBND-VX (2014) và Quy chế số 5090/QC-UBND-TĐTN (2016) đã tạo cơ sở pháp lý cho sự phối hợp giữa chính quyền và tổ chức Đoàn. Thành Đoàn đã triển khai các chương trình cụ thể như Chương trình số 15-CTr/TĐTN-BTG nhằm giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức và lối sống cho thanh niên, phát huy trách nhiệm xã hội trong các lĩnh vực thực tiễn.

Trong 17 năm (2008–2025), Thành ủy, Hội đồng nhân dân và Ủy ban Nhân dân Thành phố đã ban hành 45 văn bản chỉ đạo về công tác thanh niên, trong đó 12 văn bản tập trung trực tiếp vào công tác vận động thanh niên, cho thấy rõ định hướng phát triển và sự đầu tư chính trị đối với lực lượng thanh niên – chủ thể quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và phát triển thành phố.

Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai nhiều chương trình, kế hoạch và đề án trọng điểm, góp phần nâng cao hiệu quả tập hợp, vận động và phát huy vai trò xung kích của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Là tổ chức chính trị - xã hội của thanh niên thành phố, Thành Đoàn luôn thể hiện vai trò chủ động trong việc cụ thể hóa các chủ trương lớn của Trung ương Đảng, Trung ương Đoàn, Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố thành những chương trình hành động, kế hoạch phù hợp với đặc điểm thanh niên đô thị. Trong ba nhiệm kỳ đại hội gần đây, Thành Đoàn đã ban hành và triển khai nhiều chương trình trọng điểm, kế hoạch chuyên đề và đề án, góp phần nâng cao hiệu quả công tác tập hợp, vận động và phát huy vai trò xung kích của thanh niên thành phố trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong nhiệm kỳ 2007–2012, Thành Đoàn tập trung triển khai các chương trình hành động như: “Tuổi trẻ học tập và làm theo lời Bác”, “Thanh niên tình nguyện”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”, và “Xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh”. Đồng thời, nhiều phong trào lớn như “Thành phố tôi yêu”, “Ba trách nhiệm”, “Năm xung kích phát triển kinh tế – xã hội và bảo vệ Tổ quốc” đã được tổ chức bài bản, tạo môi trường rèn luyện và cống hiến thiết thực cho đoàn viên, thanh niên.

Nhiệm kỳ 2012–2017 đánh dấu bước chuyển quan trọng về tư duy tổ chức phong trào và quản trị nội bộ tổ chức Đoàn. Thành Đoàn đã ban hành các văn bản như Chương trình “Tuổi trẻ sáng tạo” cấp Thành phố, Kế hoạch hành động về phát triển Đoàn trong doanh nghiệp ngoài quốc doanh, Đề án “Xây dựng hình mẫu thanh niên thành phố thời kỳ mới”. Một trong những điểm nổi bật là việc triển khai Quy chế phối hợp giữa Thành Đoàn với các sở, ban, ngành để tổ chức các hoạt động giáo dục, tư vấn nghề nghiệp, đào tạo kỹ năng thực hành xã hội và tuyên truyền pháp luật cho thanh niên.

Nhiệm kỳ 2017–2022, Thành Đoàn tiếp tục đổi mới mạnh mẽ nội dung và phương thức vận động thanh niên với loạt văn bản quan trọng như: Kế hoạch số 149-KH/TĐTN về xây dựng nếp sống văn minh đô thị trong thanh thiếu nhi; Chỉ thị số 02-CT/TĐTN về tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng; Kế hoạch số 280-KH/TĐTN về đẩy mạnh chuyển đổi số trong hoạt động Đoàn; Chương trình số 15-CTr/TĐTN-BTG của Ban Tuyên giáo Thành Đoàn về giáo dục đạo đức, lối sống và văn hóa cho thanh niên; và Đề án “Phát triển đoàn viên – hội viên gắn với phát triển Đảng trong thanh niên công nhân”.

Bước vào nhiệm kỳ 2022–2027, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI xác định 5 chương trình trọng điểm cấp Thành, bao gồm: “Tuổi trẻ Thành phố Hồ Chí Minh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; “Tuổi trẻ sáng tạo”; “Tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng”; “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”; và “Xây dựng Đoàn vững mạnh, mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên”. Cùng với đó là 7 chương trình, kế hoạch và đề án chuyên sâu, như: Chương trình chuyển đổi số trong tổ chức Đoàn và thanh thiếu nhi Thành phố; Đề án nâng cao năng lực tiếng Anh cho cán bộ Đoàn – Hội – Đội; Kế hoạch phát triển nguồn nhân lực trẻ giai đoạn 2022–2027; Kế hoạch giáo dục lý tưởng cách mạng; và Đề án phát hiện, bồi dưỡng, tuyên dương cán bộ Đoàn tiêu biểu.

Việc ban hành và triển khai các văn kiện nêu trên đã góp phần định hướng rõ ràng cho công tác vận động thanh niên, vừa bảo đảm tính kế thừa giữa các nhiệm kỳ, vừa mở rộng các nội dung tiếp cận thanh niên theo hướng thực chất, hiệu quả

và sát với đặc điểm của từng nhóm đối tượng. Từ đó, Thành Đoàn từng bước khẳng định vai trò là lực lượng chính trị – xã hội tiên phong trong việc xây dựng thế hệ thanh niên Thành phố bản lĩnh, trí tuệ, trách nhiệm và sáng tạo.

Thứ hai, về nội dung công tác vận động thanh niên

Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn quán triệt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thể hiện vai trò, trách nhiệm của mình đối với thành phố

Trong giai đoạn từ năm 2008 đến nay, nhằm quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW và Chương trình hành động số 42-CTr/TU, theo chỉ đạo của Thành ủy, toàn thành phố đã tổ chức 10.945 lớp với sự tham gia của 1.669.205 cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và quần chúng [129]. Bên cạnh đó, có hơn 6,9 triệu lượt đoàn viên tham gia học tập, quán triệt các nghị quyết của Đảng và các chuyên đề lý luận chính trị, qua đó góp phần nâng cao bản lĩnh tư tưởng, ý thức chính trị và năng lực phản biện xã hội của thế hệ trẻ [129].

Đáng chú ý, kết quả khảo sát về hiệu quả công tác vận động thanh niên quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố cũng phản ánh sự đánh giá tích cực từ chính đối tượng thanh niên. Trong tổng số 1.050 ý kiến được ghi nhận, có 20,2% đánh giá mức “rất tốt”, 35,8% cho rằng “tốt” và 22,5% nhận định “khá tốt”. Tỷ lệ đánh giá “bình thường” là 17,1%, trong khi “chưa tốt” và “khó đánh giá” chỉ chiếm lần lượt 1,1% và 2,1% [Phụ lục 2]. Những con số này khẳng định phần lớn thanh niên thành phố nhận thấy công tác vận động đã giúp họ tiếp cận, thấm nhuần chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, từ đó phát huy tinh thần xung kích, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và phát triển thành phố.

Thanh niên thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố

Trong lĩnh vực chính trị, đã xây dựng thế hệ thanh niên có bản lĩnh chính trị, kiên định mục tiêu lý tưởng của Đảng, kiên định chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, góp phần khẳng định vai trò của thanh niên trong thời kỳ mới. Theo

Báo cáo số 467-BC/TU, ngày 30/6/2023 của Thành ủy đã có 11.216.375 lượt đoàn viên, thanh niên được học tập các chuyên đề tư tưởng Hồ Chí Minh, trong đó 2.045.350 cán bộ Đoàn, chiếm 18% được đào tạo bài bản về lý luận chính trị [129]. Cuộc thi viết chính luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng năm 2023–2024 thu hút hơn 1.500 tác phẩm dự thi từ 27 đơn vị và 6 cá nhân, thể hiện tinh thần xung kích của thanh niên Thành phố trên mặt trận chính trị tư tưởng.

Trong lĩnh vực phát triển kinh tế, Ủy ban nhân dân Thành phố đã ban hành Quyết định số 4532/QĐ-UBND, ngày 13/10/2010 về việc thành lập Trung tâm Hỗ trợ Thanh niên khởi nghiệp (trên cơ sở tổ chức lại Trung tâm Thông tin tư vấn Kinh tế Thanh niên được thành lập từ năm 1994). Trung tâm có chức năng đào tạo kỹ năng, hỗ trợ, kết nối và khuyến khích thanh niên tham gia các hoạt động khởi nghiệp. Song song đó, phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo” đã ghi nhận 20.063 đề tài nghiên cứu khoa học và sáng kiến kỹ thuật, trong đó nhiều công trình tập trung giải quyết những vấn đề thực tiễn của đời sống. Chương trình “Đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp” cũng đạt được nhiều kết quả tích cực, với 75.546 thanh niên được hỗ trợ vay vốn, tổng dư nợ hơn 3.500 tỷ đồng; trên 1,5 triệu lượt thanh niên được tư vấn nghề nghiệp và hơn 159.000 người được giới thiệu việc làm [Phụ lục 3].

Trong lĩnh vực văn hóa – xã hội, phong trào “Thanh niên tình nguyện vì an sinh xã hội” đã tổ chức hơn 2,5 triệu lượt hoạt động, hỗ trợ nhóm yếu thế, xây dựng hơn 2.500 căn nhà tình nghĩa, cải tạo 1.710 tuyến hẻm và xây dựng 244 chung cư kiểu mẫu. Những nỗ lực này tăng cường gắn kết giữa thanh niên và cộng đồng, góp phần xây dựng một xã hội nhân văn [Phụ lục 3].

Trong lĩnh vực giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội, Thành phố hiện có 510 đội hình thanh niên xung kích với 16.894 thành viên tham gia bảo đảm an ninh trật tự; 982 tổ nắm bắt thông tin dư luận thanh niên với 12.173 thành viên; cùng với đó là 471 đội hình xung kích tình nguyện giữ gìn trật tự an toàn giao thông với 15.602 thành viên [129]. Những lực lượng này đã góp phần quan trọng trong việc nâng cao nhận thức cộng đồng, giữ gìn kỷ cương xã hội và giảm thiểu tai nạn giao thông trên địa bàn Thành phố.

Trong hoạt động xung kích bảo vệ môi trường, phong trào “Ngày Chủ nhật xanh” thu hút 283.855 lượt tham gia trong năm 2022. Giai đoạn 2008–2022, gần 700.000 cây xanh được trồng mới, 135 tuyến kênh rạch được cải tạo [Phụ lục 3], thể hiện vai trò chủ động của thanh niên trong ứng phó với biến đổi khí hậu.

Các hoạt động tình nguyện của thanh niên Thành phố được triển khai rộng khắp, mang lại hiệu quả thiết thực. Cụ thể, đã tổ chức khám bệnh, tư vấn sức khỏe cho 480.414 lượt người; xây dựng và sửa chữa 2.046 căn nhà tình bạn; sửa chữa, thay thế thiết bị điện cho 26.430 hộ dân; lắp đặt đồng hồ nước miễn phí cho 13.668 hộ gia đình chính sách và hộ nghèo. Bên cạnh đó, các chương trình, chiến dịch tình nguyện thường niên như “Tiếp sức mùa thi”, “Hoa phượng đỏ”, “Hành quân xanh”, “Kỳ nghỉ hồng”, “Mùa hè xanh”, “Xuân tình nguyện” cùng với các hoạt động tình nguyện gắn với Ngày thứ bảy tình nguyện, Ngày chủ nhật xanh, Ngày cùng hành động vì an sinh xã hội và các đề án chuyên biệt được duy trì, phát triển liên tục. Trung bình mỗi năm, các hoạt động này thu hút khoảng 2 triệu lượt đoàn viên, thanh niên tham gia, qua đó khẳng định vai trò xung kích, tình nguyện và trách nhiệm xã hội của tuổi trẻ thành phố [129].

Những kết quả nêu trên được khẳng định thêm qua các số liệu khảo sát xã hội học. Có 69,9% thanh niên cho biết từng tham gia các chương trình học tập và làm theo Bác Hồ, và 47,8% khẳng định bản thân đã quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước. Khoảng 83,7% thanh niên có khả năng nhận diện và phản bác các thông tin sai trái trên không gian mạng [Phụ lục 2].

Công tác giáo dục thanh niên đạt nhiều kết quả nổi bật

Công tác giáo dục thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh trong những năm qua đã đạt nhiều thành tựu quan trọng, góp phần xây dựng lớp thanh niên giàu lòng yêu nước, trung thành với lý tưởng cách mạng, có tri thức, kỹ năng và năng lực đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong thời kỳ hội nhập.

Ban Thường vụ Thành ủy tập trung lãnh đạo đổi mới giáo dục – đào tạo, chú trọng nâng cao chất lượng toàn diện cho thanh niên. Thành phố ưu tiên đầu tư cơ sở vật chất trường lớp ở khu vực đô thị hóa và ngoại thành, bảo đảm chỗ học cho học sinh, sinh viên ở tất cả các bậc học theo quy hoạch phát triển giáo dục. Hệ

thống giáo dục phổ thông, giáo dục thường xuyên – dạy nghề được phát triển đồng bộ. Nguồn lực ngân sách Nhà nước được tăng cường, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa nhằm huy động sự tham gia của toàn xã hội. Các cơ sở giáo dục được khuyến khích mở rộng hợp tác với doanh nghiệp, trường đại học, học viện uy tín trong và ngoài nước, qua đó nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý, xây dựng chương trình, trao đổi học thuật và giao lưu sinh viên.

Ban Cán sự đảng Ủy ban nhân dân Thành phố đã tham mưu ban hành nhiều chính sách hỗ trợ thiết thực. Quyết định số 24/QĐ-UBND ngày 13/01/2012 thành lập Trung tâm Hỗ trợ học sinh, sinh viên, với chức năng tư vấn, trợ giúp và phát triển kỹ năng. Các chính sách miễn học phí cho học sinh dân tộc Chăm, Khmer giai đoạn 2013–2022; hỗ trợ chi phí học tập cho sinh viên dân tộc thiểu số thuộc hộ nghèo, cận nghèo giai đoạn 2016–2025; và hỗ trợ học viên cao học, nghiên cứu sinh dân tộc thiểu số đã mang lại hiệu quả rõ rệt. Kết quả, 13.002 học sinh dân tộc Chăm, Khmer được miễn học phí với tổng kinh phí hơn 11,65 tỷ đồng; 901 sinh viên được hỗ trợ chi phí học tập hơn 4,18 tỷ đồng; và 18 học viên cao học, nghiên cứu sinh được hỗ trợ 152,48 triệu đồng [129]. Những chính sách này góp phần bảo đảm công bằng xã hội, tạo điều kiện để thanh niên các dân tộc thiểu số có cơ hội học tập và phát triển.

Cùng với sự quan tâm của Thành ủy và chính quyền, các tổ chức chính trị – xã hội đẩy mạnh công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập, lan tỏa phong trào “học tập suốt đời” trong thanh niên. Các hoạt động trao học bổng, miễn giảm học phí, hỗ trợ học nghề cho học sinh, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn được triển khai thường xuyên, khích lệ tinh thần hiếu học và khát vọng vươn lên của thế hệ trẻ.

Đoàn Thanh niên Thành phố đóng vai trò nòng cốt trong việc cổ vũ và khích lệ tinh thần học tập, nghiên cứu khoa học của thanh niên. Các phong trào như “Sinh viên 5 tốt”, “Nhà giáo trẻ tiêu biểu”, “Học sinh 3 tích cực”, “Học sinh 3 rèn luyện” ngày càng đi vào chiều sâu, trở thành động lực để học sinh, sinh viên, giáo viên và giảng viên trẻ phấn đấu. Các sân chơi học thuật, sáng tạo do Đoàn tổ chức hoặc phối hợp tổ chức ngày càng đổi mới, thu hút đông đảo thanh thiếu

nhì. Các câu lạc bộ, đội, nhóm học thuật tiếp tục phát triển mạnh, gắn với nhiều cuộc thi, giải thưởng và diễn đàn cấp trường, liên trường, liên ngành. Trong bối cảnh chuyển đổi số, nhiều hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề được tổ chức linh hoạt cả trực tiếp và trực tuyến, tạo môi trường học tập đa dạng, phù hợp với nhu cầu thanh niên.

Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh và Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam Thành Phố Hồ Chí Minh

Tính đến năm 2022, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố có 745.638 đoàn viên. Trong giai đoạn 2008–2022, số đoàn viên duy trì ở mức cao, đạt đỉnh năm 2017 với hơn 6,4 triệu người. Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam ghi nhận 760.506 hội viên vào năm 2024, tăng hơn 62.000 người so với năm 2017 [Phụ lục 3]. Hội Sinh viên Việt Nam có 404.215 hội viên, tiếp tục là tổ chức quan trọng đồng hành với sinh viên [Phụ lục 3].

Sự phát triển của các câu lạc bộ, đội nhóm trực thuộc các tổ chức Đoàn - Hội mở rộng mặt trận tập hợp thanh niên. Đến năm 2022, Hội Liên hiệp Thanh niên có 8.314 câu lạc bộ, đội nhóm; Hội Sinh viên có 803 câu lạc bộ [Phụ lục 3]. Hội Liên hiệp Thanh niên còn thành lập 1.025 chi hội, câu lạc bộ, đội, nhóm ngoài công lập vào năm 2024 [Phụ lục 4]. Các mô hình này không chỉ đáp ứng nhu cầu đa dạng mà còn là không gian giao lưu, rèn luyện kỹ năng và thúc đẩy trách nhiệm xã hội.

Theo khảo sát, 32,6% người được hỏi đánh giá công tác tập hợp thanh niên ở mức hiệu quả cao, 22,3% nhận định khá hiệu quả [Phụ lục 2]. Các tổ chức Đoàn – Hội đã đổi mới phương thức tiếp cận, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ để mở rộng tương tác, nâng cao mức độ chủ động và sáng tạo trong tham gia phong trào.

Tỷ lệ tập hợp thanh niên của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh đạt 73,04% vào năm 2022 [Phụ lục 5], cao hơn mức trung bình cả nước là 66%. Kết quả này khẳng định uy tín của tổ chức và cho thấy thanh niên coi đây là môi trường thuận lợi để phát triển và cống hiến. Thành công đạt được

nhờ sự linh hoạt trong tổ chức các chương trình phong phú, phù hợp với thực tiễn và nhu cầu thanh niên.

Phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo” có 34,1% thanh niên dự định tham gia, 19% đã tham gia thực tế. Giai đoạn 2008–2022, hơn 20.063 đề tài nghiên cứu và sáng kiến kỹ thuật được triển khai. Chương trình “Đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp” hỗ trợ 75.546 thanh niên vay vốn với tổng dư nợ hơn 3.500 tỷ đồng, cho thấy vai trò hỗ trợ thiết thực của các tổ chức Đoàn – Hội trong phát triển thanh niên [Phụ lục 3].

Thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam đạt tỷ lệ khá cao

Công tác bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam đã được thành phố chú trọng triển khai hiệu quả. Quá trình này không chỉ nhằm phát hiện và đào tạo lực lượng kế thừa chất lượng cao cho Đảng, mà còn góp phần trẻ hóa và nâng cao chất lượng tổ chức Đảng tại địa phương.

Từ số liệu thống kê, tổng số đoàn viên ưu tú được giới thiệu sang Đảng ở Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt con số 201.522 người. Số liệu hàng năm cho thấy sự gia tăng ổn định, dao động từ 20.493 đến 23.787 đoàn viên ưu tú được giới thiệu. Trong số này, đã có 42.742 đoàn viên được kết nạp vào Đảng, với tỷ lệ kết nạp hàng năm dao động từ 4.455 đến 5.657 người [Phụ lục 3]. Công tác giới thiệu và hiệu quả của quá trình bồi dưỡng, đảm bảo những cá nhân được lựa chọn đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn và yêu cầu của Đảng. Kết quả khảo sát ý kiến có tới 77,7% đánh giá tích cực với các mức độ từ “rất tốt” đến “khá tốt”, cho thấy sự đồng thuận cao từ các bên liên quan [Phụ lục 2].

Quá trình giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng và kết nạp đảng viên mới tại Thành phố Hồ Chí Minh đã góp phần quan trọng vào việc trẻ hóa đội ngũ cán bộ, đảng viên, nâng cao chất lượng tổ chức Đảng. Các thanh niên được bồi dưỡng và rèn luyện không chỉ trở thành những đảng viên có năng lực mà còn là lực lượng nòng cốt trong các phong trào xây dựng kinh tế, văn hóa và xã hội. Đặc biệt, họ luôn là những người tiên phong trong các phong trào hành động cách mạng. Điều

này không chỉ góp phần củng cố tổ chức Đảng mà còn đảm bảo tính bền vững và sự kế thừa trong lãnh đạo, quản lý.

Thứ ba, về phương thức vận động thanh niên

Công tác tuyên truyền, tập hợp thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được quan tâm, đầu tư đổi mới về nội dung và phương thức thực hiện

Trước hết, nội dung tuyên truyền được đổi mới, hướng đến mục tiêu nâng cao nhận thức chính trị – tư tưởng và hình thành bản lĩnh, lý tưởng cho thanh niên. Nội dung tuyên truyền chủ yếu tập trung vào việc phổ biến Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, chương trình hành động của Thành ủy, đồng thời gắn với việc triển khai học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Chỉ riêng năm 2022, đã có 993 lớp học được tổ chức, thu hút gần 192.387 lượt đoàn viên, thanh niên tham dự cho thấy sự tăng trưởng về số lượng và hiệu quả thu hút [Phụ lục 3].

Một trong những nội dung quan trọng trong công tác tuyên truyền là việc triển khai học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Từ năm 2008 đến nay, hơn 1,8 triệu lượt cán bộ Đoàn và 6,5 triệu lượt đoàn viên, thanh niên thành phố đã tham gia các chuyên đề học tập. Riêng năm 2022, đã có gần 296.846 đoàn viên và thanh niên tham gia, cao nhất trong toàn bộ giai đoạn. Bên cạnh đó, các phong trào “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác”, thi đua thực hiện công trình thanh niên, xây dựng tủ sách “Bác Hồ với thanh thiếu nhi”... đều có sự lồng ghép chặt chẽ với công tác tuyên truyền [Phụ lục 3]. Trong giai đoạn 2012–2022, hơn 163.000 công trình thanh niên làm theo lời Bác đã được thực hiện, thể hiện sự chuyển hóa lý luận thành hành động cụ thể. Việc phổ biến, lan tỏa tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ dừng lại ở lý luận, mà đã trở thành định hướng sống và lý tưởng hành động của đông đảo thanh niên thành phố.

Bên cạnh nội dung, phương thức tuyên truyền cũng được đổi mới phù hợp với đặc điểm truyền thông trong kỷ nguyên số. Mạng xã hội đã trở thành kênh thông tin chủ yếu với 76,2% thanh niên thường xuyên tiếp cận các nội dung vận động qua nền tảng này. Các tổ chức Đoàn – Hội đã chủ động chuyển hướng từ truyền thông một chiều sang truyền thông đa chiều, tương tác cao, khai thác các hình thức video ngắn, infographic, chiến dịch hashtag và các hoạt động truyền thông trực tuyến.

Mặc dù mạng xã hội giữ vai trò chính, song các kênh truyền thống như nhà trường (57,3%), cơ quan báo – đài (48,8%), hay các hội nghị phổ biến (25,7%) vẫn duy trì ảnh hưởng quan trọng [Phụ lục 2]. Điều này tạo nên một mạng lưới thông tin đa tầng, hài hòa giữa yếu tố hiện đại và truyền thống, giúp công tác tuyên truyền không rơi vào hình thức, mà vẫn bảo đảm tính định hướng và hiệu quả.

Việc tổ chức các phong trào thi đua yêu nước, các chương trình hành động vì cộng đồng đã được thành phố triển khai một cách đồng bộ, linh hoạt và thích ứng với thực tế từng thời kỳ, phù hợp với nhu cầu và đặc điểm của từng nhóm thanh niên

Phong trào thi đua yêu nước ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua đã có bước đổi mới quan trọng, chuyển từ phương thức đại trà sang linh hoạt, gắn với đặc điểm nghề nghiệp, điều kiện sống và định hướng phát triển của từng nhóm thanh niên. Cách tiếp cận này phù hợp với yêu cầu thực tiễn, phản ánh rõ sự đa dạng trong cơ cấu thanh niên đô thị.

Đối với sinh viên các cơ sở giáo dục đại học, phong trào được triển khai thông qua các hoạt động học thuật, nghiên cứu khoa học, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Mô hình như “Sinh viên 5 tốt”, “Thanh niên sáng tạo vì cộng đồng”, cùng các cuộc thi thiết kế giải pháp công nghệ, ý tưởng khởi nghiệp góp phần hình thành lý tưởng, phát triển năng lực nghề nghiệp. Hệ thống các sân chơi trí tuệ như “Sáng tạo thanh thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh”, “Ý tưởng Sáng tạo trẻ Thành phố”, “Tin học trẻ”, “Học sinh – sinh viên giỏi nghề” hay “Vườn ươm Sáng tạo Khoa học và Công nghệ trẻ” đã tạo động lực học tập tích cực. Toàn thành phố hiện có 1.079 câu lạc bộ học thuật đang hoạt động; 5.002 hội thi, tọa đàm, diễn đàn đã được tổ chức, thu hút 589.691 học sinh – sinh viên tham gia [129]. Đáng chú ý, mô hình “Tình nguyện tại quê hương” – phối hợp giữa Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố và các trường đại học – đã giúp hơn 15.000 sinh viên trở về địa phương tham gia hỗ trợ các hoạt động phát triển nông thôn trong năm 2021.

Với thanh niên công nhân tại các khu chế xuất, khu công nghiệp, phong trào tập trung vào nâng cao đời sống tinh thần và bảo vệ quyền lợi người lao động. Các đội hình thanh niên “phản ứng nhanh” không chỉ phòng chống dịch mà còn triển khai hoạt động văn hóa, thể thao, tư vấn pháp luật và huấn luyện kỹ năng sống.

Tại các địa phương vùng ven như Củ Chi, Hóc Môn, phong trào thi đua được lồng ghép với yêu cầu xây dựng nông thôn mới. Các mô hình “Ngày Chủ nhật xanh”, “Tuyến đường thanh niên tự quản”, “Thắp sáng đường quê” tập trung cải thiện hạ tầng, môi trường và điều kiện sống. Từ 2020 đến giữa 2024, thành phố ghi nhận 5.011 công trình không gian xanh, 679 điểm đen ô nhiễm được xử lý, 312 đội hình bảo vệ môi trường hoạt động, với 73.450 lượt thanh niên tham gia nhóm GO VOLUNTEER. Năm 2022, riêng 1.253 không gian xanh được cải tạo – cao nhất toàn kỳ [Phụ lục 3].

Một chuyển biến đáng chú ý là sự mở rộng đối tượng tham gia, hướng đến thanh niên yếu thế và ngoài tổ chức Đoàn. Các hoạt động được triển khai theo hướng cộng đồng hóa, tạo cơ hội cho mọi thanh niên đóng góp và phát triển. Toàn bộ 312/312 Đoàn phường, xã, thị trấn đều có chương trình hỗ trợ thanh niên sau cai nghiện, hoàn lương hoặc có nguy cơ vi phạm pháp luật [8, tr.24].

Thành phố cũng chú trọng việc lồng ghép tổ chức phong trào với phát triển nguồn nhân lực. Mạng lưới 420 cơ sở đào tạo nghề cùng hệ thống trung tâm tư vấn hướng nghiệp được phát huy để tổ chức các chương trình đồng hành với thanh niên trong học nghề, lập nghiệp [129]. Tỷ lệ lao động qua đào tạo nghề đạt 64% cho thấy hiệu quả của việc kết nối tổ chức Đoàn – Hội với hệ thống đào tạo, góp phần hình thành đội ngũ thanh niên có tay nghề, có năng lực cống hiến trong giai đoạn mới.

Việc sơ kết, tổng kết, biểu dương, khen thưởng được tổ chức khá thường xuyên

Theo Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh, toàn thành phố đã tổ chức 55 hội nghị sơ kết, tổng kết các chương trình, phong trào lớn trong 15 năm thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW và Chương trình hành động số 42-CTr/TU. Trong cùng giai đoạn, đã có 1.458.730 lượt thanh thiếu nhi tiêu biểu được tuyên dương; riêng năm 2022, có 1.964 mô hình, giải pháp được phát hiện và vinh danh, bao gồm 238 mô hình cấp thành và 1.726 mô hình cấp quận, huyện [129]. Từ góc nhìn thanh niên, khảo sát xã hội học cho thấy 72,3% thanh niên cho rằng việc được ghi nhận, biểu dương chính là động lực để tiếp tục cống hiến và tham gia hoạt động xã hội [127].

Giá trị lan tỏa của công tác tuyên dương cũng được thể hiện thông qua việc xây dựng hình mẫu thanh niên sống đẹp, sống có ích. Hệ thống giải thưởng như “Công dân trẻ tiêu biểu”, “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác”, “Nhà giáo trẻ tiêu biểu”, “Ngôi bút trẻ”, “Giải thưởng Hồ Hảo Hớn”, “Phạm Ngọc Thạch”, “Nguyễn Văn Trỗi”, “Doanh nhân trẻ xuất sắc”, hay “Cán bộ, công chức, viên chức trẻ – giỏi – thân thiện” đã tôn vinh hàng trăm nghìn gương mặt tiêu biểu. Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022–2027, đã đánh giá: “Công tác phát hiện, tuyên dương các gương điển hình được duy trì tốt hằng năm, tác động tích cực đến nhận thức, góp phần bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh thiếu nhi thành phố” [8, tr.62].

Thanh niên thành phố chủ động trong quá trình rèn luyện, phát triển và cống hiến cho xã hội

Trên cơ sở có nhiều chương trình và phong trào đã được thiết kế nhằm tạo điều kiện để thanh niên tự xác định vai trò, lựa chọn cách thức tham gia và kiến tạo cơ hội phát triển cá nhân. Theo báo cáo của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh, đã có 92.542 thanh niên được hỗ trợ vay vốn phát triển kinh tế; hàng nghìn người được huấn luyện khởi nghiệp, kết nối với các chuyên gia và quỹ đầu tư [129]. Cùng với đó, các mô hình hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp sáng tạo cũng được củng cố thông qua hệ thống không gian đổi mới sáng tạo, trung tâm hỗ trợ lập nghiệp và cố vấn cộng đồng.

Tính chủ động trong hành động của thanh niên còn được thể hiện rõ qua kết quả điều tra xã hội học. Cụ thể, phong trào “Thanh niên tình nguyện” có đến 45% thanh niên đã từng tham gia và 31,6% dự định tham gia, trong khi tỷ lệ không tham gia chỉ chiếm 15,6% và không biết là 5,3% [Phụ lục 2]. Đây là con số cao nhất trong số các phong trào lớn, cho thấy mức độ hấp dẫn và khả năng thu hút từ chính nhu cầu cống hiến tự thân của thanh niên đô thị. Bên cạnh đó, 39,2% thanh niên đã từng tham gia chương trình đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp, và 39,6% tham gia chương trình phát triển kỹ năng thực hành xã hội, phản ánh sự chủ động cao không chỉ trong cống hiến xã hội mà còn trong phát triển bản thân [Phụ lục 2].

3.2.1.2. Nguyên nhân của những thành tựu

Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua đạt được những kết quả nêu trên do nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan. Trong đó, có thể đề cập đến một số nguyên nhân cơ bản sau:

Thứ nhất, công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh đã quán triệt, thực hiện tốt quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và chỉ đạo của Trung ương Đoàn

Nguyên nhân quan trọng làm nên những thành tựu trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là việc quán triệt và thực hiện nghiêm túc quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; cùng với sự chỉ đạo kịp thời của Trung ương Đoàn. Việc nắm vững và cụ thể hóa các định hướng này đã tạo nền tảng chính trị, pháp lý vững chắc, giúp các chương trình, phong trào và hoạt động dành cho thanh niên được triển khai thống nhất từ thành phố đến cơ sở. Định hướng chỉ đạo xuyên suốt đã bảo đảm cho công tác vận động thanh niên gắn liền với yêu cầu thực tiễn và mục tiêu phát triển bền vững của Thành phố Hồ Chí Minh.

Trong quá trình thực hiện, các văn bản chỉ đạo về thanh niên luôn được phổ biến kịp thời, tạo hành lang pháp lý rõ ràng và đồng bộ. Các cấp bộ Đoàn chủ động cụ thể hóa chủ trương thành kế hoạch phù hợp với từng nhóm đối tượng và từng địa bàn dân cư, từ đó nâng cao tính khả thi và hiệu quả thực hiện. Đây cũng là cơ sở để thành phố huy động nguồn lực, hoàn thiện cơ chế phối hợp liên ngành và bảo đảm điều kiện cần thiết cho hoạt động của thanh niên.

Sự quán triệt đầy đủ quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước và chỉ đạo của Trung ương Đoàn còn góp phần tạo sự thống nhất trong nhận thức và hành động giữa các lực lượng làm công tác vận động thanh niên. Điều này giúp các phong trào của Đoàn và Hội bám sát định hướng chính trị, giữ được tính dẫn dắt, đồng thời phát huy vai trò xung kích, sáng tạo của thanh niên trong các lĩnh vực phát triển kinh tế – xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Nhờ nền tảng chỉ đạo thống nhất này, công tác vận động thanh niên của Thành phố

Hồ Chí Minh không chỉ đạt kết quả rõ rệt trong từng thời điểm mà còn duy trì được sự ổn định, chiều sâu và bền vững trong suốt quá trình thực hiện.

Thứ hai, cơ chế phối hợp đồng bộ và hiệu quả giữa các ban, ngành và tổ chức chính trị - xã hội đã tạo ra sự thống nhất và linh hoạt trong công tác vận động thanh niên

Một yếu tố quan trọng góp phần nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là sự phối hợp đồng bộ, thực chất giữa các ban, ngành và tổ chức chính trị - xã hội. Thay vì hoạt động tách rời, các lực lượng này đã duy trì mối liên kết chặt chẽ trên cơ sở phân công rõ ràng, phối hợp nhịp nhàng và thường xuyên trao đổi thông tin. Sự kết hợp này không chỉ giúp thống nhất về định hướng tổ chức mà còn nâng cao tính chủ động trong triển khai và giám sát từng hoạt động cụ thể.

Việc thiết lập cơ chế phối hợp liên ngành đã giúp quá trình vận động thanh niên bám sát thực tiễn và phù hợp với nhu cầu đa dạng của các nhóm đối tượng. Trong quá trình thực hiện, các chương trình có thể được điều chỉnh linh hoạt để đáp ứng các tình huống mới phát sinh, từ đó gia tăng hiệu quả và tránh lối mòn hình thức. Các đơn vị chức năng không chỉ cùng tham gia tổ chức mà còn phối hợp kiểm tra, đánh giá và đề xuất giải pháp cải tiến, đảm bảo sự vận hành liên tục và nhất quán của toàn bộ hệ thống.

Thứ ba, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh triển khai các hoạt động phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức và tập trung hướng mạnh về cơ sở

Các hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên được xác định trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn phương pháp tiếp cận gần gũi, phù hợp với tâm lý và nhu cầu thực tế của thanh niên. Hoạt động tuyên truyền của Đoàn, Hội không giới hạn trong phạm vi hội nghị, mà còn được tổ chức linh hoạt qua các nền tảng mạng xã hội như Facebook, Instagram và YouTube, Tik Tok,... đáp ứng hiệu quả thói quen tiếp nhận thông tin của thanh niên. Nhiều hình thức sinh hoạt phong phú đã được triển khai như cuộc thi, hội diễn văn nghệ, hoạt động thể thao và các chiến dịch xã hội vì cộng đồng. Các chương trình gắn chặt với những vấn đề thực

tiền như bảo vệ môi trường, hiến máu nhân đạo, hỗ trợ người yếu thế... qua đó giúp thanh niên nâng cao nhận thức, phát triển tinh thần trách nhiệm và hiểu rõ ý nghĩa của việc đóng góp cho xã hội.

Thứ tư, đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên nắm chắc địa bàn và hiểu tâm tư, nguyện vọng của thanh niên, chủ động tham mưu cho cấp ủy đảng, chính quyền kịp thời ban hành những chủ trương, chính sách, biện pháp phù hợp với thực tế

Không chỉ thực hiện hiệu quả các chỉ đạo từ cấp trên, đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên còn chủ động khảo sát, tổng hợp thông tin từ cơ sở, lắng nghe ý kiến phản hồi từ thanh niên để kịp thời đề xuất những sáng kiến khả thi. Nhờ vậy, nhiều chương trình như hỗ trợ khởi nghiệp, đào tạo kỹ năng mềm, tổ chức hoạt động tình nguyện hay kết nối nguồn lực xã hội đã được triển khai sát với nhu cầu, phát huy được tính thiết thực và hiệu quả cao.

Với vai trò là cầu nối giữa thanh niên và hệ thống chính trị – hành chính, đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội tại thành phố không chỉ tạo dựng được niềm tin mà còn góp phần nâng cao chất lượng công tác vận động trong bối cảnh hiện đại. Đây là một trong những yếu tố nền tảng bảo đảm cho sự phát triển bền vững và chiều sâu của các phong trào thanh niên trong thời gian qua.

3.2.2. Hạn chế và nguyên nhân

3.2.2.1. Hạn chế

Thứ nhất, về chủ thể, lực lượng làm công tác vận động thanh niên

Lực lượng lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công tác vận động thanh niên vẫn còn một số hạn chế, chưa sát hợp với điều kiện địa phương

Theo Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh, tại một số địa phương, việc triển khai công tác thanh niên vẫn còn mang tính hình thức, nội dung hoạt động chưa gắn với đặc điểm văn hóa – xã hội và nhu cầu phát triển cụ thể của thanh niên từng khu vực. Báo cáo nêu rõ: “Một số cấp ủy, chính quyền có đề ra chương trình nhưng còn chung chung, thiếu các giải pháp cụ thể; phương thức lãnh đạo của cấp ủy ở cơ sở đối với thanh niên ở một số nơi còn chậm đổi mới” [129]. Thực tế cũng cho thấy, nhiều nơi có biểu hiện “khoán

trắng” trách nhiệm thực hiện chương trình hành động cho tổ chức Đoàn, trong khi thiếu sự giám sát, kiểm tra thường xuyên từ phía cấp ủy.

Cơ chế phối hợp giữa chính quyền và các tổ chức Đoàn – Hội, mặc dù đã được quy định trong nhiều văn bản, song hiệu quả thực thi còn hạn chế. Không ít chương trình phối hợp vẫn nặng về tính hành chính, chưa khai thác hiệu quả các nguồn lực xã hội hóa, đồng thời chưa phát huy đầy đủ vai trò chủ thể của thanh niên trong bối cảnh chuyển đổi mô hình phát triển. Kết quả điều tra xã hội học cũng phản ánh hạn chế này: chỉ 16,4% thanh niên cho biết từng tham gia góp ý hoặc phản biện các chính sách liên quan đến chính mình, trong khi có tới 28,7% không nắm được thông tin về các chương trình phát triển thanh niên tại địa bàn cư trú [Phụ lục 2].

Một trong những bất cập trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là sự tiếp cận thông tin để triển khai các chương trình hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, sáng tạo và hội nhập. Thực tiễn triển khai cho thấy tỷ lệ thanh niên tiếp cận và tham gia hiệu quả các chương trình hỗ trợ này vẫn còn ở mức thấp. Theo kết quả khảo sát xã hội học thanh niên trên địa bàn thành phố, chỉ 15,8% cho biết đã từng tham gia Chương trình “Đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp”, trong khi có tới 23,6% không tham gia và 15,8% không biết đến chương trình này [Phụ lục 2]. Khi được hỏi về những khó khăn trong hoạt động thanh niên ở cơ sở, 63,6% cán bộ, đảng viên được khảo sát cũng thừa nhận “còn hạn chế trong tiếp cận và triển khai các mô hình phù hợp với đặc điểm từng nhóm thanh niên” [Phụ lục 2]. Những số liệu này cho thấy độ vênh giữa hệ thống chính sách đã ban hành và khả năng tiếp cận, thụ hưởng chính sách của thanh niên trên thực tế vẫn còn khá lớn.

Đoàn Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt trong công tác tổ chức, định hướng và bảo vệ quyền lợi chính đáng cho thanh niên

Theo đánh giá của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh: “Việc đổi mới phương thức hoạt động của tổ chức Đoàn còn chậm, công tác bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp chính đáng của thanh niên chưa đạt yêu cầu” [129]. Nhận định này phản ánh thực trạng tổ chức Đoàn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu đặt ra trong giai đoạn mới.

Tính chủ động, tính thực tiễn và tính đại diện của một số cấp bộ Đoàn còn hạn chế, ảnh hưởng đến hiệu quả chung của công tác vận động thanh niên.

Tình trạng thiếu đồng bộ trong công tác chỉ đạo và điều phối giữa các cấp bộ Đoàn vẫn diễn ra. Ở không ít đơn vị, hoạt động triển khai mang tính hình thức, hành chính hóa, chưa xuất phát từ nhu cầu thực tiễn của thanh niên. Điều này dẫn đến việc các phong trào thiếu chiều sâu, chưa tạo được sức hấp dẫn. Kết quả khảo sát cho thấy 52,8% thanh niên nhận định các hoạt động của Đoàn hiện nay thiếu thiết thực, nội dung chưa phù hợp [Phụ lục 2]. Đáng lưu ý, có 45,7% ý kiến cho rằng tổ chức Đoàn tại một số địa phương chưa thể hiện rõ vai trò nòng cốt trong công tác tổ chức, định hướng và bảo vệ quyền lợi chính đáng cho thanh niên [Phụ lục 2]. Nhiều chương trình chưa dựa trên nghiên cứu thực tế, chưa theo kịp sự thay đổi trong tư duy, hành vi và phương thức tiếp cận thông tin của thế hệ trẻ. Báo cáo của Thành ủy chỉ ra rằng một số nội dung liên tịch giữa các cấp bộ Đoàn với các ban, ngành, đoàn thể triển khai chưa đồng đều, tiến độ thực hiện chậm, hiệu quả chưa cao [129].

Trong hoạt động đại diện và bảo vệ quyền lợi thanh niên, một số tổ chức Đoàn vẫn chưa thực hiện đầy đủ vai trò phản ánh tiếng nói và nguyện vọng của thanh niên. Văn kiện Đại hội Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI đánh giá: “Hoạt động phản biện xã hội còn mỏng, chưa có sự chủ động” [8, tr.65]. Việc thiếu chủ động trong phản biện, tham gia xây dựng chính sách và giải quyết các vấn đề thiết thân ảnh hưởng đến mức độ gắn kết giữa thanh niên với tổ chức.

Đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn thiếu ổn định và chưa bảo đảm chất lượng, đặc biệt là ở cấp cơ sở và trong các cơ quan chuyên trách

Một trong những bất cập đáng lưu ý trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh là tình trạng thiếu ổn định và chất lượng chưa bảo đảm của đội ngũ cán bộ phụ trách, đặc biệt ở cấp cơ sở và tại các cơ quan chuyên trách. Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Chính sách đối với cán bộ Đoàn ở cơ sở chưa thực sự thu hút người có năng lực, tâm huyết tham gia công tác Đoàn Thanh niên” [129]. Cùng với đó, năng lực tổ chức thực hiện của đội ngũ cán bộ Đoàn tại cơ sở còn hạn chế dẫn đến hiệu quả vận động thanh niên chưa cao. Văn kiện Đại hội Đoàn Thành phố Hồ Chí

Minh lần thứ XI thừa nhận: “Tình trạng thiếu hụt nguồn cán bộ Đoàn các cấp, nhất là cán bộ tại các cơ quan chuyên trách diễn ra thường xuyên...; chất lượng cán bộ Đoàn nhìn chung vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ hiện nay” [8, tr.65].

Thứ hai, về nội dung công tác vận động thanh niên

Công tác tuyên truyền, giáo dục đối với thanh niên chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra trong bối cảnh xã hội diễn ra nhanh chóng

Trong bối cảnh xã hội đang chuyển đổi sâu rộng, đặc biệt dưới tác động của công nghệ số và môi trường truyền thông đa chiều, hiệu quả của công tác này ở Thành phố Hồ Chí Minh còn không ít hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu về nội dung, phương thức và mức độ lan tỏa.

Kết quả khảo sát cho thấy tỷ lệ thanh niên thường xuyên cập nhật và nắm bắt chủ trương, chính sách đạt 47,8% [Phụ lục 2]. Đáng chú ý, chỉ 25,7% thanh niên tiếp cận thông tin qua các kênh chính thống như hội nghị, tập huấn hoặc sinh hoạt chuyên đề, trong khi thời lượng sử dụng mạng xã hội trung bình của thanh niên đạt trên 2 giờ mỗi ngày [127, tr.16]. Sự chênh lệch giữa kênh truyền đạt và thói quen tiếp cận thông tin của thanh niên cho thấy tính không tương thích trong công tác truyền thông chính trị hiện nay.

Đánh giá mức độ tiếp nhận nội dung giáo dục tư tưởng, chính trị cũng phản ánh rõ sự phân hóa trong nhận thức. Các nội dung có tính thời sự, như nhận diện thông tin sai lệch, ghi nhận mức độ đồng thuận thấp (30,3%), trong khi thông tin liên quan đến các phong trào thanh niên chỉ đạt 25,9% [127, tr.27]. Tỷ lệ này không tương ứng với kỳ vọng về sự tham gia chủ động và tích cực của thanh niên trong các hoạt động chính trị – xã hội. Ngoài ra, 9,8% thanh niên cho biết không nắm được thông tin về các cuộc vận động lớn như “Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên thành phố” – một chương trình trọng điểm về định hướng giá trị [127, tr.27]. Điều này cho thấy độ phủ và mức độ ảnh hưởng của tuyên truyền vẫn còn giới hạn trong một bộ phận không nhỏ thanh niên đô thị.

Các nội dung giáo dục lý luận cũng chưa đạt hiệu quả truyền dẫn như kỳ vọng. Chỉ 28,6% thanh niên cho biết hiểu rõ các giá trị truyền thống, đạo đức và lối sống gắn với tư tưởng Hồ Chí Minh, trong khi có đến 5,2% không nắm được nội dung

các bài học lý luận chính trị cơ bản [127, tr.27]. Theo khảo sát, chỉ 20,2% thanh niên đánh giá các hoạt động tuyên truyền là “rất tốt”, trong khi gần 40% nhận định các hoạt động này ở mức “bình thường” hoặc “khó đánh giá” [Phụ lục 2]. Khi nội dung, phương thức và ngôn ngữ truyền đạt không phù hợp với đặc điểm tâm lý, nhu cầu và môi trường tiếp nhận của thanh niên, hiệu quả giáo dục chính trị sẽ khó đạt chiều sâu và tính bền vững. Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023 của Thành ủy về tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết 25-NQ/TW (khóa X) và Chương trình hành động số 42-CTr/TU đánh giá: “Công tác giáo dục có nhiều chuyển biến nhưng vẫn chưa theo kịp với những diễn biến mới trong thanh niên”. Văn kiện Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022–2027 cũng thẳng thắn nhìn nhận: “Phương thức tổ chức và mức độ đầu tư các giải pháp mới giữa các mảng trong công tác giáo dục chưa đồng đều, còn hạn chế giải pháp mới trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và giáo dục pháp luật” [8, tr.63]. Dù có tới 69,9% thanh niên từng tham gia học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, nhưng chỉ 47,8% khẳng định đã quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng. Khoảng cách giữa “tham gia” và “thấm nhuần” này cho thấy nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng vẫn còn thiên về truyền đạt một chiều, thiếu sự gắn kết chặt chẽ với thực tiễn cuộc sống thanh niên.

Công tác vận động thanh niên tham gia vào các lĩnh vực còn hạn chế do thiếu hấp dẫn, gắn kết thực tiễn, chưa đạt hiệu quả cao, nhất là ở một số khu vực và nhóm đối tượng đặc thù

Báo cáo chính trị Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022–2027 nêu rõ: “Hoạt động phong trào có nội dung, phương thức triển khai chưa đổi mới, thiếu sự chăm chút, đầu tư ở cả cấp Thành và cơ sở, từ đó làm giảm sức thu hút đối với đoàn viên, thanh niên” [8, tr.64]. Việc chưa có sự đồng đều trong đầu tư và đổi mới mô hình tổ chức phong trào giữa các cấp dẫn đến tình trạng không ít địa phương triển khai thiếu chiều sâu, phong trào chậm lan tỏa, hiệu quả chưa ổn định.

Kết quả khảo sát xã hội học các cuộc vận động tiêu biểu, tỷ lệ thanh niên chọn tham gia còn thấp ở nhiều nội dung mang tính chiến lược. Cụ thể, chỉ 23,4% thanh

niên chọn tham gia cuộc vận động “xung kích thực hiện nhiệm vụ chính trị”, 26,5% tham gia xây dựng nông thôn mới nâng cao, và 32,2% trong lĩnh vực phát triển kinh tế. Ngay cả những lĩnh vực cần sự đồng hành thường xuyên như bảo vệ môi trường, chỉ có 58,3% chọn tham gia, trong khi 41,7% không lựa chọn [Phụ lục 2].

Tỷ lệ thanh niên tham gia các phong trào vẫn còn khá hạn chế. Với phong trào “Tuổi trẻ xung kích xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”, một trong ba phong trào lớn, chỉ có 20,4% thanh niên đã từng tham gia, trong khi có đến 23,8% không tham gia và 11,6% hoàn toàn không biết đến phong trào này. Phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo” cũng ghi nhận tỷ lệ tham gia trực tiếp chỉ ở mức 19%, trong khi có đến 28,4% không tham gia và 13,5% không nắm được thông tin. Chương trình “đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp” chỉ ghi nhận 15,8% người đã từng tham gia, dù đây là lĩnh vực được thanh niên quan tâm sâu sắc trong bối cảnh hiện nay [Phụ lục 2].

Báo cáo của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh thẳng thắn chỉ ra rằng: “Việc định hướng, lãnh đạo công tác tập hợp và xây dựng tổ chức Đoàn, Hội trong các doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, đơn vị sự nghiệp ngoài công lập tuy có chuyển biến nhưng chưa tương xứng với tiềm năng phát triển của thành phố” [129]. Đồng thời, Văn kiện Đại hội Đoàn Thành phố lần thứ XI cũng nhận định: “Chưa có sự chuyển biến rõ nét về hoạt động tại các cơ sở Đoàn còn hạn chế, khó khăn, đặc thù. Hoạt động của chi đoàn trong các đơn vị, doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước, chi đoàn khu phố, ấp có nhiều khó khăn, hạn chế” [8, tr.65].

Thực tiễn khảo sát cho thấy: Có đến 63,6% thanh niên nhận định rằng công tác vận động tại các nhóm đặc thù như công nhân, thanh niên dân tộc thiểu số, và thanh niên tại các khu đô thị mới hoặc khu công nghiệp chưa đạt hiệu quả cao. Đáng chú ý, 74,5% cán bộ, đảng viên cũng đồng tình với đánh giá này. Chỉ có 3,8% thanh niên lao động trẻ tại các doanh nghiệp ngoài nhà nước cho rằng họ có thể dễ dàng tham gia vào các hoạt động của Đoàn [Phụ lục 2].

Không chỉ ở đối tượng công nhân, công tác vận động thanh niên dân tộc thiểu số chưa thực sự phù hợp. Kết quả khảo sát ghi nhận các thanh niên dân tộc Hoa

(12%), Khmer (9,7%) và các dân tộc khác (3,6%) có nhu cầu được vận động bằng phương thức phù hợp với đặc điểm văn hóa – xã hội của họ [Phụ lục 2]. Đối với nhóm thanh niên tín đồ tôn giáo, một số phong trào vẫn chưa thật sự hài hòa với giá trị đức tin của họ, làm nảy sinh khoảng cách và giảm sút động lực tham gia.

Thanh niên hoàn lương – một nhóm xã hội có nguy cơ “bị bỏ quên” – cũng đang thiếu các chương trình vận động dài hạn, phù hợp. Rào cản tâm lý, sự kỳ thị xã hội, thiếu cơ hội tái hòa nhập là những yếu tố khiến nhóm thanh niên này khó tiếp cận các hoạt động của Đoàn – Hội, trong khi họ lại rất cần được hỗ trợ để khơi dậy tinh thần tích cực và trách nhiệm công dân.

Công tác vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên chưa thực sự đạt được kỳ vọng

Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh nhận định: “Các cấp bộ Đoàn đã chủ động ký kết nhiều nội dung liên tịch với các ban, ngành, đoàn thể nhằm tạo các cơ chế, điều kiện thuận lợi cho hoạt động của tổ chức Đoàn, tuy nhiên việc đeo bám thực hiện chưa được đảm bảo, một số nội dung chậm triển khai hoặc triển khai chưa hiệu quả”, “còn chậm trong việc đúc kết thực tiễn thành lý luận phong trào và phát triển thành các quan điểm chỉ đạo mới về công tác thanh niên” [129]. Khi được hỏi về hiệu quả công tác vận động thanh niên tham gia các tổ chức phù hợp, đặc biệt là Đoàn Thanh niên, chỉ có 22,1% đánh giá “rất tốt”, 32,6% đánh giá “tốt” và 22,3% cho rằng “khá tốt”. Trong khi đó, có đến 19% cho rằng mức độ hiệu quả chỉ “bình thường”, 1% đánh giá là “chưa tốt” và 1,9% không có ý kiến rõ ràng [Phụ lục 2].

Khi xem xét đánh giá về những thành tựu nổi bật trong công tác vận động thanh niên, chỉ 56,8% cho rằng thanh niên tích cực tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên, trong khi 43,2% không đồng thuận hoặc không nhận thấy dấu hiệu tích cực rõ ràng. Điều này cho thấy quá trình xây dựng niềm tin và tạo động lực tham gia tổ chức vẫn còn thiếu hiệu quả và chưa bao phủ rộng rãi trong toàn bộ cơ cấu thanh niên đô thị.

Thứ ba, về phương thức vận động thanh niên

Tính hấp dẫn và hiệu quả thực chất của tuyên truyền, tập hợp thanh niên chưa cao

Bên cạnh những kết quả tích cực đã đạt được công tác tuyên truyền cho thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh vẫn bộc lộ những hạn chế nhất định, đặc biệt là về tính hấp dẫn, sự phù hợp với nhu cầu thực tế và khả năng tạo động lực tự nguyện tham gia từ phía thanh niên.

Một trong những biểu hiện rõ nét của hạn chế trong tuyên truyền là nội dung chưa thực sự chạm đến những mối quan tâm thiết thân của thanh niên trong bối cảnh hiện nay. Kết quả khảo sát cho thấy 52,8% thanh niên nhận định rằng các hoạt động tuyên truyền và giáo dục hiện nay chưa đủ sức hấp dẫn để lôi cuốn họ tham gia tích cực [Phụ lục 2].

Trong khi đó, nhu cầu của thanh niên đang ngày càng thiên về những vấn đề mang tính thiết thực và trực tiếp như tài chính cá nhân (58,3%), học tập (57,1% học sinh; 52,2% sinh viên) và định hướng sự nghiệp (52,2%) [127, tr.7]. Việc thiếu sự gắn kết giữa nội dung tuyên truyền với các mối quan tâm thực tế này khiến cho nhiều hoạt động dễ rơi vào hình thức, xa rời đời sống thường nhật của giới trẻ. Hồ Chí Minh đã từng nhấn mạnh: tuyên truyền cần “ngắn gọn, nói những vấn đề thiết thực, chắc chắn làm được, để cho mọi người hiểu rõ và quyết tâm làm bằng được” [92, tr.169]. Tuy nhiên, trên thực tế, không ít nội dung tuyên truyền hiện nay vẫn nghiêng về truyền đạt lý tưởng và đạo đức cách mạng một cách khái quát, mà chưa thực sự trở thành lời giải cụ thể cho những băn khoăn, áp lực và mục tiêu phát triển cá nhân mà thanh niên đang đối mặt trong đời sống hiện đại.

Tình trạng hành chính hóa trong tổ chức hoạt động cũng ảnh hưởng đến tính bền vững của phong trào. Có tới 53,5% thanh niên cho biết họ tham gia hoạt động Đoàn vì “những người có thẩm quyền yêu cầu”, và 69,5% vì tiêu chí đánh giá đạo đức [127, tr.24]. Từ đó dẫn đến việc tham gia hình thức, đối phó, thiếu nhiệt tình. Theo Hồ Chí Minh, tuyên truyền không chỉ đơn thuần là truyền tải thông tin mà còn phải “nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm” [83, tr.191]. Khi tuyên truyền không khơi dậy được sự tin tưởng và hành động tự giác, thì khó tạo được sự chuyển hóa thực chất trong nhận thức và hành vi.

Về phương thức tuyên truyền, tuy mạng xã hội là kênh tiếp cận chủ yếu của thanh niên hiện nay, với thời lượng sử dụng trung bình mỗi ngày là 2,54 giờ trên Facebook, 2,47 giờ trên Zalo, 1,63 giờ trên YouTube và 1,49 giờ trên TikTok [127, tr.16], nhưng hoạt động tuyên truyền của Đoàn vẫn thiên về các nền tảng truyền thống, chưa khai thác hiệu quả các nền tảng số hiện đại – nơi hình thành ngôn ngữ, cảm xúc và văn hóa của thanh niên. Điều này khiến khoảng cách giữa tổ chức Đoàn và thanh niên ngày càng giãn cách, nhất là trong môi trường truyền thông số năng động và nhiều cạnh tranh thông tin.

Mặt khác, khả năng tiếp cận nhóm thanh niên ngoài khu vực nhà nước còn hạn chế, dù đây là lực lượng chiếm tỷ trọng lớn. Năm 2022, tỷ lệ tập hợp thanh niên của thành phố đạt 73,04%, nghĩa là còn gần 27% chưa được kết nối qua các hoạt động của Đoàn [Phụ lục 5]. Văn kiện Đại hội Đoàn Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022-2027 đánh giá: “Phương thức tổ chức và mức độ đầu tư vào các giải pháp mới chưa đồng đều”, đồng thời thiếu các “giải pháp sáng tạo trong giáo dục chính trị, tư tưởng và pháp luật” [8, tr.63]. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng mở rộng phạm vi và chiều sâu của công tác giáo dục thanh niên.

Ngoài ra, hoạt động tuyên truyền về truyền thống cách mạng chưa thực sự hiệu quả khi vẫn còn 7,9% thanh niên cho rằng họ không nắm rõ lịch sử cách mạng của thành phố và 25,6% tỏ ra phân vân [127, tr.25]. Điều này cho thấy cách thức truyền tải nội dung lịch sử chưa đủ hấp dẫn và thuyết phục. Hồ Chí Minh từng nói: “Dân ta phải biết sử ta. Sử ta dạy cho ta những chuyện về vang của tổ tiên ta” [81, tr.255] – tinh thần này cần được chuyển hóa thành những phương pháp giáo dục sáng tạo, trực quan, gần gũi hơn với thanh niên.

Tổ chức thanh niên tham gia vào các phong trào thi đua yêu nước vẫn tồn tại những hạn chế nhất định, ảnh hưởng đến hiệu quả phong trào

Báo cáo chính trị Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI đánh giá: “Hoạt động phong trào có nội dung, phương thức triển khai chưa đổi mới, thiếu sự chăm chú, đầu tư” [8, tr.64]. Thực tiễn triển khai các chương trình thi đua cho thấy tỷ lệ thanh niên chưa tham gia hoặc chưa nhận diện được ý nghĩa các phong trào còn cao. Theo kết quả khảo sát,

khi được hỏi về chương trình “Hành động cùng thanh niên học tập”, chỉ 11% thanh niên xác nhận đã từng tham gia, trong khi có tới 28,4% không biết đến chương trình. Với chương trình phát triển kỹ năng thực hành xã hội và nâng cao đời sống tinh thần, 15,8% thanh niên không có thông tin, phản ánh một khoảng trống trong khâu truyền thông và dẫn dắt phong trào từ cấp cơ sở [Phụ lục 2].

Trong khi đó, những phong trào được xác định là trọng tâm như “Tuổi trẻ sáng tạo” vốn mang đậm dấu ấn đổi mới và khuyến khích phát triển năng lực cá nhân vẫn còn gặp khó trong việc chuyển hóa thành hành động cụ thể. Chỉ 19% thanh niên cho biết đã từng tham gia phong trào này, còn lại 34,1% mới có dự định tham gia, và 28,4% chưa từng tham gia [Phụ lục 2].

Tình trạng tổ chức phong trào dàn trải, thiếu trọng tâm cũng làm giảm hiệu quả lan tỏa. Có đến 9 nội dung vận động được triển khai cùng lúc, nhưng tỷ lệ tham gia không đồng đều: Chỉ 26,5% thanh niên chọn tham gia xây dựng nông thôn mới nâng cao, trong khi 69,9% tham gia học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh [Phụ lục 2]. Mặc dù sự chênh lệch này có thể phản ánh mức độ nhận diện khác nhau giữa các chương trình, nhưng cũng cho thấy sự thiếu tính chiến lược trong ưu tiên phong trào theo từng nhóm đối tượng hoặc địa bàn. Một vấn đề khác là thiếu liên kết chiều ngang giữa các đơn vị triển khai. Mặc dù đã hình thành được các mô hình thi đua tại địa phương, khu dân cư, nhà máy, trường học, nhưng nhiều chương trình vẫn phát huy tác dụng theo hướng cục bộ, thiếu cơ chế chia sẻ kinh nghiệm hoặc nhân rộng mô hình hiệu quả giữa các đơn vị. Điều này làm giảm sức mạnh cộng hưởng và khả năng tạo ra phong trào thi đua có quy mô lớn, kéo dài và gắn bó hơn với thực tiễn đời sống thanh niên.

Công tác khen thưởng và động viên sau các đợt thi đua chưa thực sự đóng vai trò như một đòn bẩy kích thích phong trào. Trong số các lý do khiến thanh niên quyết định tham gia thi đua, chỉ 32,1% chọn vì mong muốn được tuyên dương, khen thưởng, trong khi 54,6% tham gia vì muốn phát triển kỹ năng cá nhân [127, tr.29]. Điều này phản ánh hai chiều: một mặt là xu hướng thanh niên hiện đại coi trọng giá trị nội tại và thực hành; mặt khác cho thấy hệ thống khen thưởng vẫn chưa đủ sức hấp dẫn hoặc chưa thật sự công bằng trong nhận thức của người trẻ.

Công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát công tác vận động thanh niên chưa được thực hiện thường xuyên và hiệu quả

Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020–2025 đã thẳng thắn chỉ ra rằng: “Công tác kiểm tra, giám sát ở một số cấp ủy chưa thường xuyên, một số nơi vẫn chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị trong tình hình phát triển kinh tế - xã hội hiện nay, thiếu trọng tâm, trọng điểm. Công tác kiểm tra của một số cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy chưa đi vào nền nếp; phát hiện và xử lý vẫn là khâu yếu...” [32, tr.136–137].

Kết quả khảo sát thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh phản ánh rõ thực trạng này: chỉ 42,5% thanh niên cho rằng công tác kiểm tra, giám sát các hoạt động của Đoàn – Hội được thực hiện đều đặn, trong khi có tới 57,5% nhận định hoạt động này thiếu tính liên tục và thiếu đồng bộ [Phụ lục 2]. Tỷ lệ này tương tự trong đánh giá của đội ngũ cán bộ, đảng viên, với 45,6% cho rằng việc giám sát chưa được tiến hành thường xuyên [Phụ lục 2].

Hệ quả của sự thiếu đồng bộ và không thường xuyên trong kiểm tra, giám sát là các sai sót và vướng mắc trong quá trình tổ chức phong trào không được phát hiện, xử lý và rút kinh nghiệm kịp thời. Điều này làm giảm đáng kể hiệu quả của các hoạt động vận động, giáo dục, tổ chức thanh niên và có thể khiến các chương trình không bám sát thực tiễn hoặc chậm thích ứng với nhu cầu thay đổi nhanh chóng của thanh niên. Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI cũng đã chỉ rõ thực trạng này: “Công tác kiểm tra, giám sát và đội ngũ cán bộ làm công tác kiểm tra, giám sát có nơi chưa được đầu tư đúng mức, kết quả kiểm tra, giám sát chưa phục vụ nhiều cho công tác chỉ đạo của các cấp bộ Đoàn” [8, tr.65].

3.2.2.2. Nguyên nhân của những hạn chế

Thứ nhất, công tác tổ chức, lãnh đạo và chỉ đạo ở một số cơ sở còn thiên về hành chính, thiếu chủ động và linh hoạt

Một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên trong tiến trình phát triển. Hoạt động vận động thường bị xem là công việc mang tính phong trào, thực hiện định kỳ, thiếu

chiều sâu và ít gắn với thực tiễn đời sống thanh niên. Bên cạnh đó, cơ chế phân công, phối hợp giữa các cơ quan trong hệ thống chính trị chưa rõ ràng, dẫn đến việc triển khai thiếu hiệu quả ở cấp cơ sở. Nhiều cán bộ phụ trách không có đủ thẩm quyền quyết định, trong khi lại thiếu sự hỗ trợ kịp thời từ cấp trên. Cơ chế lắng nghe tiếng nói thanh niên chưa thực sự phát huy hiệu quả, làm giảm khả năng điều chỉnh chính sách phù hợp với nhu cầu và nguyện vọng của thanh niên.

Thứ hai, tổ chức Đoàn – Hội và đội ngũ cán bộ làm công tác thanh niên còn thiếu linh hoạt, chậm thích ứng với yêu cầu mới

Ở một số địa phương, cán bộ Đoàn chưa chủ động trong đổi mới tư duy, phương pháp vận động vẫn theo lối hành chính, áp dụng khuôn mẫu thay vì khảo sát thực tiễn. Kỹ năng nắm bắt tâm lý và định hướng giá trị cho thanh niên chưa được chú trọng. Các mối quan tâm thực tiễn như cơ hội việc làm, phát triển bản thân, khởi nghiệp chưa được lồng ghép hiệu quả vào chương trình hành động. Năng lực chuyên môn và kỹ năng truyền thông của cán bộ còn hạn chế, nhất là trong môi trường số và không gian mạng. Công tác đào tạo cán bộ kế thừa thiếu chiến lược dài hạn, thiếu sự kết nối hệ thống và chưa theo kịp yêu cầu đổi mới phương thức vận động thanh niên trong đô thị.

Mô hình vận động chưa được cá thể hóa theo đặc điểm của từng nhóm như thanh niên công nhân, thanh niên dân tộc thiểu số, tín đồ tôn giáo hay thanh niên sống tại các khu đô thị mới. Hoạt động vẫn triển khai theo lối phổ quát, ít tính thích ứng, dẫn đến hiệu quả hạn chế. Nguyên nhân chủ yếu là thiếu cơ chế đầu tư chuyên biệt, chưa hình thành đội ngũ cán bộ am hiểu đặc điểm vùng miền, tôn giáo hay văn hóa cộng đồng. Sự thiếu vắng các chính sách hỗ trợ cho mô hình linh hoạt ở cơ sở khiến thanh niên tại các khu vực đặc thù dễ rơi vào trạng thái bị tách biệt, khó hòa nhập vào hoạt động của tổ chức Đoàn – Hội.

Thứ ba, công tác tuyên truyền chưa được xây dựng trên cơ sở nghiên cứu khoa học và chưa phù hợp với nhu cầu tiếp nhận thông tin của thanh niên

Việc truyền thông còn phụ thuộc vào kinh nghiệm, thiếu khảo sát thực tế về tâm lý, hành vi và giá trị sống của thanh niên. Nội dung tuyên truyền ít đề cập tới những vấn đề đang được thanh niên quan tâm như khởi nghiệp, nghề nghiệp, tài

chính cá nhân, sức khỏe tinh thần... Việc ứng dụng nền tảng số, đặc biệt là mạng xã hội chưa được chú trọng đúng mức. Nhiều cơ sở Đoàn vẫn chưa coi đây là kênh chiến lược để truyền thông tương tác hiệu quả. Mặt khác, sự phối hợp thiếu chặt chẽ giữa các cấp bộ Đoàn trong công tác truyền thông khiến thông tin bị phân tán, chưa tạo được tác động lan tỏa rõ rệt trong cộng đồng thanh niên.

Thứ tư, hệ thống kiểm tra, giám sát chưa được vận hành thường xuyên và thiếu tính chuyên nghiệp

Không ít đơn vị vẫn xem hoạt động kiểm tra, sơ kết, tổng kết như một thủ tục hành chính, chưa coi đó là công cụ phản hồi và điều chỉnh chính sách. Việc đánh giá thực tiễn còn nặng về hình thức, thiếu chiều sâu, không dựa trên các chỉ số định lượng cụ thể. Đội ngũ phụ trách kiểm tra chưa được đào tạo chuyên môn hóa, công cụ giám sát còn hạn chế, dẫn đến việc phản hồi chậm và thiếu cơ sở cho cải tiến nội dung, phương pháp vận động thanh niên. Trong bối cảnh đô thị hóa nhanh tại Thành phố Hồ Chí Minh, sự thiếu hụt dữ liệu thực chứng và cơ chế đánh giá định kỳ gây khó khăn cho việc dự báo xu hướng biến đổi trong giới trẻ, làm giảm tính hiệu quả và tính cập nhật của các phong trào thanh niên.

Thứ năm, một bộ phận thanh niên thiếu định hướng giá trị và chủ động trong rèn luyện, dễ bị ảnh hưởng tiêu cực từ môi trường xã hội

Sự thụ động trong nhận thức, thiếu bản lĩnh trước những tác động đa chiều của xã hội hiện đại là biểu hiện đáng lo ngại ở một bộ phận thanh niên. Mặc dù nhiều bạn trẻ có khát vọng cống hiến, vẫn có không ít trường hợp lúng túng trong định vị giá trị sống, thiếu kỹ năng tự điều chỉnh hành vi và dễ bị chi phối bởi thông tin sai lệch, tiêu cực. Bên cạnh đó, nền tảng giáo dục gia đình – yếu tố quan trọng trong hình thành nhân cách – ở một số trường hợp lại thiếu bền vững. Sự lơ là trong quản lý, định hướng và quan tâm từ gia đình khiến cho các chương trình vận động thanh niên theo hướng tự giác, tự quản, tự rèn của tổ chức Đoàn khó đạt hiệu quả như kỳ vọng do thiếu sự cộng hưởng từ phía chính đối tượng được vận động.

3.3. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA ĐỐI VỚI CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

3.3.1. Nhận thức và năng lực của một bộ phận chủ thể làm công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay chưa đáp ứng cầu mới

Cùng với quá trình đô thị hóa, chuyển đổi số và sự phát triển nhanh chóng của đời sống kinh tế – xã hội, thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đang thay đổi mạnh mẽ về nhu cầu, xu hướng tiếp cận thông tin, lối sống và khát vọng phát triển cá nhân. Trước những biến chuyển đó, công tác vận động thanh niên đòi hỏi phải có những chủ thể không chỉ tâm huyết mà còn đủ năng lực, tầm nhìn và khả năng đổi mới phương pháp tổ chức hoạt động. Đây chính là lực lượng nòng cốt đảm bảo cho các chương trình, phong trào thanh niên có thể lan tỏa sâu rộng và phù hợp với đặc điểm của từng nhóm đối tượng.

Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy không phải tất cả những người làm công tác vận động thanh niên đều theo kịp với yêu cầu đó. Một bộ phận cán bộ, nhất là ở cấp cơ sở, vẫn còn mang nặng tư duy hành chính, tiếp cận thanh niên theo cách tuyến tính, đơn giản hóa mục tiêu và phương pháp. Khi thanh niên đang tìm kiếm không gian sáng tạo, cơ hội thể hiện cá nhân và các hình thức tham gia linh hoạt thì nhiều chương trình lại rập khuôn, thiếu hấp dẫn, chậm đổi mới về nội dung lẫn hình thức triển khai. Khoảng cách giữa nhận thức của người tổ chức và nhu cầu thực tế của thanh niên ngày càng bộc lộ rõ hơn trong hiệu quả vận động.

Thêm vào đó, năng lực sử dụng công nghệ, kỹ năng truyền thông số, khả năng phân tích xu hướng và thiết kế chương trình phù hợp với ngữ cảnh đô thị cũng là những yêu cầu mới mà không phải cán bộ nào cũng đáp ứng được. Không ít người làm công tác thanh niên vẫn lúng túng trong việc tận dụng nền tảng số, mạng xã hội hay các phương thức truyền thông đa chiều để tiếp cận, tương tác và duy trì kết nối với thanh niên.

Giữa yêu cầu phải chủ động, sáng tạo, đa kênh trong vận động thanh niên và thực trạng năng lực còn hạn chế của một bộ phận cán bộ, khoảng trống về hiệu quả tổ chức và tính lan tỏa của các phong trào ngày càng trở nên đáng lưu ý. Việc nâng cao nhận thức và năng lực cho đội ngũ làm công tác thanh niên không chỉ là

điều kiện đảm bảo cho sự thành công của các chiến lược phát triển thanh niên, mà còn phản ánh mức độ thích ứng và năng lực đổi mới của cả hệ thống chính trị trong giai đoạn chuyển mình của xã hội hiện đại.

3.3.2. Chưa có phương thức phù hợp để vận động nhóm thanh niên đặc thù, thanh niên yếu thế và thanh niên di cư

Thành phố Hồ Chí Minh đang từng bước hiện thực hóa mục tiêu trở thành đô thị văn minh, hiện đại, nghĩa tình – một thành phố phát triển bền vững trên nền tảng con người là trung tâm và thanh niên là lực lượng xung kích. Trong tiến trình đó, công tác vận động thanh niên đóng vai trò quan trọng nhằm huy động sức trẻ vào các hoạt động xây dựng và bảo vệ thành phố. Tuy nhiên, một thực tế đang đặt ra yêu cầu nhận thức lại là: không phải mọi thanh niên đều đang được tiếp cận và tham gia bình đẳng vào các phong trào hành động cách mạng và hoạt động của tổ chức Đoàn – Hội.

Thanh niên di cư, thanh niên yếu thế (gồm người khuyết tật, nhiễm HIV/AIDS hoặc hoàn lương sau cai nghiện) và thanh niên đặc thù là những nhóm chịu ảnh hưởng trực tiếp bởi tốc độ đô thị hóa và phân tầng xã hội trong thành phố. Họ có mặt ở khắp nơi – trong khu công nghiệp, ký túc xá, khu nhà trọ, vùng ven đô – nhưng lại thường đứng ngoài các hoạt động chung do thiếu thông tin, thời gian, điều kiện hoặc vì cảm giác xa lạ, không thuộc về cộng đồng nơi mình cư trú. Không ít trường hợp có mong muốn được tham gia, đóng góp, nhưng không tìm thấy môi trường phù hợp để thể hiện mình. Trong khi đó, cách thức tổ chức hiện nay vẫn còn đặt nặng tính ổn định hành chính, thiếu linh hoạt trước đặc điểm di động và đa dạng của lực lượng thanh niên thành phố.

Khoảng cách ngày càng rõ giữa năng lực tổ chức của hệ thống chính trị với nhu cầu và đặc điểm của các nhóm thanh niên ngoài luồng đang khiến mục tiêu phát triển toàn diện con người và xây dựng một thành phố “nghĩa tình” đứng trước thách thức hiện hữu. Nếu một bộ phận thanh niên – những người dễ bị tổn thương và cần được đồng hành nhiều nhất – lại không được kết nối, thì chính sách phát triển thanh niên sẽ mất đi tính bao trùm. Và nếu không có sự điều chỉnh kịp thời, công tác vận động thanh niên sẽ khó phát huy được vai trò nền tảng trong xây

dựng cộng đồng gắn kết, văn hóa nhân văn, và xã hội đồng thuận – những giá trị cốt lõi của một thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình.

3.3.3. Giữa khát vọng lập nghiệp, khởi nghiệp và khả năng hiện thực hóa của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn tồn tại những khoảng cách

Thanh niên, đặc biệt là thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh, luôn được ghi nhận với tinh thần năng động, sáng tạo và khát khao vươn lên bằng chính sức lao động và trí tuệ của mình. Sống trong môi trường đô thị lớn, nơi tập trung các trung tâm kinh tế, tài chính, công nghệ và khởi nghiệp của cả nước, thanh niên thành phố có nhiều điều kiện thuận lợi để ấp ủ và hiện thực hóa các ý tưởng lập thân, lập nghiệp. Nhiều thanh niên không chỉ hướng tới mục tiêu tự lập, làm giàu chính đáng mà còn mong muốn khởi nghiệp để tạo giá trị cho cộng đồng, góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững của địa phương.

Kết quả khảo sát do Ban Tuyên giáo Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện năm 2015 cho thấy, trong nhóm thanh niên, có đến 57,1% thể hiện ý chí làm giàu là phẩm chất nổi trội nhất, tiếp theo là tư duy đổi mới (55,6%), sáng tạo (55,1%) và tinh thần nghĩa tình, đoàn kết [51]. Những con số này cho thấy tiềm năng rất lớn về nguồn lực con người trong phát triển kinh tế sáng tạo và khởi nghiệp đổi mới tại đô thị lớn nhất nước.

Tuy nhiên, giữa khát vọng đó và khả năng hiện thực hóa vẫn còn tồn tại những khoảng cách đáng kể. Không ít thanh niên gặp khó khăn trong tiếp cận vốn, thiếu kiến thức khởi nghiệp căn bản, thiếu không gian thực hành ý tưởng, hoặc lúng túng trong các thủ tục pháp lý và xây dựng mô hình kinh doanh bền vững. Trong khi đó, các chương trình vận động hiện nay vẫn còn thiên về truyền thông, phong trào, chưa đi sâu vào việc xây dựng hệ sinh thái hỗ trợ khởi nghiệp có chiều sâu, dài hạn và sát với nhu cầu thực tiễn của thanh niên.

3.3.4. Giữa tiềm năng của thanh niên thành phố và thực tiễn triển khai phong trào hành động cách mạng vẫn tồn tại những khoảng cách nhất định

Phong trào hành động cách mạng là một hình thức tổ chức đặc trưng, thể hiện vai trò xung kích của thanh niên trong các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội và quốc phòng, an ninh. Được triển khai dưới sự lãnh đạo của Đoàn

Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, những phong trào này phản ánh nhu cầu cống hiến, rèn luyện và trưởng thành của thế hệ trẻ. Ở Thành phố Hồ Chí Minh, nơi hội tụ đông đảo thanh niên có trình độ học vấn, năng lực sáng tạo và tinh thần tiên phong, các phong trào hành động cách mạng luôn giữ vị trí quan trọng trong đời sống thanh niên.

Tuy vậy, giữa tiềm năng của thanh niên và thực tiễn triển khai phong trào vẫn tồn tại những khoảng cách nhất định. Không ít hoạt động hiện nay được tổ chức chủ yếu theo hướng phong trào bề nổi, chú trọng hình thức, mang tính sự vụ và thiếu chiều sâu. Một số chương trình vẫn nặng về chỉ tiêu hành chính, gắn với tiêu chí đánh giá, chấm điểm rèn luyện, khiến cho việc tham gia phong trào trở nên gượng ép, thiếu tự giác. Khi động cơ tham gia không xuất phát từ nội tâm mà từ áp lực hoàn thành nghĩa vụ, bản chất tích cực và tính chủ động của phong trào cũng theo đó bị giảm sút.

Bên cạnh đó, nội dung của nhiều phong trào chưa thật sự phù hợp với nhu cầu, sở thích và định hướng phát triển của thanh niên trong bối cảnh mới. Sự thay đổi nhanh chóng về lối sống, tư duy và nguyện vọng cá nhân khiến thanh niên ngày càng quan tâm hơn đến những hoạt động có tính thiết thực, cụ thể và gắn với thực tiễn đời sống. Trong khi đó, một số chương trình lại mang tính lặp lại, chưa có sự điều chỉnh phù hợp với thực tế, dẫn đến sự giảm nhiệt từ phía người tham gia. Từ chỗ từng là động lực tích cực, phong trào có thể trở thành hoạt động hình thức nếu thiếu sự gắn kết thật sự giữa người tổ chức và người tham gia.

Những biểu hiện đó cho thấy mối quan hệ giữa ý nghĩa chính trị – xã hội của phong trào và thực tế tham gia của thanh niên chưa luôn đồng hành. Khi kỳ vọng về vai trò tiên phong của thanh niên không được chuyển hóa thành trải nghiệm thực chất, thì chính phong trào cũng khó giữ được sức sống bền vững trong tâm thức của giới trẻ đô thị.

Tiểu kết chương 3

Thành phố Hồ Chí Minh là nơi tập trung đông đảo thanh niên sinh sống, học tập và lao động, tạo nên một môi trường xã hội năng động và giàu tiềm năng cống hiến. Trong những năm qua, các cấp ủy đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị – xã hội, đặc biệt là Đoàn Thanh niên thành phố, đã dành sự quan tâm sâu sát đối với công tác vận động thanh niên, gắn kết lực lượng trẻ với các mục tiêu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh và quốc phòng. Nhờ đó, nội dung và phương thức vận động thanh niên liên tục đổi mới; cơ chế phối hợp giữa các lực lượng chính trị – xã hội được củng cố; các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, phong trào hành động cách mạng ngày càng bám sát đời sống thanh niên. Các chương trình đồng hành, khuyến khích khởi nghiệp, lập nghiệp, rèn luyện kỹ năng và phát triển ý thức công dân đã tạo điều kiện để thanh niên phát huy nội lực, khẳng định vai trò trong tiến trình phát triển của thành phố.

Tuy nhiên, bên cạnh những chuyển biến tích cực, thực tiễn cũng cho thấy công tác vận động thanh niên còn nhiều hạn chế. Trong lãnh đạo và tổ chức thực hiện, vẫn tồn tại xu hướng hành chính hóa, thiếu tính chủ động và nhạy bén trước các biến động xã hội. Một số chính sách dành cho thanh niên chậm điều chỉnh, chưa bắt kịp yêu cầu thực tiễn. Nội dung vận động chưa theo kịp thay đổi nhanh chóng về tâm lý, giá trị và nhu cầu của thanh niên đô thị, trong khi cách tiếp cận các nhóm thanh niên đặc thù còn thiếu chiều sâu. Công tác tuyên truyền chưa tận dụng hiệu quả môi trường số; cơ chế phản hồi thông tin và giám sát, đánh giá kết quả thực hiện chưa thật sự đồng bộ và khoa học.

Nguyên nhân của những hạn chế này bắt nguồn từ nhiều yếu tố. Công tác tổ chức, lãnh đạo và chỉ đạo ở một số cơ sở còn thiên về hành chính, thiếu chủ động và linh hoạt; tổ chức Đoàn và đội ngũ cán bộ làm công tác thanh niên còn thiếu linh hoạt, chậm thích ứng với yêu cầu mới; công tác tuyên truyền chưa được xây dựng trên cơ sở nghiên cứu khoa học và chưa phù hợp với nhu cầu tiếp nhận thông tin của thanh niên; hệ thống kiểm tra, giám sát chưa được vận hành thường xuyên và thiếu tính chuyên nghiệp; một bộ phận thanh niên thiếu định hướng giá trị và chủ động trong rèn luyện, dễ bị ảnh hưởng tiêu cực từ môi trường xã hội.

Từ thực trạng đó, có thể nhận diện một số vấn đề lớn đặt ra. Trước hết, nhận thức và năng lực của một bộ phận chủ thể làm công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay chưa đáp ứng câu mới. Chưa có phương thức phù hợp để vận động nhóm thanh niên đặc thù, thanh niên yếu thế và thanh niên di cư. Giữa khát vọng lập nghiệp, khởi nghiệp và khả năng hiện thực hóa của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn tồn tại những khoảng cách. Giữa tiềm năng của thanh niên thành phố và thực tiễn triển khai phong trào hành động cách mạng vẫn tồn tại những khoảng cách nhất định

Những phân tích trên là cơ sở quan trọng để chương 4 tập trung đề xuất các giải pháp mang tính khả thi, đồng bộ và phù hợp với đặc điểm thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh. Trên nền tảng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, chương tiếp theo sẽ hướng đến việc hoàn thiện cơ chế, đổi mới nội dung và phương thức vận động, nâng cao chất lượng đội ngũ, qua đó tăng cường hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới.

Chương 4

NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.1. NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THỜI GIAN TỚI

4.1.1. Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế

Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đã trở thành xu thế tất yếu, tạo nên những chuyển biến sâu sắc trong phát triển kinh tế, văn hóa và xã hội trên toàn thế giới. Là trung tâm kinh tế, văn hóa và giáo dục hàng đầu của Việt Nam, Thành phố Hồ Chí Minh đứng trước cả cơ hội và thách thức từ xu thế này. Toàn cầu hóa không chỉ mang đến các cơ hội như tiếp cận tri thức tiên tiến, giao lưu quốc tế và thúc đẩy sáng tạo mà còn đặt ra nhiều thách thức phức tạp, đòi hỏi sự thích ứng và đổi mới mạnh mẽ trong công tác vận động thanh niên. Dự thảo văn kiện Đại hội XIV của Đảng cũng nhận định: “Toàn cầu hóa và liên kết kinh tế vẫn tiếp diễn dưới nhiều hình thức và nội dung mới, dù đối mặt với nhiều khó khăn và thách thức lớn” [38, tr.16].

Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế mang lại nhiều cơ hội giúp nâng cao hiệu quả của công tác vận động thanh niên. Sự hiện diện của các tập đoàn đa quốc gia cùng làn sóng đầu tư nước ngoài đã biến Thành phố Hồ Chí Minh thành điểm đến hấp dẫn nhờ lợi thế về kinh tế mở, hạ tầng phát triển và nguồn nhân lực trẻ dồi dào. Những cơ hội hợp tác quốc tế này giúp thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh dễ dàng tiếp cận công nghệ tiên tiến, học hỏi từ các mô hình kinh doanh hiện đại, và trang bị các kỹ năng chuyên môn cần thiết cho thị trường lao động toàn cầu. Các ngành như công nghệ thông tin, tài chính, và dịch vụ đang phát triển mạnh, tạo ra hàng loạt cơ hội việc làm, giúp thanh niên nâng cao thu nhập và phát triển bản thân. Đồng thời, các chương trình trao đổi sinh viên, học bổng quốc tế và giao lưu văn hóa mở ra không gian học tập và rèn luyện, giúp

thanh niên hoàn thiện tư duy toàn cầu và nâng cao kỹ năng ngoại ngữ.

Không chỉ vậy, toàn cầu hóa còn thúc đẩy ý thức trách nhiệm của thanh niên với cộng đồng quốc tế và địa phương. Các chương trình tình nguyện quốc tế, các chiến dịch bảo vệ môi trường hay những dự án phát triển bền vững đã góp phần xây dựng một thế hệ thanh niên năng động, sáng tạo và có tinh thần cống hiến. Thành phố Hồ Chí Minh có thể tận dụng xu hướng này để vận động thanh niên tham gia tích cực vào các phong trào cộng đồng, phát triển bền vững và ứng phó với biến đổi khí hậu. Sự kết hợp giữa tư duy toàn cầu và hành động địa phương sẽ giúp thế hệ trẻ đóng góp nhiều hơn vào sự phát triển chung của thành phố.

Tuy nhiên, toàn cầu hóa cũng mang lại không ít thách thức. Căng thẳng thương mại, tranh chấp tài nguyên, và bất ổn địa chính trị trên thế giới có thể gây gián đoạn chuỗi cung ứng toàn cầu, ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động của các doanh nghiệp ở Thành phố Hồ Chí Minh. Điều này khiến thanh niên đối mặt với nguy cơ mất việc làm hoặc khó tìm kiếm công việc ổn định trong bối cảnh doanh nghiệp phải điều chỉnh chiến lược để thích nghi với biến động quốc tế. Hơn nữa, áp lực cạnh tranh ngày càng gia tăng, đòi hỏi thanh niên phải không ngừng nâng cao kỹ năng, từ chuyên môn kỹ thuật đến kỹ năng mềm, để duy trì sức cạnh tranh trong môi trường lao động toàn cầu hóa.

Bên cạnh đó, sự gia tăng ảnh hưởng của các giá trị văn hóa ngoại lai cũng đặt ra thách thức lớn. Một số thanh niên dễ bị cuốn theo lối sống thực dụng hoặc xa rời các giá trị truyền thống của dân tộc. Sự tiếp nhận không chọn lọc các trào lưu từ bên ngoài có thể dẫn đến tình trạng sống hưởng thụ, ưu tiên lợi ích cá nhân và suy giảm sự gắn kết với cộng đồng. Đây là vấn đề đáng lo ngại, bởi văn hóa truyền thống là nền tảng quan trọng để duy trì bản sắc dân tộc trong bối cảnh hội nhập sâu rộng.

Không chỉ vậy, sự bất bình đẳng trong tiếp cận cơ hội cũng là một hệ lụy rõ nét từ toàn cầu hóa. Một số thanh niên ở các khu vực khó khăn hoặc làm việc trong các ngành nghề ít được hỗ trợ dễ bị bỏ lại phía sau, không tận dụng được những lợi thế mà toàn cầu hóa mang lại. Điều này không những làm gia tăng khoảng cách giàu nghèo mà còn đòi hỏi các chương trình hỗ trợ phải được thiết kế phù hợp hơn, nhằm đảm bảo tính công bằng trong phát triển thanh niên.

Ngoài ra, sự lan truyền thông tin xuyên tạc và sai lệch trên các nền tảng truyền thông toàn cầu đã và đang tác động tiêu cực đến nhận thức và tâm lý của thanh niên. Các thông tin này không chỉ gây hoang mang mà còn làm giảm khả năng nhận diện giá trị thật, ảnh hưởng đến sự định hướng phát triển cá nhân và xã hội.

4.1.2. Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đang làm thay đổi sâu sắc mọi mặt của đời sống kinh tế, văn hóa và xã hội trên toàn cầu, với sự ra đời và ứng dụng rộng rãi của các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI), Internet vạn vật (IoT), điện toán đám mây và các nền tảng số hóa. Ở Thành phố Hồ Chí Minh, nơi được coi là trung tâm kinh tế và công nghệ hàng đầu của Việt Nam, những tác động từ cuộc cách mạng này mang lại cả cơ hội phát triển to lớn lẫn những thách thức đáng kể đối với công tác vận động thanh niên trong hiện tại và thời gian tới. Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV của Đảng đã chỉ rõ: “Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhất là công nghệ trí tuệ nhân tạo, chip bán dẫn, rôbốt, Internet vạn vật, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, chuyển đổi năng lượng, kinh tế tuần hoàn... tiếp tục phát triển mạnh và tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực” [38, tr.16]. Nhận định này cho thấy rõ tính cấp bách trong việc đổi mới tư duy và phương thức vận động thanh niên nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển của thời đại số.

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã mở ra những cơ hội lớn để nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Các công nghệ hiện đại đã tạo điều kiện cho thanh niên tiếp cận tri thức và kỹ năng mới từ khắp nơi trên thế giới, giúp họ phát triển tư duy sáng tạo, nâng cao trình độ chuyên môn và mở rộng khả năng kết nối với cộng đồng quốc tế. Thành phố Hồ Chí Minh có điều kiện tận dụng các nền tảng công nghệ để đổi mới phương thức vận động, triển khai các chương trình giao lưu, chia sẻ tri thức và tổ chức các phong trào thanh niên thông qua mạng xã hội, ứng dụng di động và các không gian mạng. Những hoạt động này giúp tăng cường sự gắn kết và thu hút đông đảo thanh niên tham gia, đồng thời truyền tải hiệu quả các thông điệp và mục tiêu của các phong trào hành động cách mạng.

Sự phát triển của các công nghệ tiên tiến cũng mang đến môi trường thuận lợi để thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo. Các lĩnh vực như công nghệ tài chính (Fintech), thương mại điện tử và trí tuệ nhân tạo đã trở thành những lĩnh vực hấp dẫn, tạo cơ hội để thanh niên thử sức và hiện thực hóa các ý tưởng táo bạo. Nhờ các chương trình khởi nghiệp kết hợp với sự hỗ trợ của công nghệ, nhiều thanh niên đã, đang và sẽ tiếp cận được nguồn tài chính, cố vấn chuyên môn và mạng lưới đối tác quốc tế, qua đó không chỉ nâng cao năng lực cạnh tranh của bản thân mà còn đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố.

Tuy nhiên, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư cũng đặt ra nhiều thách thức lớn đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Một trong những thách thức đáng chú ý là sự bất bình đẳng trong việc tiếp cận công nghệ giữa các nhóm thanh niên. Một bộ phận thanh niên ở các khu vực có điều kiện kinh tế khó khăn hoặc thiếu hạ tầng kỹ thuật số đang gặp nhiều hạn chế trong việc tiếp cận các thành tựu công nghệ hiện đại. Điều này làm gia tăng sự chênh lệch về cơ hội học tập và phát triển giữa các nhóm thanh niên, làm giảm tính đồng đều trong việc hưởng lợi từ những tiến bộ công nghệ.

Ngoài ra, áp lực cạnh tranh từ thị trường lao động thời đại số cũng đang gia tăng. Những công việc đòi hỏi kỹ năng thấp dần bị thay thế bởi tự động hóa, trong khi các vị trí mới lại yêu cầu trình độ công nghệ cao, kỹ năng mềm và ngoại ngữ. Điều này khiến một bộ phận thanh niên không được trang bị đầy đủ kỹ năng cần thiết đối mặt với nguy cơ tụt hậu hoặc mất cơ hội việc làm.

Sự phổ biến của Internet và mạng xã hội cũng mang lại các nguy cơ mới về an ninh mạng và văn hóa. Nhiều thanh niên dễ tiếp cận các thông tin sai lệch hoặc bị ảnh hưởng bởi các giá trị văn hóa không phù hợp, dẫn đến sự suy giảm ý thức giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Những tác động này không chỉ ảnh hưởng đến nhận thức của thanh niên mà còn tác động đến sự phát triển bền vững của các phong trào vận động trong thời gian tới.

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư cũng tạo ra sự cạnh tranh gay gắt trong việc tiếp cận và sử dụng các nguồn lực công nghệ, đặc biệt là các công nghệ

nguồn. Một bộ phận thanh niên nếu không chủ động nâng cao năng lực nội tại dễ trở nên phụ thuộc vào các giá trị và công nghệ từ nước ngoài, dẫn đến nguy cơ bị thua thiệt trong quá trình hội nhập.

Cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đang tạo ra cả cơ hội lẫn thách thức đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Những tác động này đòi hỏi sự thích nghi và nỗ lực không ngừng để đáp ứng các yêu cầu mới của thời đại, đảm bảo thanh niên không chỉ đóng vai trò nòng cốt trong phát triển mà còn là lực lượng tiên phong góp phần xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh và hội nhập sâu rộng với thế giới.

4.1.3. Công cuộc đổi mới ở Việt Nam

Sau gần 40 năm đổi mới, Việt Nam nói chung và thành phố Hồ Chí Minh nói chung đã đạt được nhiều thành tựu to lớn trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, giáo dục, y tế và đối ngoại, đánh dấu sự chuyển mình mạnh mẽ của đất nước. Về kinh tế, việc chuyển đổi từ nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đã giúp Việt Nam duy trì tốc độ tăng trưởng GDP ổn định, thoát khỏi tình trạng nước nghèo và trở thành quốc gia có thu nhập trung bình. Đời sống nhân dân được ngày càng được nâng cao, hạ tầng kinh tế - xã hội phát triển nhanh chóng, công nghiệp hóa và hiện đại hóa đạt được nhiều tiến bộ. Về chính trị, hệ thống chính trị ổn định, quốc phòng an ninh vững chắc, giữ vững độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, qua đó củng cố niềm tin trong nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng. Lĩnh vực văn hóa chú trọng bảo tồn các giá trị truyền thống, kết hợp hài hòa với việc tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, góp phần xây dựng bản sắc văn hóa Việt Nam hiện đại. Hệ thống giáo dục và y tế ngày càng hiện đại hóa, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao và nâng cao sức khỏe cộng đồng. Trên trường quốc tế, Việt Nam ngày càng khẳng định vị thế, tích cực hội nhập và tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng cũng mang lại nhiều thách thức đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Một trong những thách thức lớn là sự phân hóa giàu nghèo ngày càng sâu sắc. Ở thành phố, trong khi một bộ phận thanh niên có điều kiện tiếp cận giáo dục chất lượng, việc làm tốt và các

cơ hội phát triển toàn diện, thì một số khác, đặc biệt ở khu vực ngoại thành hoặc các nhóm yếu thế, lại gặp khó khăn trong việc hòa nhập và vươn lên. Sự chênh lệch này không chỉ làm nảy sinh cảm giác bất công, mà còn dẫn đến các vấn đề xã hội như trộm cắp, lừa đảo hoặc bạo lực do một số thanh niên rơi vào trạng thái bất mãn. Đây là thách thức trực tiếp đối với công tác vận động thanh niên, khi khoảng cách giàu nghèo gây khó khăn trong việc thiết lập sự đồng cảm và đoàn kết giữa các nhóm thanh niên.

Bên cạnh đó, sự suy thoái về đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên và các vấn đề tham nhũng, lãng phí, tiêu cực vẫn là bài toán lớn. Mặc dù Đảng và Nhà nước đã quyết liệt trong phòng chống tham nhũng, lãng phí và tiêu cực, nhưng các hiện tượng này chưa được kiểm soát triệt để vẫn làm suy giảm niềm tin của một bộ phận thanh niên. Với thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh, nơi môi trường phát triển năng động và cạnh tranh cao, niềm tin là yếu tố quan trọng để họ duy trì sự kết nối với các hoạt động cộng đồng và lý tưởng cách mạng. Việc thiếu niềm tin có thể dẫn đến tâm lý thờ ơ, xa rời các giá trị truyền thống, gây khó khăn trong việc xây dựng lực lượng thanh niên đoàn kết, vững mạnh.

Ngoài ra, sự phát triển kinh tế không đồng đều tạo áp lực lớn đối với thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Những thanh niên có điều kiện kinh tế tốt có nhiều cơ hội để học tập và làm việc tại các lĩnh vực chất lượng cao, trong khi nhóm thanh niên thuộc tầng lớp lao động hoặc vùng ngoại thành phải đối mặt với những rào cản trong việc nâng cao trình độ và cải thiện cuộc sống. Sự bất bình đẳng này không những ảnh hưởng đến tâm lý mà còn đặt ra bài toán về sự gắn kết trong công tác đoàn và phong trào thanh niên.

Nhìn chung, những thách thức này đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Việc đảm bảo thanh niên không chỉ là lực lượng tiên phong trong phát triển kinh tế mà còn giữ vững vai trò là nhóm xã hội gắn kết, đoàn kết và trách nhiệm đòi hỏi sự nhìn nhận sâu sắc, thấu đáo về những tác động từ môi trường xã hội và kinh tế đang thay đổi nhanh chóng.

4.1.4. Công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí và tiêu cực của Đảng và Nhà nước

Công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí và tiêu cực của Đảng và Nhà nước đã tạo ra những tác động sâu sắc đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Sự thành công của công cuộc này đã tạo ra những chuyển biến quan trọng, ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức, thái độ và hành động của thanh niên, đồng thời đặt ra những thách thức và cơ hội mới cho công tác vận động trong thời gian tới.

Việc xử lý nghiêm minh các vụ án tham nhũng lớn thời gian qua đã củng cố mạnh mẽ lòng tin của thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh vào quyết tâm của Đảng và Nhà nước trong việc xây dựng một xã hội minh bạch, công bằng và liêm chính. Thanh niên, với tư duy phản biện và khả năng tiếp cận thông tin nhanh chóng, nhận thức rõ hơn về tầm quan trọng của việc duy trì một hệ thống chính trị trong sạch. Điều này tạo điều kiện thuận lợi cho công tác vận động trong việc giáo dục và truyền tải các giá trị đạo đức, trách nhiệm xã hội và ý thức công dân. Khi thanh niên tin tưởng vào sự lãnh đạo và minh bạch của chính quyền, họ sẽ dễ dàng tham gia và ủng hộ các phong trào, hoạt động do các tổ chức chính trị - xã hội phát động.

Công cuộc này cũng đã khơi dậy tinh thần trách nhiệm xã hội và thái độ chủ động trong thanh niên. Nhiều bạn trẻ ở Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào các phong trào giám sát cộng đồng, xây dựng môi trường sống lành mạnh và minh bạch. Các chương trình như “Thanh niên hành động vì cộng đồng” hay giám sát minh bạch trong quản lý đô thị đã thu hút sự tham gia đông đảo của thanh niên, đặc biệt là sinh viên và trí thức trẻ. Thông qua những hoạt động này, thanh niên không chỉ được trang bị kiến thức mà còn cảm nhận được vai trò cụ thể của mình trong việc góp phần xây dựng một xã hội tốt đẹp hơn. Điều này tạo ra sự gắn kết chặt chẽ giữa công tác vận động và nhu cầu, nguyện vọng thực tế của thanh niên.

Tuy nhiên, công cuộc phòng, chống tham nhũng, lãng phí và tiêu cực cũng đặt ra những thách thức không nhỏ cho công tác vận động thanh niên. Một bộ phận thanh niên, do chứng kiến những tồn tại của tham nhũng, lãng phí và tiêu cực trong

một số lĩnh vực, đã nảy sinh tâm lý hoài nghi, thậm chí mất niềm tin vào hiệu quả của các phong trào vận động. Họ cho rằng những nỗ lực chống tham nhũng chưa thực sự triệt để hoặc chỉ mang tính hình thức. Tâm lý này có thể dẫn đến thái độ thờ ơ, thiếu quan tâm đến các hoạt động chính trị - xã hội, gây khó khăn cho việc thu hút và duy trì sự tham gia của thanh niên trong các chương trình vận động. Để giải quyết vấn đề này, công tác vận động cần chú trọng đến việc tăng cường đối thoại, lắng nghe và giải đáp kịp thời những thắc mắc, băn khoăn của thanh niên, đồng thời minh bạch trong mọi hoạt động để xây dựng lại niềm tin.

Mặt khác, thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng đặt ra yêu cầu cao về tính minh bạch và trách nhiệm trong các chương trình vận động. Họ quan tâm đến cách thức tổ chức, quản lý và hiệu quả thực tế của các hoạt động, sẵn sàng phản biện và góp ý khi phát hiện những bất cập. Trong bối cảnh mạng xã hội phát triển mạnh mẽ, thông tin được lan truyền nhanh chóng, bất kỳ sai sót nào cũng có thể gây ra phản ứng tiêu cực từ cộng đồng thanh niên. Điều này đòi hỏi công tác vận động phải đảm bảo minh bạch, chuyên nghiệp trong quản lý và triển khai, đồng thời tạo cơ chế phản hồi hiệu quả để thanh niên cảm thấy tiếng nói của mình được lắng nghe và tôn trọng.

Công cuộc phòng, chống tham nhũng, lãng phí và tiêu cực cũng thúc đẩy thanh niên hướng đến lối sống liêm chính và tích cực. Nhiều bạn trẻ nhận thức rõ rằng việc xây dựng một xã hội minh bạch không chỉ phụ thuộc vào nỗ lực của chính quyền mà còn cần sự tham gia chủ động của mỗi cá nhân. Họ bắt đầu từ những hành động nhỏ như tuân thủ pháp luật, nói không với hành vi tiêu cực trong học tập và công việc, lan tỏa những giá trị tốt đẹp trong cộng đồng. Công tác vận động có thể tận dụng xu hướng này bằng cách tổ chức các chương trình giáo dục về đạo đức, kỹ năng sống, khuyến khích thanh niên thực hành và lan tỏa lối sống tích cực.

Ngoài ra, xu hướng phản biện mạnh mẽ của thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh cũng là một yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến công tác vận động. Thanh niên mong muốn được tham gia vào quá trình xây dựng chính sách, đóng góp ý kiến và phản ánh những vấn đề xã hội. Công tác vận động cần mở rộng không gian đối

thoại, tạo điều kiện để thanh niên bày tỏ quan điểm, đề xuất giải pháp và tham gia vào quá trình ra quyết định. Việc này không chỉ giúp thu hút sự tham gia của thanh niên mà còn nâng cao hiệu quả của các chương trình vận động khi ý kiến của họ được tôn trọng và ghi nhận.

4.1.5. Chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch

Chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch đang tạo ra những thách thức sâu sắc đối với công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh, trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số phát triển mạnh mẽ. Đây không chỉ là vấn đề lý luận mà còn là thực tiễn nhức nhối khi Thành phố Hồ Chí Minh – trung tâm kinh tế, văn hóa, và giáo dục của cả nước – là nơi tập trung đông đảo thanh niên, đối tượng dễ bị tác động bởi các thay đổi về tư tưởng và công nghệ. Chiến lược này không những tấn công vào tư tưởng của thanh niên mà còn gây ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả và cách thức triển khai công tác vận động trong giai đoạn tới.

Chiến lược “diễn biến hòa bình” đã và đang làm xói mòn lòng tin của một bộ phận thanh niên vào vai trò lãnh đạo của Đảng và Nhà nước, điều này tác động trực tiếp đến hiệu quả giáo dục chính trị tư tưởng trong công tác vận động thanh niên. Các thế lực thù địch tận dụng sự phát triển của mạng xã hội để lan truyền thông tin sai lệch, bóp méo sự thật về các chính sách, thành tựu, hoặc thậm chí bịa đặt những câu chuyện nhằm tạo hoài nghi trong thanh niên. Điều này đặc biệt nguy hiểm bởi mạng xã hội không chỉ là kênh thông tin chính mà còn là môi trường giao tiếp và hình thành nhận thức của phần lớn thanh niên hiện nay. Khi thanh niên tiếp xúc thường xuyên với các nội dung tiêu cực mà không được trang bị đủ khả năng phân tích, họ dễ rơi vào tình trạng hoang mang, mất niềm tin vào hệ thống chính trị và xa rời các giá trị mà công tác vận động hướng tới. Hệ quả là các chương trình giáo dục chính trị trong công tác vận động không còn nhận được sự chú ý và ủng hộ từ thanh niên, làm suy giảm hiệu quả trong việc định hướng tư tưởng.

Bên cạnh đó, chiến lược “diễn biến hòa bình” còn dẫn đến sự phân hóa tư tưởng sâu sắc trong cộng đồng thanh niên, ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng tập hợp và định hướng lực lượng này. Thành phố Hồ Chí Minh là nơi có dân số

trẻ đông đảo, đa dạng về tầng lớp, xuất thân, và mức độ tiếp cận thông tin, điều này tạo nên những nhóm thanh niên với quan điểm, nhận thức khác nhau về các vấn đề xã hội. Các thế lực thù địch khai thác triệt để sự khác biệt này để gây chia rẽ, kích động mâu thuẫn tư tưởng giữa các nhóm thanh niên. Khi sự phân hóa này ngày càng rõ rệt, công tác vận động thanh niên gặp nhiều khó khăn trong việc duy trì tính thống nhất và đồng lòng, vì thanh niên không còn cảm thấy mục tiêu chung là một động lực mà ngược lại, họ có xu hướng phản biện hoặc thậm chí đối lập với các phong trào tập thể.

Một tác động khác không thể bỏ qua là sự thay đổi trong hành vi và lối sống của thanh niên dưới ảnh hưởng của chiến lược này. Các thế lực thù địch không những tập trung vào việc thay đổi nhận thức mà còn tác động đến hệ giá trị và cách sống của thanh niên. Lối sống thực dụng, ích kỷ, đề cao lợi ích cá nhân được cổ súy một cách tinh vi, làm giảm ý thức trách nhiệm cộng đồng của nhiều thanh niên. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến các phong trào như tình nguyện, bảo vệ môi trường, hay xây dựng cộng đồng – những phong trào quan trọng trong công tác vận động thanh niên. Khi một bộ phận thanh niên quay lưng với các hoạt động tập thể, công tác vận động không chỉ mất đi lực lượng nòng cốt mà còn khó khăn hơn trong việc khơi dậy tinh thần đoàn kết, nhiệt huyết và cống hiến của thanh niên.

Hơn nữa, mạng xã hội – một công cụ quan trọng để tiếp cận thanh niên – lại đang trở thành thách thức lớn đối với công tác vận động. Trong khi các chương trình vận động thanh niên truyền thống chưa thực sự thích nghi với tốc độ và cách thức lan tỏa của mạng xã hội, thì các thế lực thù địch đã tận dụng tối đa không gian này để lan truyền các thông điệp sai lệch và độc hại. Thanh niên dễ bị cuốn hút bởi các nội dung tiêu cực, giật gân, dẫn đến việc họ không còn mặn mà với các thông điệp tích cực, mang tính xây dựng. Điều này đặt ra bài toán khó cho công tác vận động trong việc tạo ra nội dung phù hợp, thu hút và định hướng đúng đắn cho thanh niên trên các nền tảng số.

Đặc biệt, chiến lược “diễn biến hòa bình” còn gây ra nguy cơ kích động thanh niên tham gia vào các hoạt động chống đối hoặc vi phạm pháp luật. Một số thanh niên, do bị tác động bởi các luận điệu xuyên tạc hoặc các thông tin xấu độc, có thể

bị lôi kéo vào các hoạt động biểu tình trái phép, gây rối trật tự công cộng, hoặc tham gia vào các tổ chức phản động. Tình trạng này không chỉ ảnh hưởng đến an ninh, trật tự ở Thành phố Hồ Chí Minh mà còn làm mất đi hình ảnh tích cực của thanh niên – lực lượng nòng cốt trong sự phát triển xã hội.

4.1.6. Việc tinh gọn bộ máy và điều chỉnh địa giới hành chính

Việc mở rộng địa giới hành chính, sáp nhập Bình Dương và Bà Rịa – Vũng Tàu vào Thành phố Hồ Chí Minh sẽ tạo ra những biến đổi căn bản trong cấu trúc xã hội thanh niên, cả về quy mô, phân bố và bản chất. Một bức tranh thanh niên mới sẽ định hình – đông hơn, đa dạng hơn nhưng đồng thời cũng phức tạp và phân tầng sâu sắc hơn. Các nhóm thanh niên sẽ không chỉ khác biệt về không gian cư trú (đô thị – nông thôn, trung tâm – vùng ven, hải đảo), mà còn khác biệt về điều kiện tiếp cận dịch vụ công, trình độ học vấn, phong tục văn hóa và mức độ tham gia vào đời sống chính trị – xã hội.

Trong bối cảnh đó, công tác vận động thanh niên vừa đứng trước thuận lợi về mở rộng quy mô, lan tỏa ảnh hưởng của tổ chức Đoàn – Hội, vừa đối mặt với một loạt thách thức về phương pháp, tổ chức và khả năng thích ứng. Nếu trước đây, tổ chức phong trào có thể phần nào áp dụng những mô hình chung trong phạm vi một đô thị đặc thù, thì trong điều kiện mới, điều đó sẽ trở nên thiếu thực tế. Tính đồng bộ trong triển khai có thể phải đánh đổi cho tính linh hoạt, còn sự phổ quát của thông điệp sẽ phải được thay thế bằng các hình thức truyền thông và tổ chức có tính cá thể hóa cao. Không chỉ là bài toán về kỹ thuật tổ chức, đó còn là vấn đề của năng lực đọc hiểu xã hội và tư duy hệ thống – điều mà Thành ủy, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị trực thuộc, trong đó nòng cốt là Đoàn Thanh niên cần chuẩn bị một cách bài bản.

Cùng với sự mở rộng không gian địa giới, việc bỏ cấp quận, huyện, thành phố trực thuộc, cùng với sáp nhập một số đơn vị hành chính cấp phường, xã, sẽ làm thay đổi sâu sắc cấu trúc tổ chức chính trị – xã hội ở cấp trung gian. Tinh gọn bộ máy không chỉ nhằm cắt giảm tầng nấc mà còn gắn liền với yêu cầu tăng quyền cho cấp cơ sở và thiết lập cơ chế phối hợp hiệu quả giữa các đơn vị ngang cấp. Trong bối cảnh đó, tổ chức Đoàn – Hội sẽ không thể tiếp tục vận hành theo mô

hình hành chính tuyến dọc đơn thuần, mà buộc phải tái cấu trúc theo hướng “ít tầng – rộng kết nối”.

Cấu trúc tổ chức mới sẽ đòi hỏi hệ thống vận hành mạnh hơn trên trục ngang – thông qua các cụm liên phường, liên xã, liên khu vực – nhằm bù đắp cho khoảng trống quản lý do mất đi cấp trung gian. Môi trường vận hành này về mặt tích cực sẽ tạo điều kiện cho sự linh hoạt, giảm tính hành chính hóa, tăng cơ hội sáng tạo và khả năng thích ứng của tổ chức cơ sở. Tuy nhiên, về mặt ngược lại, nó cũng đồng nghĩa với việc đặt thêm nhiều áp lực lên cán bộ Đoàn – Hội ở cơ sở, những người vốn đã đối mặt với không ít khó khăn về nhân lực, năng lực tổ chức và thời gian công hiến. Khi mạng lưới trung gian bị thu hẹp, trách nhiệm của cấp cơ sở không chỉ là triển khai phong trào, mà còn bao hàm vai trò điều phối, kiểm soát, và đôi khi là hoạch định chính sách vận động thanh niên tại chỗ.

Sự thay đổi này vì vậy không đơn thuần là tái phân bổ nhiệm vụ, mà là thách thức về khả năng chuyển đổi tư duy tổ chức – từ mô hình vận hành phụ thuộc tuyến trên sang mô hình tự chủ, linh hoạt và dựa vào kết nối mạng lưới. Nếu không có sự chuẩn bị kỹ lưỡng và thích ứng kịp thời, sự tinh gọn về bộ máy rất có thể sẽ dẫn đến sự rời rạc trong phong trào và gia tăng tình trạng “tự xoay xở” ở các đơn vị cơ sở – nơi mà nguồn lực vẫn còn hạn chế và nền tảng kết nối ngang chưa được thiết lập đầy đủ.

Giai đoạn đầu của quá trình chuyển tiếp hành chính, như bất kỳ cuộc tái cấu trúc nào, đều có nguy cơ tạo ra những “khoảng trống chính sách” – nhất là đối với nhóm dễ tổn thương như thanh niên chưa có việc làm, thanh niên hoàn lương, thanh niên dân tộc thiểu số hoặc ở các khu công nghiệp. Những gián đoạn trong quản lý tài chính công, thay đổi cơ chế phân bổ nguồn lực, điều chỉnh biên chế cán bộ... có thể khiến một số chương trình hỗ trợ thanh niên bị chậm trễ hoặc bỏ sót. Trong tình huống đó, sự đứt gãy thông tin, sự mơ hồ về quyền lợi và cảm giác bị “bỏ quên” có thể lan rộng trong một bộ phận thanh niên, làm lung lay niềm tin vào các tổ chức chính trị – xã hội.

Cũng cần nhìn nhận rằng, sự hợp nhất các không gian văn hóa – xã hội trong một “siêu đô thị” sẽ không chỉ đơn thuần là việc cộng gộp. Đó là sự va chạm giữa

các hệ giá trị: giữa tiến bộ và bảo thủ, giữa hiện đại và truyền thống, giữa nếp sống đô thị và văn hóa làng xã. Thanh niên – vốn đang trong quá trình định hình nhân cách – sẽ chịu ảnh hưởng trực tiếp từ các quá trình này. Trong điều kiện không có một hệ giá trị thống nhất, mang tính kết nối và định hướng, nguy cơ hình thành các nhóm thanh niên biệt lập về quan điểm, thiếu điểm chung về lý tưởng và dễ phân mảnh về niềm tin là hoàn toàn có thể xảy ra. Khi ấy, những xung đột ngầm trong hệ thống thanh niên không chỉ là vấn đề văn hóa, mà còn có thể trở thành thách thức về ổn định xã hội.

Trong không gian hành chính mới rộng lớn và phân mảnh, việc tổ chức phong trào theo phương thức trực tiếp sẽ ngày càng kém hiệu quả. Các nền tảng kỹ thuật số sẽ trở thành phương tiện chính để kết nối, truyền thông và điều phối. Tuy nhiên, sự chênh lệch về hạ tầng số, trình độ sử dụng công nghệ và khả năng tiếp cận thông tin số giữa các nhóm thanh niên là một vấn đề hiện hữu. Nếu không được kiểm soát tốt, chuyển đổi số không những không thu hẹp khoảng cách, mà còn tạo ra một “khoảng cách mới” – nơi những người có lợi thế công nghệ được tiếp cận nhanh chóng, còn nhóm yếu thế lại tiếp tục bị tụt lại phía sau.

4.2. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG THANH NIÊN Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.2.1. Phương hướng nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Xuất phát từ thực trạng, cũng như để đáp ứng các mục tiêu phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045, công tác vận động thanh niên phải dựa trên các định hướng từ Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030 và Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị, Nghị quyết số 98/2023/QH15 của Quốc hội, và đặc biệt là tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên. Dưới đây là 6 phương hướng cụ thể nhằm xây dựng một thế hệ thanh niên phát triển toàn diện, năng động, sáng tạo và có trách nhiệm, góp phần đưa thành phố Hồ Chí Minh phát triển vững mạnh.

Một là, thực hiện công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh trên cơ sở quán triệt và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên trong tình hình mới

Thực hiện công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh trong tình hình mới cần đặt trên nền tảng quán triệt sâu sắc và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên đã khẳng định rõ tính khoa học, tính cách mạng và giá trị to lớn cả về lý luận và thực tiễn.

Trong bối cảnh Thành phố Hồ Chí Minh đang thực hiện các chiến lược phát triển kinh tế – xã hội và điều chỉnh địa giới hành chính, công tác vận động thanh niên cần được triển khai một cách chủ động, sáng tạo về nội dung, phương thức vận động, phù hợp với đặc điểm đô thị đặc thù, đồng thời bảo đảm tính kế thừa các nguyên lý cơ bản trong tư tưởng của Người. Việc quán triệt và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh phải gắn với đặc điểm tình hình thanh niên thành phố hiện nay – đa dạng, năng động, sáng tạo và luôn thay đổi.

Hai là, công tác vận động thanh niên cần khơi dậy tinh thần yêu nước, khởi nghiệp sáng tạo, khát vọng cống hiến của thanh niên vì sự phát triển bền vững của Thành phố Hồ Chí Minh

Theo Hồ Chí Minh, thanh niên là lực lượng quyết định tương lai của đất nước, là những người có khát vọng, ý chí vươn lên và cống hiến. Người đã từng khẳng định: “Một năm khởi đầu từ mùa Xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội” [82, tr.194]. Công tác vận động cần tập trung xây dựng và lan tỏa khát vọng phát triển, tinh thần yêu nước, khởi nghiệp sáng tạo và trách nhiệm xã hội cho thanh niên, giúp họ nhận thức rõ vai trò tiên phong của mình.

Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị đề Mục tiêu đến năm 2030: Thành phố Hồ Chí Minh trở thành thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình, năng động sáng tạo, có nguồn nhân lực chất lượng cao; là thành phố dịch vụ - công nghiệp hiện đại, đầu tàu về kinh tế số, xã hội số, trung tâm kinh tế, tài chính, thương mại, văn hoá, giáo dục, khoa học - công nghệ của cả nước, hội nhập quốc tế sâu rộng, có vị thế nổi trội trong khu vực Đông Nam Á [18]. Để đạt được mục

tiêu này, công tác vận động thanh niên cần tạo ra các hoạt động kết nối, chương trình đối thoại giữa thanh niên và lãnh đạo, chuyên gia để truyền tải tầm nhìn, khát vọng phát triển thành phố. Các hoạt động văn hóa, giáo dục và nghệ thuật gắn liền với lịch sử, truyền thống của thành phố cũng sẽ giúp khơi dậy tinh thần tự hào và ý thức cống hiến trong mỗi thanh niên.

Các tổ chức Đoàn, Hội cần đẩy mạnh hỗ trợ khởi nghiệp, giúp thanh niên tiếp cận các nguồn lực như vốn, kiến thức và mạng lưới kết nối. Việc tổ chức các cuộc thi sáng tạo, hội thảo, diễn đàn chia sẻ kinh nghiệm khởi nghiệp sẽ tạo điều kiện để thanh niên hiện thực

Ba là, công tác vận động thanh niên yêu cầu hướng tới đào tạo và phát triển thanh niên toàn diện về tri thức, kỹ năng và đạo đức theo phương châm “vừa hồng, vừa chuyên”

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh vai trò của việc giáo dục thanh niên để họ trở thành những người “vừa hồng, vừa chuyên”, nghĩa là có đạo đức tốt và chuyên môn giỏi. Công tác vận động thanh niên cần tiếp tục thực hiện phương châm này bằng việc tổ chức các chương trình đào tạo toàn diện, bao gồm cả tri thức chuyên môn và kỹ năng mềm.

Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030 đã nhấn mạnh việc phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ chuyển đổi số và công nghiệp hiện đại. Để thực hiện điều này, công tác vận động cần khuyến khích thanh niên tham gia các khóa đào tạo về công nghệ, kỹ năng quản lý và khả năng tư duy sáng tạo. Đồng thời, chú trọng đến giáo dục phẩm chất đạo đức, tinh thần trách nhiệm và lòng nhân ái để xây dựng một thế hệ trẻ không chỉ có kiến thức, mà còn có nhân cách tốt.

Trong thời đại chuyển đổi số, việc trang bị kỹ năng công nghệ cho thanh niên là yếu tố then chốt để xây dựng thành phố thông minh. Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay cần tập trung vào việc phát triển kỹ năng số cho thanh niên, từ kiến thức cơ bản đến các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, và an ninh mạng.

Nghị quyết số 31-NQ/TW cũng chỉ rõ mục tiêu xây dựng thành phố thành

trung tâm kinh tế số, ứng dụng công nghệ hiện đại trong mọi lĩnh vực. Ngoài ra, công tác vận động cần nhấn mạnh đến văn hóa số, giúp thanh niên nhận thức rõ ràng về trách nhiệm khi sử dụng công nghệ, từ việc bảo vệ dữ liệu cá nhân đến việc sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, có văn hóa. Cùng với đó, cần tổ chức các hoạt động giáo dục để nâng cao ý thức về lối sống lành mạnh, chú trọng sức khỏe tinh thần và thể chất, giúp thanh niên xây dựng cuộc sống cân bằng, tích cực.

Bốn là, công tác vận động thanh niên yêu cầu phát huy vai trò xung kích, tình nguyện, trách nhiệm với cộng đồng theo tinh thần “đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên”

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn khuyến khích thanh niên xung phong đi đầu trong các hoạt động phục vụ cộng đồng, xã hội. Người nói: “Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên”. Công tác vận động cần khuyến khích tinh thần xung kích của thanh niên, giúp họ sẵn sàng tham gia các lĩnh vực của đời sống xã hội: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng.

Nghị quyết số 98/2023/QH15 đã nhấn mạnh sự cần thiết của các phong trào xã hội để góp phần phát triển bền vững, cải thiện môi trường sống, và xây dựng xã hội đoàn kết, nghĩa tình. Việc xây dựng các phong trào tình nguyện hiệu quả, từ việc bảo vệ môi trường, chăm sóc người già, trẻ em, cho đến các hoạt động hỗ trợ khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh sẽ giúp thanh niên rèn luyện tinh thần trách nhiệm, tăng cường gắn kết xã hội và góp phần xây dựng cộng đồng tốt đẹp.

4.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.2.1. Nhóm giải pháp về nhận thức

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của Thành ủy, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị – xã hội và cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên

Theo Hồ Chí Minh, thanh niên là lực lượng xung kích, giữ vai trò quan trọng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Người khẳng định rằng, để phát huy sức mạnh của thanh niên, Đảng và Nhà nước phải có trách nhiệm chăm lo, giáo dục, hướng dẫn thanh niên đi đúng hướng, bởi họ chính là những người sẽ tiếp nối

và hiện thực hóa lý tưởng cách mạng của Đảng. Việc nâng cao nhận thức về vai trò của công tác vận động thanh niên là cơ sở, nền tảng để lãnh đạo và định hướng đúng đắn cho họ phát triển, cống hiến vào sự nghiệp phát triển của đất nước.

Xuất phát từ định hướng tư tưởng đó, việc chuyển hóa nhận thức thành hành động cụ thể trong từng địa phương là yêu cầu cấp thiết, đặc biệt đối với các trung tâm kinh tế - xã hội lớn như Thành phố Hồ Chí Minh. Các cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể chính trị - xã hội ở thành phố cần nhận thức rõ rằng thanh niên không chỉ là lực lượng lao động dồi dào mà còn là lực lượng trí tuệ, sáng tạo, có thể đóng góp mạnh mẽ vào các lĩnh vực kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, một số hạn chế trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo xuất phát từ việc chưa nhận thức đầy đủ về vai trò chiến lược của thanh niên cũng như tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên. Theo Hồ Chí Minh, thanh niên là lực lượng to lớn của cách mạng, do đó, các cấp ủy đảng, chính quyền cần thay đổi cách nhìn nhận, coi trọng công tác vận động thanh niên như một nhiệm vụ chiến lược, đồng thời chủ động trong việc giáo dục, bồi dưỡng để thanh niên nhận thức rõ vai trò của mình, từ đó sẵn sàng cống hiến và phát triển bản thân.

Những hạn chế và yếu kém trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua phần nào bắt nguồn từ việc thiếu sự quan tâm đồng đều từ các cấp ủy và chính quyền. Các tổ chức cơ sở đảng, cán bộ, đảng viên chưa thực sự quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về tầm quan trọng của thanh niên, và công tác vận động thanh niên dẫn đến tình trạng lơ là trong việc chỉ đạo và tổ chức các hoạt động dành cho thanh niên. Để khắc phục điều này, các cấp ủy, chính quyền thành phố cần phải quán triệt rõ ràng, sâu rộng các chủ trương, đường lối của Trung ương Đảng, Đảng bộ Thành phố, cũng như các chính sách, pháp luật của Nhà nước, của Hội đồng Nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố về thanh niên. Điều này sẽ giúp đảm bảo rằng công tác vận động thanh niên được thực hiện một cách nhất quán, hiệu quả, và phù hợp với tình hình thực tế.

Một trong những nguyên tắc cốt lõi của tư tưởng Hồ Chí Minh là “lấy dân làm gốc”, lãnh đạo phải biết “nắm vững thực tiễn”, hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, trong đó có thanh niên, để có cách vận động phù hợp. Tương tự, để

vận động thanh niên thành công, các cấp ủy ở Thành phố Hồ Chí Minh cần xây dựng cơ chế đối thoại thường xuyên giữa lãnh đạo và tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên giúp nắm bắt được tâm tư, nguyện vọng của thanh niên một cách chính xác và kịp thời. Định kỳ giao ban giữa cấp ủy và Ban Chấp hành Đoàn sẽ giúp các lãnh đạo hiểu rõ hơn những khó khăn, thách thức mà thanh niên ở thành phố đang đối mặt, từ đó có thể chỉ đạo, điều chỉnh các chính sách một cách sát thực tế, đáp ứng nhu cầu và nguyện vọng của thanh niên.

Hiện nay, Thành phố Hồ Chí Minh đang phải đối mặt với nhiều thách thức lớn về kinh tế, xã hội, từ áp lực tăng trưởng đến nhu cầu phát triển bền vững, và thanh niên là nhân tố chính để thực hiện các mục tiêu đó. Điều này đòi hỏi các cấp ủy đảng, chính quyền không chỉ cần nhận thức đúng mà còn phải hành động quyết liệt, sáng tạo trong việc xây dựng môi trường thuận lợi để thanh niên phát huy hết tài năng, sức sáng tạo. Cụ thể, việc đẩy mạnh các chương trình khuyến khích khởi nghiệp, sáng tạo, các hoạt động nghiên cứu khoa học - công nghệ, cũng như việc đầu tư vào giáo dục kỹ năng, đào tạo nghề nghiệp cho thanh niên là rất cần thiết. Đây chính là cách để Thành phố Hồ Chí Minh khơi dậy được khát vọng vươn lên, ý chí tự lực, tự cường của thế hệ trẻ, đóng góp vào sự phát triển chung của thành phố và cả nước.

Việc nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền về công tác vận động thanh niên còn cần đi đôi với công tác tuyên truyền. Các phương tiện thông tin đại chúng, từ báo chí đến truyền hình, cần được chỉ đạo xây dựng các chuyên mục tuyên truyền về vai trò của thanh niên và sự lãnh đạo của các tổ chức đảng đối với công tác này. Truyền thông không chỉ nâng cao nhận thức của xã hội về tầm quan trọng của thanh niên, mà còn giúp khơi dậy lòng tự hào, tinh thần trách nhiệm của thanh niên đối với cộng đồng. Việc lan tỏa những tấm gương thanh niên tiêu biểu, những câu chuyện thành công trong các phong trào, hoạt động sẽ tạo động lực và khích lệ thanh niên tích cực tham gia vào các hoạt động xã hội, vì lợi ích chung.

Để nâng cao nhận thức của các cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể chính trị - xã hội đối với thanh niên, điều quan trọng là cần hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng của

thanh niên ở thành phố. Điều này đòi hỏi sự gần gũi, hòa mình vào cuộc sống của thanh niên để có thể hiểu và chia sẻ với họ, qua đó tạo được sự đồng cảm, hỗ trợ. Việc “cùng làm, cùng sống” với thanh niên là phương cách hiệu quả để tích lũy kinh nghiệm thực tiễn, nâng cao khả năng lý luận và thực tiễn trong quá trình vận động thanh niên, như Hồ Chí Minh đã từng thực hành. Các tổ chức cơ sở đảng, cán bộ, đảng viên cần tham gia cùng thanh niên như những người bạn gần gũi, hướng dẫn họ phát triển các hoạt động lành mạnh, nâng cao phẩm chất đạo đức, rèn luyện kỹ năng sống.

Theo Hồ Chí Minh, thanh niên phải được tin tưởng, khuyến khích và phát huy sức sáng tạo. Để hiện thực hóa điều này ở Thành phố Hồ Chí Minh, các cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể chính trị - xã hội, nhất là Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên cần thiết lập cơ chế thúc đẩy sự tham gia của thanh niên vào các lĩnh vực khác nhau, từ kinh tế, văn hóa, khoa học đến công tác xã Đoàn, Hội. Các chính sách ưu tiên hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, cơ hội phát triển nghề nghiệp và môi trường học tập lành mạnh là rất cần thiết để khơi dậy tiềm năng sáng tạo của thanh niên. Đồng thời, cần chú trọng đến việc giáo dục tư tưởng chính trị để thanh niên hiểu rõ vai trò, trách nhiệm của mình đối với cộng đồng và đất nước, tạo tiền đề cho các phong trào, hoạt động có hiệu quả và tính bền vững cao.

Hai là, nâng cao nhận thức của thanh niên về vai trò, trách nhiệm của bản thân đối với xã hội, đối với thành phố

Để nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay, bên cạnh việc củng cố nhận thức và trách nhiệm từ phía các cấp ủy, chính quyền và các tổ chức chính trị – xã hội và cán bộ, đảng viên, cần chú ý việc nâng cao nhận thức của chính thanh niên về vai trò, trách nhiệm của họ đối với xã hội và với thành phố. Đây là bước đi mang tính chiến lược, nhằm hình thành lớp thanh niên có bản lĩnh chính trị vững vàng, có ý thức công dân, chủ động đóng góp vào sự phát triển của địa phương trong bối cảnh chuyển động nhanh chóng của xã hội đô thị hiện đại.

Việc nhận thức đầy đủ vai trò và trách nhiệm của thanh niên trở nên đặc biệt quan trọng trong bối cảnh Thành phố Hồ Chí Minh đang thực hiện các bước điều

chính lớn về địa giới hành chính, như việc sáp nhập tỉnh Bình Dương, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu vào thành phố, đồng thời bãi cấp trung gian (thành phố, quận, huyện) và tiến hành sáp nhập phường, xã. Những thay đổi mang tính cấu trúc này không chỉ đặt ra yêu cầu tái thiết bộ máy quản lý mà còn tác động trực tiếp đến đời sống chính trị – xã hội của người dân, đặc biệt là giới trẻ. Thanh niên, với tư cách là lực lượng năng động, nhạy bén, cần được trang bị nhận thức đúng đắn để kịp thời thích nghi, chủ động tham gia vào tiến trình xây dựng cộng đồng đô thị mới theo hướng văn minh, ổn định và bền vững. Trong điều kiện thiếu hụt định hướng tư tưởng và thông tin đầy đủ, thanh niên rất dễ rơi vào trạng thái bị động, hoài nghi hoặc mất phương hướng trước các thay đổi về địa giới, thẩm quyền quản lý và cấu trúc hành chính. Do đó, việc nâng cao nhận thức cho thanh niên về vai trò của họ trong tiến trình tái cơ cấu này không chỉ là yêu cầu trước mắt mà còn là nền tảng quan trọng để xây dựng nguồn lực xã hội có bản lĩnh, có trách nhiệm, góp phần vào sự phát triển đồng bộ và hài hòa của đô thị mở rộng.

Thanh niên cần được định hướng để hiểu rằng họ là lực lượng trực tiếp thực thi và lan tỏa những giá trị văn hóa, đạo đức, pháp luật và phát triển tại cơ sở. Việc xây dựng nếp sống văn minh đô thị, giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, phát triển kinh tế số hay tham gia chuyển đổi số đều có sự tham gia không thể thiếu của thanh niên. Đặc biệt, trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, khi các giá trị truyền thống đang bị thử thách, việc giáo dục cho thanh niên ý thức bảo vệ bản sắc văn hóa, niềm tin chính trị, và lý tưởng cộng đồng là điều kiện tiên quyết để duy trì sự ổn định lâu dài của xã hội. Để khơi dậy tinh thần trách nhiệm đó, cần tạo điều kiện cho thanh niên tham gia thực chất vào quá trình xây dựng Đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị – xã hội. Cần tổ chức các diễn đàn để thanh niên bày tỏ quan điểm, phản ánh thực tiễn, đề xuất sáng kiến; qua đó giúp họ cảm nhận rõ hơn vai trò của mình trong công cuộc đổi mới. Đồng thời, việc phát hiện, bồi dưỡng, giới thiệu đoàn viên ưu tú để kết nạp Đảng cũng cần được triển khai bài bản, giúp thanh niên thấy rõ con đường phát triển chính trị là một hướng đi chính đáng và có ý nghĩa.

Một phương diện quan trọng nhưng còn ít được chú trọng là phát huy vai trò của thanh niên trong việc phản bác các luận điệu xuyên tạc tư tưởng Hồ Chí Minh và nền tảng lý luận của Đảng. Trong bối cảnh thông tin số phát triển mạnh, không ít thanh niên dễ bị tác động bởi các luồng tư tưởng lệch lạc, phản động. Cần đẩy mạnh công tác giáo dục lý luận chính trị, kỹ năng truyền thông số và tư duy phản biện, giúp thanh niên có khả năng “tự đề kháng” và trở thành “phòng tuyến tư tưởng” vững chắc trước âm mưu diễn biến hòa bình, xuyên tạc, bóp méo giá trị cách mạng. Việc phát hiện và đào tạo đội ngũ thanh niên nòng cốt về tư tưởng, lý luận, sẵn sàng đấu tranh trong không gian mạng cũng như trên thực địa là một nhiệm vụ quan trọng trong tình hình mới.

Nâng cao nhận thức, trước hết là tạo sự chuyển biến trong tư duy; nhưng quan trọng hơn là tạo ra chuyển biến trong hành động. Khi thanh niên nhận thức được rằng sự phát triển của thành phố gắn liền với sự trưởng thành của chính họ, thì mỗi bước đi, mỗi nỗ lực của họ sẽ trở thành một phần hữu cơ trong tiến trình phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh, nơi họ đang sống, học tập, lao động và cống hiến.

Ba là, đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, gắn với nhu cầu của thanh niên

Cùng với việc nâng cao nhận thức từ phía các cấp ủy đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên và từ chính đội ngũ thanh niên về vị trí, vai trò chiến lược của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh, yêu cầu tiếp theo đặt ra là phải đổi mới mạnh mẽ nội dung và phương thức tuyên truyền, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc lan tỏa các giá trị tư tưởng, chính trị, đạo đức đến với thanh niên một cách hiệu quả và phù hợp với đặc điểm thời đại.

Tuyên truyền không chỉ đơn thuần là chuyển tải thông tin, mà còn là quá trình định hướng tư tưởng, khơi gợi trách nhiệm và thúc đẩy hành động. Do đó, đổi mới nội dung và phương thức tiếp cận không chỉ là yêu cầu về hình thức, mà còn là điều kiện để bảo đảm tính gắn kết giữa chủ trương của Đảng với thực tiễn tiếp nhận và hành động của thanh niên.

Trong bối cảnh phát triển nhanh chóng của các nền tảng kỹ thuật số, các phương thức tuyên truyền truyền thống đang dần bộc lộ những hạn chế trong việc

tiếp cận thanh niên – lực lượng có xu hướng tiếp nhận thông tin, giao tiếp xã hội và thể hiện chính kiến thông qua không gian mạng. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết phải đổi mới toàn diện, cả về nội dung lẫn phương thức, bảo đảm sự gắn kết chặt chẽ với nhu cầu thực tế và xu hướng phát triển của thanh niên hiện nay.

Khảo sát cho thấy, 76,2% thanh niên tại Thành phố Hồ Chí Minh xác định mạng xã hội là nguồn thông tin chính và dành phần lớn thời gian trên các nền tảng này [Phụ lục 2]. Tuy nhiên, nội dung tuyên truyền của các tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố hiện vẫn chủ yếu nhấn mạnh các giá trị truyền thống, mang tính lý tưởng hóa, trong khi chưa đáp ứng đầy đủ những vấn đề thiết thực mà thanh niên đang đối mặt. Muốn thu hút sự quan tâm và thúc đẩy sự tham gia tích cực của thanh niên, các nội dung tuyên truyền cần được điều chỉnh theo hướng gần gũi, thực tế, lấy người trẻ làm trung tâm trong tiếp cận và truyền thông.

Đổi mới nội dung không chỉ là hiện đại hóa hình thức trình bày mà còn phải cập nhật các chủ đề mới gắn liền với đời sống của thanh niên như khởi nghiệp, ứng dụng công nghệ số, đổi mới sáng tạo, kỹ năng nghề nghiệp, tài chính cá nhân, chăm sóc sức khỏe tinh thần và phát triển năng lực công dân trong xã hội số. Cùng với đó, việc lồng ghép những giá trị đạo đức cách mạng trong tư tưởng Hồ Chí Minh vào các nội dung trên phải được thực hiện một cách linh hoạt, phù hợp với tâm lý, lối sống và ngôn ngữ của thế hệ trẻ. Đây là yêu cầu trọng tâm trong việc tiếp tục thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18 tháng 5 năm 2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Song song với đó, cần chú trọng tuyên truyền, phổ biến các nghị quyết quan trọng của Đảng và Nhà nước về phát triển thanh niên trong thời kỳ mới, đặc biệt là các nội dung liên quan đến khoa học, công nghệ, kinh tế tri thức và doanh nghiệp trẻ. Tiêu biểu là Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 4/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế. Việc lồng ghép có hệ thống các chủ trương này trong hoạt động tuyên truyền sẽ giúp thanh niên nâng

cao nhận thức chính trị, hiểu rõ vai trò của mình trong tiến trình phát triển đất nước và chủ động tham gia bằng năng lực sáng tạo.

Trong công tác tuyên truyền, Hồ Chí Minh luôn quán triệt phương châm: “nói cho *dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm*” [83, tr.191]. Quan điểm có giá trị xuyên suốt, đặc biệt trong công tác vận động thanh niên. Tuyên truyền không chỉ đơn thuần là truyền đạt thông tin mà phải là quá trình đồng hành, định hướng và truyền cảm hứng. Theo khảo sát, 58,3% thanh niên có nhu cầu học hỏi về tài chính cá nhân; 52,2% chú trọng đến sự nghiệp và phát triển bản thân [127, tr.7]. Điều đó cho thấy nội dung tuyên truyền cần gắn với thực tiễn đời sống, tập trung vào các vấn đề mà thanh niên đang quan tâm để từ đó thúc đẩy nhận thức và hành động.

Cùng với nội dung, đổi mới phương thức tuyên truyền cần lấy mạng xã hội và các nền tảng số làm trung tâm. Khảo sát cho thấy 69,9% thanh niên đánh giá cao các hình thức truyền thông qua mạng xã hội, đặc biệt là Facebook, Instagram, YouTube [Phụ lục 2]. Thành ủy, Ủy ban nhân dân và các đoàn thể chính trị xã hội cần chỉ đạo đầu tư phát triển các sản phẩm truyền thông đa phương tiện như video ngắn, đồ họa thông tin, podcast, các câu chuyện truyền cảm hứng gắn với chủ đề khởi nghiệp, kỹ năng sống, quản lý tài chính và phát triển bản thân. Khi nội dung truyền tải vừa súc tích, vừa trực quan và có tính thực tiễn, thanh niên sẽ tiếp nhận dễ dàng và chủ động lan tỏa.

Bên cạnh đó, việc tổ chức các diễn đàn trực tuyến, hình thức hỏi đáp, tọa đàm mở và cuộc thi sáng tạo nội dung là phương án hữu hiệu để thanh niên không chỉ tiếp thu mà còn tham gia xây dựng thông điệp. Khi được tạo điều kiện thể hiện chính kiến và chia sẻ trải nghiệm, thanh niên sẽ gắn bó hơn với tổ chức Đoàn, đồng thời khẳng định vai trò chủ động trong quá trình xây dựng không gian truyền thông tích cực, hiện đại.

Để bảo đảm hiệu quả lâu dài, hoạt động tuyên truyền cần được đo lường và đánh giá thường xuyên thông qua mức độ tiếp cận, sự tương tác và mức độ hài lòng của thanh niên. Những dữ liệu thu thập được sẽ là căn cứ để tổ chức Đoàn điều chỉnh chiến lược nội dung, lựa chọn công cụ phù hợp và tiếp cận đúng đối tượng, từ đó nâng cao chất lượng hoạt động và uy tín trong cộng đồng thanh niên.

Một giải pháp mang tính chiến lược là mở rộng hợp tác với các cá nhân có sức ảnh hưởng trên mạng xã hội và các doanh nghiệp có trách nhiệm xã hội. Thanh niên ngày nay dễ bị thu hút bởi những hình mẫu thành công thực tế và ngôn ngữ truyền cảm hứng. Việc liên kết với họ trong sản xuất nội dung truyền thông hoặc triển khai các chương trình đào tạo, định hướng nghề nghiệp, phát triển kỹ năng sẽ góp phần mở rộng không gian phát triển cho thanh niên, gắn kết giữa tổ chức Đoàn với thực tiễn lao động, khởi nghiệp và sáng tạo của giới trẻ trong bối cảnh hội nhập sâu rộng.

4.2.2.2. Nhóm giải pháp về tổ chức thực hiện công tác vận động thanh niên

Một là, tạo môi trường thuận lợi để thanh niên chủ động tham gia phong trào hành động cách mạng và phát triển toàn diện bản thân

Việc tạo dựng môi trường thuận lợi cho thanh niên tham gia phong trào hành động cách mạng là một trong những giải pháp mang tính nền tảng nhằm phát huy vai trò chủ thể, tinh thần trách nhiệm và ý thức công dân của thanh niên. Ở Thành phố Hồ Chí Minh – nơi hội tụ đông đảo thanh niên năng động, có trình độ học vấn và tiếp cận nhanh với xu hướng xã hội, yêu cầu này càng trở nên cấp thiết trong bối cảnh không ít phong trào hiện nay vẫn mang tính hình thức, thiếu chiều sâu, chậm đổi mới nội dung và phương thức tổ chức.

Môi trường thuận lợi ở đây không chỉ dừng lại ở việc tạo điều kiện về vật chất hay hành chính, mà cần bao gồm không gian chính trị – xã hội dân chủ, cởi mở và thực chất, nơi thanh niên được tham gia vào toàn bộ tiến trình xây dựng, triển khai và giám sát phong trào. Việc khuyến khích thanh niên tham gia từ khâu đề xuất ý tưởng, lập kế hoạch cho đến thực hiện và đánh giá kết quả là điều kiện quan trọng để phát huy tinh thần chủ động, sáng tạo, đồng thời tránh tâm lý thụ động, hình thức.

Đặc biệt, cần mở rộng khái niệm môi trường thuận lợi sang lĩnh vực học tập, nghiên cứu khoa học và giao lưu quốc tế, những kênh phát triển quan trọng góp phần hình thành tư duy độc lập, bản lĩnh chính trị và năng lực hội nhập của thanh niên. Cần khuyến khích và tạo điều kiện để thanh niên tham gia các diễn đàn khoa học, hội thảo, lớp bồi dưỡng chuyên đề; đồng thời phát triển các chương trình giao

lưu văn hóa, trao đổi học thuật với thanh niên trong nước và quốc tế. Việc tham gia vào các hoạt động như diễn đàn lãnh đạo trẻ, mô hình Liên hợp quốc thu nhỏ, hay các chương trình tình nguyện quốc tế không chỉ góp phần nâng cao năng lực chuyên môn và kỹ năng mềm, mà còn giúp thanh niên mở rộng tầm nhìn, tiếp thu các giá trị tiên bộ, từ đó nuôi dưỡng lý tưởng cách mạng và tinh thần phụng sự cộng đồng trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Các phong trào hành động cũng cần được thiết kế gắn liền với nhu cầu, lợi ích và vấn đề thực tiễn mà thanh niên đang quan tâm, chẳng hạn như chuyển đổi số, phát triển kỹ năng nghề nghiệp, khởi nghiệp, bảo vệ môi trường hay công tác thiện nguyện cộng đồng. Khi nội dung của phong trào gần gũi với đời sống, gắn với lý tưởng phục vụ nhân dân và lợi ích chung, thanh niên sẽ tham gia với tinh thần tự giác và trách nhiệm, thay vì coi đó là hoạt động mang tính nghĩa vụ hoặc phục vụ cho đánh giá thi đua hình thức.

Tính chủ động của thanh niên chỉ được phát huy khi họ cảm thấy được lắng nghe, được tin tưởng và có quyền quyết định trong quá trình triển khai phong trào. Do đó, các cấp bộ Đoàn, Hội ở Thành phố Hồ Chí Minh cần thay đổi phương thức vận động từ “lôi kéo, phát động” sang “đồng hành, hỗ trợ”, lấy thanh niên làm trung tâm của quá trình tổ chức phong trào. Việc thiết lập các mô hình dân chủ trong thanh niên với phương châm “thanh niên biết, thanh niên bàn, thanh niên làm, thanh niên kiểm tra, thanh niên giám sát và thanh niên thụ hưởng” cần được thể chế hóa bằng các cơ chế cụ thể, tránh dừng lại ở khẩu hiệu. Chỉ khi được sống trong môi trường phát triển toàn diện, vừa có điều kiện để hành động, vừa có cơ hội để học tập, hội nhập, sáng tạo, thanh niên mới thực sự trở thành lực lượng xung kích và nòng cốt trong sự nghiệp cách mạng hiện nay.

Hai là, xây dựng chương trình khởi nghiệp và lập nghiệp cụ thể cho thanh niên

Để xây dựng một chương trình khởi nghiệp và lập nghiệp thực sự hiệu quả cho thanh niên, cần có một phương pháp vận động toàn diện, nhằm tạo điều kiện để họ phát huy tối đa khả năng sáng tạo và tinh thần tự lập.

Công tác vận động cần đặt trọng tâm vào việc truyền cảm hứng, phát triển tinh thần chủ động và tự tin cho thanh niên, giúp họ nhận thức sâu sắc về vai trò

của mình trong nền kinh tế hiện đại. Việc tổ chức các diễn đàn, hội thảo với sự góp mặt của các doanh nhân trẻ, các nhà khởi nghiệp thành công không chỉ tạo cơ hội để thanh niên lắng nghe kinh nghiệm thực tiễn mà còn khơi dậy tinh thần sáng tạo và ý chí vươn lên. Những câu chuyện thành công và thất bại của những người đi trước có thể giúp thanh niên hiểu rõ hơn về các thách thức và cơ hội mà họ sẽ đối mặt trên con đường khởi nghiệp. Các tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên có thể đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra các sân chơi khởi nghiệp, nơi thanh niên được thoải mái trình bày ý tưởng, thảo luận và nhận được phản hồi xây dựng từ các nhà cố vấn và cộng đồng.

Trong khởi nghiệp, việc cung cấp các hỗ trợ cụ thể như nguồn vốn, không gian làm việc và hướng dẫn chuyên môn là rất cần thiết. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên cần tăng cường vai trò kết nối, hợp tác với các tổ chức tài chính, các quỹ đầu tư và nhà tài trợ để thanh niên có thể tiếp cận các nguồn vốn khởi nghiệp một cách thuận tiện và minh bạch. Bên cạnh đó, việc cung cấp không gian làm việc chung và các tiện ích khác sẽ giúp thanh niên giảm bớt áp lực chi phí ban đầu. Để khuyến khích tính sáng tạo và thúc đẩy các dự án có tiềm năng, Đoàn Thanh niên thành phố có thể tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp, nơi các ý tưởng độc đáo và sáng tạo được tài trợ và đồng hành từ giai đoạn ý tưởng cho đến khi hình thành mô hình kinh doanh. Đây không chỉ là động lực về mặt tài chính mà còn là nền tảng để thanh niên có thể tin tưởng vào con đường lập nghiệp.

Đào tạo và bồi dưỡng kỹ năng thực hành là một khía cạnh quan trọng giúp thanh niên vững vàng khi bắt đầu khởi nghiệp. Các khóa học về quản lý doanh nghiệp, lập kế hoạch tài chính, kỹ năng bán hàng và marketing sẽ giúp thanh niên không những có kiến thức căn bản mà còn trang bị các kỹ năng cần thiết để vận hành doanh nghiệp trong thực tế. Đoàn Thanh niên ở thành phố nên tổ chức các khóa học và hội thảo thực hành ngắn hạn, kết hợp giữa lý thuyết và trải nghiệm, đồng thời tạo điều kiện để thanh niên thực hành ngay trong quá trình học tập. Bằng cách này, thanh niên sẽ có cơ hội áp dụng những kiến thức vừa học được, đồng thời rèn luyện kỹ năng tư duy phản biện và giải quyết vấn đề. Việc tăng cường các

kỹ năng thực tiễn này sẽ giúp thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh vững bước hơn khi đối mặt với những thử thách thực tế của khởi nghiệp.

Tạo dựng một cộng đồng khởi nghiệp mạnh mẽ cũng là cách để Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh hỗ trợ thanh niên trong suốt quá trình lập nghiệp. Một cộng đồng khởi nghiệp sôi nổi sẽ giúp thanh niên cảm thấy được kết nối, không đơn độc khi đối diện với các thách thức trên con đường khởi nghiệp. Các buổi gặp gỡ, hội thảo, diễn đàn trực tuyến là nơi thanh niên có thể trao đổi kinh nghiệm, tìm kiếm lời khuyên từ các chuyên gia và nhà khởi nghiệp thành công. Bằng cách này, Đoàn Thanh niên có thể tạo ra môi trường hỗ trợ bền vững, nơi mà thanh niên không chỉ có thể chia sẻ ý tưởng mà còn hợp tác để cùng phát triển các dự án kinh doanh mới.

Để khuyến khích tinh thần khởi nghiệp và lập nghiệp, Đoàn Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh cũng cần tạo ra các chương trình tôn vinh và khen thưởng những cá nhân và nhóm thanh niên tiêu biểu trong phong trào khởi nghiệp. Những câu chuyện thành công của thanh niên khi được công nhận và lan tỏa sẽ trở thành động lực mạnh mẽ cho các bạn trẻ khác, giúp họ thấy rõ rằng sự nỗ lực và sáng tạo luôn được đánh giá cao và có ý nghĩa lớn trong cộng đồng. Tổ chức các lễ trao giải, tôn vinh những sáng kiến kinh doanh thành công không chỉ làm tăng thêm niềm tự hào cho người được vinh danh mà còn truyền cảm hứng cho nhiều thanh niên khác dấn thân vào con đường lập nghiệp.

Ba là, tăng cường vận động nhóm đối tượng thanh niên đặc thù và thanh niên yếu thế

Giải pháp vận động thanh niên thuộc nhóm đối tượng đặc thù và yếu thế cần được triển khai trên cơ sở linh hoạt, phù hợp với đặc điểm riêng của từng nhóm. Điều này nhằm tạo cơ hội cho họ phát triển năng lực cá nhân và tham gia tích cực vào các hoạt động xã hội, góp phần xây dựng một cộng đồng bền vững và gắn kết.

Đối với thanh niên dân tộc thiểu số và tín đồ tôn giáo, cần xây dựng các chương trình vận động dựa trên nền tảng hiểu biết sâu sắc về văn hóa và tín ngưỡng. Việc tổ chức các hoạt động cần gắn liền với các giá trị văn hóa truyền thống, tạo ra không gian để họ được thể hiện và bảo tồn bản sắc. Những sự kiện giao lưu văn hóa và đối thoại giữa các nhóm thanh niên khác nhau sẽ giúp giảm

thiếu định kiến, thúc đẩy sự đoàn kết và hiểu biết lẫn nhau. Ngoài ra, việc lồng ghép nội dung phát triển kỹ năng, nâng cao nhận thức và các giá trị cộng đồng trong những chương trình này sẽ góp phần thúc đẩy tinh thần cống hiến và hòa nhập của thanh niên.

Với thanh niên làm việc ngoài khu vực nhà nước, đặc biệt là công nhân tại các khu công nghiệp và khu chế xuất, công tác vận động cần tập trung vào việc mở rộng phạm vi tiếp cận của tổ chức Đoàn. Việc thiết lập các cơ sở Đoàn hoặc liên kết với công đoàn và các tổ chức tại doanh nghiệp sẽ giúp kết nối trực tiếp với lực lượng thanh niên này. Các hoạt động vận động nên được thiết kế linh hoạt, phù hợp với thời gian biểu của họ, như các buổi tư vấn về pháp luật lao động, bảo vệ quyền lợi hoặc chăm sóc sức khỏe. Bên cạnh đó, việc tổ chức các khóa đào tạo kỹ năng nghề hoặc định hướng phát triển sự nghiệp cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao giá trị sống và cơ hội phát triển cho nhóm này. Môi trường làm việc và sinh hoạt được cải thiện thông qua các chương trình hỗ trợ như xây dựng không gian cộng đồng, nhà ở cho công nhân sẽ góp phần tăng cường sự gắn kết và động lực tham gia.

Đối với thanh niên yếu thế, gồm những người khuyết tật, nhiễm HIV/AIDS hoặc hoàn lương sau cai nghiện, công tác vận động cần chú trọng đến việc tạo điều kiện để họ vượt qua các rào cản tâm lý và hòa nhập cộng đồng. Các chương trình đào tạo nghề, hỗ trợ tài chính hoặc tạo cơ hội việc làm cần được thiết kế phù hợp với hoàn cảnh cụ thể của từng cá nhân. Đồng thời, việc tuyên truyền nâng cao nhận thức xã hội để xóa bỏ kỳ thị và định kiến là yếu tố quan trọng để tạo ra môi trường đón nhận tích cực. Các hoạt động chung giữa nhóm yếu thế và các nhóm thanh niên khác, chẳng hạn như các dự án cộng đồng hoặc phong trào tình nguyện, sẽ giúp xây dựng sự đồng cảm và tinh thần hợp tác.

Để hiện thực hóa các giải pháp trên, cần có sự phối hợp đồng bộ giữa các tổ chức Đoàn, chính quyền địa phương và doanh nghiệp nhằm huy động các nguồn lực và triển khai hiệu quả các chương trình. Việc tiếp cận dựa trên đặc điểm riêng của từng nhóm thanh niên, kết hợp giữa hỗ trợ vật chất và tinh thần, sẽ giúp tạo nên sự gắn kết và động lực mạnh mẽ trong toàn cộng đồng thanh niên. Đây là nền

tăng quan trọng để phát huy tối đa tiềm năng của các nhóm đối tượng này, góp phần vào sự phát triển bền vững của xã hội.

Bốn là, bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên

Để tăng cường công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh, thì việc bồi dưỡng và đào tạo nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ là yêu cầu cấp thiết. Thành phố, với vai trò trung tâm kinh tế, văn hóa và giáo dục của cả nước, là nơi tập trung lực lượng thanh niên đông đảo và đầy tiềm năng. Để phát huy tối đa năng lực này, thành phố cần có một đội ngũ cán bộ vận động thanh niên chất lượng – những người không chỉ dẫn dắt mà còn có khả năng định hướng phong trào thanh niên một cách hiệu quả. Theo Hồ Chí Minh, “cán bộ là cái gốc của mọi công việc” và “muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém” [83, tr.280]. Điều này nhấn mạnh rằng việc xây dựng một đội ngũ cán bộ có năng lực và tâm huyết là nền tảng vững chắc cho công tác vận động thanh niên.

Kết quả khảo sát cho thấy 71,8% cán bộ, đảng viên ở Thành phố Hồ Chí Minh đánh giá rằng một bộ phận cán bộ làm công tác vận động thanh niên hiện tại chưa đủ kiến thức và kinh nghiệm [Phụ lục 2], dẫn đến hạn chế trong việc tiếp cận và vận động thanh niên. Điều này đòi hỏi cần có cơ chế rõ ràng trong quy hoạch, đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên, trong đó đặc biệt là cán Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên. Đào tạo cán bộ cần có hệ thống, không chỉ dừng ở các khóa ngắn hạn mà phải có kế hoạch dài hạn để bảo đảm tính liên tục và phát triển bền vững. Quy trình này cần linh hoạt, được cập nhật thường xuyên để đáp ứng tốt nhu cầu mới của xã hội và những thay đổi trong nguyện vọng của thanh niên hiện đại.

Ngoài ra, chỉ có 38,9% thanh niên đánh giá cán bộ ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện tại có khả năng vận dụng tốt kiến thức vào thực tiễn [Phụ lục 2], điều này nhấn mạnh yêu cầu cấp thiết phải nâng cao kỹ năng thực hành của cán bộ. Các chương trình đào tạo cần kết hợp giữa lý thuyết và thực tiễn, giúp cán bộ trải nghiệm và nâng cao kỹ năng lãnh đạo, quản lý và xử lý tình huống. Việc luân

chuyển cán bộ giữa các cấp cũng là một phương pháp rèn luyện hiệu quả, giúp họ nắm rõ thực tiễn tại cơ sở, từ đó làm cho công tác vận động thanh niên trở nên sát thực và hiệu quả hơn.

Để thu hút và giữ chân cán bộ có năng lực, thành phố cần thực hiện tốt các chính sách đãi ngộ, bởi Hồ Chí Minh từng khẳng định, “phải chăm sóc đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ” [92, tr.478] để họ có thêm động lực cống hiến. Các chế độ đãi ngộ hợp lý không chỉ giúp giữ chân cán bộ giỏi mà còn giúp họ an tâm công tác, từ đó cống hiến hết mình. Ngoài ra, các chính sách hỗ trợ đời sống cán bộ theo Nghị quyết số 08/2023/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh quy định chi thu nhập tăng thêm theo Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24 tháng 6 năm 2023 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh.

Bên cạnh đó, phát triển kỹ năng mềm và nâng cao phẩm chất đạo đức cho cán bộ cũng là yếu tố quan trọng. Đội ngũ cán bộ cần được rèn luyện kỹ năng giao tiếp, thấu hiểu thanh niên và xây dựng các chương trình vận động phù hợp với nhu cầu thực tiễn của họ. Việc khuyến khích cán bộ tham gia các hoạt động tình nguyện và giao lưu với thanh niên giúp họ hiểu rõ hơn về những khó khăn của giới trẻ, từ đó xây dựng môi trường phát triển các kỹ năng mềm và các phẩm chất cần thiết.

Thành phố cũng cần mở rộng các chương trình tuyển dụng để thu hút tài năng trẻ, những người có kiến thức chuyên sâu và tư duy sáng tạo vào các vị trí lãnh đạo Đoàn, Hội. Chính sách thu hút tài năng trẻ có thể tạo động lực giúp đội ngũ cán bộ vận động thanh niên trở nên chất lượng và năng động hơn, đáp ứng tốt yêu cầu hội nhập quốc tế và sự phát triển nhanh của công nghệ. Một môi trường làm việc khuyến khích đổi mới và sáng tạo sẽ tạo điều kiện để tài năng trẻ phát triển, góp phần đóng góp cho thành phố.

Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên là bước đi căn bản để phát huy tối đa tiềm năng của thanh niên, đóng góp vào sự phát triển chung của thành phố. Với các chương trình đào tạo bài bản, chính sách đãi ngộ hợp lý và sự chỉ đạo sát sao từ lãnh đạo, đội ngũ cán bộ sẽ không chỉ tổ chức,

triển khai các phong trào mà còn truyền cảm hứng, dẫn dắt thanh niên và đóng góp thiết thực vào sự phát triển bền vững của thành phố.

Năm là, xây dựng Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh, thực sự trở thành hạt nhân đoàn kết tập hợp thanh niên

Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên đóng vai trò không chỉ là người dẫn dắt, giáo dục lý tưởng cách mạng, mà còn là môi trường để thanh niên phát triển toàn diện về năng lực và phẩm chất. Để Đoàn, Hội thực sự trở thành “trường học xã hội chủ nghĩa” của thanh niên, cần xây dựng một nền tảng vững mạnh, nơi thanh niên được rèn luyện lý tưởng, trải nghiệm thực tiễn, từ đó phát triển lực lượng dự bị đáng tin cậy cho Đảng.

Trong bối cảnh Thành phố Hồ Chí Minh là nơi tập trung đông đảo lực lượng thanh niên đến từ nhiều ngành nghề, lĩnh vực khác nhau, Đoàn, Hội phải không ngừng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động. Các đề án như “Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi giai đoạn 2022–2030” hay “Nâng cao năng lực số cho thanh thiếu niên giai đoạn 2022–2030” là những minh chứng cho nỗ lực của Đoàn trong việc thích nghi với sự phát triển xã hội hiện đại, giúp thanh niên tự tin, năng động và nâng cao khả năng hội nhập.

Việc xây dựng môi trường thuận lợi để thanh niên tích cực tham gia các hoạt động là một yếu tố cốt lõi để Đoàn phát triển bền vững. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên cần đảm bảo rằng các chương trình, phong trào không chỉ đa dạng về hình thức mà còn thực sự mang lại lợi ích thiết thực cho thanh niên, đáp ứng đúng nhu cầu của họ. Để đạt được điều này, Đoàn, Hội cần làm tốt vai trò đại diện cho lợi ích chính đáng của thanh niên, tạo ra các sân chơi, cơ hội để thanh niên thể hiện tài năng và phát triển kỹ năng. Điều này đặc biệt quan trọng trong một đô thị lớn như Thành phố Hồ Chí Minh, nơi có sự hiện diện của nhiều nhóm thanh niên với các đặc thù riêng như công nhân, sinh viên, thanh niên trí thức. Các hoạt động của Đoàn, Hội cần được thiết kế phù hợp với từng đối tượng, đảm bảo tính gần gũi và hiệu quả trong việc gắn kết thanh niên vào các phong trào chung.

Song song với việc phát triển trí tuệ và năng lực chuyên môn, cần đặc biệt chú trọng phát triển thể chất, đời sống tinh thần và ý thức xã hội của thanh niên. Đoàn, Hội cần khuyến khích và tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, văn hóa, nghệ thuật, sinh hoạt cộng đồng, các chương trình rèn luyện kỹ năng sống và chăm sóc sức khỏe thể chất, tinh thần. Đây là những hoạt động góp phần nuôi dưỡng lối sống lành mạnh, tạo sự cân bằng giữa học tập, lao động và nghỉ ngơi; đồng thời xây dựng tinh thần đoàn kết, sẻ chia, hướng thiện trong thanh niên. Những sáng kiến như “Ngày hội Thanh niên khỏe”, “Liên hoan văn nghệ quần chúng”, “Hành trình khám sức khỏe cộng đồng”, “Ngày chủ nhật xanh”, hay các chiến dịch mùa hè tình nguyện chính là những mô hình hiệu quả cần được nhân rộng và phát triển.

Cùng với việc nâng cao chất lượng tổ chức và phong trào, Đoàn Thanh niên cần nhận thức đầy đủ vai trò, trách nhiệm của mình trong tham gia xây dựng Đảng. Trên cơ sở phát huy vai trò chính trị – xã hội của tổ chức Đoàn, các cấp Đoàn cần tích cực, chủ động tham gia giám sát và phản biện xã hội đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu, về lập trường tư tưởng, đạo đức, lối sống cũng như việc thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Bằng tiếng nói trách nhiệm và tổ chức, Đoàn cần chủ động tham mưu, góp ý với Đảng về những chủ trương, nhiệm vụ và giải pháp giúp đỡ thanh niên nâng cao nhận thức, ngày càng hoàn thiện về phẩm chất và năng lực. Qua đó, góp phần xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, để Đảng thật sự là lực lượng lãnh đạo “là đạo đức, là văn minh” như Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định.

Ứng dụng công nghệ hiện đại là giải pháp hiệu quả để tăng cường kết nối và quản lý đoàn viên. Trong thời đại số hóa, việc triển khai các nền tảng quản lý số, số hóa hồ sơ đoàn viên sẽ giúp Đoàn tiếp cận thông tin thanh niên một cách chính xác, nhanh chóng, đồng thời dễ dàng liên kết với các nhóm thanh niên khác nhau. Điều này không chỉ tạo sự thuận lợi trong công tác quản lý mà còn giúp thanh niên dễ dàng tiếp cận với các hoạt động của Đoàn, dù họ đang ở bất cứ đâu. Việc đẩy mạnh các hoạt động trực tuyến và phát triển không gian sinh hoạt số sẽ mở rộng

cơ hội để thanh niên giao lưu, học hỏi, chia sẻ, từ đó hình thành một cộng đồng gắn kết, sẵn sàng tham gia vào các phong trào xã hội.

Để hoạt động của Đoàn, Hội thực sự hiệu quả, việc lắng nghe và nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của thanh niên là điều thiết yếu. Đoàn, Hội cần thiết lập các cơ chế khảo sát, cập nhật thông tin định kỳ để hiểu rõ hơn về nhu cầu và mong muốn của thanh niên, từ đó xây dựng các chương trình hành động phù hợp. Kết quả từ các cuộc khảo sát này không chỉ giúp Đoàn, Hội điều chỉnh các hoạt động của mình mà còn là cơ sở để tham mưu cho các cấp ủy đảng, chính quyền về chính sách, tạo điều kiện tốt hơn cho thanh niên phát triển toàn diện. Đặc biệt, cần chú trọng tới các nhóm thanh niên đặc thù như thanh niên nhập cư, công nhân, học sinh sinh viên, thanh niên trí thức và lực lượng vũ trang, để các hoạt động của Đoàn thực sự đáp ứng được nhu cầu đa dạng và thực tiễn của các nhóm đối tượng này.

Công tác phát triển đảng viên từ những đoàn viên ưu tú là nhiệm vụ chiến lược để bảo đảm sự kế thừa và phát triển của Đảng. Phát triển đảng viên từ những thanh niên ưu tú không chỉ là bồi dưỡng cá nhân mà còn là chiến lược xây dựng đội ngũ kế thừa mạnh mẽ cho Đảng, bảo đảm cho sự lãnh đạo liên tục và ổn định. Các cấp ủy đảng cần phối hợp chặt chẽ với Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên, Hội Sinh viên để tạo ra các môi trường hoạt động phong phú, giúp thanh niên thể hiện tài năng và tinh thần nhiệt huyết. Qua các hoạt động thực tiễn, những đoàn viên ưu tú sẽ được phát hiện, bồi dưỡng và từ đó hình thành nguồn đảng viên trẻ trung, năng động, có đủ bản lĩnh để dẫn dắt các phong trào tương lai.

Để hiện thực hóa các mục tiêu này, sự phối hợp chặt chẽ giữa các cấp ủy đảng, chính quyền và các tổ chức đoàn thể là nền tảng vững chắc. Khi các đơn vị này cùng chung tay hỗ trợ, từ chính sách đến cơ sở vật chất và môi trường hoạt động, công tác vận động thanh niên sẽ đạt hiệu quả cao hơn, tạo điều kiện cho thế hệ trẻ phát triển toàn diện, tự tin và tràn đầy khát vọng cống hiến. Liên tục cải tiến, đổi mới và đồng hành cùng thanh niên chính là chìa khóa để Đoàn Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục phát triển mạnh mẽ, trở thành hạt nhân đoàn kết, tập hợp thanh niên và là người bạn đồng hành tin cậy của thanh niên trong mọi hoạt động.

Sáu là, tăng cường giáo dục, rèn luyện thanh niên phát triển toàn diện, đáp ứng yêu cầu về phẩm chất và năng lực trong kỷ nguyên mới

Giải pháp này có ý nghĩa thiết thực trong việc hình thành thể hệ trẻ năng động, bản lĩnh, có chuyên môn vững vàng và đạo đức trong sáng, góp phần xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh phát triển bền vững.

Quá trình giáo dục thanh niên cần bắt đầu từ việc khơi dậy lý tưởng cách mạng, tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường và trách nhiệm đối với cộng đồng, với Tổ quốc. Đây là nền tảng định hướng hành động và hình thành nhân cách cho thanh niên trong thời đại chuyên đổi. Những giá trị này cần được chuyển tải thông qua các hoạt động cụ thể như diễn đàn đối thoại, tọa đàm về lịch sử đấu tranh cách mạng, hành trình đến với các địa chỉ đỏ như Bảo tàng Hồ Chí Minh – chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh, địa đạo Củ Chi, nghĩa trang liệt sĩ Thành phố hoặc các di tích gắn với các phong trào thanh niên trong quá khứ. Những hình thức giáo dục trực quan và trải nghiệm thực tế giúp thanh niên cảm nhận sâu sắc hơn ý nghĩa của sự hy sinh, nhận rõ vai trò của cá nhân trong tiến trình kế thừa và phát huy truyền thống dân tộc.

Giáo dục chính trị – tư tưởng cần gắn với bồi dưỡng kỹ năng sống, kỹ năng làm việc và ý thức gắn bó mật thiết với nhân dân. Trong môi trường đô thị lớn như Thành phố Hồ Chí Minh, thanh niên thường xuyên đối mặt với áp lực học tập, lao động, hội nhập, vì vậy việc trang bị kỹ năng quản lý thời gian, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giải quyết vấn đề và tư duy sáng tạo cần được coi trọng. Những nội dung này cần được lồng ghép trong chương trình rèn luyện đoàn viên, các lớp tập huấn, hoạt động ngoại khóa và các chương trình hợp tác với nhà trường, doanh nghiệp, tổ chức xã hội. Việc thanh niên được rèn luyện trong môi trường phong phú sẽ tạo điều kiện để họ phát huy toàn diện cả nhận thức, thái độ và hành vi ứng xử phù hợp với chuẩn mực đạo đức và năng lực hội nhập quốc tế.

Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cần trở thành quá trình thường xuyên, có chiều sâu, gắn với đặc điểm nghề nghiệp và môi trường sống của thanh niên. Những hành động cụ thể như tham gia bảo vệ môi trường, hỗ trợ người yếu thế, thực hiện các công trình thanh niên phục vụ

cộng đồng là phương thức hiệu quả để tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh đi vào thực tiễn đời sống thanh niên, từ đó góp phần hình thành thói quen sống nhân ái, trung thực, trách nhiệm và biết vượt qua khó khăn.

Bên cạnh giáo dục đạo đức và lý tưởng, việc nâng cao trình độ chuyên môn và kỹ năng nghề nghiệp cần được tổ chức Đoàn quan tâm một cách bài bản. Trong bối cảnh Thành phố Hồ Chí Minh định hướng trở thành trung tâm kinh tế – tài chính, đổi mới sáng tạo của khu vực, thanh niên cần được tiếp cận với các chương trình huấn luyện về công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, quản trị dự án, đổi mới sáng tạo. Sự phối hợp giữa tổ chức Đoàn với các khu công nghệ cao, doanh nghiệp và cơ sở đào tạo là điều kiện thuận lợi để triển khai các chương trình thực tập, hội thảo chuyên đề, diễn đàn khởi nghiệp, kết nối việc làm cho thanh niên.

Giải pháp này chỉ có thể triển khai hiệu quả khi có sự đồng thuận và phối hợp giữa Thành Đoàn, các sở, ngành liên quan, các trường đại học, doanh nghiệp và chính quyền cơ sở. Từng lực lượng tham gia vào công tác giáo dục thanh niên cần xác định rõ vai trò và trách nhiệm, cùng chia sẻ nguồn lực để tạo nên môi trường phát triển toàn diện. Khi thanh niên được tiếp cận đầy đủ tri thức, rèn luyện đạo đức, nâng cao kỹ năng và nuôi dưỡng lý tưởng sống đúng đắn, họ sẽ là lực lượng trung thành, tiên phong và sáng tạo trong sự nghiệp xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại và nghĩa tình.

4.2.2.3. Nhóm giải pháp về kiểm tra, giám sát thực hiện công tác vận động thanh niên

Một là, nâng cao hiệu quả kiểm tra, giám sát lãnh đạo, chỉ đạo công tác vận động thanh niên

Công tác vận động thanh niên chỉ đạt hiệu quả thực chất khi gắn liền với cơ chế kiểm tra, giám sát chặt chẽ, kịp thời và toàn diện. Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế – xã hội lớn, nơi thường xuyên triển khai nhiều phong trào thanh niên đa dạng và có tính sáng tạo cao, yêu cầu đặt ra đối với công tác kiểm tra, giám sát càng trở nên cấp thiết. Việc giám sát không chỉ dừng lại ở khâu tổng kết mà cần được tiến hành xuyên suốt cả quá trình, từ lập kế hoạch, tổ chức thực hiện đến đánh giá kết quả. Đây là yếu tố đảm bảo cho các hoạt động không bị lệch hướng, tránh tình trạng hình thức, chạy theo thành tích hoặc thực hiện sai mục tiêu đề ra.

Thực tiễn tại một số địa bàn cho thấy, việc thiếu giám sát hoặc giám sát mang tính hình thức có thể dẫn đến lãng phí nguồn lực, chậm tiến độ, hoặc mất tính kết nối với nhu cầu thực tế của thanh niên. Một số phong trào dù có khởi đầu sôi nổi nhưng không đạt được kết quả bền vững do không được kiểm tra định kỳ và không có đánh giá khách quan về mức độ tham gia, chất lượng tác động và sự hài lòng của đối tượng thụ hưởng. Trong khi đó, các hoạt động kiểm tra, giám sát được tiến hành bài bản sẽ giúp nhận diện sớm các điểm nghẽn, điều chỉnh linh hoạt về nội dung, phương thức tổ chức, từ đó nâng cao hiệu quả thực thi.

Việc nâng cao hiệu quả giám sát đòi hỏi phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức Đoàn – Hội với cơ quan chức năng, ban ngành liên quan. Cần phát huy vai trò của Thành Đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên Thành phố trong việc chủ động đề xuất cơ chế kiểm tra linh hoạt, ứng dụng công nghệ số để giám sát tiến độ thực hiện chương trình theo thời gian thực, đồng thời thu thập ý kiến phản hồi từ thanh niên. Bên cạnh đó, việc xây dựng các tiêu chí giám sát định lượng, kết hợp với đánh giá định tính thông qua khảo sát, phỏng vấn sâu sẽ góp phần nâng cao tính minh bạch và hiệu lực trong lãnh đạo, chỉ đạo công tác vận động thanh niên.

Hai là, đề cao trách nhiệm của người đứng đầu trong công tác vận động thanh niên

Hiệu quả của công tác vận động thanh niên phụ thuộc lớn vào vai trò, trách nhiệm và sự gương mẫu của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, tổ chức đoàn thể các cấp. Trách nhiệm ấy không dừng lại ở việc chỉ đạo về mặt văn bản hay ban hành chủ trương, mà cần thể hiện qua hành động cụ thể, qua việc đồng hành, lắng nghe và thấu hiểu thực tiễn đời sống của thanh niên. Trong điều kiện Thành phố Hồ Chí Minh, nơi thanh niên là lực lượng đông đảo và đa dạng, sự hiện diện kịp thời của người lãnh đạo tại các diễn đàn thanh niên, không gian khởi nghiệp, môi trường học tập và lao động là yếu tố mang tính dẫn dắt. Khi lãnh đạo gần gũi thực tiễn, thanh niên sẽ cảm nhận được sự tin tưởng và sẵn sàng tham gia tích cực vào các chương trình hành động cách mạng.

Người đứng đầu là chủ thể giữ vị trí pháp lý cao nhất trong cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc hệ thống chính trị; có nhiệm vụ lãnh đạo, quản lý, điều hành và chịu trách nhiệm chính trước Đảng, Nhà nước và nhân dân về toàn bộ hoạt động của

tập thể mà mình phụ trách. Với quyền lực và tầm ảnh hưởng trực tiếp, người đứng đầu có khả năng định hướng nhận thức, điều chỉnh hành vi và tạo động lực hành động cho cấp dưới, góp phần định hình phương thức vận hành của tổ chức theo chiều hướng tích cực hoặc tiêu cực.

Theo các quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương, cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu, cần thể hiện rõ sự gương mẫu về tư tưởng, đạo đức, lối sống và phong cách làm việc. Trách nhiệm nêu gương không phải là hình thức tượng trưng, mà là yêu cầu thực chất, thể hiện qua từng hành vi cụ thể, từ lời nói đến việc làm. Nêu gương là phương thức lãnh đạo quan trọng, tạo sức lan tỏa và thuyết phục, giúp củng cố kỷ cương, kỷ luật và nâng cao hiệu lực hành chính trong nội bộ tổ chức.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Một đảng viên ở địa vị càng cao, thì càng phải giữ đúng kỷ luật của Đảng, càng phải làm gương dân chủ” [86, tr.454]. Tư tưởng này tiếp tục là kim chỉ nam trong việc đánh giá và thực hiện vai trò nêu gương của người đứng đầu. Trong bối cảnh hiện nay, mỗi cán bộ lãnh đạo không thể giới hạn vai trò của mình trong phạm vi công việc chuyên môn, mà cần nâng cao nhận thức về trách nhiệm nêu gương như một tiêu chuẩn đạo lý, một nguyên tắc hành động trong quan hệ với tổ chức, đồng nghiệp, nhân dân và ngay trong chính gia đình mình.

Khi người đứng đầu thực hành nêu gương một cách tự giác, nhất quán và có trách nhiệm, phong trào vận động thanh niên sẽ có thêm sức thuyết phục, tính lan tỏa và hiệu quả lâu dài. Trái lại, nếu thiếu gương mẫu, lời nói không đi đôi với việc làm, mọi chỉ đạo sẽ khó tạo được niềm tin, dễ dẫn tới sự thờ ơ, hình thức trong tổ chức phong trào. Do vậy, làm rõ và nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu trong công tác vận động thanh niên không chỉ là yêu cầu về tổ chức, mà còn là đòi hỏi về phẩm chất chính trị và văn hóa lãnh đạo.

Ba là, phát huy vai trò giám sát, tổng kết, biểu dương đối với công tác vận động thanh niên

** Phát huy vai trò giám sát của quần chúng nhân dân*

Quần chúng nhân dân giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc giám sát hiệu quả của công tác vận động thanh niên. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhiều lần khẳng định vai trò làm chủ và khả năng phản biện của nhân dân đối với mọi hoạt động của

Đảng, chính quyền và các đoàn thể. Đối với công tác vận động thanh niên, nhân dân không chỉ là đối tượng hưởng lợi gián tiếp mà còn là chủ thể góp phần đánh giá mức độ hiệu quả, tính thiết thực và sức lan tỏa của các phong trào.

Ở Thành phố Hồ Chí Minh, việc xây dựng các cơ chế phản hồi từ cơ sở, khuyến khích thanh niên và nhân dân tham gia góp ý cho các hoạt động vận động, là một hướng đi cần được chú trọng. Những kênh như diễn đàn nhân dân, các buổi tiếp xúc cử tri, hay nền tảng phản ánh trực tuyến có thể trở thành công cụ hữu hiệu để ghi nhận phản hồi đa chiều, phản ánh trung thực hiệu ứng xã hội của các chương trình. Vai trò giám sát từ cộng đồng sẽ giúp phát hiện sớm các hạn chế về nội dung, hình thức tổ chức hoặc tính kết nối giữa phong trào và nhu cầu thực tế của thanh niên. Bên cạnh đó, sự tham gia của quần chúng nhân dân còn giúp tạo ra mối liên kết xã hội bền chặt giữa thanh niên với địa phương, góp phần củng cố niềm tin, tăng cường trách nhiệm của tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên trong việc phục vụ thanh niên một cách hiệu quả và sát thực tế. Phát huy giám sát từ nhân dân cũng là giải pháp quan trọng để bảo đảm tính công khai, minh bạch và nâng cao chất lượng của công tác vận động thanh niên trong thời kỳ đổi mới.

** Giám sát các phong trào vận động trên không gian mạng*

Sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và mạng xã hội đã tạo ra môi trường truyền thông mới cho các phong trào thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Nhiều chương trình hành động, chiến dịch tình nguyện, hoạt động cổ vũ lối sống đẹp của thanh niên hiện nay được triển khai và lan tỏa qua các nền tảng số như Facebook, YouTube, TikTok, Zalo... Điều này giúp gia tăng mức độ tiếp cận và tương tác, đặc biệt với giới trẻ. Tuy nhiên, việc thiếu cơ chế giám sát chặt chẽ trên không gian mạng dễ dẫn đến tình trạng sai lệch nội dung, xuyên tạc thông tin hoặc tạo ra những phản ứng trái chiều, gây ảnh hưởng đến uy tín tổ chức Đoàn – Hội.

Một số trường hợp cho thấy các thông điệp tích cực ban đầu của phong trào có thể bị cắt ghép, bóp méo, hoặc hiểu sai khi lan truyền trên mạng. Nếu không được kiểm tra và xử lý kịp thời, điều này có thể làm giảm hiệu quả vận động, gây hiểu lầm trong dư luận và làm suy giảm niềm tin của thanh niên. Do đó, việc giám sát hoạt động truyền thông trên không gian mạng cần được thực hiện một cách hệ

thống và chuyên nghiệp. Các tổ chức Đoàn, Hội cần phối hợp với cơ quan quản lý thông tin để kiểm soát nội dung truyền tải, đảm bảo tính chính xác, định hướng đúng mục tiêu và phù hợp với tôn chỉ hoạt động. Đồng thời, cần xây dựng đội ngũ chuyên trách am hiểu kỹ thuật số, có khả năng phản hồi kịp thời, xử lý khủng hoảng truyền thông và giữ vững uy tín của các phong trào thanh niên trên nền tảng số.

** Tổng kết kinh nghiệm, biểu dương và khen thưởng*

Tổng kết kinh nghiệm là một bước thiết yếu trong công tác vận động thanh niên, giúp các tổ chức đánh giá thực tiễn, xác định những yếu tố tích cực và những hạn chế cần khắc phục. Ở Thành phố Hồ Chí Minh, một số phong trào thời gian qua chưa đạt được kết quả như mong đợi, do đó, việc tổ chức các buổi tổng kết sau mỗi chiến dịch cần được thực hiện một cách nghiêm túc và có hệ thống. Quá trình này nên tập trung phân tích các nguyên nhân dẫn đến thành công hay chưa hiệu quả, từ đó rút ra kinh nghiệm để cải tiến và nâng cao chất lượng các chương trình vận động trong tương lai. Những kinh nghiệm này đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng các mô hình mới phù hợp hơn với thực tiễn và đáp ứng tốt hơn nhu cầu của thanh niên.

Biểu dương và khen thưởng là giải pháp cần thiết nhằm ghi nhận và lan tỏa những đóng góp tích cực từ các cá nhân và tập thể. Việc khen thưởng cần được thực hiện kịp thời, minh bạch và dựa trên tiêu chí rõ ràng để khuyến khích sự sáng tạo, nhiệt huyết và tinh thần cống hiến của thanh niên. Sự công nhận từ cộng đồng sẽ nâng cao tinh thần trách nhiệm của người tham gia, tạo động lực cho các phong trào tiếp theo. Các hình thức biểu dương đa dạng như tổ chức lễ tôn vinh, trao giấy khen, hay lan tỏa câu chuyện điển hình qua truyền thông sẽ góp phần thúc đẩy phong trào vận động ngày càng sâu rộng.

Sự phối hợp giữa tổng kết kinh nghiệm và khen thưởng sẽ tạo nên một chu trình khép kín, vừa đảm bảo chất lượng phong trào vừa khích lệ sự tham gia tích cực. Ở Thành phố Hồ Chí Minh, việc triển khai giải pháp này giúp các hoạt động vận động thanh niên luôn được cải tiến, bám sát thực tiễn và tạo ra giá trị bền vững. Khi các phong trào được điều chỉnh phù hợp với nhu cầu của thanh niên và những đóng góp được ghi nhận xứng đáng, công tác vận động sẽ ngày càng phát

triển mạnh mẽ, góp phần xây dựng một thế hệ thanh niên năng động, sáng tạo và trách nhiệm đối với sự phát triển của thành phố.

Tiểu kết chương 4

Trong giai đoạn phát triển mới, thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đứng trước nhiều cơ hội để khẳng định vai trò, đồng thời cũng phải đối mặt với không ít thách thức đòi hỏi sự nỗ lực toàn diện về trí tuệ, đạo đức và bản lĩnh. Trên nền tảng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, việc giáo dục, rèn luyện và phát huy thanh niên cần được tiếp tục triển khai một cách chủ động, sáng tạo, nhằm khơi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường và khát vọng cống hiến vì sự phát triển bền vững của thành phố.

Công tác vận động thanh niên phải hướng đến mục tiêu xây dựng thế hệ trẻ phát triển toàn diện về lý tưởng cách mạng, đạo đức cách mạng, kỹ năng sống, tinh thần trách nhiệm với cộng đồng, đồng thời tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đó là thế hệ “vừa hồng, vừa chuyên”, đủ năng lực thích ứng với xu thế đổi mới, hội nhập và chuyển đổi số.

Để hiện thực hóa mục tiêu đó, cần triển khai đồng bộ các nhóm giải pháp chủ yếu. Nhóm giải pháp thứ nhất là nâng cao nhận thức về công tác vận động thanh niên trong toàn hệ thống chính trị, trong đó nhấn mạnh trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, người đứng đầu và cán bộ đoàn các cấp. Nhóm giải pháp thứ hai tập trung vào tổ chức thực hiện hiệu quả các phong trào, chương trình hành động gắn với nhu cầu, lợi ích và đặc điểm của thanh niên trong từng lĩnh vực, từng địa bàn; chú trọng xây dựng Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Nhóm giải pháp thứ ba về kiểm tra, giám sát trong toàn bộ quá trình vận động thanh niên, nhằm nâng cao chất lượng thực hiện mà còn góp phần phát hiện sớm những tồn tại, hạn chế để kịp thời điều chỉnh. Ba nhóm giải pháp trên, nếu được vận hành đồng bộ và hiệu quả, sẽ tạo tiền đề vững chắc để thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh phát huy vai trò xung kích, sáng tạo, trở thành lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

KẾT LUẬN

Nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên và vận dụng tư tưởng này vào thực tiễn hiện nay ở Thành phố Hồ Chí Minh là một nhiệm vụ quan trọng và cấp thiết cả về lý luận và thực tiễn. Luận án kế thừa những kết quả từ các công trình nghiên cứu liên quan, đồng thời xác định các vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu như cơ sở lý luận, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Luận án đã phân tích hệ thống các quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên như: vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng; mục đích, nội dung, lực lượng, chủ thể và phương thức công tác vận động thanh niên.

Dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên, luận án đã nghiên cứu và đánh giá thực trạng công tác này ở Thành phố Hồ Chí Minh từ năm 2008 đến trước ngày 01/7/2025. Nhờ sự quan tâm lãnh đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân, và trực tiếp là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh, công tác vận động thanh niên đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận, thu hút thanh niên tham gia tích cực vào các phong trào và chương trình mang tính cộng đồng. Những hoạt động này không chỉ khơi dậy tinh thần yêu nước và trách nhiệm xã hội trong thanh niên mà còn giúp họ nâng cao nhận thức chính trị và ý thức về vai trò của mình trong công cuộc xây dựng, phát triển thành phố và đất nước. Thông qua các phong trào thi đua, hoạt động tình nguyện và các chương trình phát triển kỹ năng, thanh niên thành phố có cơ hội rèn luyện bản thân, đồng thời xây dựng mối quan hệ gắn bó với các tổ chức chính trị - xã hội. Đặc biệt, các phong trào tập trung vào việc phát triển kiến thức và kỹ năng cho thanh niên đã tạo tiền đề giúp họ tự tin tham gia vào lực lượng lao động, trở thành những công dân tích cực, đóng góp vào sự phát triển bền vững của thành phố.

Tuy nhiên, công tác vận động thanh niên vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục. Một số phong trào hiện nay chưa thực sự phù hợp với nhu cầu và đặc điểm đa dạng của thanh niên thành phố, dẫn đến tình trạng tham gia không đồng đều và

thiếu bền vững, đặc biệt ở các nhóm thanh niên yếu thế như thanh niên di cư, thanh niên có hoàn cảnh khó khăn, hoặc những người làm việc tại các doanh nghiệp ngoài nhà nước. Những đối tượng này thường gặp khó khăn trong việc tiếp cận các chương trình và phong trào do các rào cản về điều kiện kinh tế, thời gian và môi trường làm việc, làm giảm khả năng bao quát và lan tỏa của các phong trào, hạn chế mức độ tiếp cận đến toàn bộ lực lượng thanh niên. Thêm vào đó, công tác kiểm tra, giám sát và đánh giá hiệu quả của các chương trình vận động còn thiếu sự đều đặn và chặt chẽ, khiến cho việc điều chỉnh và cải tiến phong trào chưa kịp thời đáp ứng những thay đổi trong nhu cầu của thanh niên. Điều này có thể dẫn đến tình trạng một số hoạt động triển khai không đạt được hiệu quả mong đợi, thậm chí có nguy cơ trở nên hình thức, làm giảm động lực và hứng thú của thanh niên.

Dưới góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên và thực trạng công tác vận động thanh niên hiện nay ở Thành phố Hồ Chí Minh, nghiên cứu đã xác định những nhân tố tác động và những vấn đề đặt ra, từ đó xác định các phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Các yếu tố ảnh hưởng được nhận diện trên cả hai bình diện quốc tế và trong nước. Ở phạm vi quốc tế, nổi bật là xu thế toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng; sự tác động mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến nhận thức, hành vi và phương thức tiếp cận thông tin của thanh niên. Ở phạm vi trong nước, công tác vận động thanh niên chịu tác động từ công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, từ những chuyển biến trong công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực mà Đảng và Nhà nước đang quyết liệt triển khai; đồng thời, chịu tác động từ các chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch nhằm vào thế hệ trẻ. Ngoài ra, việc tinh gọn bộ máy và điều chỉnh địa giới hành chính cũng đang đặt ra những yêu cầu mới về tổ chức lực lượng và phương thức vận động phù hợp với điều kiện từng địa bàn.

Nghiên cứu đề xuất ba nhóm giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh thời gian tới. Thứ nhất, cần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của Thành ủy, Ủy ban nhân

dân, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị – xã hội và cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng của công tác vận động thanh niên; nâng cao nhận thức của thanh niên về vai trò, trách nhiệm của thanh niên đối với xã hội, đối với thành phố; đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, gắn với nhu cầu của thanh niên. Việc nhận thức đúng đắn không chỉ là yêu cầu đối với các cấp ủy, chính quyền, mà còn là trách nhiệm của người đứng đầu và đội ngũ cán bộ đoàn các cấp. Đây là điều kiện tiên quyết để tạo sự thống nhất trong hành động, bảo đảm các chủ trương, chính sách về thanh niên được thực thi một cách hiệu quả, sát với thực tiễn và nhu cầu phát triển của thanh niên thành phố. Thứ hai, tổ chức thực hiện đồng bộ các phong trào, chương trình hành động cách mạng, bảo đảm thiết thực, linh hoạt và phù hợp với từng nhóm thanh niên. Các chương trình cần hướng tới mục tiêu phát huy trí tuệ, đạo đức và năng lực sáng tạo của thanh niên; thúc đẩy các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp, nâng cao năng lực nghề nghiệp, rèn luyện kỹ năng sống và tinh thần tình nguyện. Bên cạnh đó, xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên Hiệp Thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh là một nội dung trọng tâm, nhằm tạo ra môi trường phát triển toàn diện cho thanh niên, góp phần củng cố khối đại đoàn kết trong thanh niên. Thứ ba, chú trọng công tác kiểm tra, giám sát trong suốt quá trình xây dựng và thực thi các hoạt động vận động thanh niên. Việc kiểm tra cần được tiến hành thường xuyên, có trọng tâm, trọng điểm và gắn với cơ chế phản hồi đa chiều. Đặc biệt, cần phát huy vai trò của thanh niên và nhân dân trong giám sát xã hội, qua đó tăng cường tính minh bạch và tạo sự đồng thuận trong quá trình triển khai các chủ trương, phong trào. Hoạt động giám sát trên không gian mạng cũng cần được quan tâm đúng mức để kịp thời phát hiện những biểu hiện lệch chuẩn, định hướng dư luận và giữ vững uy tín của tổ chức Đoàn trong thời đại số.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Bùi Văn Như (2022), The process of organizing and educating vietnamese youth by nguyen ai quoc (1921-1931), *European journal of political science studies* (ISSN: 2601-2766), tập 5 (2), tr.107-119. Doi: <http://dx.doi.org/10.46827/ejpss.v5i2.1367>.
2. Bùi Văn Như (2023) “Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số chuyên đề - 2023.
3. Bùi Văn Như (2024), “Giáo dục tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh cho thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số 65 (9-10/2024).
4. Bùi Văn Như (2024), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phương pháp vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay”, *Tạp chí Khoa học Đại học Văn Lang*, số 48 (11-2024).
5. Bùi văn Như (2024), “Vận dụng quan điểm của Hồ Chí Minh về lao động trong vận động thanh niên khởi nghiệp ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay”, *Tạp chí Lý luận chính trị*, (bản điện tử, đăng ngày 4/12/2024).

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Minh Anh (2016), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên*, Tạp chí Lịch sử Đảng, số 4 (305), tr. 31-34.
2. Hội đồng Anh (British Council) (2020), *Báo cáo Nghiên cứu thể hệ Trẻ Việt Nam năm 2020*.
3. Nguyễn Thái Anh (chủ biên) (2010), *Vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác bồi dưỡng, giáo dục và tổ chức thanh niên trong thời kỳ mới*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
4. Ban Bí thư Trung ương (2015), *Chỉ thị 42-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030*.
5. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2007), *Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ VIII, nhiệm kỳ 2007-2012*.
6. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2012), *Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ IX, nhiệm kỳ 2012-2017*.
7. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2017), *Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ X, nhiệm kỳ 2017-2022*.
8. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2022), *Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022-2027*.
9. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2020), *Báo cáo 241-BC/TĐTN-VP tổng kết 10 năm thực hiện Quyết định số 290/QĐ/TW của Bộ Chính trị và Quyết định số 489-QĐ/TU của Ban Thường vụ Thành ủy*.
10. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2009), *Chương trình hành động Thực hiện Nghị quyết số 25-Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”*.

11. Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2009), *Nghị quyết về đẩy mạnh công tác giáo dục của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2009-2012*.
12. Ban Chấp hành tỉnh Đoàn Vĩnh Phúc (2011), Kỷ yếu Hội thảo khoa học “*Một số vấn đề lý luận và thực tiễn công tác vận động, tập hợp thanh niên trong giai đoạn hiện nay*”.
13. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2023), *Báo cáo kết quả 15 năm Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thực hiện Nghị quyết 25-NQ/TW ngày 25/7/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”*.
14. Ban Dân Vận Trung ương (2001), *Đảng Cộng sản Việt Nam với công tác vận động thanh niên trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
15. Ban Dân vận Trung ương (2021), *Văn bản của Đảng, Nhà nước về công tác dân vận (1986-2021)*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
16. Ban Thường vụ Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2012), *Kết quả thực hiện Nghị quyết 08 về đẩy mạnh công tác giáo dục của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2000-2012*.
17. Ban Tuyên giáo Trung ương - Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh - Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2019), Kỷ yếu Hội thảo khoa học “*Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau theo Di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh*”, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
18. Bộ Chính trị (2022), *Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*.
19. Lê Văn Cầu (2021), *Nghiên cứu tổng kết những vấn đề lý luận và thực tiễn về nội dung, phương thức hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh giai đoạn 2012-2022*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ mã số ĐT. KXĐT.N. 21-01.

20. Trần Thái Bình (2007), *Hồ Chí Minh sự hình thành một nhân cách lớn*, Nxb. Trẻ, Thành phố Hồ Chí Minh.
21. Ép Ghê Nhi Ca Bê Lép (2005), *Đồng Chí Hồ Chí Minh*, Nxb. Công an Nhân dân.
22. Lê Văn Cầu (2022), “*Nghiên cứu tổng kết những vấn đề lý luận và thực tiễn về nội dung, phương thức hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh giai đoạn 2012–2022*”, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ mã số ĐT.KXĐTN.21-01, Viện Nghiên cứu Thanh niên - Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
23. Lê Thị Chiên (2021), *Phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong việc đoàn kết, tập hợp thanh niên tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch*, tại trang <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/chi-tiet-tim-kiem/-/2018/821671/phan-huy-vai-tro-cua-%C4%91oan-thanh-nien-cong-san-ho-chi-minh-trong-viec-%C4%91oan-ket%2C-tap-hop-thanh-nien-tham-gia-bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-%C4%91ang%2C-%C4%91au-tranh-phan-bac-cac-quan-%C4%91iem-sai-trai%2C-thu-%C4%91ich.aspx#>, [truy cập ngày 21/5/2023].
24. Nguyễn Văn Công (2021), *Quan điểm của Hồ Chí Minh về bồi dưỡng, giáo dục thanh niên và sự vận dụng trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Lịch sử Đảng, 3-2021.
25. Phạm Gia Cư (2001), *Nâng cao chất lượng công tác thanh niên ở đơn vị cơ sở làm nhiệm vụ huấn luyện sẵn sàng chiến đấu của Quân đội nhân dân Việt Nam trong tình hình hiện nay*, Luận án Tiến sĩ Khoa học Chính trị, chuyên ngành Xây dựng Đảng, Học viện Chính trị, Hà Nội.
26. Dương Tự Đàm (2007), *Những phương pháp tiếp cận thanh niên hiện nay*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
27. Dương Tự Đàm (2018), *Từ điển thanh niên Việt Nam (giản yếu)*, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
28. Đoàn Nam Đàn (2002), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục Thanh niên*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.

29. Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2005), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ VIII, nhiệm kỳ 2005-2010*.
30. Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2010), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ IX, nhiệm kỳ 2010-2015*.
31. Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2015), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ X, nhiệm kỳ 2015-2020*.
32. Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2020), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025*.
33. Đảng Cộng sản Việt Nam (2007), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 52, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
34. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
35. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
36. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
37. Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 của Bộ Chính trị về *phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2030*.
38. Đảng Cộng sản Việt Nam (2025), *Dự thảo các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng (Tài liệu sử dụng tại đại hội Chi bộ, Đảng bộ cơ sở)*, [lưu hành nội bộ], Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
39. Đinh Thế Đĩnh (2007), *Giáo dục thanh niên trung với nước, hiếu với dân- theo tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*, Tạp chí Lý luận chính trị, số 6, tr.12-16.
40. Trần Minh Đoàn (2010), *Giáo dục đạo đức cho thanh niên, học sinh theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở nước ta hiện nay*, Luận án tiến sĩ triết học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.

41. Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (2018), *Quyết định ban hành đề án “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi giai đoạn 2018-2022”*.
42. Phạm Văn Đồng (2012), *Hồ Chí Minh - Tinh hoa và khí phách của dân tộc*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
43. Lê Duẩn (1975), *Thanh niên với cách mạng xã hội chủ nghĩa*, Nxb. Thanh niên.
44. Nguyễn Hữu Đức (2003), *Giáo dục rèn luyện thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb. Quân đội Nhân dân.
45. Nguyễn Thị Kim Dung (2017), *Đổi mới công tác vận động thanh niên hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh*, Tạp chí nghiên cứu Hồ Chí Minh, số 1.
46. Phạm Hùng Dũng (2015), *Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng vào giáo dục đạo đức cho thanh niên Việt Nam hiện nay*, Tạp chí Triết học, Số 9 (292), tr.72-78.
47. Ngô Xuân Dương (2013), *Lý tưởng sống của thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh*, Tạp chí Lịch sử Đảng, số 6, tr.43-46.
48. Võ Nguyên Giáp (2010), *Tư tưởng Hồ Chí Minh và con đường cách mạng Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
49. Lê Thị Hà (2013), *Giáo dục thế hệ thanh niên “vừa hồng vừa chuyên” theo tư tưởng Hồ Chí Minh*, Tạp chí Lịch sử Đảng, số 4, tr.38-42.
50. Lê Thị Hà (2017), *Đổi mới phương thức lãnh đạo của các tỉnh ủy Vùng Bắc Trung bộ đối với công tác thanh niên giai đoạn hiện nay*, Luận án tiến sĩ Khoa học Chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
51. Phạm Đức Hải (2016), *Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh với vấn đề khởi nghiệp*, tại trang <https://www.hcmcpv.org.vn/tin-tap-chi/so-tay-xay-dung-dang-4-2016/thanh-nien-thanh-pho-ho-chi-minh-voi-van-de-khoi-nghiep-1463363598>, [truy cập ngày 11/11/2022].
52. Trần Lưu Hải (2008), *Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Tạp chí Xây dựng Đảng (7), tr.5-7 & 17.

53. Phùng Nam Hải (2021), *Công tác vận động thanh niên của Đảng*, Đề tài cấp cơ sở Học viện Báo chí và Tuyên truyền.
54. Nguyễn Duy Hạnh (2009), *Nâng cao chất lượng giáo dục thanh niên theo tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*, Tạp chí Giáo dục lý luận, số 3 (144), tr.7-11.
55. Vũ Quang Hiến (2014), *Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh – Những chặng đường phát triển*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
56. Trần Viết Hoàn (2008), *Đạo đức Bác Hồ tấm gương soi cho muôn đời*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
57. Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh (2010), *Di sản Hồ Chí Minh trong thời đại ngày nay - Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc tế kỷ niệm 120 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890- 19/5/2010)*, Nxb. Chính trị - Hành chính, Hà Nội.
58. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2015), *Tư tưởng Hồ Chí Minh, giá trị nhân văn và phát triển*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.
59. Học viện thanh thiếu niên Việt Nam - Phân Viện miền Nam (2021), *Xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác Đoàn, Hội, Đội trong giai đoạn hiện nay - Thực trạng và giải pháp*, Nxb. Đại học quốc gia Tp. HCM.
60. Hội cựu Thanh niên xung phong Việt Nam (2017), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Trường học lớn Thanh niên xung phong*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
61. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2014), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần VII, nhiệm kỳ 2014 – 2019*.
62. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2019), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần VIII, nhiệm kỳ 2019 – 2024*.
63. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2024), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần IX, nhiệm kỳ 2024 – 2029*.
64. Hội Sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2015), *Văn kiện Đại hội đại biểu Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ V, nhiệm kỳ 2015 – 2020*.

65. Hội Sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2020), *Văn kiện Đại hội đại biểu Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ VI, nhiệm kỳ 2020 – 2023*.
66. Hội Sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2023), *Văn kiện Đại hội đại biểu Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ VII, nhiệm kỳ 2023 – 2028*.
67. Hà Minh Hồng và Trần Nam Tiến (2020), *Thành phố Hồ Chí Minh 45 hòa bình, hòa vui và phát triển (1975-2020)*, Nxb. Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh.
68. Vũ Văn Huân (2021), *Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Tổ chức Nhà nước, số 3-2021, tr.45.
69. Đặng Cảnh Khanh (2006), *Văn hóa thanh niên trong quá trình hội nhập quốc tế*, Đề tài khoa học cấp bộ, Viện nghiên cứu thanh niên, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
70. Đặng Cảnh Khanh (2011), “*Kinh tế tri thức và sự phát triển của nguồn lực thanh niên*”, Tạp chí cộng sản, số 821, tr.29-34.
71. Đặng Cảnh Khanh (2013), *Một số ý kiến về đẩy mạnh việc đưa tư tưởng Hồ Chí Minh vào cuộc sống thực tiễn của thanh niên và phong trào thanh niên*, Tạp chí Cộng sản, số 845, tr.65-69.
72. Tô Lâm (2025), *Tương lai cho thế hệ vươn mình*, tại trang <https://lyluanchinhtri.vn/tuong-lai-cho-the-he-vuon-minh-6759.html>, [truy cập ngày 26/3/2025].
73. Phan Ngọc Liên và Nguyễn An (2003), *Bách khoa thư Hồ Chí Minh Sơ giản - Hồ Chí Minh với giáo dục - đào tạo, Tập 1*, Nxb. Từ điển bách khoa, Hà Nội.
74. Nguyễn Quang Liệu (2012), *Cuộc vận động thanh niên miền Bắc của Đảng trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1965-1975)*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
75. Đặng Vũ Cảnh Linh (2022), *Nghiên cứu dự báo tình hình thanh niên giai đoạn 2022 - 2026 và những vấn đề đặt ra đối với công tác Đoàn và phong*

- trào thanh thiếu nhi*, Đề tài khoa học cấp bộ mã số: ĐT. KXĐT.N 22-02, Viện Nghiên cứu Thanh niên - Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
76. Đỗ Ngọc Ninh (2022), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên, vận động thanh niên*, Tạp chí Lý luận chính trị, số 529, (3-2022).
77. Nguyễn Khánh Ly (2014), *Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác vận động thanh niên*, tại trang <https://xaydungdang.org.vn/ly-luan-thuc-tien/tang-cuong-su-lanh-dao-cua-dang-doi-voi-cong-tac-van-dong-thanh-nien-7203>, [truy cập ngày 8/5/2024].
78. Trần Văn Miêu (2020), *Xây dựng và thực hiện chính sách phát triển thanh niên Việt Nam trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
79. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 1, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
80. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 2, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
81. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 3, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
82. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
83. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
84. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
85. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 7, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
86. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 8, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
87. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 9, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
88. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 10, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
89. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 11, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
90. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 12, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
91. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 13, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
92. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 14, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
93. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 15, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
94. Phạm Đình Nghiệp (2000), *Giáo dục lý tưởng cách mạng cho thế hệ trẻ Việt Nam trong tình hình mới*, Nxb. Thanh Niên, Hà Nội.
95. Nhà xuất bản Thông Tấn (2008), *Hồ Chí Minh về giáo dục và tổ chức thanh niên*, Hà Nội.

96. Nhiều tác giả (1987), *Đổi mới hình thức và phương pháp vận động thanh niên*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
97. Nhiều tác giả (2010), *Vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác bồi dưỡng, giáo dục và tổ chức thanh niên trong thời kỳ mới*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
98. Trần Thị Thúy Ngọc (2021), “*Nghiên cứu đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo trong tình hình mới*”, Đề tài khoa học cấp bộ Mã số: CT. KXĐTN 14-01, Viện Nghiên cứu Thanh niên - Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
99. Nhà xuất bản chính trị quốc gia (2014), *Hồ Chí Minh với thế hệ trẻ*, Hà Nội.
100. Trần Thị Thúy Ngọc (2021), *Nghiên cứu đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo trong tình hình mới*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ mã số ĐT. KXĐTN. 21-04.
101. Quang Vinh, Trần Kim Duyên, Văn Song (1999), *Hồ Chí Minh về giáo dục và tổ chức thanh niên*, Nxb. thanh niên, Hà Nội.
102. Trần Thị Nhơn (2001), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò thanh niên và sự vận dụng của Đảng Cộng sản Việt Nam trong công cuộc xây dựng đất nước (1975-1996)*, Luận án tiến sĩ triết học, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
103. Trần Quy Nhơn (2004), *Tư Tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của thanh niên trong cách mạng Việt Nam*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
104. Hoàng phê (chủ biên) (2006), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb. Đà Nẵng, Đà Nẵng.
105. Bùi Đình Phong (2009), *Vấn đề con người trong Di chúc của Bác Hồ*, Tạp chí Nghiên cứu con người, (2), tr.12-16.
106. Bùi Đình Phong (2020), *Nghiên cứu Hồ Chí Minh một số công trình tuyển chọn, tập 1 Chính trị-Tư tưởng-Tổ chức*, Nxb. Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.
107. Bùi Đình Phong (2020), *Nghiên cứu Hồ Chí Minh một số công trình tuyển chọn, tập 2 Văn hóa-Đạo Đức-Xã hội*, Nxb. Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.
108. Bùi Đình Phong (2020), *Nghiên cứu Hồ Chí Minh một số công trình tuyển chọn, tập 3 Đổi mới-Hội nhập-Phát triển*, Nxb. Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.

109. Lê Quốc Phong (2019), *Đoàn kết, tập hợp, phát huy nguồn lực của thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận*, Tạp chí Dân vận, số tháng 10 năm 2019.
110. Quốc hội (2020), *Số 57/2020/QH14 ngày 16/6/2020, Luật Thanh niên*.
111. Quốc hội (2023), *Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24/6/2023 về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Hồ Chí Minh*.
112. Lý Việt Quang (chủ biên) (2017), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục với vấn đề đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam hiện nay*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
113. Lê Văn Ri (2011), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác thanh niên*, tại trang <https://xaydungdang.org.vn/tu-tuong-ho-chi-minh/tu-tuong-ho-chi-minh-ve-thanh-nien-va-cong-tac-thanh-nien-4282>, [truy cập ngày 8/11/2024].
114. Indira Rystina và Zhaniya Kussainova (2014), *Comparative Analysis of National Youth Policy in Different Countries*, Tạp chí Procedia - Social and Behavioral Sciences, số 140, tr.654-658.
115. Trương Tấn Sang (2008), *Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Tạp chí Cộng sản, (8), tr.15-20.
116. Nguyễn Thái Sơn (2008), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên*, Tạp chí Khoa học Xã hội Việt Nam, số 3, tr.81-86.
117. Huỳnh Văn Sơn (2009), *Thực trạng lựa chọn các giá trị đạo đức nhân văn trong lối sống của sinh viên thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*, Tạp chí Tâm lý học, (5), tr.7-12.
118. Tạp chí Cộng sản, Trường Đại học Kinh tế - Luật, Viện nghiên cứu phát triển (2023), *“Bàn giải pháp phát triển Thành phố Hồ Chí Minh theo tinh thần Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 98/2023/QH15 của Quốc hội”*.
119. Mạch Quang Thắng (2014), *Hồ Chí Minh, con người của sự sống*, Nxb. Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.

120. Lâm Quốc Tuấn, Phạm Tất Thắng (2011), *Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác thanh niên trong giai đoạn hiện nay*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
121. Phạm Văn Thanh (2002), *Công tác giáo dục thanh niên hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh*, Tạp chí Lý luận chính trị.
122. Đặng Quang Thành (2005), *Xây dựng lối sống có văn hóa của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh trong công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa*, Luận án tiến sĩ triết học.
123. Song Thành (2005), *Hồ Chí Minh - Nhà tư tưởng lỗi lạc*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.
124. Song Thành (2018), *Nguyễn Ái Quốc ở Quảng Châu (1924-1927)*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
125. Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2017), *Khảo sát xã hội nhận diện xu hướng lựa chọn giá trị của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh*, Nxb. Trẻ, Hà Nội.
126. Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2017), *Báo cáo chuyên đề, đề án, chương trình, tham luận tại Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ X, nhiệm kỳ 2017-2022*.
127. Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (2021), *Báo cáo đề tài khảo sát xã hội “Những nhân tố tác động đến sự tham gia tổ chức Đoàn – Hội của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay”*.
128. Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh (2025), *Báo cáo chính trị Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030*.
129. Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh (2023), *Báo cáo số 467-BC/TU ngày 30/6/2023, tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 25 tháng 7 năm 2008 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X và Chương trình hành động số 42-CTr/TU ngày 20 tháng 10 năm 2008 của Thành ủy về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*.

130. Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2025), Kỷ yếu Hội thảo khoa học “*Thành phố Hồ Chí Minh – Thành tựu 50 năm xây dựng, bảo vệ và phát triển*”.
131. Trần Phúc Thành (2023): Công tác vận động, đoàn kết và tập hợp thanh niên, sinh viên hiện nay theo Tư tưởng Hồ Chí Minh, *Tạp chí Thiết bị giáo dục*, tập 1, số 282, tr. 119-121.
132. Nguyễn Thị Bích Thúy (2015), *Phong trào “Ba sẵn sàng” - bài học kinh nghiệm cho công tác vận động thanh niên hiện nay*, tại trang <https://tapchiconsan.org.vn/thong-tin-ly-luan/-/2018/32587/phong-trao-%E2%80%9Cba-san-sang%E2%80%9D---bai-hoc-kinh-nghiem-cho-cong-tac-van-dong-thanh-nien-hien-nay.aspx>, [truy cập ngày 10/2/2024].
133. Nguyễn Đan Thụy (2021), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau” với việc giáo dục thanh niên Việt Nam hiện nay*, Luận án tiến sĩ Chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Đại học quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.
134. Lê Thị Linh Trang (2013), *Nghiên cứu hành vi văn minh đô thị của thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh*, Luận án tiến sĩ Tâm lý học, Học viện Khoa học Xã hội - Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Hà Nội.
135. Nguyễn Thị Mỹ Trang (2002), *Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, *Tạp chí Xây dựng Đảng* (3), tr.5-9.
136. Nguyễn Phú Trọng (2013), *Công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng*, *Tạp Chí Cộng sản* 2013, (1), tr.6 -11.
137. Nguyễn Minh Tuấn (2012), *Tiếp tục đổi mới đồng bộ công tác cán bộ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
138. Nguyễn Minh Tuấn, Trần Khắc Việt (Đồng chủ biên) (2018), *350 thuật ngữ Xây dựng Đảng*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.
139. Nguyễn Minh Tuấn (2019), *Đổi mới công tác thanh niên của Đảng trong tình hình mới*, *Tạp chí Lý luận và Truyền thông*, (3), tr.9-12.

140. Hoàng Tùng (1968), *Vấn đề rèn luyện tư tưởng của thanh niên*, Nxb. Thanh niên.
141. Văn Tùng (1995), *Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
142. Văn Tùng (1998), *Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
143. Văn Tùng (2002), *Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động thanh niên*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
144. Văn Tùng (2002), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về phương pháp công tác thanh thiếu nhi*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
145. Văn Tùng (2006), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và công tác thanh niên*, Nxb. Thanh niên.
146. Văn Tùng (2008), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về tổ chức và giáo dục thanh niên*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
147. Phạm Hồng Tung (2011), *Thanh niên và lối sống của thanh niên Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
148. Nguyễn Thị Lương Uyên (2015), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giải phóng con người*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Đại học quốc gia Hà Nội.
149. Karen Valentin (2007): “Mass mobilization and the struggle over the youth: The role of Ho Chi Minh Communist Youth Union in urban Vietnam”, *Young Nordic Journal of Youth Research*, Vol 15 (3), p. 299–315.
150. Erica J. Van Steenis, Brian Lightfoot, Ashley Boat và Miray D. Seward (2025): How Young People Mobilize Social Capital Within Youth-Serving Organizations, *Journal of Youth Development*, Volume 20, Issue 3, Fall 2025, p. 76-92.
151. Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng (2007), *Hồ Chí Minh về giáo dục, bồi dưỡng thanh, thiếu niên và nhi đồng*, Nxb. Lao động - Xã hội, Hà Nội.
152. Viện Ngôn ngữ học (2002), *Từ điển Tiếng Việt phổ thông*, Nxb. Thành phố Hồ Chí Minh.

153. Nguyễn Đắc Vinh (2014), *Những vấn đề lý luận và thực tiễn đổi mới công tác thanh vận trong tình hình mới*, Đề tài khoa học cấp bộ Mã số: CT. KXĐT.N 14-01, Viện Nghiên cứu Thanh niên - Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
154. Lê Cao Vinh (2017), *Giáo dục tư tưởng nhân văn Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học ở Việt Nam hiện nay*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
155. Bộ Nội vụ (2015), *Báo cáo Quốc gia về thanh niên Việt Nam năm 2015*, Hà Nội.
156. Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2021), *Định hướng phát triển Thành phố Hồ Chí Minh thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045*, Kỷ yếu hội thảo khoa học do UBND Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức tháng 4 năm 2021.
157. Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2024), *Văn kiện Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số TPHCM lần thứ IV năm 2024*.
158. Nguyễn Như Ý (Chủ biên) (1998), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb. Văn hóa-Thông tin, Hà Nội.

PHỤ LỤC

TỔNG QUAN VỀ ĐIỀU TRA XÃ HỘI HỌC TRONG LUẬN ÁN

1. Mục đích điều tra xã hội học

Hoạt động điều tra xã hội học trong khuôn khổ luận án nhằm: Một là, đánh giá mức độ nhận thức và cách thức tổ chức thực hiện công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở các quận, huyện, thành phố thuộc Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn từ năm 2008 đến năm 2025. Hai là, làm rõ các thành tựu và hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Ba là, đánh giá tính khả thi và hiệu quả của một số giải pháp vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

2. Đối tượng và phạm vi điều tra xã hội học

Khảo sát xã hội học được tiến hành trên hai nhóm đối tượng.

Một là, Thanh niên: được lựa chọn ngẫu nhiên tại 6/22 quận, huyện, thành phố của Thành phố Hồ Chí Minh. Việc lựa chọn Quận 1, Quận 6, Quận Gò Vấp, Thành phố Thủ Đức, Huyện Bình Chánh và Huyện Củ Chi nhằm bảo đảm tính đại diện cho các nhóm thanh niên khác nhau. Các quận trung tâm (Quận 1, Quận 6) phản ánh lối sống thanh niên đô thị hiện đại, chịu tác động mạnh của kinh tế thị trường và hội nhập. Quận Gò Vấp và Thành phố Thủ Đức là nơi tập trung đông sinh viên, trí thức trẻ, gắn liền với học tập, nghiên cứu và khởi nghiệp. Bình Chánh và Củ Chi đại diện cho thanh niên nông thôn, công nhân, lao động nhập cư, gắn với những vấn đề về việc làm, kỹ năng và gìn giữ bản sắc văn hóa. Sự kết hợp này giúp so sánh, đối chiếu, qua đó làm rõ hơn công tác vận động thanh niên theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong những điều kiện, đặc thù khác nhau.

Tổng số phiếu điều tra xã hội học là **1.050**, phân bổ như sau:

Quận 1: 43 phiếu

Quận 6: 70 phiếu

Quận Gò Vấp: 205 phiếu

Thành phố Thủ Đức: 367 phiếu

Huyện Bình Chánh: 226 phiếu

Huyện Củ Chi: 139 phiếu

Hai là, cán bộ, đảng viên được chọn theo phương pháp ngẫu nhiên với tổng số **298** người.

3. Thời gian điều tra xã hội học

Từ tháng 6 năm 2024 đến tháng 5 năm 2025.

4. Nội dung điều tra xã hội học

Nội dung điều tra xã hội học bám sát khung lý thuyết tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động thanh niên: mục đích, nội dung, lực lượng, phương pháp công tác vận động thanh niên; khảo sát những nhân tố tác động đến công tác vận động thanh niên; tính hiệu quả của các giải pháp vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

5. Phương pháp điều tra xã hội học

Điều tra bằng bảng hỏi (questionnaire). Bảng hỏi được thiết kế theo hai nhóm đối tượng. Đối với thanh niên, bảng hỏi gồm 16 câu hỏi với hình thức kết hợp giữa câu đóng và câu mở. Đối với cán bộ, đảng viên, bảng hỏi gồm 17 câu hỏi, cũng được xây dựng trên cơ sở phối hợp cả câu đóng và câu mở nhằm bảo đảm tính toàn diện trong thu thập dữ liệu.

6. Xử lý và phân tích dữ liệu

Toàn bộ dữ liệu thu thập được xử lý bằng phần mềm SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) – công cụ thống kê chuyên dụng, được ứng dụng rộng rãi trong nghiên cứu khoa học xã hội.

☐ 1. Ti vi, đài, báo	5. ☐ Bạn bè, đồng nghiệp
☐ 2. Mạng xã hội	6. ☐ Đọc sách
☐ 3. Nhà trường, cơ quan	7. ☐ Các chương trình của Đoàn
☐ 4. Khu dân cư	8. Khác (ghi cụ thể).....

Câu 4. Theo Anh (Chị) Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức những cuộc vận động nào cho thanh niên? (Tùy chọn số lượng phương án)

Các cuộc vận động	Phương án chọn
1. Vận động thanh niên xung kích thực hiện nhiệm vụ chính trị	☐
2. Vận động thanh niên xung kích thực hiện xây dựng, phát triển kinh tế	☐
3. Vận động thanh niên xung kích tham gia xây dựng, phát triển văn hóa – xã hội	☐
4. Vận động thanh niên học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh	☐
5. Vận động thanh niên tham gia xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên	☐
6. Vận động thanh niên tình nguyện xây dựng văn minh đô thị	☐
7. Vận động thanh niên tình nguyện xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn kiểu mẫu	☐
8. Vận động thanh niên tình nguyện bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh	☐
9. Vận động thanh niên tình nguyện vì an sinh xã hội, vì cuộc sống cộng đồng	☐
10. Khác:	

Câu 5. Sự tham gia của Anh (Chị) đến các phong trào/chương trình mà Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh đang thực hiện như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Phong trào/chương trình	Đã tham gia	Dự định tham gia	Không tham gia	Không biết
1. Phong trào “Tuổi trẻ xung kích xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”	☐	☐	☐	☐
2. Phong trào “Thanh niên tình nguyện”	☐	☐	☐	☐
3. Phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo”	☐	☐	☐	☐
4. Chương trình hành động hành cùng thanh niên học tập	☐	☐	☐	☐
5. Chương trình đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp	☐	☐	☐	☐
6. Chương trình đồng hành cùng thanh niên phát triển kỹ năng thực hành xã hội, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần	☐	☐	☐	☐

Câu 6. Theo Anh (Chị) sự quan tâm của hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ, đảng viên ở địa phương đối với công tác vận động thanh niên như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Sự tham gia của tổ chức và cá nhân	Mức độ đánh giá				
	Rất quan tâm (1)	Quan tâm (2)	Bình thường (3)	Không quan tâm (4)	Không rõ (5)
1. Tổ chức đảng	☐	☐	☐	☐	☐
2. Chính quyền	☐	☐	☐	☐	☐
3. Mặt trận Tổ quốc	☐	☐	☐	☐	☐
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	☐	☐	☐	☐	☐
5. Cán bộ, đảng viên	☐	☐	☐	☐	☐

Câu 7. Anh (Chị) vui lòng cho biết công tác vận động thanh niên ở địa phương đang được thực hiện bằng những hình thức nào? *Tùy chọn số lượng phương án*)

Kênh thông tin	Phương án chọn
1. Tổ chức hội nghị quán triệt	☐
2. Thông qua đội ngũ cán bộ, đảng viên trực tiếp đến nhà để vận động	☐
3. Báo, đài	☐
4. Tờ rơi, pano, áp phích	☐
5. Mạng xã hội	☐
6. Thông qua người thân, hàng xóm	☐
7. Hình thức khác:	
.....	

Câu 8. Đánh giá của Anh (Chị) về hiệu quả của công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

[illegible]

3. Vận động thanh niên qua việc tuyên truyền, giáo dục	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Phương pháp vận động thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ý kiến khác:						

Câu 9. Anh (Chị) đánh giá như thế nào về đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Nội dung	Phương án trả lời					
	Rất tốt	Tốt	Khá Tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1. Khả năng nắm vững và vận dụng kiến thức vào thực tiễn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Bản lĩnh chính trị	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Phẩm chất đạo đức, gương mẫu đi đầu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Gần gũi, gắn bó với thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Kỹ năng tuyên truyền, vận động	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Khả năng tập hợp thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Phát huy dân chủ trong thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Câu 10. Anh (Chị) hãy cho biết, những thành tựu chủ yếu của công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là gì? (Tùy chọn số lượng phương án)

Thành tựu	Phương án chọn
1. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn quán triệt sâu sắc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	☐
2. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	☐
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	☐
4. Việc tuyên truyền, giáo dục thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được quan tâm, đầu tư đổi mới cả về nội dung và phương thức thực hiện	☐
5. Thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	☐
6. Phương pháp vận động thanh niên phong phú, đa dạng, phù hợp với từng đối tượng	☐

7. Ý kiến khác:.....
.....

Câu 11. Anh (Chị) hãy cho biết, những nguyên nhân của thành tựu trong công tác vận động thanh niên ở thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nguyên nhân của thành tựu	Phương án chọn
1. Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các đoàn thể chính trị xã hội khác	☐
2. Công tác tuyên truyền, giáo dục chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước cho thanh niên được đa dạng về hình thức, hướng mạnh về cơ sở. Tuyên truyền có trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn phương pháp gần gũi, thiết thực	☐
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự điều hành, quản lý của chính quyền, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên	☐
4. Đa số thanh niên thành phố ý thức được vị trí, vai trò, quyền và nghĩa vụ của mình đối với đất nước và Thành phố nên yên tâm học tập, lao động sản xuất	☐
5. Đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên gắn bó với địa phương, nắm chắc địa bàn và phần lớn trưởng thành từ phong trào Đoàn, Hội nên hiểu tâm tư, nguyện vọng của thanh niên	☐
6. Ý kiến khác:	

Câu 12. Theo Anh (Chị), những hạn chế của công tác vận động thanh niên ở thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là gì? (Tùy chọn số lượng phương án)

Hạn chế	Phương án chọn
1. Việc tuyên truyền, giáo dục, tổ chức các hoạt động và phong trào hành động cách mạng còn chưa phù hợp, thiết thực nên chưa thu hút được đông đảo thanh niên tham gia	☐
2. Công tác vận động thanh niên ở một số khu vực, đối tượng đặc thù chưa đạt hiệu quả cao	☐
3. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt	☐
4. Công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát đối với công tác vận động thanh niên chưa được thường xuyên	☐
5. Ý kiến khác:	

Câu 13. Theo Anh (chị) nguyên nhân của những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là gì? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nguyên nhân của hạn chế	Phương án chọn
1. Do nắm bắt tâm tư nguyện vọng và tình hình thanh niên còn thiếu giải pháp thường xuyên và kịp thời	☐
2. Do cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội thiếu quan tâm đến công tác vận động thanh niên	☐
3. Do công tác giáo dục vẫn chưa theo kịp với những diễn biến mới trong thanh niên	☐
4. Do kiến thức và kinh nghiệm của một bộ phận cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn hạn chế	☐
5. Nguyên nhân khác:	

Câu 14. Theo Anh (Chị) có những nhân tố nào tác động đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nhân tố tác động	Phương án chọn
1. Những tác động của tình hình thế giới và khu vực	☐
2. Thành tựu phát triển đất nước sau gần 40 năm đổi mới	☐
3. Tác động của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa	☐
4. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên	☐
5. Tác động của công cuộc phòng chống tham nhũng, tiêu cực trong Đảng và hệ thống chính trị	☐
6. Sự chống phá của các thế lực thù địch	☐
7. Tình hình Thành phố Hồ Chí Minh	☐
8. Ý kiến khác:	

Câu 15. Theo Anh (Chị), để nâng cao chất lượng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay cần thực hiện các giải pháp nào? (Tùy chọn số lượng phương án)

Giải pháp	Phương án chọn
1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền đối với công tác vận động thanh niên	☐
2. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, ý thức trách nhiệm để hình thành thế hệ công dân vừa hồng, vừa chuyên	☐
3. Tạo điều kiện, hỗ trợ giải quyết việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống cho thanh niên, đồng thời phải có chính sách thu hút và sử dụng tài năng trẻ trên các lĩnh vực	☐

4. Bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên	☐
5. Tăng cường lãnh đạo, kiểm tra, giám sát, tổng kết kinh nghiệm trong công tác vận động thanh niên	☐
6. Xây dựng Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh thực sự là trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên, đội dự bị tin cậy của Đảng, chú trọng công tác phát triển đảng viên trong thanh niên	☐
7. Ý kiến khác:	

Câu 16. Anh (chị) vui lòng cho biết một số thông tin về bản thân

16.1. Độ tuổi của Anh (Chị):

- Từ 16 – 18 tuổi ☐ - Từ 19 – 22 tuổi ☐ - Từ 23 – 25 tuổi ☐
 - Từ 26 – 30 tuổi ☐

16.2. Học vấn, đào tạo:

- Trung học phổ thông ☐ - Trung cấp ☐ - Cao Đẳng ☐ - Đại học ☐
 - Sau đại học ☐ - Khác ☐

16.3. Khu vực sinh sống:

- Thành phố, thị xã, thị trấn ☐ - Nông thôn ☐ - Khác ☐

Xin trân trọng cảm ơn Anh (Chị) đã cộng tác!

PHIẾU ĐIỀU TRA XÃ HỘI HỌC

(Phiếu dành cho cán bộ, đảng viên)

Đồng chí thân mến!

Để làm rõ những vấn đề lý luận, thực tiễn và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng thực hiện công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh, chúng tôi xin ý kiến của đồng chí về một số nội dung dưới đây với các câu hỏi đã cho các ý trả lời, nếu đồng ý với phương án nào đồng chí vui lòng đánh dấu X vào ô vuông (☐) bên cạnh ý kiến trả lời; với loại câu hỏi khác đồng chí trả lời theo nội dung câu hỏi. Thông tin đồng chí cung cấp nhằm phục vụ cho mục đích nghiên cứu khoa học. Đồng chí không viết hoặc ký tên vào phiếu.

Trân trọng cảm ơn sự cộng tác của đồng chí!

Câu 1. Đồng chí vui lòng cho biết những thông tin chung dưới đây:

- Giới tính	Nam ☐		Nữ ☐	
- Độ tuổi	Dưới 30 ☐	Từ 30 - 40 ☐	Từ 41 - 50 ☐	Trên 50 ☐
- Dân tộc	Kinh ☐	Hoa ☐	Khmer ☐	Dân tộc khác ☐
- Trình độ học vấn	Trung học phổ thông ☐	Trung cấp ☐	Cao đẳng/ đại học ☐	Trên đại học ☐ Khác ☐
- Trình độ Lý luận chính trị	Sơ cấp ☐	Trung cấp ☐	Cao cấp ☐	Khác ☐
- Lĩnh vực công tác	Tổ chức đảng ☐	Chính quyền ☐	MTTQ và các đoàn thể nhân dân ☐	Khác ☐

Câu 2. Đồng chí công tác ở:

- Cấp thành ☐	- Cấp quận/huyện/thành phố ☐
- Xã/phường/thị trấn ☐	- Khác ☐

Câu 3. Đồng chí đánh giá như thế nào về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Chọn một phương án)

- Rất quan trọng ☐	- Quan trọng ☐	- Khá quan trọng ☐
- Bình thường ☐	- Không quan trọng ☐	- Không rõ ☐

Câu 4. Đánh giá của đồng chí về sự quan tâm của cán bộ, đảng viên nơi đồng chí công tác đến công tác vận động thanh niên ở địa phương hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

- Rất quan tâm ☐	- Quan tâm ☐	- Khá quan tâm ☐
- Bình thường ☐	- Không quan tâm ☐	- Không rõ ☐

Câu 5. Đánh giá của đồng chí về thái độ của thanh niên đối với đối với phong trào thanh niên ở địa phương như thế nào? (Chọn một phương án)

- Rất quan tâm ☐	- Quan tâm ☐	- Bình thường ☐
- Không quan tâm ☐	- Có biểu hiện trông chờ, ỷ lại ☐	- Không rõ ☐

Câu 6. Đánh giá của đồng chí về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể trong công tác vận động thanh niên ở địa phương hiện nay như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Các chủ thể	Tính chất, mức độ					
	Rất tốt	Tốt	Khá Tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1. Tổ chức đảng	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Chính quyền	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Mặt trận Tổ quốc	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Các tổ chức chính trị - xã hội	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Cán bộ, đảng viên	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Câu 7. Đánh giá của đồng chí về sự quan tâm của các chủ thể trong công tác vận động thanh niên ở địa phương hiện nay như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Nội dung đánh giá	Tính chất, mức độ					
	Rất tốt	Tốt	Khá Tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1. Tổ chức đảng	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Chính quyền	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Mặt trận Tổ quốc	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Các tổ chức chính trị - xã hội	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Cán bộ, đảng viên	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Câu 8. Xin đồng chí cho biết công tác vận động thanh niên ở địa phương thường được thực hiện bằng những kênh thông tin nào?

Kênh thông tin	Phương án chọn
1. Tổ chức hội nghị quán triệt	☐
2. Thông qua đội ngũ cán bộ, đảng viên trực tiếp đến nhà	☐
3. Báo, đài	☐
4. Tờ rơi, pano, áp phích	☐
5. Internet, mạng xã hội...	☐
6. Thông qua những mô hình “dân vận khéo”	☐
7. Thông qua người thân, hàng xóm	☐
8. Kênh khác (Xin ghi rõ):.....	

Câu 9. Đánh giá của đồng chí về hiệu quả của công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Nội dung đánh giá	Tính chất, mức độ					
	Rất tốt (1)	Tốt (2)	Khá Tốt (3)	Bình thường (4)	Chưa tốt (5)	Khó đánh giá (6)
1. Vận động thanh niên quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Vận thanh niên qua việc tuyên truyền, giáo dục	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Phương pháp vận động thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ý kiến khác:						

Câu 10. Đồng chí hãy cho biết, những thành tựu chủ yếu của công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Tùy chọn số lượng phương án)

Thành tựu	Phương án chọn
1. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	☐
2. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	☐
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào các tổ chức, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	☐
4. Việc tuyên truyền, giáo dục thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được quan tâm, đầu tư đổi mới cả về nội dung và phương thức thực hiện	☐
5. Thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	☐
6. Phương pháp vận động thanh niên phong phú, đa dạng, phù hợp với từng đối tượng	☐
7. Ý kiến khác:	

Câu 11. Đồng chí hãy cho biết, những nguyên nhân của thành tựu trong công tác vận động thanh niên ở thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nguyên nhân của thành tựu	Phương án chọn
1. Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các đoàn thể chính trị xã hội khác	☐
2. Công tác tuyên truyền, giáo dục chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước cho thanh niên được đa dạng về hình thức, hướng mạnh về cơ sở. Tuyên truyền có trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn phương pháp gần gũi, thiết thực	☐
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự điều hành, quản lý của chính quyền, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên	☐
4. Đa số thanh niên thành phố ý thức được vị trí, vai trò, quyền và nghĩa vụ của mình đối với đất nước và Thành phố nên yên tâm học tập, lao động sản xuất	☐
5. Đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên gắn bó với địa phương, nắm chắc địa bàn và phần lớn trưởng thành từ phong trào Đoàn, Hội nên hiểu tâm tư, nguyện vọng của thanh niên	☐
6. Ý kiến khác:	

Câu 12. Theo đồng chí, những hạn chế của công tác vận động thanh niên ở thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là gì? (Tùy chọn số lượng phương án)

Hạn chế	Phương án chọn
1. Việc tuyên truyền, giáo dục, tổ chức các hoạt động và phong trào hành động cách mạng còn chưa phù hợp, thiết thực nên chưa thu hút được đông đảo thanh niên tham gia	☐
2. Công tác vận động thanh niên ở một số khu vực, đối tượng đặc thù chưa đạt hiệu quả cao	☐
3. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt	☐
4. Công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát đối với công tác vận động thanh niên chưa được thường xuyên	☐
5. Ý kiến khác:	

Câu 13. Đánh giá của đồng chí về trình độ, phẩm chất của đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay như thế nào? (Mỗi nội dung chọn một phương án)

Nội dung đánh giá	Mức độ đánh giá					
	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1. Khả năng nắm vững và vận dụng kiến thức vào thực tiễn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Bản lĩnh chính trị	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Phẩm chất đạo đức, gương mẫu đi đầu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Gần gũi, gắn bó với thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Kỹ năng tuyên truyền, vận động	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Khả năng tập hợp thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Phát huy dân chủ trong thanh niên	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Câu 14. Theo đồng chí, nguyên nhân của những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện là gì? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nguyên nhân của hạn chế	Phương án chọn
1. Do nắm bắt tâm tư nguyện vọng và tình hình thanh niên còn thiếu giải pháp thường xuyên và kịp thời	☐
2. Do cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội thiếu quan tâm đến công tác vận động thanh niên	☐
3. Do công tác giáo dục vẫn chưa theo kịp với những diễn biến mới trong thanh niên	☐
4. Do kiến thức và kinh nghiệm của một bộ phận cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn hạn chế	☐
5. Nguyên nhân khác:	

Câu 15. Theo đồng chí có những nhân tố nào tác động đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay? (Tùy chọn số lượng phương án)

Nhân tố tác động	Phương án chọn
1. Những tác động của tình hình thế giới và khu vực	☐
2. Thành tựu phát triển đất nước sau gần 40 năm đổi mới	☐
3. Tác động của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa	☐
4. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên	☐
5. Tác động của công cuộc phòng chống tham nhũng, tiêu cực trong Đảng và hệ thống chính trị	☐

6. Sự chống phá của các thế lực thù địch	☐
7. Tình hình Thành phố Hồ Chí Minh	☐
8. Ý kiến khác.....	
.....	

Câu 16. Theo đồng chí, để nâng cao chất lượng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay cần thực hiện các giải pháp nào?
(Tùy chọn số lượng phương án)

Nội dung giải pháp	Phương án chọn
1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền đối với công tác vận động thanh niên	☐
2. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, ý thức trách nhiệm để hình thành thế hệ công dân vừa hồng, vừa chuyên	☐
3. Tạo điều kiện, hỗ trợ giải quyết việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống cho thanh niên, đồng thời phải có chính sách thu hút và sử dụng tài năng trẻ trên các lĩnh vực	☐
4. Bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên	☐
5. Tăng cường lãnh đạo, kiểm tra, giám sát, tổng kết kinh nghiệm trong công tác vận động thanh niên	☐
6. Xây dựng TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh thực sự là trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên, đội dự bị tin cậy của Đảng, chú trọng công tác phát triển đảng viên trong thanh niên	☐
7. Ý kiến khác.....	
.....	

Câu 17. Đồng chí vui lòng cho biết một số thông tin về bản thân:

17.1. Vị trí việc làm:

- Lãnh đạo, quản lý ☐
- Chuyên viên, công chức, viên chức ☐
- Trợ lý, nhân viên ☐
- Khác ☐

17.2. Số năm công tác:

- Từ 10 năm trở xuống ☐
- Từ 11 - 15 năm ☐
- Từ 16 - 20 năm ☐
- Từ 21 - 25 năm ☐
- Trên 25 năm ☐

17.3. Địa bàn công tác:

- Thành phố, thị xã, thị trấn ☐
- Nông thôn ☐
- Khác ☐

Xin trân trọng cảm ơn đồng chí đã cộng tác!

PHỤ LỤC 2
THỐNG KÊ PHIẾU ĐIỀU TRA XÃ HỘI HỌC
 (Phiếu dành cho thanh niên)

Tổng số phiếu hợp lệ là 1050. Dưới đây là tổng hợp các ý kiến trả lời theo mẫu phiếu.

Bảng 1. thông tin chung về đối tượng khảo sát:

Giới tính

	Không chọn	Nam	Nữ	Tổng số
Tần suất chọn	26	412	612	1050
Tỷ lệ %	2,5	39,2	58,3	100

Dân tộc

	Không chọn	Kinh	Hoa	Khmer	Dân tộc khác	Tổng số
Tần suất chọn	20	764	126	102	38	1050
Tỷ lệ %	1,9	72,8	12,0	9,7	3,6	100,0

Cơ cấu thành phần thanh niên được khảo sát

	Tần suất chọn	Tỷ lệ %
• Không chọn	20	1,9
• Thanh niên công nhân	96	9,1
• Thanh niên nông dân	56	5,3
• Thanh niên cán bộ, công chức, viên chức	78	7,4
• Thanh niên học sinh, sinh viên	524	49,9
• Thanh niên lực lượng vũ trang	26	2,5
• Thanh niên văn nghệ sĩ trẻ, trí thức trẻ, doanh nhân trẻ	112	10,7
• Thanh niên địa bàn dân cư	54	5,1
• Thanh niên dân tộc ít người, thanh niên tín đồ tôn giáo	44	4,2
• Thanh niên tại các khu cao ốc văn phòng, lao động trẻ tại các doanh nghiệp ngoài nhà nước	40	3,8
Tổng số	1050	100

Bảng 2. Đánh giá về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

	Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Không tốt	Không rõ	Tổng số
Tần suất chọn	6	182	422	194	192	10	44	1050
Tỷ lệ %	0,6	17,3	40,2	18,5	18,3	1	4,2	100

Bảng 3. Các kênh tiếp nhận thông tin về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Tivi, đài, báo	Tần suất chọn	538	512	1050
	Tỷ lệ %	51,2	48,8	100
2. Mạng xã hội	Tần suất chọn	250	800	1050
	Tỷ lệ %	23,8	76,2	100
3. Nhà trường, cơ quan	Tần suất chọn	448	602	1050
	Tỷ lệ %	42,7	57,3	100
4. Khu dân cư	Tần suất chọn	866	184	1050
	Tỷ lệ %	82,5	17,5	100
5. Bạn bè, đồng nghiệp	Tần suất chọn	638	412	1050
	Tỷ lệ %	60,8	39,2	100
6. Đọc sách	Tần suất chọn	946	104	1050
	Tỷ lệ %	90,1	9,9	100
7. Các chương trình của Đoàn	Tần suất chọn	640	410	1050
	Tỷ lệ %	61	39	100

Bảng 4. Các cuộc vận động do Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức dành cho thanh niên

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Vận động thanh niên xung kích thực hiện nhiệm vụ chính trị	Tần suất chọn	804	246	1050
	Tỷ lệ %	76,6	23,4	100
2. Vận động thanh niên xung kích thực hiện xây dựng, phát triển kinh tế	Tần suất chọn	712	338	1050
	Tỷ lệ %	67,8	32,2	100
3. Vận động thanh niên xung kích tham gia xây dựng, phát triển văn hóa - xã hội	Tần suất chọn	478	572	1050
	Tỷ lệ %	45,5	54,5	100
4. Vận động thanh niên học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	316	734	1050
	Tỷ lệ %	30,1	69,9	100
5. Vận động thanh niên tham gia xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên	Tần suất chọn	568	482	1050
	Tỷ lệ %	54,1	45,9	100

6. Vận động thanh niên tình nguyện xây dựng văn minh đô thị	Tần suất chọn	676	374	1050
	Tỷ lệ %	64,4	35,6	100
7. Vận động thanh niên tình nguyện xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn kiểu mẫu	Tần suất chọn	772	278	1050
	Tỷ lệ %	73,5	26,5	100
8. Vận động thanh niên tình nguyện bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh	Tần suất chọn	438	612	1050
	Tỷ lệ %	41,7	58,3	100
9. Vận động thanh niên tình nguyện vì an sinh xã hội, vì cuộc sống cộng đồng	Tần suất chọn	636	414	1050
	Tỷ lệ %	60,6	39,4	100

Bảng 5. Mức độ tham gia của thanh niên vào các phong trào và chương trình do Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh triển khai

		Không chọn	Đã tham gia	Dự định tham gia	Không tham gia	Không biết	Tổng số
1. Phong trào “Tuổi trẻ xung kích xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”	Tần suất chọn	44	214	420	250	122	1050
	Tỷ lệ %	4,2	20,4	40	23,8	11,6	100
2. Phong trào “Thanh niên tình nguyện”	Tần suất chọn	26	472	332	164	56	1050
	Tỷ lệ %	2,5	45	31,6	15,6	5,3	100
3. Phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo”	Tần suất chọn	52	200	358	298	142	1050
	Tỷ lệ %	5	19	34,1	28,4	13,5	100
4. Chương trình hành động cùng thanh niên học tập	Tần suất chọn	66	116	294	27,6	298	1050
	Tỷ lệ %	6,3	11	28	26,3	28,4	100
5. Chương trình đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp	Tần suất chọn	58	166	412	248	166	1050
	Tỷ lệ %	5,5	15,8	39,2	23,6	15,8	100
6. Chương trình hành động cùng	Tần suất chọn	54	184	416	230	166	1050

thanh niên phát triển kỹ năng thực hành xã hội, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần	Tỷ lệ %	5,1	17,5	39,6	21,9	15,8	100
---	---------	-----	------	------	------	------	-----

Bảng 6. Đánh giá của thanh niên về mức độ quan tâm của hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ, đảng viên ở địa phương đối với công tác vận động thanh niên

		Không chọn	Rất quan tâm	Quan tâm	Bình thường	Không quan tâm	Không rõ	Tổng số
1. Tổ chức đảng	Tần suất chọn	14	258	468	264	16	30	1050
	Tỷ lệ %	1,3	24,6	44,6	25,1	1,5	2,9	100
2. Chính quyền	Tần suất chọn	16	246	448	292	20	28	1050
	Tỷ lệ %	1,5	23,4	42,7	27,8	1,9	2,7	100
3. Mặt trận Tổ quốc	Tần suất chọn	10	350	396	238	30	26	1050
	Tỷ lệ %	1	33,3	37,7	22,7	2,9	2,5	100
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	8	320	414	256	26	26	1050
	Tỷ lệ %	0,8	30,5	39,4	24,4	2,5	2,5	100
5. Cán bộ, đảng viên	Tần suất chọn	14	204	394	366	42	30	1050
	Tỷ lệ %	1,3	19,4	37,5	34,9	4	2,9	100

Bảng 7. Các hình thức được sử dụng trong công tác vận động thanh niên tại địa phương hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Tổ chức hội nghị quán triệt	Tần suất chọn	780	270	1050
	Tỷ lệ %	74,3	25,7	100
2. Thông qua đội ngũ cán bộ, đảng viên trực tiếp đến nhà vận động	Tần suất chọn	442	608	1050
	Tỷ lệ %	42,1	57,9	100
3. Báo, đài	Tần suất chọn	484	566	1050
	Tỷ lệ %	46,1	53,9	100
4. Tờ rơi, pano, áp phích	Tần suất chọn	744	306	1050
	Tỷ lệ %	70,9	29,1	100

5. Mạng xã hội	Tần suất chọn	316	734	1050
	Tỷ lệ %	30,1	69,9	100
6. Thông qua người thân, hàng xóm	Tần suất chọn	754	296	1050
	Tỷ lệ %	71,8	28,2	100

Bảng 8. Đánh giá của thanh niên về hiệu quả công tác vận động ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá	Tổng số
1. Vận động thanh niên quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển Thành phố	Tần suất chọn	12	212	376	236	180	12	22	1050
	Tỷ lệ %	1,1	20,2	35,8	22,5	17,1	1,1	2,1	100
2. Vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	12	232	342	234	200	10	20	1050
	Tỷ lệ %	1,1	22,1	32,6	22,3	19	1	1,9	100
3. Vận động thanh niên qua việc tuyên truyền, giáo dục	Tần suất chọn	12	294	340	208	160	24	12	1050
	Tỷ lệ %	1,1	28	32,4	19,8	15,2	2,3	1,1	100

4. Bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	Tần suất chọn	16	218	332	266	172	30	16	1050
	Tỷ lệ %	1,5	20,8	31,6	25,3	16,4	2,9	1,5	100
5. Phương pháp vận động thanh niên	Tần suất chọn	38	186	300	226	222	44	34	1050
	Tỷ lệ %	3,6	17,7	28,6	21,5	21,1	4,2	3,2	100

Bảng 9. Đánh giá của thanh niên về đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá	Tổng số
1. Khả năng nắm vững và vận dụng kiến thức vào thực tiễn	Tần suất chọn	8	172	374	224	236	18	18	1050
	Tỷ lệ %	0,8	16,4	35,6	21,3	22,5	1,7	1,7	100
2. Bản lĩnh chính trị	Tần suất chọn	10	174	340	268	214	28	16	1050
	Tỷ lệ %	1	16,6	32,4	25,5	20,4	2,7	1,5	100
3. Phẩm chất đạo đức, gương mẫu đi đầu	Tần suất chọn	10	256	322	240	184	20	18	1050
	Tỷ lệ %	1	24,4	30,7	22,9	17,5	1,9	1,7	100
4. Gần gũi, gắn bó với thanh niên	Tần suất chọn	8	228	352	246	168	28	20	1050
	Tỷ lệ %	0,8	21,7	33,5	23,4	16	2,7	1,9	100
5. Kỹ năng tuyên truyền, vận động	Tần suất chọn	10	214	370	206	208	14	28	1050
	Tỷ lệ %	1	20,4	35,2	19,6	19,8	1,3	2,7	100

6. Khả năng tập hợp thanh niên	Tần suất chọn	28	150	382	270	180	26	14	1050
	Tỷ lệ %	2,7	14,3	36,4	25,7	17,1	2,5	1,3	100
7. Phát huy dân chủ trong thanh niên	Tần suất chọn	30	178	374	240	186	20	22	1050
	Tỷ lệ %	2,9	17	35,6	22,9	17,7	1,9	2,1	100

Bảng 10. Đánh giá của thanh niên về những thành tựu chủ yếu trong công tác vận động thanh niên tại Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn quán triệt sâu sắc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	Tần suất chọn	548	502	1050
	Tỷ lệ %	52,2	47,8	100
2. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	Tần suất chọn	482	568	1050
	Tỷ lệ %	45,9	54,1	100
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	454	596	1050
	Tỷ lệ %	43,2	56,8	100
4. Việc tuyên truyền, giáo dục thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được quan tâm, đầu tư đổi mới cả về nội dung và phương thức thực hiện	Tần suất chọn	486	564	1050
	Tỷ lệ %	46,3	53,7	100
5. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh được bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	Tần suất chọn	532	518	1050
	Tỷ lệ %	50,7	49,3	100
6. Phương pháp vận động thanh niên phong phú, đa dạng, phù hợp với từng đối tượng	Tần suất chọn	648	402	1050
	Tỷ lệ %	61,7	38,3	100

Bảng 11. Đánh giá của thanh niên về các nguyên nhân dẫn đến thành tựu trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn nhận được sự quan	Tần suất chọn	334	716	1050

tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên và các đoàn thể chính trị khác	Tỷ lệ %	31,8	68,2	100
2. Công tác tuyên truyền, giáo dục chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước cho thanh niên được đa dạng về hình thức, hướng mạnh về cơ sở. Tuyên truyền có trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn phương pháp gần gũi, thiết thực	Tần suất chọn	326	724	1050
	Tỷ lệ %	31	69	100
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự điều hành, quản lý của chính quyền, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên	Tần suất chọn	726	324	1050
	Tỷ lệ %	69,1	30,9	100
4. Đa số thanh niên thành phố ý thức được vị trí, vai trò, quyền và nghĩa vụ của mình đối với đất nước và Thành phố nên yên tâm học tập, lao động sản xuất	Tần suất chọn	446	604	1050
	Tỷ lệ %	42,5	57,5	100
5. Đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên gắn bó với địa phương, nắm chắc địa bàn và phần lớn trưởng thành từ phong trào Đoàn, Hội nên hiểu tâm tư, nguyện vọng của thanh niên	Tần suất chọn	582	468	1050
	Tỷ lệ %	55,4	44,6	100

Bảng 12. Đánh giá của thanh niên về hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Việc tuyên truyền, giáo dục, tổ chức các hoạt động và phong trào hành động cách mạng còn chưa phù hợp, thiết thực nên chưa thu hút được đông đảo thanh niên tham gia	Tần suất chọn	496	554	1050
	Tỷ lệ %	47,2	52,8	100
2. Công tác vận động thanh niên ở một số khu vực, đối tượng đặc thù chưa đạt hiệu quả cao	Tần suất chọn	382	668	1050
	Tỷ lệ %	36,4	63,6	100
3. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt	Tần suất chọn	570	480	1050
	Tỷ lệ %	54,3	45,7	100
4. Công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát đối với công tác vận động thanh niên chưa được thường xuyên	Tần suất chọn	604	446	1050
	Tỷ lệ %	57,5	42,5	100

Bảng 13. Đánh giá của thanh niên về nguyên nhân của những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Do nắm bắt tâm tư nguyện vọng và tình hình thanh niên còn thiếu giải pháp thường xuyên và kịp thời	Tần suất chọn	370	680	1050
	Tỷ lệ %	35,2	64,8	100
2. Do cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội thiếu quan tâm đến công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	568	482	1050
	Tỷ lệ %	54,1	45,9	100
3. Do công tác giáo dục vẫn chưa theo kịp với những diễn biến mới trong thanh niên	Tần suất chọn	474	576	1050
	Tỷ lệ %	45,1	54,9	100
4. Do kiến thức và kinh nghiệm của một bộ phận cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn hạn chế	Tần suất chọn	648	402	1050
	Tỷ lệ %	61,7	38,3	100

Bảng 14. Đánh giá của thanh niên về các nhân tố tác động đến công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Những tác động của tình hình thế giới và khu vực	Tần suất chọn	620	430	1050
	Tỷ lệ %	59	41	100
2. Thành tựu phát triển đất nước sau gần 40 năm đổi mới	Tần suất chọn	632	418	1050
	Tỷ lệ %	60,2	39,8	100
3. Tác động của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa	Tần suất chọn	568	482	1050
	Tỷ lệ %	54,1	45,9	100
4. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên	Tần suất chọn	462	588	1050
	Tỷ lệ %	44	56	100
5. Tác động của công cuộc phòng chống tham nhũng, tiêu cực trong Đảng và hệ thống chính trị	Tần suất chọn	490	560	1050
	Tỷ lệ %	46,7	53,3	100
6. Sự chống phá của các thế lực thù địch	Tần suất chọn	570	480	1050
	Tỷ lệ %	54,3	45,7	100
7. Tình hình Thành phố Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	738	312	1050
	Tỷ lệ %	70,3	29,7	100

Bảng 15. Đánh giá của thanh niên về các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Có	Tổng số
1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền đối với công tác vận thanh niên	Tần suất chọn	406	644	1050
	Tỷ lệ %	38,7	61,3	100
2. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, ý thức trách nhiệm để hình thành thể hệ công dân vừa hồng, vừa chuyên	Tần suất chọn	378	672	1050
	Tỷ lệ %	36	64	100
3. Tạo điều kiện, hỗ trợ giải quyết việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống cho thanh niên, đồng thời phải có chính sách thu hút và sử dụng tài năng trẻ trên các lĩnh vực	Tần suất chọn	324	726	1050
	Tỷ lệ %	30,9	69,1	100
4. Bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	452	598	1050
	Tỷ lệ %	43	57	100
5. Tăng cường lãnh đạo, kiểm tra, giám sát, tổng kết kinh nghiệm trong công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	536	514	1050
	Tỷ lệ %	51	49	100
6. Xây dựng Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh thực sự là trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên, đội dự bị tin cậy của Đảng, chú trọng công tác phát triển đảng viên thanh niên	Tần suất chọn	584	466	1050
	Tỷ lệ %	55,6	44,4	100

Bảng 16. một số thông tin về đối tượng khảo sát:

Độ tuổi

	Không chọn	Từ 16-18 tuổi	Từ 19-22 tuổi	Từ 23-25 tuổi	Từ 26-30 tuổi	Tổng số
Tần suất chọn	12	136	482	252	168	1050
Tỷ lệ %	1,1	13	45,9	24	16	100

Học vấn, đào tạo

	Không chọn	Trung học phổ thông	Trung cấp	Cao đẳng	Đại học	Sau đại học	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	10	76	32	192	526	188	26	1050
Tỷ lệ %	1	7,2	3	18,3	50,1	17,9	2,5	100

Khu vực sinh sống

	Không chọn	Thành phố, thị xã, thị trấn	Nông thôn	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	16	772	226	36	1050
Tỷ lệ %	1,5	73,5	21,5	3,4	100

THÔNG KÊ PHIẾU ĐIỀU TRA XÃ HỘI HỌC (PHIẾU DÀNH CHO CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN)

Tổng số phiếu hợp lệ là 298. Dưới đây là tổng hợp các ý kiến trả lời theo mẫu phiếu.

Bảng 17. Thông tin chung về cán bộ, đảng viên được khảo sát:
Giới tính

	Không chọn	Nam	Nữ	Tổng số
Tần suất chọn	18	140	140	298
Tỷ lệ %	6	47	47	100

Độ tuổi

	Không chọn	Dưới 30	Từ 30-40	Từ 41-50	Trên 50	Tổng số
Tần suất chọn	8	14	146	120	10	298
Tỷ lệ %	2,7	4,7	49	40,3	3,4	100

Dân tộc

	Không chọn	Kinh	Hoa	Khmer	Dân tộc khác	Tổng số
Tần suất chọn	60	228	4	2	4	298
Tỷ lệ %	20,1	76,5	1,3	0,7	1,3	100

Trình độ học vấn

	Không chọn	Trung học phổ thông	Trung cấp	Cao đẳng, đại học	Trên đại học	Tổng số
Tần suất chọn	2	2	6	172	116	298
Tỷ lệ %	0,7	0,7	2	57,7	38,9	100

Trình độ lý luận chính trị

	Không chọn	Sơ cấp	Trung cấp	Cao cấp	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	10	140	114	8	26	298
Tỷ lệ %	3,4	47	38,3	2,7	8,7	100

Lĩnh vực công tác

	Không chọn	Tổ chức đảng	Chính quyền	MTTQ và các đoàn thể nhân dân	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	22	18	60	26	172	298
Tỷ lệ %	7,4	6	20,1	8,7	57,7	100

Nơi công tác

	Không chọn	Cấp thành	Cấp quận/huyện/thành phố	Xã/phường/thị trấn	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	2	24	142	52	78	298
Tỷ lệ %	0,7	8,1	47,7	17,4	26,2	100

Bảng 18. Đánh giá của các bộ, đảng viên về công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

	Rất quan trọng	Quan trọng	Khá quan trọng	Bình thường	Không rõ	Tổng số
Tần suất chọn	184	92	16	4	2	298
Tỷ lệ %	61,7	30,9	5,4	1,3	0,7	100

Bảng 19. Đánh giá về sự quan tâm của cán bộ, đảng viên nơi công tác đến công tác vận động thanh niên ở địa phương hiện nay

	Rất quan tâm	Quan tâm	Khá quan tâm	Bình thường	Không rõ	Tổng số
Tần suất chọn	82	158	36	18	4	298
Tỷ lệ %	27,5	53	12,1	6	1,3	100

Bảng 20. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về thái độ của thanh niên đối với phong trào thanh niên địa phương

	Không chọn	Rất quan tâm	Quan tâm	Bình thường	Không quan tâm	Có biểu hiện trông chờ, ỷ lại	Không rõ	Tổng số
Tần suất chọn	2	32	146	98	8	8	4	298
Tỷ lệ %	0,7	10,7	49	32,9	2,7	2,7	1,3	100

Bảng 21. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể trong công tác vận động thanh niên ở địa phương

1. Tổ chức đảng		Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Tổng số
	Tần suất chọn	2	74	142	68	12	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	24,8	47,7	22,8	4	0	100

2. Chính quyền	Tần suất chọn	2	54	148	68	24	2	298
	Tỷ lệ %	0,7	18,1	49,7	22,8	8,1	0,7	100
3. Mặt trận Tổ quốc	Tần suất chọn	2	58	142	68	26	2	298
	Tỷ lệ %	0,7	19,5	47,7	22,8	8,7	0,7	100
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	2	90	142	40	24	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	30,2	47,7	13,4	8,1	0	100
5. Các tổ chức chính trị - xã hội	Tần suất chọn	2	58	136	74	24	4	298
	Tỷ lệ %	0,7	19,5	45,6	24,8	8,1	1,3	100
6. Cán bộ, đảng viên	Tần suất chọn	2	52	140	62	42	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	17,4	47	20,8	14,1	0	100

Bảng 22. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về sự quan tâm của các chủ thể trong công tác vận động thanh niên ở địa phương

		Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá	Tổng số
1. Tổ chức đảng	Tần suất chọn	4	78	136	62	16	2	0	298
	Tỷ lệ %	1,3	26,2	45,6	20,8	5,4	0,7	0	100
2. Chính quyền	Tần suất chọn	2	66	136	74	16	4	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	22,1	45,6	24,8	5,4	1,3	0	100

3. Mặt trận Tổ quốc	Tần suất chọn	2	70	126	72	24	2	2	298
	Tỷ lệ %	0,7	23,5	42,3	24,2	8,1	0,7	0,7	100
4. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	2	80	142	50	22	2	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	26,8	47,7	16,8	7,4	0,7	0	100
5. Các tổ chức chính trị - xã hội	Tần suất chọn	2	58	126	80	28	4	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	19,5	42,3	26,8	9,4	1,3	0	100
6. Cán bộ, đảng viên	Tần suất chọn	2	50	132	66	44	4	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	16,8	44,3	22,1	14,8	1,3	0	100

Bảng 23. Kênh thông tin được sử dụng trong công tác vận động thanh niên ở địa phương

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Tổ chức hội nghị quán triệt	Tần suất chọn	120	178	298
	Tỷ lệ %	40,3	59,7	100
2. Thông qua đội ngũ cán bộ, đảng viên trực tiếp đến nhà	Tần suất chọn	142	156	298
	Tỷ lệ %	47,7	52,3	100
3. Báo, đài	Tần suất chọn	132	166	298
	Tỷ lệ %	44,3	55,7	100
4. Tờ rơi, pano, áp phích	Tần suất chọn	170	128	298
	Tỷ lệ %	57	43	100
5. Internet, mạng xã hội,...	Tần suất chọn	82	216	298
	Tỷ lệ %	27,5	72,5	100

6. Thông qua những mô hình “dân vận khéo”	Tần suất chọn	114	184	298
	Tỷ lệ %	38,3	61,7	100
7. Thông qua người thân, hàng xóm	Tần suất chọn	138	160	298
	Tỷ lệ %	46,3	53,7	100

Bảng 24. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về hiệu quả của công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Tổng số
1. Vận động thanh niên quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	Tần suất chọn	58	128	74	36	2	298
	Tỷ lệ %	19,5	43	24,8	12,1	0,7	100
2. Vận động thanh niên tham gia vào các tổ chức phù hợp, nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	60	122	90	22	4	298
	Tỷ lệ %	20,1	40,9	30,2	7,4	1,3	100
3. Vận động thanh niên qua việc tuyên truyền, giáo dục	Tần suất chọn	48	128	90	28	4	298
	Tỷ lệ %	16,1	43	30,2	9,4	1,3	100
4. Bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	Tần suất chọn	62	114	84	32	6	298
	Tỷ lệ %	20,8	38,3	28,2	10,7	2	100
5. Phương pháp vận động thanh niên	Tần suất chọn	36	120	84	50	8	298
	Tỷ lệ %	12,1	40,3	28,2	16,8	2,7	100

Bảng 25. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về những thành tựu chủ yếu trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước	Tần suất chọn	120	178	298
	Tỷ lệ %	40,3	59,7	100
2. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào mọi lĩnh vực, xung kích đi đầu trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố	Tần suất chọn	74	224	298
	Tỷ lệ %	24,8	75,2	100
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tích cực tham gia vào các tổ chức nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	100	198	298
	Tỷ lệ %	33,6	66,4	100
4. Việc tuyên truyền, giáo dục thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh được quan tâm, đầu tư đổi mới cả về nội dung và phương thức thực hiện	Tần suất chọn	96	202	298
	Tỷ lệ %	32,2	67,8	100
5. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh được bồi dưỡng, rèn luyện trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	Tần suất chọn	92	206	298
	Tỷ lệ %	30,9	69,1	100
6. Phương pháp vận động thanh niên phong phú, đa dạng, phù hợp với từng đối tượng	Tần suất chọn	138	160	298
	Tỷ lệ %	46,3	53,7	100

Bảng 26. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về các nguyên nhân dẫn đến thành tựu trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các đoàn thể chính trị - xã hội khác	Tần suất chọn	54	244	298
	Tỷ lệ %	18,1	81,9	100
2. Công tác tuyên truyền, giáo dục chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước cho thanh niên được đa dạng về hình thức, hướng mạnh về cơ sở. Tuyên truyền có trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn phương pháp gần gũi thiết thực	Tần suất chọn	68	230	298
	Tỷ lệ %	22,8	77,2	100
3. Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự điều hành, quản lý của chính quyền, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên	Tần suất chọn	100	198	298
	Tỷ lệ %	33,6	66,4	100
4. Đa số thanh niên thành phố ý thức được vị trí, vai trò, quyền và nghĩa vụ của mình đối với đất nước và Thành phố nên yên tâm học tập, lao động sản xuất	Tần suất chọn	112	186	298
	Tỷ lệ %	37,6	62,4	100
5. Đội ngũ cán bộ phụ trách công tác vận động thanh niên gắn bó với địa phương, nắm chắc địa bàn và phần lớn trưởng thành từ phong trào Đoàn, Hội nên hiểu tâm tư, nguyện vọng của thanh niên	Tần suất chọn	144	154	298
	Tỷ lệ %	48,3	51,7	100

Câu 27. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Việc tuyên truyền, giáo dục, tổ chức các hoạt động và phong trào hành động cách mạng còn chưa phù hợp, thiết thực nên	Tần suất chọn	120	178	298

chưa thu hút được đông đảo thanh niên tham gia	Tỷ lệ %	40,3	59,7	100
2. Công tác vận động thanh niên ở một số khu vực, đối tượng đặc thù chưa đạt hiệu quả cao	Tần suất chọn	76	222	298
	Tỷ lệ %	25,5	74,5	100
3. Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Thanh niên ở một số nơi chưa phát huy tốt vai trò nòng cốt	Tần suất chọn	76	222	298
	Tỷ lệ %	25,5	74,5	100
4. Công tác sơ kết, tổng kết, kiểm tra, giám sát đối với công tác vận động thanh niên chưa được thường xuyên	Tần suất chọn	136	162	298
	Tỷ lệ %	45,6	54,4	100

Bảng 28. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

1. Khả năng nắm vững và vận dụng kiến thức vào thực tiễn		Không chọn	Rất tốt	Tốt	Khá tốt	Bình thường	Chưa tốt	Khó đánh giá	Tổng số
	Tần suất chọn	0	34	116	114	32	2	0	298
	Tỷ lệ %	0	11,4	38,9	38,3	10,7	0,7	0	100
2. Bản lĩnh chính trị	Tần suất chọn	0	40	108	120	30	0	0	298
	Tỷ lệ %	0	13,4	36,2	40,3	10,1	0	0	100
3. Phẩm chất đạo đức, gương mẫu đi đầu	Tần suất chọn	2	42	134	88	32	0	0	298
	Tỷ lệ %	0,7	14,1	45	29,5	10,7	0	0	100
4. Gần gũi, gắn bó với thanh niên	Tần suất chọn	2	34	132	100	28	2	0	298

	Tỷ lệ %	0,7	11,4	44,3	33,6	9,4	0,7	0	100
5. Kỹ năng tuyên truyền, vận động	Tần suất chọn	0	30	116	114	34	4	0	298
	Tỷ lệ %	0	10,1	38,9	38,3	11,4	1,3	0	100
6. Khả năng tập hợp thanh niên	Tần suất chọn	0	32	108	104	50	4	0	298
	Tỷ lệ %	0	10,7	36,2	34,9	16,8	1,3	0	100
7. Phát huy dân chủ trong thanh niên	Tần suất chọn	0	34	116	108	36	2	2	298
	Tỷ lệ %	0	11,4	38,9	36,2	12,1	0,7	0,7	100

Bảng 29. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về nguyên nhân của những hạn chế trong công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Do nắm bắt tâm tư nguyện vọng và tình hình thanh niên còn thiếu giải pháp thường xuyên và kịp thời	Tần suất chọn	82	216	298
	Tỷ lệ %	27,5	72,5	100
2. Do cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội thiếu quan tâm đến công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	184	114	298
	Tỷ lệ %	61,7	38,3	100
3. Do công tác giáo dục vẫn chưa theo kịp với những diễn biến mới trong thanh niên	Tần suất chọn	102	196	298
	Tỷ lệ %	34,2	65,8	100
4. Do kiến thức và kinh nghiệm của một bộ phận cán bộ làm công tác vận động thanh niên còn hạn chế	Tần suất chọn	84	214	298

	Tỷ lệ %	28,2	71,8	100
--	------------	------	------	-----

Bảng 30. Đánh giá của cán bộ, đảng viên về nhân tố tác động đến công tác vận động thanh niên tại Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Những tác động của tình hình thế giới và khu vực	Tần suất chọn	110	188	298
	Tỷ lệ %	36,9	63,1	100
2. Thành tựu phát triển đất nước sau gần 40 năm đổi mới	Tần suất chọn	170	128	298
	Tỷ lệ %	57	43	100
3. Tác động của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa	Tần suất chọn	116	182	298
	Tỷ lệ %	38,9	61,1	100
4. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên	Tần suất chọn	76	222	298
	Tỷ lệ %	25,5	74,5	100
5. Tác động của công cuộc phòng chống tham nhũng, tiêu cực trong Đảng và hệ thống chính trị	Tần suất chọn	140	158	298
	Tỷ lệ %	47	53	100
6. Sự chống phá của các thế lực thù địch	Tần suất chọn	124	174	298
	Tỷ lệ %	41,6	58,4	100
7. Tình hình Thành phố Hồ Chí Minh	Tần suất chọn	164	134	298

	Tỷ lệ %	55	45	100
--	------------	----	----	-----

Câu 31. Các giải pháp nâng cao chất lượng công tác vận động thanh niên ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

		Không chọn	Chọn	Tổng số
1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền đối với công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	90	208	298
	Tỷ lệ %	30,2	69,8	100
2. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, ý thức trách nhiệm để hình thành thể hệ công dân vừa hồng, vừa chuyên	Tần suất chọn	70	228	298
	Tỷ lệ %	23,5	76,5	100
3. Tạo điều kiện, hỗ trợ giải quyết việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống cho thanh niên, đồng thời phải có chính sách thu hút và sử dụng tài năng trẻ trên các lĩnh vực	Tần suất chọn	48	250	298
	Tỷ lệ %	16,1	83,9	100
4. Bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	66	232	298
	Tỷ lệ %	22,1	77,9	100
5. Tăng cường lãnh đạo, kiểm tra, giám sát, tổng kết kinh nghiệm trong công tác vận động thanh niên	Tần suất chọn	108	190	298
	Tỷ lệ %	36,2	63,8	100
6. Xây dựng Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh vững mạnh thực sự là trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên, đội dự bị tin cậy của Đảng, chú trọng công tác phát triển đảng viên trong thanh niên	Tần suất chọn	76	222	298
	Tỷ lệ %	25,5	74,5	100

**Bảng 32. Đồng chí vui lòng cho biết một số thông tin về bản thân:
Vị trí việc làm**

	Không chọn	Lãnh đạo, quản lý	Trợ lý, nhân viên	Chuyên viên, công chức, viên chức	Khác	Tổng
Tần suất chọn	8	106	24	140	20	298
Tỷ lệ %	2,7	35,6	8,1	47	6,7	100

Số năm công tác

	Không chọn	Từ 10 năm trở xuống	Từ 11-15 năm	Từ 16-20 năm	Từ 21-25 năm	Trên 25 năm	Tổng số
Tần suất chọn	6	54	106	76	40	16	298
Tỷ lệ %	2	18,1	35,6	25,5	13,4	5,4	100

Địa bàn công tác

	Không chọn	Thành phố, thị xã, thị trấn	Nông thôn	Khác	Tổng số
Tần suất chọn	8	264	10	16	298
Tỷ lệ %	2,7	88,6	3,4	5,4	100

PHỤ LỤC 3
BÁO CÁO SỐ LIỆU QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ THANH NIÊN
Phục vụ Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ IX, nhiệm kỳ 2024 - 2029
(Sở Nội vụ Thành phố Hồ Chí Minh)

1. Công tác triển khai quán triệt Nghị quyết 25:

Năm	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổng số lớp, số cuộc đã mở (lớp)	5.603	1.041	1.192	1.157	959	993
Tổng số cán bộ, đảng viên, cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên được học tập quán triệt (triệu lượt)	764.257	107.237	227.553	239.134	138.637	192.387

2. Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15 tháng 5 năm 2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Số lượng cán bộ đoàn được học tập các chuyên đề tư tưởng Hồ Chí Minh	người	1.864.764	31.045	32.287	36.653	38.308	42.581
Số lượng đoàn viên, thanh niên được học tập các chuyên đề tư tưởng Hồ Chí Minh	người	6.535.256	263.247	208.757	212.624	234.901	296.846
Số tủ sách Bác Hồ với thanh thiếu nhi	số tủ	9.649	1.387	1.295	1.310	1.240	1.341
	số lượng sách	2.345.135	168.712	143.407	222.705	207.202	226.859
Số “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác” các cấp	gương	95.230	21.793	16.557	18.684	19.368	19.709

3. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền Nghị quyết của Đảng, Đoàn	lượt đoàn viên	3.889.121	694.930	737.256	759.373	756.861	759.356
	lượt thanh niên	2.112.747	488.692	568.560	560.310	624.110	697.285
Tổ chức lớp, hội nghị, chuyên đề về giáo dục chính trị, tư tưởng	lần	8.424	1.241	1.654	2.289	2.155	2.662
	lượt	1.387.633	163.091	218.372	243.741	210.162	287.250

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức nghe nói chuyện thời sự	lần	5.056	4.953	5.275	5.045	4.543	4.817
	lượt	2.380.205	268.123	383.326	386.466	355.813	369.293
Tổ chức diễn đàn “Nghe thanh niên nói - Nói thanh niên nghe” các cấp	lần	16.905	2.146	3.285	2.068	1.592	1.304
	lượt	2.881.905	325.863	379.839	321.061	334.174	307.110

4. Công tác giáo dục pháp luật:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức hội thi tìm hiểu kiến thức pháp luật	hội thi	12.432	1.173	1.426	1.336	1.946	2.138
	lượt	2.344.467	169.054	238.309	216.207	284.000	309.082
Tổ chức hoạt động tư vấn pháp luật	hoạt động	12.397	716	385	262	628	1.154
	lượt	3.160.334	150.925	31.566	25.398	137.038	216.689
Tổ chức báo cáo chuyên đề pháp luật	lần	4.638	685	557	563	692	894
	lượt	912.489	148.539	112.748	114.915	137.315	227.244

5. Công tác giáo dục truyền thống:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức hội thi tìm hiểu truyền thống lịch sử Việt Nam, truyền thống địa phương, đơn vị, ngành nghề	hội thi	24.362	972	1.137	1.449	1.888	2.101
	lượt	4.450.804	192.586	143.298	183.692	128.766	225.719
Tổ chức hành trình đến bảo tàng, địa chỉ đỏ	lần	34.060	2.956	3.210	3.796	3.229	3.585
	lượt	2.635.421	182.140	194.737	209.386	199.195	216.817
Phụng dưỡng, thăm hỏi, tặng quà Mẹ Việt Nam Anh hùng, ba má phong trào, thương bệnh binh, gia đình liệt sĩ, gia đình chính sách có công	lượt	48.961	10.967	11.099	11.473	11.479	11.321
	triệu đồng	57.180	9.614	9.595	10.242	10.310	10.215
Tổ chức hội trại, lễ hội truyền thống, hành trình du khảo truyền thống	lần	30.705	1.052	722	370	1.098	1.714
	lượt	7.089.209	210.517	6.183	2.292	186.762	218.380

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hoạt động “Thấp nền tri ân các Anh hùng Liệt sĩ”	lượt	938.499	53.453	69.277	65.664	52.598	51.986

6. Công tác giáo dục đạo đức lối sống:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức diễn đàn, tọa đàm, hội thảo về xây dựng hình mẫu thanh niên	lần	2.819	919	1.014	2.216	2.445	2.612
	lượt	511.668	98.211	102.401	269.721	318.304	436.923
Tổ chức diễn đàn, tọa đàm, hội thảo, hội nghị, lớp, hội thi về giáo dục đạo đức, lối sống	lần	6.218	714	1.013	1.179	1.163	937
	lượt	943.111	82.953	283.452	310.773	295.353	246.277
Tổ chức chương trình “Thấp sáng ước mơ tuổi trẻ Việt Nam”	lần	8.311	1.205	1.532	1.135	728	694
	lượt	1.895.098	193.007	239.636	176.052	164.394	124.070
Số lượt Đoàn viên thanh niên tham gia các hoạt động về văn hóa thường thức	người	2.985.339	215.539	279.608	213.904	205.034	264.684

7. Phong trào Tuổi trẻ xung kích xây dựng và bảo vệ Tổ quốc:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Xung kích thực hiện nhiệm vụ chính trị, thích ứng, an toàn, linh hoạt trong tham gia phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội thành phố và địa phương, đơn vị							
Số đội hình thanh niên xung kích giữ gìn an ninh trật tự	đội	3.973	589	634	674	751	787
	thành viên	57.155	5.631	5.904	6.162	6.732	6.942
Số thanh niên trúng tuyển nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an	người	64.020	4.470	4.421	4.465	4.628	4.257
Số thanh niên trúng tuyển nghĩa vụ công an	người	Thống kê chung với số liệu Nghĩa vụ quân sự					
Số quân nhân xuất ngũ được hỗ trợ về việc làm, vốn	người	18.029	1.302	1.567	2.378	2.239	2.125
Vận động đóng góp các quỹ hỗ trợ biên giới, biển, đảo	triệu đồng	121.927	3.701	2.385	2.688	3.017	2.973

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức hoạt động tuyên truyền về biên giới, biển, đảo	hoạt động	6.214	944	1.122	1.188	1.376	1.410
	lượt	981.970	82.944	126.275	135.914	141.265	163.431
Xung kích bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội							
Số tuyến hẻm văn minh - sạch đẹp - an toàn	tuyến	146	218	283	397	358	354
Số chung cư văn minh - sạch đẹp - an toàn	chung cư	10	39	42	45	42	55
Số trạm dừng. nhà chờ kiểu mẫu an toàn. văn minh	trạm	146	38	23	59	75	65
Tổ chức tuyên truyền về an toàn giao thông	lần	9.827	917	1.139	726	848	504
	lượt	1.078.986	277.012	253.079	123.363	125.768	103.400
Tổ chức hội thi về an toàn giao thông. ngày hội an toàn giao thông. thanh niên với văn hóa giao thông và tuyên truyền các quy định về an toàn giao thông	lần	23.081	514	505	597	796	834
	lượt	1.085.059	112.691	105.857	136.470	174.323	188.712
Số đội hình xung kích tình nguyện giữ gìn trật tự an toàn giao thông	đội	2.605	422	450	272	585	531
	thành viên	63.743	3.625	7.599	5.312	6.439	6.223

8. Phong trào Thanh niên tình nguyện:

[illegible]

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tình nguyện vì an sinh xã hội							
Hỗ trợ người dân, thanh thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn	lượt	241.953	79.184	138.884	168.329	144.494	165.445
	triệu đồng	72.467	65.573	103.840	135.753	127.350	148.038
Khám bệnh, phát thuốc, tư vấn sức khỏe cho người dân	lượt	361.635	10.350	20.580	20.900	19.158	21.244
	triệu đồng	54.902	6.738	11.178	12.704	13.108	14.577
Hiển máu tình nguyện	lượt	393.905	35.667	39.562	64.995	51.716	61.499
	đơn vị máu	706.564	37.786	41.367	67.994	59.029	68.393
Xây dựng, sửa chữa Nhà tình nghĩa, Nhà tình thương, Nhà tình bạn	căn	2.583	196	148	118	253	262
	triệu đồng	58.856	3.639	1.141	1.481	5.642	6.395
Tình nguyện bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu							
Tổ chức Ngày cùng hành động, Ngày Chủ nhật xanh, hoạt động bảo vệ môi trường	lần	29.208	1.552	1.663	1.236	2.366	2.486
	lượt	2.015.326	148.476	162.741	142.280	213.881	283.855
Tổ chức hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường	lần	7.621	1.456	1.213	1.747	1.044	1.160
	lượt	1.188.273	169.046	186.640	189.169	225.914	115.611
Thực hiện cải thiện môi trường, cảnh quan các tuyến kênh rạch trên địa bàn thành phố	tuyến	279	31	88	67	97	135
Trồng mới cây xanh	cây	692.776	36.530	34.266	36.609	120.047	298.305

9. Các chương trình đồng hành, hỗ trợ thanh thiếu nhi:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Chương trình đồng hành cùng thanh niên trong học tập							
Số học bổng đã trao tặng	số lượng	208.150	14.849	15.860	15.313	16.947	17.479
Tổng kinh phí ước tính	triệu đồng	196.986	15.650	17.314	16.891	19.43	20.109
Số đề tài nghiên cứu khoa học, sáng kiến cải tiến kỹ thuật, giải pháp, hiến kế được ứng dụng vào thực tiễn	đề tài	5.019	2.517	4.354	2.332	3.472	1.398

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổng số đề tài nghiên cứu khoa học, sáng kiến cải tiến kỹ thuật, giải pháp, hiến kế	đề tài	20.063	238.863	246.811	201.045	216.141	200.283
Chương trình đồng hành cùng thanh niên lập nghiệp, khởi nghiệp							
Số thanh niên được hỗ trợ vay vốn	người	75.546	4.628	6.029	3.593	1.124	1.622
Hỗ trợ thanh niên vay vốn từ Quỹ hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp	triệu đồng	374.734	15.730	26.197	11.412	5.466	3.663
Hỗ trợ thanh niên vay vốn từ ngân hàng chính sách xã hội và các nguồn khác (tổng dư nợ)	triệu đồng	2.903.472	43.537	79.618	71.817	90.018	191.812
Tư vấn, định hướng nghề nghiệp học sinh, thanh niên	lượt	1.595.117	370.741	269.057	260.230	390.416	386.610
Giới thiệu việc làm cho thanh niên	người	1.206.097	156.730	121.493	106.380	198.461	159.174
Tổ chức ngày hội, sản giao dịch việc làm	lần	903	174	396	249	302	287
	lượt	612.376	69.800	218.884	158.461	351.380	321.584
Tổ chức hội thi nâng cao tay nghề	hội thi	1.770	155	286	199	180	201
	lượt	164.979	18.072	19.027	12.626	12.607	14.540
Chương trình đồng hành cùng thanh niên phát triển kỹ năng thực hành xã hội, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần							
Tổ chức hội thi, hội diễn, liên hoan văn nghệ	lần	30.124	877	981	725	478	428
	lượt	8.505.883	201.344	314.676	208.489	173.130	115.513
Tổ chức hoạt động thể dục thể thao	lần	28.344	2.016	2.113	1.548	875	142.084
	lượt	4.359.717	223.861	265.828	281.686	187.820	142.084
Tổ chức hoạt động tư vấn tâm lý, sức khỏe, tình yêu, hôn nhân	hoạt động	3.737	531	488	423	285	694
	lượt	546.508	49.433	50.186	45.224	48.548	81.166
Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng thực hành xã hội cho thanh thiếu nhi	lớp	8.523	432	1.663	1.482	1.807	664
	lượt	1.659.403	64.571	242.565	196.134	166.621	158.313
Số câu lạc bộ, đội, nhóm kỹ năng thực hành xã hội	CLB	4.416	270	830	830	587	545
	thành viên	140.772	12.826	36.012	34.245	25.580	33.835

10. Chương trình Vì đàn em thân yêu:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Phong trào “Kế hoạch nhỏ”							
Số em được công nhận Chiến sĩ nhỏ Cần kiệm	em	340.532	38.575	41.607	44.231	43.353	46.729
Số em được công nhận Dũng sĩ nhỏ Cần kiệm	em	134.06	15.051	18.737	15.522	16.398	15.949
Số lần hội thu	lần	8.340	1.080	1.088	891	808	805
Số kinh phí thu được	triệu đồng	6.424	6.200	6.609	9.134	7.892	8.564
Công trình măng non							
- Số công trình	công trình	79.709	15.347	17.338	13.038	15.931	15.470
- Số kinh phí thực hiện	triệu đồng	68.390	15.291	13.724	19.697	20.365	20.901
Xây dựng mới tại mỗi xã, phường, thị trấn ít nhất 01 điểm sinh hoạt, vui chơi cho thanh thiếu nhi							
Số điểm sinh hoạt, vui chơi được xây dựng mới trong năm	điểm	694	65	74	74	53	34
Số lần tuyên truyền Luật Trẻ em năm 2016	số lần	1.278	102	122	136	134	145
Số em được tuyên truyền	số lượng	8.034.500	1.424.000	1.673.000	1.631.000	1.721.000	1.794.000
Số vụ việc liên quan đến trẻ em trên địa bàn	số vụ	15	03	03	05	04	04

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Số vụ đã báo cáo với các đơn vị chức năng có liên quan	số vụ	15	03	03	05	04	04

11. Công tác quốc tế thanh niên:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tổ chức hoạt động tuyên truyền đối ngoại hoặc tập huấn nâng cao kiến thức về các nội dung hội nhập quốc tế của Việt Nam từ đoàn cấp huyện trở lên cho các cán bộ, đoàn viên, thanh niên	Tổng số hoạt động	2.583	381	232	201	574	608
	Tổng số cán bộ đoàn được tuyên truyền, tập huấn	215.341	23.385	16.860	11.859	32.859	35.543
	Số đoàn viên, thanh niên được tuyên truyền, tập huấn	1.140.563	135.389	120.589	103.980	190.648	202.256
Tổ chức hoạt động giao lưu thanh niên quốc tế hoặc các hoạt động cho thanh niên nước ngoài tại địa phương. đơn vị từ đoàn cấp huyện trở lên	Tổng số hoạt động giao lưu thanh niên quốc tế	406	62	58	31	75	82
	Tổng số lượt thanh niên tham gia	90.412	9.098	7.984	3.969	11.029	13.092
	Tổng số hoạt động cho thanh niên nước ngoài tại địa phương	596	60	31	13	67	70
	Tổng số lượt thanh niên nước ngoài tham gia	7.453	808	519	127	995	1.041
Tổ chức thi Olympic tiếng Anh	Tổng số cuộc thi Olympic	1.022	98	95	82	106	114

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
hoặc ngoại ngữ khác. các hoạt động hỗ trợ nâng cao năng lực ngoại ngữ cho đoàn viên. thanh niên	tiếng Anh hoặc ngoại ngữ khác được tổ chức ở các cấp bộ Đoàn						
	Tổng số thanh niên tham gia	356.235	37.901	38.019	34.780	39.989	41.127
	Tổng số hoạt động hỗ trợ nâng cao khả năng ngoại ngữ	5.321	422	409	439	451	440
	Tổng số lượt thanh niên tham gia	894.240	99.951	82.580	103.568	126.028	119.510

12. Công tác xây dựng Đoàn vững mạnh, mở rộng mặt trận đoàn kết tập hợp thanh niên:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Đoàn TNCS Hồ Chí Minh							
Số đoàn viên:	đoàn viên	6.422.320	694.930	737.256	759.373	756.861	745.638
Giới thiệu đoàn viên ưu tú sang Đảng:							
- Tổng số đoàn viên ưu tú giới thiệu sang Đảng	đoàn viên	201.522	20.493	21.100	22.489	23.787	22.534
- Đoàn viên ưu tú được kết nạp Đảng	đoàn viên	42.742	4.455	5.657	5.568	5.386	5.421
Tổ chức cơ sở Đoàn:							
- Tổng số Đoàn cơ sở	đơn vị	15.113	1.619	1.716	1.689	1.689	1.638
- Tổng số Chi đoàn cơ sở	đơn vị	100.633	3.689	3.708	3.708	3.412	3.390
- Tổng số Chi đoàn bộ phận	đơn vị	79.464	16.499	16.752	16.356	16.454	16.414
Phân tích chất lượng Đoàn cơ sở:							
- Hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ	đơn vị	10.856	1.057	1.065	1.012	1.487	1.443
- Hoàn thành tốt nhiệm vụ	đơn vị	2.699	562	650	659	195	188
- Hoàn thành nhiệm vụ	đơn vị	722	1	1	18	7	7

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
- Không hoàn thành nhiệm vụ	đơn vị	5	0	0	0	0	0
Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam							
- Tổng số Hội viên	hội viên	6.114.097	640.256	643.289	654.429	681.523	702.658
- Phát triển Hội viên mới	hội viên	644.098	45.221	60.897	51.018	50.451	51.451
- Tổng số câu lạc bộ, đội, nhóm trực thuộc	CLB	63.436	7.803	8.123	8.386	8.234	8.314
Hội Sinh viên Việt Nam							
- Tổng số Hội viên	hội viên	3.390.002	404.835	405.262	406.491	407.162	404.215
- Phát triển Hội viên mới	hội viên	974.916	116.206	97.228	102.313	102.482	101.979
- Tổng số câu lạc bộ, đội, nhóm trực thuộc	CLB	19.811	878	646	696	801	803
Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh							
- Tổng số Đội viên	đội viên	5.547.382	671.871	680.824	718.764	797.893	793.997
- Phát triển Đội viên mới	đội viên	938.615	118.001	81.094	117.922	137.909	118.013
- Tổng số Châu ngoan Bác Hồ	đội viên	4.320.000	444.162	413.823	637.084	534.952	520.520
- Tổng số liên đội	liên đội	7.446	763	774	774	776	767
- Số lượng đăng ký chương trình Rèn luyện Đội viên	đội viên	3.607.749	671.871	680.824	718.764	797.893	731.406
- Tổng số Câu lạc bộ, đội, nhóm trực thuộc	CLB	37.073	5.077	7.358	7.923	9.812	10.132
	thành viên	1.470.365	302.779	576.060	606.440	682.678	705.758

13. Đoàn tham gia xây dựng, bảo vệ Đảng và hệ thống chính trị:

Năm	Đơn vị tính	2008 - 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Số đơn vị được kiểm tra	Đơn vị	16	02	02	03	02	03
Số đơn vị được giám sát	Đơn vị	11	03	03	05	04	06

PHỤ LỤC 4
SỐ LIỆU CÔNG TÁC HỘI VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN THÀNH PHỐ
HỒ CHÍ MINH GIAI ĐOẠN 2019 - 2024

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG NĂM 2024	TỔNG CỘNG
1. Phong trào “Tôi yêu Tổ quốc tôi”:								
1.1. Thanh niên Thành phố yêu nước, bản lĩnh:								
1	Số diễn đàn, tọa đàm về việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh	<i>Số lượng</i>	268	501	267	255	130	1.421
	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	<i>Lượt</i>	71.836	134.268	71.556	68.340	34.840	380.896
2	Số gương “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác” các cấp	<i>Số lượng</i>	11.095	14.015	18.459	22.721	76.667	76.667
3	Số lần tổ chức Lễ chào cờ “Tôi yêu Tổ quốc tôi”	<i>Số lượng</i>	125	178	299	315	184	1.101
	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	<i>Lượt</i>	8.290	9.565	12.754	15.784	11.791	58.184
4	Số lần thăm hỏi, tặng quà Mẹ Việt Nam Anh hùng, ba má phong trào, thương bệnh binh, gia đình liệt sĩ, gia đình chính sách có công với cách mạng, gia đình chiến sĩ lực lượng vũ trang đang công tác tại các vùng biên giới, biên đảo	<i>Lượt thăm, tặng</i>	560	441	337	771	335	2.444
	Tổng kinh phí thực hiện	<i>Tỷ đồng</i>	3	3	4	3	3	14

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG NĂM 2024	TỔNG CỘNG
5	Số hoạt động tuyên truyền về biên giới, biển đảo	Số lượng	378	222	297	298	312	1.507
	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	Lượt	35.746	24.254	18.490	32.263	45.372	156.125
1.2. Thanh niên Thành phố sống đẹp, sống có ích:								
6	Tổng số lượt tin tốt, chuyện đẹp được chia sẻ trên các trang mạng xã hội, trang thông tin điện tử	Số lượng	171.135	228.180	285.224	330.860	125.499	1.140.898
7	Số lượt thanh niên tiêu biểu trên các lĩnh vực được tuyên dương	lượt	24.675	32.900	41.125	47.705	18.095	164.500
8	Số lượt thanh niên tái hòa nhập cộng đồng được tiếp cận, hỗ trợ	lượt	330	294	394	457	279	1.754
9	Số thanh niên được cảm hóa, tiến bộ	Số lượng	368	360	492	529	221	1.970
10	Số lượt hội thi, hội nghị, tọa đàm trực tuyến được tổ chức nhằm nâng cao ý thức, ứng xử văn hóa, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống	lượt	315	134	214	226	230	1.119
	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	lượt	29.700	16.301	17.815	18.315	18.989	101.120
11	Số gia đình được tuyên dương “Gia đình văn hóa - hạnh phúc”	Số lượng	30	28	22	44	24	148

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG G NĂM 2024	TỔNG CỘNG
12	Số hoạt động nhân Ngày Người khuyết tật Việt Nam 18/4	<i>Số lượng</i>	326	135	142	156	245	1.004
1.3. Thanh niên Thành phố sáng tạo, khởi nghiệp:								
13	Số ý tưởng được đóng góp trên cổng thông tin Ý tưởng sáng tạo Trẻ Thành phố	<i>Số lượng</i>	38.292	122.054	120.990	121.960	343.920	747.216
14	Số dự án khởi nghiệp tham gia cuộc thi Ý tưởng khởi nghiệp “Startup wheel”	<i>Số lượng</i>	1.900	1.903	1.860	2.203	2.094	9.960
15	Số lượt thanh niên được tập huấn, bồi dưỡng kiến thức khởi nghiệp	<i>Lượt</i>	6.785	9.046	11.307	13.117	4.974	45.230
16	Số lượt thanh niên được hỗ trợ vay vốn khởi nghiệp	<i>Lượt</i>	3.592	4.789	5.985	6.944	2.634	23.946
17	Tổng kinh phí hỗ trợ vay vốn khởi nghiệp từ nguồn Quỹ Hỗ trợ Thanh niên khởi nghiệp và Ngân hàng Chính sách xã hội chi nhánh TP. Hồ Chí Minh	<i>Tỷ đồng</i>	88	66	111	128	49	442
1.4. Thanh niên Thành phố tình nguyện vì cộng đồng:								
18	Số hội viên, thanh niên, tình nguyện viên tham gia nhóm cộng đồng GO	<i>Số lượng</i>	11.018	14.690	18.361	21.301	8.079	73.450

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG NĂM 2024	TỔNG CỘNG
	VOLUNTEER							
19	Số không gian xanh, tuyến hẻm văn minh - sạch đẹp - an toàn, chung cư xanh, chợ xanh được cải tạo, duy trì trong Ngày hội môi trường, ngày hội sống xanh, Ngày Chủ nhật xanh	Số lượng	1.002	752	1.253	1.453	551	5.011
20	Số điểm đen ô nhiễm đã được chuyển hóa	Số lượng	101	136	170	197	74	679
21	Số đội hình thanh niên tình nguyện bảo vệ môi trường	Số lượng	62	47	79	90	34	312
22	Số lượt thanh niên tái hòa nhập cộng đồng được hỗ trợ	Số lượng	600	250	457	550	348	2.205
23	Số gương thanh niên tiến bộ được tuyên dương	Số lượng	40	53	66	77	28	264
24	Số lớp tập huấn về an toàn giao thông được tổ chức	Số lượng	183	244	305	353	134	1.219
25	Số người dân, thanh thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn được chăm lo	Số lượng	15.242	7.621	10.251	32.217	16.136	81.467
26	Số hoạt động tư vấn, chuyển giao	Số lượng	43	21	112	134	74	384

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG NĂM 2024	TỔNG CỘNG
	kiến thức, khoa học kỹ thuật và hỗ trợ thanh niên nông thôn làm kinh tế							
27	Số hội viên, thanh niên được chăm lo trong Ngày hội “Xuân yêu thương”	<i>Số lượng</i>	3.765	2.000	1.500	1.935	1.712	10.912
1.5. Thanh niên Thành phố trong công tác phòng, chống các loại dịch bệnh (trong đó có dịch bệnh COVID-19) và phục hồi phát triển kinh tế - xã hội Thành phố:								
28	Số dung dịch sát khuẩn Anolyte đã sản xuất	<i>Lít</i>	30.677	21.613	17.430	-	-	69.720
29	Tổng trị giá vận động đóng góp cho công tác phòng, chống dịch, mua vắc-xin phòng COVID-19	<i>Tỷ đồng</i>	10	61	-	-	-	71
30	Số đội hình phản ứng nhanh ở tất cả phường, xã, thị trấn trên địa bàn Thành phố	<i>Số lượng</i>	430	645	569	367	190	2.201
31	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia phòng, chống dịch COVID- 19 tại cấp cơ sở	<i>Lượt</i>	116.208	162.691	116.208	41.834	27.890	464.831
32	Số mô hình - giải pháp phòng, chống dịch bệnh COVID-19 đã được triển khai	<i>Số lượng</i>	13	28	18	12	5	76
1.6. Thanh niên Thành phố khỏe thể chất, vững kỹ năng, chủ động hội nhập quốc tế:								
33	Tổng kinh phí gây quỹ sau cuộc vận	<i>Nghìn đồng</i>	105.556.50 2	140.742.00 3	175.927.50 4	204.075.90 5	77.408.10 2	703.710.01 6

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG G NĂM 2024	TỔNG CỘNG
	động “Mỗi thanh niên 10.000 bước chân vì sức khỏe mỗi ngày” gắn với việc triển khai chương trình “Những bước chân vì cộng đồng”							
34	Số lớp trang bị, bồi dưỡng kiến thức ngoại ngữ, hoạt động hội nhập quốc tế được triển khai	<i>Số lượng</i>	290	387	484	561	213	1.935
35	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	<i>Lượt</i>	121.301	161.734	202.168	234.515	88.953	808.671
2. Chương trình “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”:								
36	Số hoạt động tư vấn, hướng nghiệp, giới thiệu việc làm được triển khai	<i>Số lượng</i>	9	14	27	36	19	105
37	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	<i>Lượt</i>	123.954	165.272	206.591	239.646	90.899	826.362
38	Số cán bộ Đoàn - Hội, hội viên, thanh niên được tư vấn, giới thiệu việc làm	<i>Số lượng</i>	69.180	88.974	108.768	124.602	4.354	395.879
39	Số thanh niên tái hòa nhập cộng đồng, thanh niên khuyết tật, thanh niên dân tộc thiểu số, tín đồ tôn giáo và thanh niên có hoàn cảnh khó	<i>Số lượng</i>	11.612	17.418	8.945	9.789	4.491	52.255

T T	NỘI DUNG SỐ LIỆU	ĐƠN VỊ TÍNH H	NĂM 2020	NĂM 2021	NĂM 2022	NĂM 2023	6 THÁNG NĂM 2024	TỔNG CỘNG
	khẩn được hỗ trợ							
3. Chương trình “Xây dựng Hội LHTN Việt Nam vững mạnh”:								
40	Số cán bộ Hội, thủ lĩnh thanh niên được tuyên dương	<i>Số lượng</i>	705	690	945	1.367	1.443	5.150
41	Số hội viên được bồi dưỡng	<i>Số lượng</i>	17.757	27.695	23.288	24.767	22.043	115.550
42	Số diễn đàn “Nghe thanh niên nói, nói thanh niên nghe” được tổ chức	<i>Số lượng</i>	1.765	2.230	1.349	1.978	595	7.917
43	Số lượt hội viên, thanh niên tham gia	<i>Lượt</i>	7.700	13.944	18.997	18.877	13.402	72.920
44	Số chi hội, câu lạc bộ, đội, nhóm ngoài công lập được thành lập	<i>Số lượng</i>	291	202	198	195	139	1.025
45	Tổng số hội viên toàn thành phố	<i>Số lượng</i>	654.429	681.523	758.136	834.229	760.506	760.506

PHỤ LỤC 5**Bảng tỷ lệ tập hợp thanh niên của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh (2008-2022)***Đơn vị: %*

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
44	48	53.97	59.12	61.16	62.12	62.23	64.38	64.19	64.19	65.76	66.89	66.25	71.01	73.03

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ các báo cáo năm về công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi thành phố của Ban Chấp hành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh từ năm 2008 đến năm 2022